John Cranford
M. D.

Digitized by the Internet Archive
in 2014

https://archive.org/details/observationesana00sant

DOCTOR
ANDREW WIESENTHAL's

JO: DOMINICI

SANTORINI

OBSERVATIONES

ANATOMICÆ.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

JO: DOMINICI SANTORINI.

Supremi MAGISTRATUS *ſalutis Venet: Protomedici, & in Veneto* LYCEO *Anatomes Profeſſoris.*

PETRO I. MAGNO IMPERATORI,

Totiuſque Magnæ, Parvæ, & Albæ Ruſsiæ AUTOCRATORI, Magno DUCI Moſchoviæ, Chioviæ, Uladimiriæ, Novogradiæ, CZARO Caſani, &c.
D. D. D.

LIBRARY OF THE
136
UNIVERSITY

VENETIIS,

Apud Jo: BAPTISTAM RECURTI, MDCCXXIV.
SUPERIORUM PERMISU.

PETRO I. MAGNO
IMPERATORI.

Totiusque Magnæ, Parvæ, & Albæ Russiæ AUTOCRATORI, Magno DUCI Moschoviæ, Chioviæ, Uladimiriæ, Novogradiæ, CZARO Casani, CZARO Astracani, CZARO Sibiriæ, Magno DUCI Plescoviæ, Smolensciæ, Tueriæ, Jughoriæ, Permiæ, ViatKiæ, Bulgariæ, Magno DUCI Novogradiæ inferioris terræ, Zernigoviæ, Rezaniæ, Rostoviæ, Jaroslaviæ, BielocerKuæ, Udoriæ, Obdoriæ, Condiniæ, ac totius Septentrionalis plagæ IMPERATORI, DOMINO Iberiæ, Cartalinensium, & Grusinensium Czarorum, Cabardiniæ, CerKassiorum, & Gorienſium Ducum, aliorumque multorum Dominiorum, terrarumque Orientalium, Occidentalium, ac Septentrionalium PATRONO, AVITOQUE HÆREDI, SUCCESSORI, DOMINO, & DOMINATORI.

Joannes Dominicus Santorini perennem Incolumitatem.

BENE *ac sapienter institutum à Majoribus morem accepimus, ut, qui in publicum commodum aliquid*

elaborauimus ; quod in commendationem , & patrocinium operis eßet , ſimul uenerationem , & obſequium noſtrum teſtata faceret : ei potiſſimum laborem ipſum nuncuparemus , cui ea diſciplina , quam nos excoluerimus , quàm plurimum deberet. Tuo igitur magno , & immortali Nomini F E L I C I S S I M E I M P E R A T O R meum hunc de re Anatomica Libellum meo quodam jure deuouendum deſtinaui. Obſtare uidebatur dedicationi proxima hæc temporis conditio , quæ te occupatum in apparatu maximi diuturnique belli ab pacis artibus , & ab re litteraria alienatum facilè diuerteret : niſi compertum nobis fuiſſet , tuam Animi magnitudinem parem eſſe regendis reſpiciendiſque non diuerſis modo , ſed adverſiſſimis rebus ; eodemque tempore Librorum , Regnorumque tutelam facilè ſuſcepturum eum Principem , qui ſe ſimul Bellorum I M P E R A T O R E M Fortiſſimum , & Imperii C O N D I T O R E M Sapientiſſimum , & Diſciplinarum M Æ C E N A T E M Munificentiſſimum certiſſimo experimento jamdiu præſtiterit. Imperatoriæ laudis jam inde ab Adoleſcentia tua documenta accepimus , quando celeriore fere uirtutis , quam ætatis uſu uoluiſti gregarii Militis priùs exercitationem ſubire , & ante ſub aliorum diſciplina experiri quidquid laborioſiſſimum eßet , quam ad imperandum accederes. Confirmato adverſus laborem , & luxuriam corpore , prudentiæ , fortitudinis , alacritatis , cæterarumque militarium uirtutum edito ſpecimine : ex Perfecto Milite tum demum te Imperatorem feciſti. Quæ deinde ſunt à te continuæ , incredibiles , utiliſſimæ relatæ Victoriæ minùs eas certe admirati ſumus ; quamquam eſt in iis tanta magnitudo , propter quam Annalium fides pene laboret : propterea quod Militem Imperatoris exemplo concitatum erectumque ; Imperatorem militaris diſciplinæ Tirocinio poſito cuncta ſub armorum arbitrio habere credebamus. Nihil uideor in hac parte tuorum decorum uelle memorare , quam quæ propria militum ſunt , ſatis tenui fortaſſe laudationis genere : Sed enim Regium animum cum ipſis imperandi

vir-

virtutibus natum eductumque, accedente militiæ usu, post multa diuturna bella felicissime confecta proposui, & summum quoddam genus secutus sum; & tamen fateor multo vulgarissimam hanc mihi de Fortitudine tua orationem contigisse. Dicam itaque, quod mihi jam pridem in mentem venit, nullam satis æquam neque in hac parte, neque in reliquis virtutibus tuis laudem reperiri posse: ita infinitum propemodum quoddam de te admirabimur, & taciti suspiciemus, quoà ingenii culpa dicendo comminutum certe depressumque feciſſemus. Si quod necessarium est monumentum, unde Posterorum memoria in perpetuam tuam laudem excitari possit: amplificatum dilatatumque Imperium tuum certissimam recordationem Fortitudinis tuæ immortalem faciet. Idem autem hoc Imperium in pulcherrimam formam revocatum sui te Conditorem futuris Principibus prædicabit. Neque enim silebunt instructissimi egregiaque disciplina comparati exercitus, ornatissimæ exædificatæ classes, erectæ arces munitissimæ, & amplissima Civitas ad invidiam consummatæ veterum Urbium pulchritudinis condita: non excitati celeberrimi Portus, non Fluvii immensis opibus ita producti, ut maria maribus consociaverint; quod utrumque incredibili emolumento publico privatoque à te inceptum, perfectumque est: non pulsæ solitudines, non Tuorum denique, quorum commodis, & gloriæ in immensum consuluisti, recens cultus, & compositi mores, Fides, Obsequium, Humanitas, usus omnium Civilium Studiorum, quibus se jam supra cæteras nationes prope extulerunt. Hic erit concentus tot tantorumque munimentorum perpetuus. HANC FORMAM PETRO MAGNO DEBEMUS. In his præcipua erit Artium, Scientiarumque, & plus reliquis sonora vox. Illæ ab tanto Mæcenate, & invitatæ præmiis, & exceptæ cum ingenti spe nunc primùm in tuis ditionibus receptæ sunt. Earum Cultores non modo frequenti adspectu tuo recreas, sed etiam, si quid opus, consilio juvas. Imo in hac parte extraordinarium, & quoddam incredibile præstas. Optimarum quarumcumque Artium exactam

scien-

ſcientiam concupiſti, tenes, omnia omnium opera ſolus arbitraris, quod quidem Regium eſt: quod vero plus quam Regale eſt; Manum ſceptro, atque armis habilem operibus non ita raro adjungis. Inter cæteras Diſciplinas quanto Anatomes Studio incenſus ſis, ſatis cognovimus ex apparatu Anatomico in Urbe tua regia munificentia comparato, ex invitatis, exceptiſque excellentibus Proſectoribus, ex tua Anatomicarum rerum cognitione. Jure igitur meo tibi MAGNE IMPERATOR, cui tantum Anatome debet, qui te Anatomicum re, & nomine profiteri non es dedignatus, noſtrum Libellum dicavi. Satis eſt, ſi reſpicias, tuumque patrocinium pollicearis. Nihil eſt, quod te amplius morer. Feliciſſimis auſpiciis proficiſcere ad bellum, & fracto hoſtium impetu fac omnes intelligant, quam fortiter illis patrocineris, qui ſe in tutelam tuam commiſerunt.

Viro

Viro Clariſſimo Doctiſſimoque

D. JO: ARUNTIO AZZARITI

Anatomes Profeſſori Petroburgi.

JO: DOMINICUS SANTORINI S.P.D.

ANatomicas noſtras Obſervationes, quas ferè circa hoc tempus nos eſſe prolaturos frequentiſſimis Ornatiſſimis Auditoribus ſuperiore anno polliciti ſumus, & quas ipſe, cum jucundiſſima neceſſitudine præſens nobis adeſſes, non modo comparari cum voluptate intuebare, verùm etiam tua quandoque collata opera provehi cupiebas, tandem aliquando exhibemus. Non ſumus omnino ignari, quæ ſint incurſuræ tempora, quæ criteria ſubituræ: ied fides erat liberanda. Neque cum homine publicis, privatiſque officiis occupato duriùs agendum eſſe exiſtimarem: ſiquidem ſubciſivis temporibus curatum opus, neque omni ex parte abſolutum, neque politæ orationis in tanta celeritate ex anguſtiis temporis poterat contingere. In Anatomicæ veritatis ſtudium præ reliquo ornatu, quantum licuit, nervos omnes intendi, & frequentiſſimis accuratis diſſectionibus id perficere ſum conatus, ut quantò hæc pars præter cæteras præſtantior eſt, tantò magis exculta aliarum ſuppleret incommoda. Quam numeroſam autem Cadaverum Anatomen in his, aut colligendis, aut corrigendis, aut confirmandis uſurpaverim, ſupervacaneum puto narrare tibi, cui & noſtrum diſſecandi morem, & ſtudium, & voluntatem, & eorumdem copiam (ex qua tibi quoque cum ſumma commendatione diſſecandi facultas olim ſæpe per nos data eſt) ſatis nota eſſe ſcio. Certè non infra centenas inciſiones recenſere poſſunt vel Petrus Bianchi, vel Joannes Baptiſta Trivellatus M.

DD. uterque multa ingenii, & ſtudiorum laude, vel cæteri mihi Cariſſimi optimæ ſpei Adoleſcentes, quos diurno, nocturnoque Anatomico labore exercitatos, & ſtudioſiſſime adeſſe diſsectionibus, & ſingula diligenter mecum recognoſcere gaudebam. Tametſi ex his plurima, quæ nunc primum in lucem prodeunt, non noſtris tantummodo in ædibus aut explorata fuerunt, aut commonſtrata, verùm etiam in frequentiſſimo Theatro nobis docentibus ex oblatis publicè diſsectionibus ſingillatim, ac nominatim exhibita fuerunt ab tui, meique amiciſſimo Jo: Baptiſta Grandio, qui commiſso ſibi Proſectoris munere ornatiſſimè fungitur: nihilo tamen minus, ut omnia omnibus probentur, multùm vereor. Erunt qui plura levia, erunt qui plurima incomperta exiſtimabunt, aliis unam rerum molem expectantibus, admirantibuſque; aliis ignavia, & obtrectatione impotentibus. Conſpicua quęque jampridem occupata ſunt, atque ad hanc tempeſtatem illa dumtaxat reſervata ſunt, quæ ab inquirentium penè innumerum Anatomicorum acie ſeſe ſubduxerunt. Quamobrem multæ mollis eſſe non poſſunt, quæ aliorum ſedulitate defatigata in noſtras manus inciderunt. Atque eò magis quidem, quòd inter eos verſamur, qui ſuſque deque humanum corpus contrectantes, ne fibrillam quidem, quin penitùs fuerint ſcrutati, prætermiſiſſe videntur. Qualia porro noſtra hæc ſint quantæque ſedulitatis, ac laboris opus, tuum tuique ſimilium exercitatorum ſcilicet, proborumque hominum judicium facio, quibus vel numero, vel difficultate, vel novitate, qualiacumque ſint, commendata fore confido. Neque verò id noſtra ſcribendi ratione non ſumus promeriti, propterea quòd nulli data opera convicium fecimus, & ſi ſumus alicujus ſententiæ adverſati, nominis ſanè obtrectationi pepercimus rati, nullius quidem pudore cariorem futuram veritatem. Senſus hos noſtros atque una Librum ad te dedimus: ubi acceperis, qua ſingulari polles

diſſe-

dissecandi peritia, in ea, quæ plurima tibi est, cadaverum copia diligenter singula perquires (nisi ex his aliqua diligentia tua jam præcepisti), & cognitis, si non indigna videbuntur, MAGNO tuo Principi commendabis: itaque illius patrocinio multum ei gratiæ, & auctoritatis adjiciemus. Nos interea ab assiduis, intentisque lucubrationibus, quibus valetudini aliquod incommodum cooriri sentimus, paulisper feriari decrevimus: donec aliquatenus recreati rursum ad ea, quæ in Anatome multò sunt graviora, & utiliora, si Deus Opt: Max: vitam dederit, animum de integro adjiciamus.

Venetiis III. Idus Januarii MDCCXXIV.

NOI REFORMATORI
Dello Studio di Padoa.

AVendo veduto per la Fede di reviſione, & approbatione del P. F. *Tommaſo Maria Gennari Inquiſitore* nel Libro Intitolato *Obſervationes Anatomicæ Jo: Dominici Santorini &c.*, non v' eſſer coſa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, & parimente per Atteſtato del Secretario Noſtro; niente contro Prencipi, & buoni coſtumi, concedemo Licenza à *Gio: Battiſta Recurti Stampatore*, che poſſi eſſer Stampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, & preſentando le ſolite Copie alle Publiche Librarie di Venetia, & di Padoa.

Dat. 30. Decembre 1723.

(*Alviſe Piſani Kav: Proc: Reform:*
(*Zan Piero Paſqualigo Reform:*

Agoſtin Gadaldini Segretario.

OB-

picari poſſe videmur, haud primum fuiſſe detectorem Fallopium, quum is potiſſimùm ſuas inter obſervationes de ejuſdem Columbi Sententiis aliquando meminerit. Eos porrò muſculos omnino ſiluiſſe aut Archangelum Piccolhominum, aut Gaſparum Bavhinum inter ejus ævi celebriores minùs mirandum eſt; quum Adrianus Spigelius diligentiſſimus alioqui, & Joannes Veslingius, quorum uterque fuit in eadem Anatomica Exedra Falloppio Succeſſor, de iis ne ullum quidem verbum protulerint. Circa ea tamen Falloppii ac Columbi tempora eos etiam noviſſe proſectorem Celeberrimum Bartholameum Euſtachium ſatis intelleximus ex ejuſdem æreis Tabulis, quæ multò poſt, Illuſtriſſimi Viri Joannis Mariæ Lanciſii Archiatri Pontificii de Re Medica optimè meriti mira ſedulitate ex latibulis erutæ, prodiere; quamquam tamen in iis non ea exhibentur figura & magnitudine, quam aut deſcripſit Falloppius, aut nos detegere ac monſtare conſuevimus; Quos etiamſi Falloppius idem tum aliquando deeſſe, tum rectà ſurſum fibris protendi tradidit, utrumque nobis contigit ſecus obſervandum, quum perpetuò eos adeſſe, eorumque fibras in adverſum latus leniter inclinatas obſervaverimus. Horum igitur carnea moles non quadrilatera eſt, rectis utrinque lineis terminata; ſed longior, inæqualis, & curvilinea: Longior quidem ſeu latior, ut cum Falloppio loquar, quæ quatuor latos digitos ſæpe ſuperat, inæqualis autem, quorum utraque extrema ferè in acutum deſinunt; media verò pollicem æquant; Tum infra, quà ſupra binis circa medium concurrentibus lineis ſic terminatur, ut edita eorumdem pars utrinque convexa, ima verò utrinque concava perpetuò nobis apparuerit. Tenuis horum ac latus tendo non copulat tantummodò auriculæ Superiorem, & Frontis muſculum; verùm circa verticem alterius occurrentibus fibris decuſſatur; Atque unà cum reliquis implexus & gracileſcens, firmatis inter ſe ſe invicem extremis, neque in cranium, neque in pericranium inſertus, quamdam velut tendineam Galeam calvariæ compingit.

Eos novit & pinxit Bartholomeus Euſtachius.

Eorumdem noſtra deſcriptio.

Unde ſit tendinea Calvariæ galea.

§. IV. Infra hoſce Occipitales, ac ſupra Maſtoidei ac Trapezii muſculorum in Occipitium inſertionem unus utrinque, interdum geminus, mihi occurrit muſculus. Teres horum

Novi paris musculorum situs & descriptio.

rum figura est, utraque extrema tendinea, carneus venter tumidior calami sæpe scriptorii magnitudine : tres circiter latos digitos æquat longitudo : infra auriculæ posteriores musculos communibus tegumentis, quibus validè adhærent, transversim interseruntur. Hos sæpius quæsitos in aptis potissimùm cadaveribus semper reperi, qui ubi utrinque gemini adsunt, exteriores horum tendines ad acutum angulum concurrentes coeunt, oppositi verò medium occiput occupantes, diducuntur. Horum aliquod munus esse quisque fateatur, necesse est, quidnam tamen illud sit, neque constituimus adhuc, nec audemus nisi dubitanter proponere. Dum ii in contractionem veniunt, ob firmam scilicet cuti inhæsionem, ea transversim quodammodò corrugari posse videtur, quod dum fit, & Auriculæ concha quadantenus deducatur, eos non ineptè quis censere poterit, posteriorum Auriculæ musculorum infirmitati succenturiari, quos idcirco aut posticos corrugatores, aut teretes ac minores Occipitales nominabo.

Postici Corrugatores, seu Occipitales minores Novi.

§. V. Frontalium musculorum notitiam neminem inter Anatomicos non habuisse, quocumque tamen eos nomine, sive musculi, sive panniculi carnosi designaverint, ex eorumdem liquet monumentis; Quænam verò aut figura, aut fibrarum incessus horum sit, non consentiunt inter se omnes. Ex eorum enim iconibus triplicem illis tribui figuram, cerno: Nam ex Tabulis summi Viri ac Anatomes Instauratoris Andreæ Vesalii, Vidi Vidii, Spigelii, Veslingii, Verheyenii, CoWperi, BroWnii, & si rectè memini, ac dignoscere potui, Drakii, rectà protensas fibras, & ferè semicirculari linea circumscriptas animadverti: Thomas autem Bartholinus leviter inclinatas exhibet, at circa superiora æqualiter singulas omnes productas, ac recta linea comprehensas; His verò multò magis inclinatas, ac circa tempora in acutum angulum productas designant Eustachii Tabulæ & Casserii: Cum ex his nemine nostræ faciunt observationes; Non quidem cum prioribus, quum nec ea omnes rectitudine donatas, nec ea curva linea superiùs terminatas observaverimus; neque tandem in eam latitudinem deductas, ut utrumque oculi angulum teneant; Nec cum Bartholino, qui eas omnes repræsentat, æquè productas, & recta linea superiùs finitas. Neque demum cum

Musculorum Frontalium varia ab Anatomicis exhibita figura.

De Human. Corp Fab. l. 2. T. 3.
De Anatom. Corp Hum. l. 4. T. 31. F. 1
De Human. Corp. Fab. l. 4. T. 1 F. 4
Sint An. c. 13 T. 13. F. 1.
Anat. Corp Hum. l. 4 T. 27 F. 1. Myot. Ref. F. 1.
Theat. Anat. To 1. Tab. 5.

A singulis nostra dissentiunt observationes.

De Nasi Fabric. Tab. 11. F. 1. L. C

Eusta-

Euſtachio, aut Caſſerio; quum is medias breviores multò, atque inclinatas nimiò plus, quam par eſt, totamque orbitam occupantes, delineaverit. Ab Euſtachiò verò pluribus de cauſis diſſentire cogor; licet ejuſdem lateralis acutus terminus cùm Anatome maximè convenit; cùm ob earundem fibrarum poſitum, tum terminum; mediæ ſiquidem ejuſdem fibræ rectà ferè omnino provehuntur, lateralium autem non tanta unquam inclinatio habetur. neque enim infra oculi canthum demittuntur, neque aut diductæ, ut in Tab. XXXV. aut in acutum angulum cohærent ut in Tabulis XXVIII. XXX. XXXII. & XLI. Fig. 1. Frontalis enim terminus, ſeu unicus, ſeu potiùs geminus muſculus ſit, non ultrà Naſi jugum juxta frequentes noſtras obſervationes haberi videtur; licet Euſtachianæ productionis & termini ratio facilè, & hallucinationis deprehendetur ex uno dumtaxat intuitu noſtræ primæ Tabulæ, & ex iis quæ ſumus deinceps dicturi. Superior hujuſce tendo qui ex fuſis tenuibus fibris compingitur, non Occipitalis tendini continuatur, quemadmodum indicare videtur Clariſſimus Anatomicus CoWperus, qui utrumque velut digaſtricum credi poſſe arbitratur, quum Frontalium fibræ ab Occipitalibus prorſus diverſæ eorumdem tendinibus primò imponuntur, deinde, ut ante diximus, implicantur.

Cur Euſtachii Figura Frontalium potiſſimum partis inferioris varie exhibeatur.

Tab. 1. L. A

Frontales non continui ſunt Occipitalibus.

An. of the H. B. Ap. T. 4.

§. VI. In Orbicularis verò oculorum muſculi examine noſtræ nos ab reliquis omnibus abducunt obſervationes; Nec id minimum eſt per quod diſſentimus; ſed tanti illud ducimus, quò per hujuſce diverſum poſitum ea faciliùs intelligantur, quæ minus antea, aut perperam percipiebantur. Non omnes igitur Orbicularis fibræ Frontalem muſculum ſuperſcandunt, quemadmodum omnium, prout novimus, ſolertiſſimorum Anatomicorum Tabulæ exhibuere, quos inter præſtantiores, Veſalius, Euſtachius, Bucretius, CoWperus, BroWnius; verùm exterior ac ſuperior earum pars, ubi ad Frontalem pertingit, ſub eodem ad interiorem oculi angulum proficiſcitur, quæ quidem fibræ in oculi canthum minimè perveniunt, ſed majorem nactæ molem, atque in tumentiores lacertulos quadantenus diſcretos conformatæ, partim mediæ ſuperciliorum ſedi, partim inferiùs ſub eorumdem principio inſeruntur, ac per earumdem contractionem ea fit ſuperciliorum adductio, quam

Tab. eadem L. C D.

Tab. eadem L. I

Pars orbicularis Frötæli imponitur, pars ſubjicitur.

Superciliorum adductio ab corrugatore fit.

quam dicunt Anatomici corrugationem. Hanc autem ab hoc uno fieri muſculo ſatis compertum cenſeo, tum ex earum fibrarum poſitu, & validitate, quà ex eademmet cute eo in motu ſic tracta, fibrarumque ductui obſecundante, ut luculenter ex eo conſtet, quarum ea fibrarum actio & directio ſit. Ei quidem muneri an Frontalium fibræ quidquam præſtare poſſint, haud ſatis intelligo: tum ob nonnulla, quæ hìc recenſenda non duco, tum maximè ob quamdam mediæ & imæ Frontis corrugationem, quam ſi quis ſedulò curet, atque id ſe ſe molientem in ſpeculum inſpiciat, adductis etiam ſuperciliis effici poſſe, percipiet. Hanc igitur Orbicularis partem multò potiori jure, quàm reliquam aliam, dicendam eſſe Corrugatorem ſuperciliorum muſculum, nemo fortaſſe poſthac repugnabit; quum alter Orbicularis faſciculus inferior ac gracilior Frontalis fibris ſuperpoſitus non hoc ſit donandus nomine, quemadmodum minùs rectè eum nonnulli antehac nominare conſueverunt. Dum autem hæ corrugatoris fibræ è Frontali emergunt, multò quidem tenujores ſunt, quàm circa priorem earumdem partem, non ita tamen ab reliquis inferiùs conſitis diſſitæ atque abſciſſæ, quales Tabula I. Lit. I exhibere videtur: Quum id ſit data opera conſtitutum, ut ſingulæ magis, atque à ſubjectis dignoſcerentur. Porrò harum productio non ad minorem uſque angulum habetur tantummodò, ſed ad alterum interiorem, Oculum inferiùs circumeuntes, lato termino inſeruntur. Non omnes quippe velut in punctum cohærent, ſed per lati digiti ſpatium tum ad eumdem majorem angulum, tum ad Orbitæ crepidinem, quæ lacrymalis ſacci canali præfigitur, tenues ac tendineæ applicantur; minùs idcircò cum Anatome congruere videntur eę Spigelii ex Bucretio Tabulæ quæ fibras haſce ad minorem angulum perductas in quamdam tendinis imaginem, velut eo loci terminatas, mutari ſignificant. Si exercitatiſſimus alioquì & Cl. Anatomicus CoWperus, qualem Nos hunc, detexiſſet corrugatorem, minùs fortaſſe, puto, tum ab hujus clara actione & munere, tum a nomine etiam abhorruiſſet; quum is ab eo ſe jure diſſentientem præbeat, quem tamquam corrugatorem poponit Volcherus Coiter. Quantum præterea corrugator noſter ab ea Clar. Heiſteri deſcriptione differat,

Tab. I. L. L

Tab. I. F. I. L. B c. 2. 4.

Myotom. Reform. c. 6. Comp. Anat. p. 314.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ JO: DOMINICI SANTORINI.

CAPUT I.

De Muſculis Faciei.

§. I. QUemadmodum ſupra cæteras humani corporis partes Faciei forma excellentior eſt; ita & ejus Anatome viſa ſit, arbitramur, multò difficilior : quandoquidem hanc pauciſſimi, iique minùs ſtudiosè, ſive partium exiguitate, & implexu , ſive earumdem varietate & inconſtantia deterriti, excolluerint . Horum neutro nos aut pulſi aut reſtincti, etſi id opus perficere omnino diffidimus; aggredi tamen & experiri minimè dubitamus . Dedecet enim vultum præſtantem hominis particulam, cujuſque animi imaginem , ac divinorum operum compendium, vel fuſiùs non explicare, vel certè non exquirere accuratiùs. De muſculis itaque, qui in humana facie ſunt, quorum motus ſive ad neceſſitatem & commodum comparati ex arbitrio pendent; ſive ad perturbationes ſignificandas , & ab animo ſubitò excitantur, noſtras ſingillatim obſervationes continuò proferemus , ubi nonnulla priùs de cutis colore, qui in Æthiopibus eſt, produxerimus.

De Æthiopum Cutis nigrore.

Nondum inter Anatomicos celeberrimos licet atque exercatissimos de Æthiopum nigroris sede consensus est; Pars etenim in summa dumtaxat Cute, seu Epidermide consistere eum judicat; alii in reticulari corpore, alba utrinque illud complectente & cute & cuticula; ac tandem cutem ipsam aliquo nigrore infectam alii existimant. Sive sententiarum discrepantiæ à diversa disquirendi ratione, sive ab hujusmodi subjectorum paucitate proficiscantur; id propterea nec semel molitus sum, nec ea potissimùm curavi ratione, qua possem aliquando in dubium, ac erroris suspicionem induci. Detractam igitur Æthiopis cutem per plures dies aquæ indidi; quoad maceratione laxatis tenuissimis nectentibus fibrillis, nulla vi ac labore posset a subjecta cute epidermis, illique innexum reticulare corpus abscedere: Quibus aquæ potiùs motione, ac levi vasis inclinatione, quàm ulla manus ope dissociatis Cutis protinus utroque tegmine nudata candida apparuit; si quid verò nigroris supererat in aliqua ejusdem particula; id, vel reticularis corporis frustulum adhuc inhærens erat, vel diffusa nigri liquoris guttula, qui abstergi facilè, ac purgari poterat, alba utique cutis facie remanente. Resoluta hac igitur ratione cuticula, pariterque subjecto reticulari corpore, eo maximè loci, quo reticuli frustulum aderat: nigra ea luculentissimè deprehendebatur; quam etiamsi per plures hebdomadas omni reticulo liberam atque spoliatam aquæ tradidi macerandam, utrum illa tandem eo sese nigrore exueret, an aquam aliquatenus inficeret, perspecturus; neutrum assequi datum est; aquam etenim nec infectam unquam, nec albam effici epidermidem observavi. Cæterùm reticulare corpus, quod & facillimè ab adnexa epidermide dignoscebatur; & tum nulla ferè ope poterat ab illa eximi: multò cuticula nigrius sese visendum dabat; quod post brevem macerationem, vel leviter contrectatum sic solvebatur, ut penè diffluere; cujus nigrore non subjecta cutis modò; verum etiam manus & scalpelli acies facilè inficiebantur. Quod quum non mihi dumtaxat, sed & mecum meis conspicientibus Alumnis constiterit evidentissimè; vehementer miratus sum, quì factum fuerit, ut exercitatissimo Anatomico Litrio, adnotante experimentum, eique adstituplante Clarissimo Fantono, nullo pacto contige-

Æthiopum Cutis alba.

Cuticula Nigra.

Corpus reticulare multò cuticula nigrius.

„ rit

" rit à Cute Æthiopis, quæ cum aqua, vel cum vini ſpiri-
" tu ebulliit tingi liquores ,,. Quæ quum ita ſint, ut nos lucu-
lenter obſervavimus, & aliis viſendi copiam fecimus, atque
eadem rurſum in præſentia exoptantibus oſtendere ſumus pa-
ratiſſimi, quandoquidem aſſervamus adhuc ejuſdem portiun-
culam aptam demonſtrationi; manifeſtum eſſe videtur, præ-
cipuam nigroris ſedem corpus eſſe reticulare: cujus quum di-
luto magis nigrore penitiſſimè cuticula inficiatur, fibræ eam
compingentes non cuti dumtaxat referendæ videntur; ſed &
reticulari corpori, cui maximè in avulſione cohæreſcit.

Anat. Corp. Hum. diſ. 2. *Litrii experimentis noſtris obſervationib. non reſpondet.*

§. II. Quamquam inſtituti noſtri non eſt, unde color ille aut illuc afferatur, aut quo ſecernatur artificio, diſquirere; quædam tamen producenda eſſe cenſeo, quæ aliquantum ad hujuſce rei inveſtigationem conferre probabile eſt. Tria ex his maximè proponam, quorum duo ad hujuſce humoris fontem; tertium verò ad ejuſdem generationis modum pertinere poſſe videntur: Hoc priùs attingam, poſt de iis loquuturus. Primum fortè accidit in noſtratium manuum decoctione, quorum quum geminas ſeorſum in æreis vaſculis, alteram ex marina, alteram ex puteali aqua decoxiſſem: non utramque eodem colore infectam inde exemi; verùm ex puteali immutato omnino colore, qualem nos; ex marina autem, qualem prorſus gerunt Æthiopes, eadem planè coloris varietate: quum nigriorem hunc multò, quàm vola, dorſum ejus præbuiſſet; ut ſimiliter in Indis Meridionalibus obſervatur. An id autem ex adjecto dumtaxat Sale contigerit, quadantenus ſuadere videtur ſextum præ cæteris circa albedinem & Nigredinem experimentum allatum ab Illuſtriſſimo Naturæ Scrutatore Roberto Boylæo. Quodnam autem viſcus ſit hujuſce humoris ſecretioni dicatum, quiſve ex plurimis ſecretus humor; vix proponere, ne dum conſtituere auſim: Ea tamen recenſebo, quorum alterum paſſim in homine; alterum in Mullo ſatis cognito piſce animadvertere obvium eſt. In regio igitur morbo luteum modò, modò atrum inferi Cuti colorem, palam eſt, atque iis tum vel lutea magis, vel atra bilis in cyſti reperitur; In Chloroſi verò aut ejuſcemodi morbo laborantibus pallidoque ſuffuſis colore, pallentem etiam, diſſectis, bilem invenimus. Reſtat poſtremò, ut ea quæ de

Varietas colorum ex aquæ diverſitate.

Oper. Omn. Tom. 1. pag. 926.

Bilis atra cyſtis in regio morbo pallida in chloroſi.

Mulli piſcis cutis rubra, hepar ſimiliter rubrum valde.

Cutis Mulli rubedine comperimus, adjiciantur: Ejus itaque cutem purpureo infici colore, manifeſtum eſt; cujus quum explorarem originem, hepar ſimiliter animadverti ita rubrum, ut eumdem Cutis colorem referret, hac omnino ratione, ut ſi ea dilutum, id rubellum, ſin autem ea coccineum, illud quoque maximè vividum præſeferret; qualem nec muſculi, nec Cor, nec cætera præſtarent viſcera. Dum autem felleam cyſtim exquirerem, ex cujus præcipuè humoris colore, vel ſubeuntem poſſem opinionem prorsùs elidere, vel tueri firmiùs; nullam præter plerorumque omnium morem, in eo bilis cyſtim inveni: Rationabiliter tamen ratus rubrum eum hepatis colorem, qui non ſimiliter cæteris partibus datus eſt, ex una fortaſſe ibidem congeſta bile eſſe repetendum. Num autem ex ea, quemadmodum luteus Ictericorum, cæterorumque pallens color habeatur, ſic in Mullo rubedo, & nigredo in Æthiope germinet, ſolertioribus diudicandum relinquimus.

§. III. Quum ab ea, de qua modò diſſerui, exteriore partium cutis ſcilicet affectione ad interiora opus ſit me traducam, ut propoſitas proſequar obſervationes: a Faciei muſculis mihi foret exordiendum, quum de iis primùm, plurimùmque agere conſtituerim; verùm ne interturbetur dicendorum ordo; ab iis, qui in ſummo capite ſunt, ſermonem inſtituam; ad cæteros poſtea eundem deducturus. Quoniam autem de pleriſque omnibus acturus ſum, ſingillatim quædam ſubjiciam contracta aut fuſa oratione, prout aut rerum difficultas requirere, aut novitas videbitur. Occipitalium muſculorum primum detectorem ſe fecit Exercitatiſſimus Anatomicus Gabriel Falloppius Mutinenſis, qui ea hos ſedulitate propoſuit, ut nequicquam poſteris ferè adjiciendum reliquerit. Quum tamen bini iidem muſculi utpote „ adhuc in lucem revocandi, ab aliis negligentia præteriti, quos in Capitis poſterio„ re parte licet animadvertere, qua Lambdoidea Sutura ſupra „ mamillares proceſſus oriuntur „ diſertè adductis verbis a Realdo Columbo celeberrimo tum temporis Anatomico in Opere de Re Anatomica, l. v. c. vii. expoſiti fuerint, quod quidem Opus prodiit Venetiis anno 1559. tribus circiter annis ante primam, ni fallor, Anatomicarum Falloppiio bſervationum editionem, quæ 1562. Venetiis itidem habita fuit, ſuſpicari

Obſerv. Anatom.

Muſculi Occipitales an primò detecti ſint a Falloppio?

Hos typis priùs produxerat Realdus Columbus.

differat, vel ex iis deprehenditur, quæ illius originem, ac positum designant; Quum noster non ab Nasi radice, & jugo oriatur, sed superiùs ab ea extante frontis parte, quæ superciliorum sedes est, eum nempe, seu corrugatorem, licet nobis corrugatores dicendi sunt, „ partem quasi frontalium videri „ ; quod quantum ab nostra Tabula discrepat, tantumdem cum Icone à Cl: BroWnio proposito consentire videtur. Hic enim in ejus Tabulæ, quæ ab Cl: Jacobo Mangeto X. edita fuit, Figura II. eam Corrugatoris imaginem intueor, quæ quum Heisteri sententiæ favere plurimùm videatur, ab nostra quàm maximè distat. Ab ea siquidem non uno, sed quadruplici nomine, prout nostræ obtulere observationes, dissentimus. Primum ergo quòd nostri Corrugatores non frontalibus superponantur, sed subjiciantur quidem, quum à BroWnio frontalibus supernatus exhibeatur; Deinde quòd sublimis eorum origo est, ac ferè ad perpendiculum positus, quum nostrorum ex infera parte principium sit, nec rectà, sed obliquè provehantur: Tum quia pluribus nostri constant lacertis, uno tantummodò ille contentus: Ac denique quòd non acuto nostri ordiantur principio, latoque desinant termino, sed oppositum maximè, quum tumentes nostrorum fibræ ad tempora inclinatæ, sic extenuentur, & gracilescant, quæ Orbicularis partem à frontali solutam constituant.

Diversus omnino Corrugator noster ab quocumque.

That. Ant.

Quadruplex diversitatis ratio.

§. VII. Neque Orbicularem hunc unum eumdemque musculum esse existimo, qui utrique palpebræ potissimùm datus, iisdem occludendis famulatur: Hic siquidem non tantùm mole discernitur, & fibrarum tenuitate ab Orbiculari modò descripto, sed diverso earumdem incessu ac termino; quem priusquam exponere assumo, id adnotabo quod perpetuò, non sine Naturæ consilio, in Orbicularis exterioris inferioribus fibris comperi. Ab hoc igitur abscedit non tenuis fibrarum fasciculus, qui aliquando infra cæteras omnes, aliquando supra imas fibras, easque subiens, obliquè ad inferiora, cum inciforio pariter musculo, seu Labri Elevatore proprio, fertur; quique ab corrugatoris nostri fibris decedere videtur, quem attollendis magis labiis comparatum, quàm cæteris partibus existimo.

Tab. I. Lit. E F.

Perpetuus lacertulus ab imo Orbicularis.

Tab. I. L. o

§. VIII. Interiorem verò Orbicularem, qui palpebris

ſubtenditur, ſeu rectiùs potiorem palpebrarum partem conſtituit, non aut unus ego, aut primus ab exteriori orbiculari diſcerno, quum præ cæteris Eximius Anatomicus Joannes Riolanus in triplicem fuerit partitus, cujus tamen diviſionis ratio ab eo potiùs ex conjectura deduci quàm ex Anatome videtur, quum à nervorum multiplicibus propaginibus, quarum ſingulæ ſingulis muſculis proſpicere debeant, tum ab inferioris palpebræ paralyſi, ſuperſtite ſuperioris motu, id colligat; Qua tamen in re nec me ſecum hac de cauſa ſentientem habet, neque Cl. Dominici de Marchettis declinare cenſuram potuit; Præterea hìc alium quemdam orbicularem omitto, ab eodem cum eorum temporum Anatomicis, ciliarem dictum, quem nuſquam eſſe, quacumque inſtituta diſquiſitione comperi. Ut verò rem dilucidiùs explicem, præmonendum duco; nullam Orbicularis partem, quæ utrique palpebræ ſubtenditur non fibris in orbem ductis compingi, quemadmodum exterior reliqua pars, de qua ſupra actum eſt; ſed ſuis ſibique propriis utramque palpebram inſtrui, quarum ſemicircularis figura eſt, quum harum utrumque extremum quod plurimùm immobile eſt, in utrumque oculi angulum terminetur. Quod ut ampliùs innoteſcat, tria eſſe animadvertenda, exiſtimo; Primum ſcilicet fibras quæ tarſo ſeu ciliis ſunt proximiores, rectas propemodum & horizontales eſſe quum eæ quæ remotiores ſunt, ad arcus ſeu ſemiciruli figuram propriùs accedant; Alterum verò, quòd eædem circa minorem exterioremque angulum non in orbem contiuuantur, ſed quadam intenta acie inſpectanda decuſsatione, quaſi ad terminum perductæ implicantur, prout in ſiniſtro oculo Tabulæ I. delineatum proponitur: Tertium tandem, quòd circa utrumque angulum validior ad eam orbitæ oram habetur palpebrarum nexus, qui ſi ſedulò examini ſubiiciatur non æquè ſanè, ac circumſitis cæteris partibus firmus deprehenditur, ſed quamdam tendinis ſpeciem ab iiſdem concurrentibus productiſque fibris præſtare videtur; latior multò eſt tendineus ille nexus qui in minore cantho reperitur, quàm qui in majore altero ab Cl. Jo: Baptiſtæ Bianchi ſedulitate detectus fuit atque propoſitus. Duplicem igitur cuiquè palpebræ ſuum muſculum eſſe cenſeo, non orbicularibus fibris utramque palpebram circumeuntibus compactum,

Palpebrarum orbicularis à ſuperiore diverſus eſt. Antr. l. 5. c. 9. Ench. l. IV. c. IX.

Anat. c. XIII

Fibrarum inceſſus & decuſſatio ad angulum exteriorẽ.

Duct. Lacr. p. I. §. I.

Cuiq; palpebræ ſuus muſculus.

pactum, prout uſque adhuc creditum fuit; cujus licet actio & motus uno eodemque tempore habeatur, non ob id tamen unus & ſimplex muſculus dicendus eſt. Quum eadem prorſus cauſa plures valeat diverſoſque muſculos ut Temporalem, Maſſeterem Pterygoides, ne de cæteris omnibus loquar, ad motum pariter excitare; Quamquam tamen alicui minùs exercitato, aut ſegniter palpebrarum motum attendenti, uiſum eſt, ſuperiorem ſolummodo moveri; quum & inferior, minus ſiquidem, moveri conſtet; quod evidentiſſimè commodèque obſervavi in infante prægrandis, vaſti, & monſtroſi capitis; cui quum præ nimia ac præcoci cranii dilatatione, frontis atque ſuperioris palpebræ cutis vehementer foret prætenſa, ac ne hilum quidem moveri ſuperior palpebra videretur, inferiorem verò occiſſime actam, ubi ea ſuo fungebatur munere, in ſuperiorem propelli partem ad occludendum oculum, luculentiſſime percipiebamus.

Motus palpebræ inferioris evidentiſſimus ſuperioris autẽ nullus.

§. IX. Ex Faciei muſculis eos minimè calluiſſe cujuſque ævi Anatomicos conſtat, qui vel dumtaxat, vel potiſſimum Naſo dati ſunt; Quum vix horum par unum, aut alterum, vel obſcurè vetuſtiores deſcripſiſſe, vel perperam, noſtri norint Anatomici: Hiſce tamen quædam adiecta ſunt ſucceſſivis temporibus, quæ vel minùs a Proſectoribus probantur, vel utpotè fruſta & muſculorum particulæ haud ſatis intelliguntur; vel poſtremis tandem temporibus illud invectum fuit, quod alterius ditionis eſſe, nos infra fore probaturos confidimus. Octo muſculorum paria, quæ aut Naſo dumtaxat, aut & adiunctis partibus inſerviunt, ſedulo ſæpiuſque repetito, ac collato examine, eoque in optimis cadaveribus inſtituto, nos recenſere poſſe putamus; quorum unum atque alterum veterum, ac recentiorum debemus obſervationi; ſex reliqua Noſtra ſunt; quamquam horum quidquam, ſeu ab Euſtachio adumbratum, ſeu minus veritati congruenter delineatum a Caſſerio habemus. Ut verò ex integro rem exordiar, ab vetuſtiore incipiam, qui a Noſtris Pyramidalis dicitur; hic tenui tendineo principio ab interiore oculi angulo exortus ſupra Naſi latera per ſuperiorem proceſſum quarti oſſis malę demiſſus partim in angulum alarum Naſi, partim in ſuperius labrum inſeritur fibris ad interiora con-

Octo paria muſculorum qui Naſo vel adiunctis partibus dati ſunt.

Sex plurimùm noſtra ſunt.

Muſculus Pyramidalis deſcriptus. Tab. 1. l. S g.

versis ; atque hujusce actione , & Narium Alas attolli , & unà superius labrum , horum situs luculenter demonstrat .

Pyramidalis vel socius vel pars.

Huic eidem Pyramidalis principio sive musculum alterum , ut à nonnullo Anatomico probari vidimus , sive ejusdem inferiùs disjunctam particulam associari comperimus, qui quidem non in commune & alis & Naso famulatur; sed ejusdem in-

Tab. eadem L. T

sertio declarat, ad eas tantummodo attollendas datum esse , utpote qui in alarum angulum inseritur , qui cuti arctissimè cohæret . Primum hoc musculorum par adversus id asserentes Anatomicos mordicùs oppugnat Casserius, de quo sic habet.

de Nasi Fab. l. 3. c. 7.

non par pyramidalium censet.

„ Certum equidem est in hominibus unicum , magnum, la-
„ tum per utramque narem expansum existere, nunquam enim,
„ ut verum fatear, licet quamplurimas omnibus nervis inten-
„ tus dissecuerim nares, geminum deprehendere potui „ Quod quantùm ab Anatome , atque adeo à veritate recedat, Prosectorum quemque probè intelligere , opinor ; quamquam tamen nec unus hic Casserii lapsus est, nec hujusce hallucinationis ratio eidem pariter exercitatissimo Anatomico Eustachio communis deesse potest .

§. X. Super dorso Nasi muscularium fibrarum stratum est quod in triplicem musculum commodè partiri posse, censemus; quum singulis earumdem particulis aut oppositum , aut diversum assignari munus facilè possit . Harum etenim su-

Tab. 1. L. bb

Novas noster musculus Nasi describitur.

perior pars gracilis & procera supra imas frontalium fibras, ac juxta interioris, seu medii orbicularis insertionem oriri videtur, ac leniter curvata supra Nasi jugum utrinque delata , circa ejusdem superiorem dorsi partem compari copulatur , iterumque diducta , medio mox describendo alteri musculo associatur , ejusdemque fibris implexa unà cum pyramidali in superius labrum disiicitur; sive hic nobis *Procerus* musculus luculentiùs alias apparuerit ; sive alia is aliquando ratione feratur, diversò incedere visus est, hujus siquidem fibras non omnes superiori musculi l. *a* notati parti apponi vidimus, eumdemque cum iis demissas terminum nanciscì ; verùm ex ejusdem , quem nos posthac *Procerum* nominabimus, fibris aliquot pyramidalis disjunctæ particulæ T associatis in pinnarum angulum infigi comperimus . Nostrum hunc *Procerum* musculum ab nemine fuisse antehac vel disertè propositum , vel planè dete-

Quem Procerum dicimus.

Tab. eadem lit. a

detectum, cùm ab Anatomicorum Tabulis, tum ab eorumdem descriptionibus liquidò constat. Ab hoc verò perperam viso, aut non discreto, ex iis quosdam hallucinatos fuisse, supra posuimus. Ubi enim Eustachius Tabulis XXVIII. XXX. XXXII. & XLI. Fig. 1. Frontalium angulum designat, nostri hujusce musculi, illiusque productas ac concurrentes fibras vidisse, videtur; quum in Tab. XXXV. eas iterum fibras diductas, productasque exposuerit, minùs rectè tamen, si eas utpote Frontalium assumit, quòd earumdem fibrarum continuatio, & incessus exhibere videntur; si me quædam scalptoris perspectivæ ratio non fefellit. Eadem prorsus ratione deceptum fuisse, suspicor, observantem Thomam Bartholinum, de quo, nullo habito examine, sententiam exscripsit Verheyenius, utroque dicente „ in Nasuto Frontalium appendicem protendi ad Nasi cartilagines „. Non absimili quidem ratione adductum Casserium putamus qui non crediderit modò, verùm etiam propugnaverit, unum dumtaxat „ musculum esse „ per utramque Narem expansum „ quum superiùs *Procerum*, inferiùs alterum mox describendum sic eam partem Nasi occupantes viderit, ut unum omnino musculum simulaverint. Nostri igitur *Proceri* ut actio maximè innotescat, qui Nasi Cuti corrugandæ comparatus esse videtur; Quod ut ne alicui alteri musculo tribuatur; quot modis Frontis, superciliorum, & Nasi corrugatio fiat, susiùs est exponendum. Dum Cutem Frontis attollimus & corrugamus, per Frontalium actionem seu contractionem id effici, satis superque cognitum ducimus cum autem supercilia tantummodo adducimus, superciliorum corrugatorem nostrum dumtaxat contrahi, non uno brevitatis studio parcè supra proposuimus. Ubi verò id utrumque fiat, scilicet & supercilia adducantur, & ima præsertim Frontis pars corrugetur, & corrugatores & Frontales agere, palam est. Quòd si nulla Frontis corrugatione, cutis Nasi contrahatur; Pyramidalem maximè intendi & superciliorum corrugatorem quadantenus in operæ societatem trahi, magis, minusve pro vi corrugationis, perspicuum arbitror: Cui & ab Nostro suam præstari opem, is facile intelliget, qui earum partium contractionem minimè fieri posse percipiet, quin eæ quoque in contractionem

Ratio hallucinationis Eustachii & Casserii.

Anat. l. 3. c. 7 Anat. Corp. Hum. Tr. 4. c. 10.

Cuti Nisi corrugandæ datus est Procerus.

Corrugationes diversæ quæ fiant & quibus musculis.

nem veniant, quæ ſunt in jugo Naſi conſtitutæ, dum utrique hi muſculi, cæteris unà agentibus, contrahuntur, ex æquo partes corrugantur, ſin alteruter tantummodò operetur, partem eam diſtorqueri, attendenti notum eſt.

§. XI. Hos ſtatim infra muſculos, ſeu interiùs juxta eorum latera medius alter iiſque copulatus Naſi dorſo incumbit, ac tranſverſim in oppoſitum latus contendit; ſive unus hìc muſculus ac ſimplex, ſive geminus ac Par efficiens dicendus ſit, facile eſt diudicare: Hic itaque tenuibus disjectiſque fibris juxta terminum pyramidalis in ſuperum Labrum, ſi ſic loqui licet, exorditur, & contractior prope narium angulum obliquè ſurſum profertur, ac utrinque Naſi dorſum ſcandens latior factus, eo loci applicatur & adhæret, nullo in lacertoſis fibris tendinis aut diremptus veſtigio dato, ſed eædemmet & immutatæ lacertoſæ unius lateris fibræ in alterum producuntur, atque unum exhibent muſculum ab uno ad aliud latus per Naſi dorſum tranſverſim continuatum; In quo ea potiſſimum emicat mirifica naturæ varietas atque ſolertia, ut, quum varia motuum inſtrumenta, ſeu muſculorum genera comparaverit, tantam in iiſdem compingendis & collocandis diverſitatem adhibuerit, quæ penè ſibi non conſtare viſa ſit; Horum ſiquidem inſtrumentorum, ſeu muſculorum alterum extremum mobile, immobile alterum poſuit, quod in complurimis factum eſt; Aliis autem, ut quibuſdam cervici & thoraci invicem ſervientibus, utrumque extremum mobile noſtro tamen accommodavit arbitrio. Aliorum verò immobile medium, utraque extrema mobilia decrevit; prout in hoc noſtro, de quo verba facimus, cujus medium immobile Naſo adhæret, Labro verò exttema mobilia adjunguntur: Præterea utraque immobilia extrema, mobili tantummodò medio, eſt fabricata, ut in pluribus & potiſſimùm infra in noſtro altero Lit: *d* ſignato revelabimus: Totum prorsùs ſimulque mobile in ſphincteribus habetur: Quod unum denìque deeſſe videbatur, cujuſque arcana operandi ratio eſt, immobilem prorsùs hærentemque ubique muſculum eſt machinata, qualem cum in interiore Thyroidis facie, tum inter orbitam oculi & naſum, ſi rectè nos obſervavimus, litera *f* deſignat, de quo ſuo loco ſermo habebitur. Sed eò

Novi muſculi Traſverſi dicti deſcriptio & officium.

Quot diverſis modis muſculi inſerantur.

redeat,

redeat, unde noſtra aberravit oratio. Quum igitur hærens atque immobilis hujuſce muſculi, quem nos a poſitu *Tranſverſum* dicimus, media pars ſit, reliqua verò ejuſdem productio ima potiſſimùm multò mobilior ſit; luculenter percipitur, & ſuperius Labrum circa Narium latera attolli, eaque maximè contrahi & corrugari.

§. XII. Huic eidem modò deſcripto muſculo *Tranſverſo* nobis nominato ejuſdem ferè generis fibræ inferiùs adjacent, quæ quidem & breviores & pauciores ac in majorem curvitatem diſpoſitæ Naſi angulo proximiores, ejuſdem penè Alis incumbunt: Hæ utpote breviores Naſi dorſum omnino non ſcandunt, ſed eidem applicitæ in tendineam membranam abire videntur; Quarum alterum extremum eſt infra Narium radicem in ſuperioris labri priore parte ſeu prominente. Atque hic fibrarum faſciculus is eſt, ſi tamen ſuperioris *Tranſverſi* quamdam particulam huic non adjecerit, quamque ulteriùs progredi non planè deprehendit, cujus iconem habemus in geminis Euſtachii Figuris prima, & altera Tabulæ XLI. Hunc eumdem quem Euſtachius Tabulis propoſuit, his verbis deſignavit Falloppius. „ Alium prætereà invenio muſ- Obſerv. Anat.
„ culum carneum, ſed parvum, qui circa radicem pinnæ na-
„ rium exoritur, atque illam aſcendens per tranſverſum uſ-
„ que ad ſummum ferè dorſum Naſi aſcendit, ut contractus
„ ad ſuum principium depreſſa pinna nares claudat „. In quo detegendo non tantùm ejuſdem ſedulitatem non commendare non poſſumus; verùm etiam eidem uſum aſſignando ſolertiam prædicamus; Quamquam huic ipſi rei intelligendæ, aliud quidpiam adjiciendum eſſe, cenſemus. Quorum utrumque, muſculum ſcilicet atque uſum ſumma confirmavit in rebus præſertim Anatomicis & auctoritas & præſtantia Celeberrimi atque Amiciſſimi Viri Jo: Baptiſtæ Morgagni in Patavino Gymnaſio Primarii Anatomes Profeſſoris & in præſentia Præſidis. Qua verò id contingat ratione, quòd eæ fibræ, quarum inferius extremum ſuperiore altero mobilius eſt, dum in contractionem veniunt, Narium potiùs pinnas arctent & comprimant, quàm ſuperius labrum, cui inſeruntur, attollant potius atque revellant; maximè quum iiſdemmet *Transverſi* fibris aſſocientur & adhæreant, quas eidem Labro elevando

Pars inferior Tranſverſi viſa ab Euſtachio & Falloppio.

Ad. An. Animad. 12.

vando datas esse nullus dubito. Hnac igitur ob causam fieri arbitror; Quòd ubi nares immoto superiore labro arctare nitimur, illud quadam vi eo motu tonico detinemus, ut per levem illius musculi contractionem è sua sede dimoveri non patiatur; leviſſimè enim, non elevato eo labro, nares comprimimus; quare tum ea vi firmatum superius labrum innexum ibi alterum musculi extremum immobile quadantenus facit, propterea intentæ illius musculi semicirculares fibræ, quum inferius labrum, cui inseruntur, nequeant attollere, earum medio quodammodo complanato adductoque, narium pinnas comprimere, necesse habent.

Quare ita fiat. Nares arctentur.

§. XIII. Eorum, quæ mox sumus exposituri circa musculos seu Narium cavitati ampliandæ, seu pinnis retrahendis, atque adeò dilatandis constitutos, nonnullos ex Anatomicis multis ab hinc annis quædam vidisse ac descripsisse, non inficiabimur; Quamvis ea nec omninò veritati congruant, nec nostris observationibus quidquam luminis prætulerint quas per eorum semitas minimè instituimus. Bini igitur utrinque musculi nobis occurrunt, qui quamquam ab uno singuli oriuntur principio, ac superiora versùs producti pariter ad itineris ferè medium procedunt; Quum eorum tamen fibrarum & incessus & figura, & termini multùm inter se differant, in binos partiri musculos jure eos posse existimamus; Quorum alter superior rectis fibris constat; Inferior curvis & deorsum inflexis compingitur. Primi illius nullam novimus factam ab Anatomicis mentionem utpotè cujus fibræ, quum tenues sint atque latæ, ubi ab iis paulùm rubedo decedat, ut exilibus partibus contingere sæpe solet, membranæ, potiùs imaginem, quàm musculi facilè referunt, quæque ut a circumsitis rectè discernantur, & in optimis cadaveribus, intento maximè oculo ac sedulitate opus est; Is circa Narium latera, ac infra basim Nasi supra caninos dentes ab quarto superioris maxillæ osse acuto prodit principio, ac obliquè superiora versùs procedens interiori narium membranæ annexus in ejus ossis oram infigitur, qua superius ac prominens Nasi latus efficitur; Poptereà utrumque hujusce musculi extremum immobile fit cujus nihilominus actio cæterorum musculorum more efficitur; Ubi enim ille tumet ac inteditur, quum extremorum

Tab. 1. L. d ibid. L. c c

Novi musculi descriptio.

neu-

neutrum queat ad alterum accedere ; media pars contracta adhærentem ſibi interiorem narium membranam adducit & elevat, atque adeò eas cavitates diducit & explicat; idque eò commodiùs fit, quia oſſea ea cui adhęret , crepido in quamdam arcus ſpeciem curvatur. Quod ſi quis ſedulò advertat animum, dum maximè data opera nares diducere ennititur, non obſcurè id fieri percipiet ; Cujus ſanè rei ea mihi potiſſimùm neceſſitas videtur, ut ſine ejuſdem muſculi ope minùs quidem commodi a prinnarum dilatatione haberemus, quum ab concidente eo loci membrana arcta alioquì via ampliùs impediretur commeanti ſpiritui ſeu pro liberiore reſpiratione , ſeu pro pleniore odoratu ; Quo ſepiſſimè uti muſculo Declamatores cenſeo , cum ad ravim uſque clamantes ita vocem ſæpius intendunt , ut ad ejuſdem reſonitum quàm maximè narium capacitas ſit amplificanda ; Eumque nos a loco *narium Lateralem* nominabimus.

Narium Lateralis dicti.

§. XIV. Alter huic proximus ac inferior pinnarum ſeu Alarum Naſi abductioni potiſſimùm ſeu dilatationi comparatus eſt; qui ab eodem loco quarti oſſis malæ acutus prodit, ſurſumque porrectis fibris , quarum inferiores breviores ſunt, & curvatæ minùs: ſuperiores autem inflexæ magis, ac longiores; ſupra Naſi pinnas fuſus ejuſdem majori cartilagini applicatur. Non æquè hujuſce pinnarum Dilatatoris quæque pars muſcularem ſubſtantiam refert ; ea ſiquidem , quæ propior principio , necdum pinnas attingit, muſcularis evidentiſſimè deprehenditur; reliqua verò, quæ iis imponitur , & adhæret, quò magis procedit ; & in tendinem abire , & cumulato , atque intimè comixto adipe obrui , ac deliteſcere magis magiſque conſpicitur . Pinnas validiſſimè attolli corrugato naſo , non eſt, qui neſciat ; eaſdem illo immoto elevari quiſque facilè intelligit ; illud à Pyramidalibus tantùm effici & veteres propoſuere Anatomici ; hoc alterùm à modò deſcripto haberi attendenti rectè patet . Hujus muſculi non meminerunt (modò ego rem probè perſpectam habeam) inter majoris notæ Anatomicos nec Jacobus Sylvius, nec Carolus Stephanus, Veſalius nec Columbus , nec Falloppius, nec Euſtachius , nec Bavhinus , nec Fabricius , nec Caſſerius : quamquam noviſſimus hic , ſi ad ea attendamus , quæ in quedam huic noſtro ſimili deſcriben-

Paris muſculorum novi deſcriptio Pinnarum Dilatatoris dicti.

Num illud Caſſerius viderit?

do prodidit, aliquid, quod ad utrumque extremum ſpectat, attigiſſe videatur. Cæterum nec de poſitu, nec de figura, nec de uſu ab eodem propoſita huic noſtro ullo unquam pacto conveniunt. Quæ ipſe habet hujuſmodi ſunt. „ Duo alii præ- „ tereà adſunt muſculi noſtro marte nunc primum inventi, „ exigui, tenues, figuram myrti foliis ſimilimam habentes: „ ortum ducunt à narium lacu; hoc eſt oſſe ſuperiore ma- „ xillæ ad marginem narium capacitatis, ubi ipſę alæ anne- „ ctuntur: unde ſuprà alas aſſurgunt, & fibris tranſverſis „ obliquè ad mucronem naſi (ſeu pyrulam à pyri forma cum „ Iſidoro, ſeu extremam naſi rotunditatem) vergunt, cui „ fine tendineo inſeruntur, toti cartilagini ita pertinaciter „ annectuntur „. Porrò in ea Tab., in qua eumdem exhi- bet, ſic illum delineat; perinde quaſi omnes ejuſdem muſ- culi fibræ in faſciculum collectæ, ac leviter inclinatæ, in bre- vem unum contractumque tendinem concurrentes non in pin- narum latera inſererentur: ſed ad priorem naſi partem, ſeu orbiculum pertinerent. Uſum autem in explicatione figuræ ſic expoſuit „ F. Muſculus parvus obliquo ſitu poſitus à ne- „ mine hactenus monſtratus naſi alas conſtringens „. Si quis hæc ſingula cum iis conferat, quæ nos; ſive deſcribendo pro- poſuimus, ſive exhibuimus delineando: multò aliter rem ſe habere, & ſi quid eſt à Caſſerio tentatum, fruſtrà id fuiſſe: noſtramque operam ab nemine omnium Anatomicorum occu- patam intelliget. Qui poſt hunc Anatomes operam dederunt, freti potiùs fide, & auctoritate clari viri, quam inſtituta A- natomica diſquiſitione, eum, de quo eſt ſermo, muſculum expreſſerunt: inter hos Spigelius: deinde mutato officio; ſervata tamen figura, nomine, poſituque Riolanus: poſt hunc Veslingius: ab illo diſentire in commentariis Blaſius, Die- merbroek, Heiſterus non videntur. Circa hunc verò eundem muſculum, ac reliquos ab eodem deſcriptos; quàm benè Caſ- ſerii mentem aſſequatur, atque proponat Thomas Bartholi- nus: ii facilè dijudicabunt, qui utrumque auctorem conferre voluerint. Ejuſmodi autem eſt hæc circa & Cl: de Marchet- tis, & Molineti ſententia: ut eos, vel numquam, vel per- peram rem attigiſſe, ſignificet. Verheyenius, & BroWnius idem ſenſere, atque expreſſere: quod hi, quos paulò ſuperiùs

De Fabr. Naſi l. 3. c. 9.

Tab. 2. F. 1. L. F

De Human. Corp Fab. l. 4. c. 5.

Antrhopo- graph. lib. 5. cap. 13.

Syntag. Anat. cap. 13.

Anat. Corp. Hum. lib. 3. cap. 19.

Comp. Anat. p. 144.

Anat. l. 3. c. 2.

Anat. c. 13.

Diſſect. An. l. 3. c. 2.

Anat. Corp. Hum. Tr. 4. c. 15. Tab. 27 F. 1. L. M

nomi-

nominavi: uterque enim ſphincteris in modum pinnarum crepidini circumductum muſculum exhibuerunt; quod non tam ab reliquis omnibus Anatomicis, verùm ab ipſamet Anatome tam alienum eſt, quàm quod alieniſſimum. Neque meliora his Cl: præter reliquos CoWperus aſſecutus eſſe videtur: quum nullum; ſive in ampliſſimis prioribus tabulis (quas nobis liberaliſſimè commodaverat Spectatiſſimus Vir, & Amicus Humaniſſimus, editiſque ſcriptis Cl: Petrus Antonius Michelotti) ſive in adjecta appendice Iconem appoſuerit. Verumtamen ejus deſcriptionem daturus, ab inferiore, atque interiore oſſis quarti parte illum oriri: atque intercoſtalium inſtar decuſſatis fibris (cui rei quidem eo loci nihil quicquam ſimile vidimus) pinnas ſcandere opinatur. Si quis interroget nunc, quamobrem tandiù in his commemorandis detineamur? is hoc ſibi perſuaſum habeat: ſcire nos omnibus Anatomes ſtudioſis obvia hæc eſſe cognitu, & intelligere, quæ cauſa poſſit eſſe, ut ſic interpellemur: ſed rem data opera egimus, ut quæ ſua cuique ſunt jure tribuantur: neve quadam nominum, aut deſcriptionum ſimilitudine, quod indictum hactenus fuit, pro edito, vulgatoque habeatur. Cęterum ſi quis noſtrum hunc muſculum ſervato Caſſerii, aut cæterorum nomine Myrtiformem dixerit: non ejuſdem muſculi figuram à Caſſerio propoſitam rem ſignificare, aut exprimere ſciat. Nos ne nominum novitate, aut varietate obruamur: ſive pinnarum Dilatatorem proprium; ſive Myrtiformem nuncupanti non repugnabimus.

Theat. Anat. Mang. Tab. 10. Fig. 2.

Myotom. Refor. c. 9. *Vel nunquam vel perperam à plurimis Anatomicis viſum.*

Muſculus Myrtiformis ſeu Pinnarum Dilatator proprius.

§. XV. Novum alterum, poſtremumque ſuprà naſi pinnas, ac orbiculum deteximus muſculum; quem ſi quis oſcitanter intueatur, eumque cum altero conferat ab Caſſerio propoſito, quo de nuperrimè verba fecimus: eumdem ipſum primo intuitu, ac noſtrum hunc eſſe facilè judicabit. Verùm non eò Caſſerii Cl: alioquì Anatomici ſecundam proceſſiſſe fortunam reor: ut uno, eodemque muſculo: vel plures exhibere; vel Poſterorum labores, atque ſedulitatem prævertere potuerit. At his nunc miſſis, quid is revera ſit, cujus nemo, quod ſciam, huc uſque meminit, exponamus. Muſculus utrinque unus, tenuibus ac ſparſis fibris, orbiculi integumentis validè adhæret: ſenſim ſeſe contrahens progreditur; ac ver-

Par novum muſculorum orbiculi pinnis deducendis datum. Diverſum ab eo, quod propoſuit Caſſerius.

Tab. 1. L. ee

sùs pinnarum medium procurrens, collectis ibi inseritur fibris: comprehenditurque velut excitato sinu propè inferiorem majoris pinnarum Cartilaginis oram. Major fibrarum numerus ferè horizontaliter ducitur: superiorum, quæ & breviores, & rariores sunt, inclinatus positus est. Latera pinnarum nasi extremo, seu orbiculo multò esse mobiliora exploranti constabit; quapropter per hujusce musculi contractionem non orbiculum ad interiora trahi, sed priorem alarum nasi partem diduci, atque explicari consequens est. Quod proposui, postquam musculum detexeram, in ægrotante Muliere attento speculatus oculo adeò luculenter confirmavi (mirantibus, fatentibusque iis, qui mecum erant reperti musculi gnaris:) ut propter tegumentorum tenuitatem, crebram & validam, qua utebatur, respiratione fibrarum penè ductum dignoscere singuli potuerimus. In hac Fœmina, quam præter cæteras esse petulcam novimus, summè mobiles, ac elatæ narium pinnæ prostabant: quod ideò non omittendum putavi, ne ii, quibus minor, neque eorum satis idoneorum cadaverum copia sit; si semel, iterumque perquisitum musculum non invenerint, iccirco hunc nullum unquam fuisse; quem nostris luculenter monstravimus: aut vix semel repertum esse credant; quem in optimis, ac plurima ea parte instructis cadaveribus tantummodò reperimus.

Musculos hos deesse interdũ dubitatur, & quando.

§. XVI. Cæterum perpetuum esse affirmare non audeo: quum, vel ob fibrarum exiguitatem, earumque implexum, vel ob diversam cæterarum, quæ proximæ ei sunt, Myrtiformis nempè, seu pinnarum Dilatatoris proprii, ductum, mihi valdè quandoque de eo fuerit dubitatum, præsertim quum Myrtiformis fibras eò usque interdum productas compererim: ut nullum tum esse posse eum musculum sim vehementer suspicatus. Præterea ejusdem Myrtiformis inferiores potissimum fibras sic inflexas, ac intra pinnarum crepidinem insertas nonnunquam observavi: ut minùs nunc demirer, si seduli, oculatique pro quodam interius constituto Pinnarum sphincțere illas habuerint, quum re ipsa non alienam interdum à sphincțere speciem referant. Sed isthæc in natura varietas non est singularis.

Fibræ Myrtiformis aliquãdo formam referunt sphincteris.

§. XVII. Hactenus exposuimus musculos, qui vel latera,

tera, vel dorſum, jugumque naſi maximè occupant, quique ejuſdem corrugationi, ſive pinnarum retractioni ac dilatationi potiſſimùm dati ſunt: nunc, qui earum contractionem faciunt, explicandi ſunt, non quales, ut ſuprà diximus, aut poſtremis temporibus BroWnius, & Vereheyennius, aut prioribus Veſalius ejuſque Aſſeclæ docuerunt. Quantacumque nos fuimus in optimis cadaveribus diligentia verſati nullum talem muſculum, quem in interiore narium capacitate ad eaſdem arctandas propoſuit Veſalius, præter id quod jam jam diximus, detegere potuimus. Nares tamen arctari veteribus cognitum eſt, idque ope labri ſuperioris fieri, ſeu per quamdam vivorum obſervationem, ſeu id per Anatomen exquiſiverint. In primis Realdus Columbus diſeritis verbis hanc ſententiam propoſuit. „ Clauditur naſus à muſculis dicto „ labro (ſuperiori nempè) opem ferentibus, non autem à „ propriis. Nam quoties aliquid nobis per nares attrahendum „ eſt, ſuperius labrum conſtringere cogimur „ Id ipſum poſt hunc aſſeruit Vidus Vidius, Spigelius, Laurentius &c. Id tamen, quamquam verum ſit; niſi, quid rei hoc ſit, propoſuerint: verba mittant, nullam redolet Anatomicam ſedulitatem. In re igitur incomperta primus doctrinæ ſpecimen præbuit Guiliel. CoWperus, qui muſculum in Anatomen invexit ſuperiori labro quidem proprium, ſed & arctandis naribus communem, ejuſque in Myotomia Ref. deſcriptionem inſtituit. Muſculum utrinque unum ab oſſe maxillæ quarto ſuprà inciſorum dentium gingivas, pronatum; ſurſumque evectum per ſuperius labrum in naſi alas inſeri. In icone verò ejuſdem & latitudinem, & longitudinem ita ob oculos ponit; ut earum dimenſionum neutra cum Anatome, atque adeò cum veritate congruat. Eum etenim, qui reapſe & ſuperioris labri Depreſſor, & pinnarum naſi, adeòque earundem conſtrictor muſculus habendus eſt, nunquam obſervavimus ultra primi inciſorii dentis latitudinem utrinque prolatari: quum in ejuſdem tabula ſenum utrinque dentium ſpatium occupantem intueamur. Alterum porro, quod in hac eadem tabula proponitur cum noſtris obſervationibus minùs facit: ex lateralibus nimirum fibris vix ullæ ad naſi alas pertingunt, ſed quò magis à medio decedunt, eò breviores fieri videntur, ac ſeſe in pro-

Theat. Anat. l. 5. Tab. 5. De Human. Cor. Fabr. l. 2 cap. 13.

Legitimus pinnarum ſphincter nullus eſt.

De Re Anat. l. 5. c. 4.

De Anat. corp. Hum l. 4. c. 2. De corp. Hu. Fab. l 4 c 5 Hiſtor. Anat' l. 5. c. 14.

Myot. Ref. c. 9. Ibid. Tab. 3. lit. D

Muſculus labri ſuperioris proprius arctandis naribus communis.

Tabula cum Anatome non convenit.

proximam ossis partem supra gingivas insertum ire. Sed hac in re utrum fallimur: cum, quicumque hanc ejus tabulam cum Anatome contulerit, Judicem facimus. Nos siquidem multò aliter observare consuevimus: nempè laterales fibras, appositas iis, quæ in nasi alas inseruntur, nec aliquid ad eum musculum pertinere, quum aliò ferantur: nec, ita rectà sursum protendi, atque exhibentur; sed eo planè ductu, eaque positione, qua mox explicabimus.

Labri superioris quatuor fibrarum ordines.

§. XVIII. Nam priùsquam id facio, ii nobis sunt recensendi fibrarum ordines, quibus constat superius labrum. Constat autem omnino quatuor: ex his interior rectà utrinque supra primores dentes a gingivis in pinnarum basim inseritur; atque is CoWperianus musculus est Depressor labri superioris, & alarum nasi constrictor nominatus. Sed nobis hi musculi gemini sunt, quum inter utrumque fibrarum lacertum non minima interiiciatur secundum longitudinem producta intercapedo, ubi illa cavitas est, quæ Mystax dicitur: per hanc enim cavitatem probè in duplicem musculum dirimitur. Is porro musculus, cujus inventionis laus hucusque jure merito CoWpero fuit tributa: non adeò vetustiores latuit Anatomicos; ut post tantum annorum spatium, quo Anatomes exercetur nihil ab iis indicatum sit, unde colligi possit detectum fuisse. Eustachii certè sedula manus, quid fecerit, testantur ejus tabulæ. Etenim Tab. XLI. fig. I. fibræ ab superioris labri medio, sub iis, quæ orbis in modum, utrumque labium circumeunt, versùs nasi septum, seu interiora narium sic producuntur, ut non alium velle ostendere videantur, quàm labri superioris depressorem, & alarum nasi constrictorem. Id tamen in hujusce musculi delineatione desideratur, quod sicut à nimia CoWperianæ figuræ, seu fibrarum amplitudine scitè declinavit Eustachius: ita in contractiorem lacertum, atque unum dumtaxat, contra, atque nos observare consuevimus, nimiò coegit.

Constrictor pinnarum Cowperi duplex nobis est.

Hunc novit & delineavit Eustachius.

Tab. I. lit. h. §. XIX. Ad horum musculorum, seu primi fibrarum ordinis latera, ex eodem gingivarum loco alteri prodeunt fibrarum lacerti, qui paullò in superiora producti, versùs oris angulum inclinantur, curvanturque: atque eò strictiùs concurrentes, cum cæteris fibrarum ordinibus arctissimè innectuntur.

tur. Harum exortus citrà binos utrinqe inciſores habetur : & lateralium quatuor dentium ſpatium eas numquam occupare deprehendimus; quare non in hoc tantùm à CoWperiano Icone noſtræ differunt obſervationes, quum plurimùm etiam ab eodem diſconveniant, quæ paullatim fibras eas circà latera decreſcentes in ſubjectum quartum os malæ tanquam inſertas repreſentat : quum prorſus ſuperiore altero extremo ab eodem, oſſe ſejunctæ ad formandum ejus labri latus reverà revolvantur.

Labri ſuperioris fibrarum ſecundus.

§. XX. Tertius fibrarum ordo is eſt, qui ex eadem Pinnarum, ſeu majorum Cartilaginum baſi ennatus, ab eo latere, quo invicem eæ accedunt, utrinque deducitur: & infrà modò deſcriptum faſcem ad proximum oris angulum contendit. Hic ſiquidem aliquando minùs appareat in cauſa fortaſſe eſſe poteſt, vel quod tenues interdum occurrant, vel ità ſubjectis implexæ; ut ægrè ab CoWperianis, ſeu à rectarum ordine diſcernantur. Præter exteriorem hunc fibrarum ordinem, alter tenujor quidem, & interior, huic omninò reſpondens tum eidem loco eadem ratione inſertus nobis ſæpe repertus eſt; qui eo pacto, quo ſuperior alter poſt conſpicuam decuſſationem inſertioni proximam in earumdem majorum Cartilaginum tuberculum, ſeu principium, quà eæ invicem applicantur, ſe infixum properat. Si accuratè interior oris membrana detrahatur : tum fibræ, tum decuſſatio, ubi optima ſuppetant cadavera perſpicuè ſeſe videndas exhibent. Atque harum utrarumque actione factum exiſtimo: quòd dum ſuperum labrum deprimimus, ac nares arctamus, harum quoque opera Depreſſoribus muſculis conferatur. Præterquam quod, & id animadvertere juvat nunquam nos vel ſuperum labrum deprimere, vel nares arctare poſſe, quin pariter os ipſum quadantenus diducatur; quod cum fit, & tendi utrumque labrum oportet, & harum non levi fibrarum vi nares deprimi, atque adeò coarctari.

Tab. I. lit. II

Ejuſdem labri tertius fibrarum ordo duplex eſt, interior minor, & exterior major.

Earumdem Fibrarum decuſſatio, inſertio, uſus.

§. XXI. Poſtrema verò, ac inferior fibrarum ſeries imam ſuperioris labri ſedem occupat: ac ab uno ad alium oris angulum paullulum in arcus modum inflexa, lata, ſed tenuis protenditur. Hunc potiſſimùm fibrarum ordinem, modò alium quemquam non cognoverint, Anatomici ad noſtra uſque tempora

Tab. I. lit. K

Quartus ordo fibrarum pro ſphincttere habitus.

pora pro labrorum ſphinctere nominaverunt. Neque id nomen in vulgus ſolummodo invaluit, ſed diligentiſſimi Proſectores Falloppius, Euſtachius, CoWperus præter cæteros aut propoſuere verbis, aut tabulis exhibuerunt: perindè ac hujuſce fibræ orbicularium, ſiquæ ſunt, more, ſeu circulari inceſſu utrumque labrum complecterentur, quarum nullum extremum ſit neque immobile primum ſeu principium, neque mobile, & obſequens alterum ſeu terminus: earumque decurtatione id fiat, quod perperam orbicularium fibrarum contractione effici arbitrantur. Id unum in præſentiarum indicaſſe ſufficiat, haud in orbem eas fibras ferri; ſed implexo quidem ac mirifico naturæ ordine circa utrumque Labrorum angulum, ubi eæ concurrere, iterum diduci ac dividi, prout deinceps fuſiùs explicabimus, quum ad hanc partem pertinentium muſculorum tractationem abſolverimus.

Obſ. Anat. Tab. 41. F. 1. Anat. Corp. Hum. T. 5. fig. 4. lit. I & Myot. Ref fig. 1. lit. FF

§. XXII. Labri ſuperioris Elevatorem muſculum, qui & narium pinnis elevandis famulatur, deſcripſimus ſuprà; hi nunc exponendi occurunt, qui vel rectà, vel obliquè, ſive ſuperum tantummodò, ſive utrumque ſursùm vellunt. Qui rectà ſuperius Labrum attollit, vel Elevator Labri ſuperioris proprius, vel rectiùs forſitan Inciſorius ab inſertionis loco nominatur. Is infrà oculi orbitæ crepidinem propè majorem angulum demittitur; ac ponè pyramidalem propter pinnarum latera in ſuperum Labrum inſeritur, propè inciſorios dentes fuſis, explicatiſque fibris ad interiora vergentibus; quibus ſimul utrinque intentis muſculis rectà quadantenus id Labrum attollitur: Eorum alterutro dumtaxat operante leniùs Os detorquetur. Hujuſce interdum principium ſic proximo Pyramidalis lateri jungitur, ut unus continuatuſque muſculus videri poſſet, ſi aut eum perpetuò contingeret, aut diverſa utriuſque fibrarum directio aliter non ſignificaret.

Elevator muſculus proprius Labri ſuperioris, ſeu Inciſorius. Tab. ead. L. R

Pyramidali interdum copulatur.

§. XXIII. Huic adjutor venit muſculus alter, utrinque unus, qui à priori Oſſis jugalis facie eductus, obliquo inceſſu interdum ejuſdem Inciſorii lateri copulatur, interdum ſuper eodem, ac ſub Pyramidali interjectus, disjectiſque fibris in eumdem ſuperi Labri locum inſeritur; ejus eſt obliquè ſursùm eam partem adducere. Hunc cæteri ſilent Anatomici præter Celeberrimum Morgagnum, ex cujus doctiſſimis Adverſa-

Tab. ead. L. Q

versariis habemus „ sic ab osse jugali fasciculum fibrarum non „ contemnendum ad proprium Labri superioris Elevatorem „ musculum dimissum bis vidisse meminimus „. Hunc eumdem postquam pluries comperimus musculum, in eadem Eustachii XLI. Tabula Fig. I. delineatum observavimus; quamquam & in hoc ab eo dissentire cogimur: quum ab eodem tamquam Labrorum Orbiculari subjectus proponatur, qui per nostram Anatomen eidem Orbiculari superfusus repertus fuit. Hunc verò, vel uti crebrò, vel uti constanter à se repertum delineaverit Eustachius, nihil licet ex ejusdem Tabulis asserere. Nos in pluribus continenter confectis Capitibus ac Faciei disquisitis musculis eum perpetuò, varia quidem nonnunquam magnitudine, & ab reliquis omnibus divisum, & invenimus ipsi, & nostris, qui aderant, luculenter monstravimus. Ideò fortasse minùs antehac sese in conspectum dedit, vel quia sic adipi immergitur, vel cum Orbicularis Oculi fibris copulatur: ut vel nullus, aut nullius nominis lacertus fuerit existimatus. Facilè ubi tenuis est, utpotè proximi Orbicularis, sub quo sæpe plurimùm delitescit, appendix, & portio habetur: Quamvis hic revera neque ad Orbicularem, de cujus lacerto suprà egimus, neque ad alterum, ac majorem Zygomaticum quidquam pertineat, quapropter eum Zygomatici minoris nomine nuncupandum censemus.

Adv. Anat. 2. Animad. 12.

Hujus musculi aliter atq; nos observavimus Eustachius ter minùs delineat.

Musculus Zygomaticus minor nobis perpetuus.

§. XXIV. Qui utrique Labro communes musculi sive rectà, sive obliquè sursum evehunt adeò conspicui sunt, ut Anatomicorum nemo sit, qui eos in præsentia non noverit; tametsi, quem nos Labrorum Elevatorem communem, seu à termini vicinia Caninum dicimus Falloppius arbitretur Vesalium non noviss; ego quidem à proximis non secreviss judico, minimè tamen tantos, adeòque conspicuos fibrarum lacertos præclarissimum Anatomicum latuiss, existimo: nam si descriptio sedulò conferatur; non id cognoviss tantummodo, sed plura præterea eum minimè latuiss, fortasse fatebimur, quæ ab nostris dumtaxat postmodum discreta fuere. Libet tamen & Falloppii observationem proponere; qua quid consonum, quidve ab Anatome alienum sit, apertè constâbit. „ Dum „ tertium, inquit, par descripsit, novum musculum præter- „ misit, carnosum totum, sed gracilem atque teretem, qui

Musculus Elevator Labrorum communis seu caninus. Tab. ead. I. Observ. Anat.

De Human. Corp. Fabr. l. 2. c. 13.

„ oritur à cavitate illa, quæ malis ſubjicitur, & in Labrum „ ſuperius, vel potiùs in frœnum ipſum inſeritur. Hic muſ- „ culus multa pinguedine obvolutus in omnibus cadaveribus „ à me repertus eſt „. In ejus igitur deſcriptione duo mihi ab Anatome nonnihil declinare videntur: alterum quòd muſculus ille velut teres proponitur, qui gracilis quidem, & tenuis, ſed latus exiſtit: alterum verò, quòd potiùs quàm in Labrum ſuperius, extra Oris rictum eum ſeſe conjicere deprehendi.

A' Falloppio non rectè prorſus deſcriptus.

§. XXV. Tametſi ad neutrum Labrorum novus alter à nobis repertus muſculus quicquam ſpectet, priuſquam tamen ab hiſce partibus nimium recedam, eum proponere eſt opus. Is utrinque unus ad Rhomboidem figuram accedit; Uterque acutus angulus tendineus, medium autem omninò lacertoſum eſt; tenuis ſed latus, vix duos tranſverſos pollices æquat longitudine. Pars inferior acutior eſt; ſuperior latior: inter Naſi latera, & Orbitam ſitus, infrà majorem canthum quarto Oſſi ſic totus adhæret, ut nulla hujuſce muſculi pars mobilis deprehendatur. Cui hunc muneri natura comparaverit ſic omninò me latet, ut ne divinare quidem auſim. Quum tamen nullum Sapientiſſimi Conditoris Opus conſilio deſtituatur, atque is niſi loco moveri muſculus, turgere ſaltem aliquantum poſſit; Quumque nulla ſit vel leviſſima Faciei mutatio, qua eorum, quæ interiùs aguntur, non aliquid prodatur; num fortè ad quempiam minutum licet, at maximè fortaſſe ſignificantem motum, ac Faciei modum accommodatum dicemus? Sed quibus animus magis vacuus eſt, hæc ampliùs diſquirenda relinquimus. Eſt etiam muſculus alter, ſive lacertulus multò iſto minor, de quo eadem ferè conquæri poſſent; mox infrà Orbitæ limbum, ſuprà Rhomboidem tranſverſim locatur, cujus utrumque extremum tendineum eſt, venter autem carneus; brevis quidem, ut ſit lato pollice minor; tenuis, ut lineam vix æquet: ſic tamen conſpicuus, & ab reliquis diſcretus, quod poſitus maximè oſtendit, ut minimi quidem, at præclaram muſculi formam referat. Sed hæc tantummodo in præſentia indicaſſe ſufficiat; quum de horum officio, utpotè omninò hærentibus vel nil nobis dicendum ultrà ſit, vel eadem ſint repetenda.

Muſculus Rhomboidalis. Tab. ead. L. f

Totus Oſſi cohæret.

Alter longè minor, ſed conſpicuus.

Utrique incerti uſus.

§. XXVI.

§. XXVI. Alterum, eumque vetuſtiſſimè cognitum utrique Labro utrinque inſertum ac opitulantem muſculum Zygomaticum ab origine nominant Anatomici, quem poſthac ſi libuerit, ut ab altero, eoque minore à nobis ſupra deſcripto, etiam nomine dignoſcere poſſimus, majorem Zygomaticum appellabimus; cujus fibras non perpetuò in unum lacertum coeuntes, ſed aliquando in duplicem, triplicemve faſciculum diſpertitas cum exercitatiſſimis Proſectoribus ad terminum properare deprehendimus. Tab. I. lit P

Muſculus Zygomaticus major.

§. XXVII. Nunc ii deſcribendi reſtant muſculi, qui inferius maximè Labrum, ac mentum compingunt, in quibus eadem nobis ferè proponenda occurrunt, quæ circa Labrorum orbicularem antea obſervavimus. Hujus itidem lacertoſæ fibræ minimè in orbem feruntur; ſed quadam ac rudi arcus imaginè ab angulo ad angulum Oris comigrant, quò loci ſuperioris Labri, cæterorumque illò coeuntium muſculorum fibris implicitæ atque decuſſatæ quò poſtremò abeant, nitidiùs à nobis declarabitur, ubi deinceps de horum muſculorum implexu, ac diductione uberiorem ſermonem habuerimus. Lit. I.

§. XXVIII. Quem colibitum fuit, ab officio Labrorum communem Depreſſorem, ſeù figurà Triangularem nominare, ab menti latere aliquando lata baſi prognatum vidimus: aliquando longioribus fibris, quæ mento proximiores ſunt, ulterius prolatis in adverſum latus ferri, ac compari ita occurrere, ut una habeatur, eademque fibrarum continuatio ab uno ad alium Oris angulum, nullo interiecto diviſionis ſigno: Idque non modò à nobis, ſed & ab diligentiſſimo Euſtachio obſervatum fuiſſe, de ejuſdem Tabula xxxv. didicimus; Quod tamen alterum, variè licet, natura fuit inſtituere ſolita, minimè ex eo animadvertimus: nam quum nullum aliquando eorum velut muſculorum uinculum habeatur; interdum tamen iiſdem adjectum eſſe tanquam lacunar eoſdem colligans ſæpe reperimus. Ubi igitur iſtud invenire, quod crebrò evenit, datum eſt, elegantis, ſed parvi muſculi forma diſpoſitum reperi: teres nonnunquam figura fuit, nonnunquam plenus, ac latus, ſub mento ſitus occurrit, ea longitudine, qua utrumque proximius Triangularis extremum colligaret. Hu- Lit x

Muſculus communis Depreſſor Labrorum, ſeu Triangularis.

Muſculus menti Tranſverſus, novus, non perpetuus.

jus utraque tenuia extrema in tendinem mutantur, quibus firmiter innectitur, quoniam per latiorem ventrem laxiùs mento copulatur.

§. XXIX. Quum de iis, quæ ab Cl: CoWpero de superioris Labri Elevatore musculo, & alarum nasi Constrictore proposita sunt, dudum à nobis verba fierent, ita eum collaudandum diximus, ut ne Eustachii quidem quidpiam gloriæ detraheretur; Quum is etiam ejusdem musculi non rudem imaginem tot ante annis elaboraverit. Quod ad Elevatorem verò Labri inferioris pertinet nil cum eodem Eustachio, aliove Anatomico, prout mihi compertum est, inventionis gloriæ commune habet; qui solus, nullo aut præmonente, aut prævertente, hosce musculos detexit. Ego eos & perpetuò adesse reperi, & pretereà quà ii se se inferiùs constringunt, ita fibris implicari, ac decussari, ut ab adverso latere prodeuntes in oppositum planè ferantur; quod non eò dumtaxat commemoro, quia utrumque CoWperus prætermiserit; verùm ut alterum ab iis commodum percipiatur; quoniam ab eorumdem animadverso positu perspicuum est, non modò per eos inferius Labrum elevari, sed & necessariò contrahi quadantenus, ubi intenduntur.

Lit. q x *Elevator musculus Labri inferioris.*

Myot. Ref P. 4. FF.

Hujus fibræ decussatæ prodeunt, undeuisus alter elicitur.

Labri inferioris Musculinovi descripti.

§. XXX. Hisce utrinque usque adeò conspicui astant musculi, ut mirum oppidò sit hujusce Anatomici diligentiam eos fugiisse: etenim juxta præcedentium exortum, quinimo sub iisdem ab eodem Auctore CoWpero in Anatomen invectis aliquatenus prodeunt, ac dimissis inferiùs, curvatisque paululum fibris se ejusdem Labri Orbiculari dicto comites adiungunt. Nos non solum in singulis omnibus quæsitos cadaveribus perpetuò reperimus, sed eadem semper & figura, & loco compositos; ut & constanti eos munere fungi, & necessarium præstare commodum, dicendum sit. Horum itaque actione non tantum sive in mandendo, sive in quolibet alio usu id Labrum gingivis adduci oportere certum est; verùm & ad illud contrahendum, atque adeo in priora producendum, plurimum famulari, nullus dubito, quos imposterum placet inferioris Labri Productores musculos nominare.

Usus.

Productores nominati.

§. XXXI. Quandoquidem ad eos fibrarum lacertos ventum est, qui eodem positu, & ordine, ac vulgo Oris sphinc-

Tab. eadem Lit. t.

ter

ter, incedere deprehenduntur; qua eæ ab ſuperioribus ratione diferant, proinde ac diverſæ forent, haud ſatis intelligo; multòque magis mirari ſubit, prælaudatum Anatomicum Cowperum ſtratum illud fibrarum tanquam Labri inferioris Depreſſorem muſculum nominare. Quas neque illi comparatas eſſe muneri, neque iſtud præſtare poſſe, facilè animum advertentem fore perſpecturum credo. Eæ namque fibræ, quum ab Oris lateribus, (ne quid ampliùs eorum inpræſentia proferam, quæ nondum ſatis expoſita ſunt,) quadam ſemicirculari imagine ad inferius potiſſimùm Labrum, ſeu Buccæ inferiorem partem compingendam diſponantur, atque adeo proximas circumvallent gingivas; quanam ratione fieri cenſendum eſt? ut, dum in contractionem veniunt, queant inferius Labrum deprimere. Nam ubi eæ contrahuntur, turgeſcere, hoc eſt, decurtari, atque ſimul ad rectitudinem propiùs accedere neceſsè habent; ex quorum utroque id neceſſariò conſequitur: cum is contrahitur & turget; vel Labrum ſursùm evehi debere, vel certè prominere, quod vel utrumque vel alterutrum pro arbitrio contingit. Quapropter ſi aliquod nomen ab ſphincte-re Labrorum diverſum ei dandum foret, vel inferioris Labri Corrugatoris, vel ejuſdem Protruſoris nomine nuncupari poſſe cenſerem. Præterea huic natura muneri, ad inferius ſcilicet Labrum deprimendum, peculiarem muſculum conſtruxit: qui quidem eo nomine donandus eſt, quoniam huic potiſſimum deprimendo inſervit; ac tametſi non adeo planum ſit eos adamuſſim dirimere, & in dupplicem diſpertire muſculum, id tamen & mente, & oculo ita pronum eſt aſſequi, quàm quod maximè.

Myot. Ref. Fig. 4. lit. G.

Num fibræ ſemicirculares Labri inferioris queant idem deprimere?

Corrugator muſculus ſeu Protruſor.

§. XXXII. Iſtius igitur Labri inferioris Depreſſoris proprii fibræ, ut luculentiùs intueantur atque innoteſcant, non in extima tantummodò Labri ſeu menti facie ſunt contemplandæ; ſed reflexo eodem Labio, purgatiſque interiùs velantibus Oris membranis, eò uſque prætereà procedendum, donec nulla tranſverſim occurrat Protruſoris, ſeu Corrugatoris fibra. Per exteriorem igitur Corrugatoris faciem ex priore, ac laterali maxillæ parte propriî Labri Depreſſoris fibræ procedunt, ac ſurſum paralello ordine protenſæ, nullis interſtinctæ ſive tranſverſis, ſive circularibus, ſed obliquè paulum actæ, propè terminum

Labri inferioris Depreſſor proprius quâ per picuè ſpectandus eſt.

Fibrarum inceſus, & ſitus proponitur.

minum tenuiores, in fines inferioris Labri terminantur. Non æqua ſemper eſt earumdem fibrarum inclinatio, quum pro varietate ſubjectorum, ea quoque variare conſueverit. Extima autem ejuſdem muſculi facies non ita luculenter percipitur, quoniam ſive ob interjectum adipem, ſive ob varium fibrarum ordinem earum inceſſus interturbatur. Quod tamen & diligentiori examine, & in idoneis cadaveribus deprehendere potuimus id primum eſt: Omnes eas fibras, quæ ſive à menti, ſive à maxillæ acie ſurſùm proferuntur, non undè proficiſci videntur, derivari; verùm multò inferiùs earumdem haberi exordium, quum à muſculo quadrato Colli, cujus eæ continuatio ſunt, certò producantur; idque adeò facilè demonſtratur, ut, leniter exſecto Triangulari muſculo, ac tractis Quadrati fibris, id omne protinùs ſeſe in conſpectum dederit. Quod, neque cæteri, qui de hac re egerunt, animadvertere Anatomici, neque ſuis monſtravit Euſtachius Tabulis: quum ſi in ulla, in xxx. præſertim id illi exhibendum fuiſſet. Hujus itaque muſculi, quem nonnulli Anatomici Quadratum menti nuncupant, exterior facies, ſeu vario, implicatoque fibrarum ductu, ſeu plurimo interjectoque adipe ſic obducta conſpicitur, ut ægrè quicquam certi vel jiſdemmet decernere fuerit. Eorum propterea pleriſque prætermiſſis, ea tantummodò, quæ in exercitatioribus Anatomicis Euſtachio, & CoWpero majore ſunt edita ſedulitate, nobis perpendere in animo fuit; quorum tamen neuter cum noſtris omninò convenit obſervationibus: CoWperus etenim extimum fibrarum ordinem, qui Depreſſori ab eo tribuitur, ſemicirculari ductu ferri propoſuit, contra atque à nobis obſervatum fuit, & exhibitum. In illius namque Tabula ad inferiora, in noſtra ad ſuperiora ſinguli omnes fibrarum lacerti convertuntur; qui quidem ſi rectè dijudicare valeo, ejuſdem penè ordinis atque ii ſunt, quos interiùs tranſverſim ferè ſitos diximus, quoſque reflexos Lit. *t* notavimus. Inter hoſce geminos fibrarum ordines, qui ejuſdem tamen poſitus, ac directionis ſunt, quorum alter exterior eſt, alter interior, atque utroque Corrugator conſtat, medias ſe conjicere eas fibras, quas modò à Quadrato Colli derivatas diximus, ſi non aſſerere, nullus tamen proponere dubito. Ex his tamen nonnul-

Unde ea procedant.

Myot. Ref. fig. 1. L. f Tab. noſtra 1 Lit. V

Harum inceſſum Cowperus non videtur aſſecutus.

Inter Corrugatoris fibras ea ſe conjiciunt, quæ depreſſoris ſunt.

læ

læ circa utrumque Oris angulum, ſive ad majorem firmitatem, ſive ad quodpiam aliud commodum interiùs ſubeunt. Quamobrem extimum utrumque fibrarum ordinem in arcus modum diſpoſitum Labri inferioris Corrugatori, ſeu Protruſori concredere libet, quum interjectus medius dumtaxat ordo ejuſdem Labri Depreſſori tribuendus videatur: cujus quidem non ſolùm intereſt idem Labrum deprimere, verùm pro varia copulatarum fibrarum actione, tùm varios motus edere, tùm variis ſe aptare figuris, & præcipuè idem exteriùs reflectere. Porrò ad Euſtachium quod attinet; in ejuſdem Tabula XLI. Fig. I. in qua, licet aliqua deſiderentur, eà tamen ſedulitate pro eorum temporum ratione elaborata videtur, ut neque accuratiorem, neque ſimilem alteram quiſque poſterorum ediderit, ſic tamen illius ſeu Quadrati, ſeu Depreſſoris fibræ locantur, ut unus tantummodò utrinque ordo emergere videatur; qui quamquam circa medium menti, ubi addecuſſim, geminari videntur: non id tamen apparet, quod nos deprehendiſſe viſi ſumus; nempe, quòd circa medium Reticulatum conſpicitur, non ab rectis tantùm, atque à Platismate derivatis fibris, ſed & à ſemicircularibus ſuperjectis efficiatur. Imæ verò circà menti apicem tranſverſim ſitæ; ſi tamen eæ fibræ ſunt, ac ad aliquid ſignificandum inſtitutæ; cujuſnam eo loci dictionis ſint, quum nec illuc uſque interiores ſemicirculares dictæ pertingant, nec alterius ordinis eo ductu ferantur, aut quid præſtare valeant, minimè aſſequor.

Earum Uſus.

Euſtachius eas aliter fingit, ac comperimus.

§. XXXIII. Etſi inter Maxillæ potiùs, quam Faciei muſculos Platiſma-myodes recenſeri jure queat, ne inchoata jam de eodem oratio aliò abrupta rejiciatur, quæ de eo animadvertenda ſuperſunt, in hunc locum conjicere duco. Primùm quod adnotandum occurrit, extimam hujuſce muſculi faciem non ita Cuti adhæreſcere, ut nihil omninò inter utrumque intercedat; quoniam juxtà varias ſubjectorum conſtitutiones ſtratum adipoſum quandoque conſpicuum interjicitur; idcircò ex hoc inferre licet, panniculi carnoſi, ſi quid tamen hujuſmodi in homine eſt, illum minimè ſobolem eſſe, quod & de Frontalibus muſculis dictum volo, quum & hi ab Cutis tegumento modico interjecto quandoque adipe dirimantur;

Platiſma-myodes non adhæret Cuti immediatè.

Diverſum à panniculo carnoſo, ſi is in homine eſt.

Panniculus carnosus in Brutis immediate Cuti adhæret.

tur; quum contrà in saginatis animantibus, quibus panniculum hunc adesse comperimus, quàm proximè nullo interjecto adipe Cuti is adhæresçat. Alterum quòd, quum nunquam priora ejusdem latera ita adducta viderim, contrà atque ab Vesalio proponuntur; perquam rarò etiam ita atque ab Eustachio exhibentur, pronum est mihi opinari, ea multò magis diducta esse consuescere. In eo tamen latere id comperi ab nemine animadversum, quod infrà Thyroidem validiusculi ejusdem lacertuli, seu fibrarum fasciculi decedant, qui obliquè sursùm provecti in adversas oras lati, supra Thyroidem sæpè decussantur, ac porrò pergentes ad maxillam contendunt. Ad hujus itidem priorem partem, seu mentum, non ii tantùm lacertuli, de quibus modò, decussati pertingunt; sed extrema hujusce musculi latera sic concurrùnt, ut singulorum fibræ manifestò in oppositum latus ferri videantur. Atque ab hujusce decussatione, non levis mihi ex repetita disquisitione, suspicio est, eos progigni musculos, qui cum CoWpero inferioris Labri Elevatores dicuntur. Quæ autem de hujusce termino dici solent, nobis quidem varia sæpe occurrere, quæ verò de postico ejusdem principio, ex nostris dissectionibus improbari sçpissimè solent. Quod verò, sive ex his quas animadvertimus, sive ex aliis ejusdem Quadrati fibris in Os Hyoides aliquot inserantur, CoWpero asserente, nunquam nobis incidit observandum; ac vehementer suspicor, rem secùs fortasse à reliquis Prosectoribus repertam iri.

De Human. Corp. Fab. l. 2. Tab. 3. Lit. K Tab. 30.

Supra Tyroidem hujus fibra decussantur.

Summa harum decussatio circa basim mentis, ex qua fortasse origo Elevatoris Labri inferioris.

Myot. Ref. cap. 10

Ab hoc nulla fibra ad Os Hyoides.

§. XXXIV. Hujus ejusdem Colli Quadrati quasi soboles, & propago novus alter musculus nunc primò à nobis productus poterit alicui fortasse videri; at cùm plura nos suadent, tum illud maximè evincit, rem aliter se habere, aliumque omninò à Quadrato eum esse, indeque non derivari, quòd huic ille subjicitur: nostrique fibræ Quadrato penè transversim impositæ, inde oriri videntur, quò ut plurimùm alterius terminus haberi solet. Incerta huic figura est, qui unus quandoque, aliquando in duplicem, triplicemve fasciculum discernitur. Latior sæpe hujus exortus, quem tendineum interdum deprehendimus, circa Maxillæ angulum sic Cuti innexum, ut ægrè inde evelli queat: tenuior utique est, præterquam in termino, quò paulum teres, & firmior, modò

Tab. ead. L. u

Musculi Quadrati propago non est.

Hujus figura incerta.

subli-

ſublimior, & rectior, modò inferior, & incurvus Triangulari muſculo circa ſummum copulatur. Is ubi contrahitur quum rectior fiat, Os leviter poſſe ab eo diduci videtur; quod quum ridendo præſertim contingat, & huic nos motui eum opitulantem credamus, & nè hunc quidem innominatum prætermittamus, Riſorium nuncupabimus.

Triangulari copulatur.

Muſculus Riſorius novus;

§. XXXV. Poſtremus Buccarum muſculus, qui nobis ſupereſt deſcribendus, Buccinator eſt, potiſſimùm cibis in maſticatione continendis, huc illucque dentibus aptandis comparatus. Utrinque unus, latus, validus eſt, quem non explicandis, ſed quàm maximè contrahendis Buccis famulari, jam diù dixere Anatomici, qua etiam ratione Buccinator dici deberet, non quia ad aſſervandum aerem buccas diſtendat, verùm eas contrahat ad eumdem vi exprimendum. Exercitatiores Anatomici norunt ei principium eſſe exterius circa poſtremos binos Molares dentes ab utraque maxilla. Addiderunt his Diligentiſſimus CoWperus, & Cel: Heiſterus „ par- „ tim à proceſſu Coronoide maxillæ inferioris„ prætereà eſſe deducendum: nunquam tamen id nobis compertum obtigit, quando Coronoides proceſſus eo tantummodò loci ſit nominandus, quo ſupra communem utriuſque proceſſus baſim ab altero condyloide proceſſu diduci incipit. Conſtans verò alterum ipſius exordium, neque à prælaudatis, neque à cæteris, quod ſciam, memoratum, quod conſpicuum ſanè trahit tum à baſi, tum à tenui, acutoque corniculo proceſſus Pterygoidis, ei validiſſimè adhærens tendineo copulatus vinculo. Latior eſt multò hujus baſis, quam vel deſcribi, vel in tabulis à Cl: alioquin Proſectoribus ſoleat exhiberi, nam ubi ad terminum accedit quodam obtuſo vertice trianguli imagine productus compreſſior aliquando tenuatur. In hac parte vel minimè diſſecuiſſe, vel perperam, atque oſcitanter Thomam Bartholinum ex eo conjicere licet, quod „ hunc rotundum „ inſtar circuli tenuem, & membraneum, variis fibris inter „ textum „ dicat: nam neque iſta fibrarum implicatio, neque hæc figura cuiquam modicè exercitato unquam ſeſe offeret. Duplicem terminum habere, mobilem alterum, alterum immobilem ſcire licet. Ima inferioris labri corrugatoris pars, unà cum muſculi noſtri Productoris fibris copulata eò pergit,

Buccinator Buccis contrahendis datus, unde & nomē.

Myot. Ref. cap. 10. Comp. Anat. 319.

Hujus principium non à Coronoide, ſed ab utraq; maxilla, & Pterygoide.

Anat. lib. 3. c. 11.

Figura Buccinatoris à Bartholino perperam propoſita.

Inceſſus, & terminus fibrarum illius quo pacto detegendus.

unde Buccinatoris inferior pars à maxilla exoritur, quorum uterque, vel alteruter faſciculus, ſi Buccinatori tribuatur hujus immobilis terminus eſt. Alter verò mobiliſque ejuſdem terminus, quem unum hucuſque novere, ad oris angulum fuiſſe viſus eſt. At per Anatomen non omninò hæc ita eſſe percipientur ab his, qui accuratiſſimè in lacertoſis cadaveribus ſectionem inſtituent. Atque ut hæc conſectio ex ſententia contingat, non eſt tantummodò ennitendum, ut oris angulus ab reliquis inutilibus, ſive membranis, ſive adipe purgetur, ſed ſinguli circumjecti muſculi ſedulò ſunt detegendi; ut ſimul & verus Buccinatoris terminus ea conſectione innoteſcat, & cæterorum progreſſus, de quibus nos infrà eſſe dicturos non ſemel polliciti ſumus. Septem utrinque ad ſingulos ſcilicet oris angulos muſculi pertingunt: Buccinator videlicet, gemini ſuperioris nempè & inferioris Labri Corrugatores, communis Elevator ſeu Caninus, Zygomaticus major, Riſorius, atque Triangularis. Quamquam eas muſculares fibras, quibus Labra conſtare diximus, pro uno hucuſque Orbiculari muſculo, ſeu ſphinctere dixerunt Anatomici, nos tamen geminum ſuprà poſuimus. Nunc quid ille revera ſit, prout per Anatomen compertum eſt, dicemus.

Septem utrinque muſculi ad oris angulum pertingunt.

§. XXXVI. Ubi peragrato Labrorum ambitu ſemicirculares eorumdem fibræ ad oris angulum accedunt, hi ad invicem cumulantur & coeunt; ut quæ laxæ priùs ac diffuſæ ampliorem aream occupabant, confertæ in locum multò arctiorem contrahantur. Itaque ſi vel adverſo lumine earumdem directio perſpiciatur, aut præclara luce varia partis inclinatione id ſeriò ſcrutetur; quod nobis ſæpiſſimè evenit, deprehendetur tandem: non uno eodemque fibrarum ductu ſphincteris imagine utrumque labrum circumdari, verùm eas ad angulum utrinque perductas ità interſecari, ſeu ad decuſſim duci, ut diverſum planè fibrarum ordinem labra circumire intelligatur. Quòd ſi ulterius fibrarum iter perſequi lubeat, eæ ſunt levi cuſpide diducendæ, quò faciliùs queat cujuſque inceſſus internoſci: ità clarè patebit, has non ferri ad alterum Labrum; ſed ſuperioris labri fibras ad infimam Buccinatoris partem; inferioris labri ad ſupremam ejuſdem Buccinatoris contendere. Ex his fibris Buccinatorem ut plurimùm compingi

Decuſſatio fibrarum circà oris angulos.

Quo pacto diri antur à Buccinatore.

vidiſſe

vidiſſe viſus ſum: Niſi poſt tantam hac in re exploranda ſedulitatem, aliquod adhuc hallucinationis periculum verendum ſit. Cæterum quemadmodum earum plurimæ ſic progredi ſæpiùs deprehenſæ ſunt: ſic nullam fibram inde aliorſum deflectere negare non auſim; Quum crebrò nonnullæ Zygomatici majoris fibræ non tantùm eò inſerantur, ubi omnes ſciunt, ſed ità proferantur, ut vel Corrugatoris fibræ ad Zygomaticum, vel Zygomatici ad Corrugatores pergere perſpicuè videantur. Quod, cum dico, ita intelligendum eſt: Non omnes illuc ferri, ſed imas præſertim & ad Triangularem, & ad noſtrum Riſorium muſculum productas, continuataſque dimitti. Continuationem harum fibrarum ad Triangularis, ſeu labrorum communis depreſſoris partem compingendam concurrere probè novit, atque delineavit Euſtachius: reliquam ac potiorem triangularis partem interiorem potiſſimùm cum Canino, ſeu communi Elevatore Labrorum muſculo continuari, atque unam eandemque eſſe fibram, quæ ab imo Triangularis ad Caninum ſummum proferatur, evidentiſſimum eſt. Quà Caninus ad Triangularem abit fibras cogit, ac firmior fit: ex quo liquet minùs rectè ab iis Anatomicis Caninum vel deſcribi, vel delineari, qui non extrà oris rictum, ſed quaſi omninò, vel plurimùm in ſuperius labrum inſeratur.

Nonnullæ ab Zygomatico majore ad Labra compingenda fruuntur.

Aliquot ab Triangulari, & Riſorio noſtro.

Tab. 41. fig. 1.

Triangularis fibræ plurimæ Canino continuantur.

§. XXXVII. Vix quidquam ſupereſt, quod noſtras ampliùs in hoc loco ſiſtat obſervationes, nam neque novi alii muſculi proponendi, nec aliorum lapſus animadvertendi ſuperſunt. Perfunctoriè tamen nonnulla notabimus, ac primò de Temporali muſculo illud occurrit, quòd eæ fibræ, quæ ſupra Maſtoidem proceſſum ortæ tranſverſim ferè ad inſertionis locum properant, per quemdam velut gibbum canalem ad radicem prioris temporalis proceſſus inſculptum deferuntur, quò tamquam trochleæ ope in opere adjuventur. Præter quoſdam inexercitatos cæteri fortaſſe omnes norunt, tum ab oſſe temporali, tum Frontis, & Bregmatis, & Sphenoide illum derivari. Eximius Anatomicus CoWperus ab interiore quoque facie proceſſus Zygomatici eum deducit, unde nos tantummodò Maſſeterem derivari putamus: ſed inſuper adjiciendum eſt non ſic eum oriri à Sphenoide, ut ab externo dumtaxat latere prodeat; quum & is emergat à priore ejuſdem facie,

Poſticæ Muſculi Temporalis fibræ per trochleam ducuntur ad maxillam.

Num Temporalis etiam à Zygomatico proceſſu prodeat.

quæ posticum magnæ rimæ latus orbitæ oculi prorsùs subjectæ efficit; quod iccirco annotatum volumus, ut ea faciliùs tum intelligantur, quæ infrà, ubi de Cerebro Cap. III. de novo quodam duræ matris sinu per eam magnam rimam prodeunte, erunt nobis proponenda. Ejus autem musculi terminus est non modò in utramque processus Coronoidis faciem; verùm eò usque per interiorem ejus processus aciem tendineus dimittitur; ut duas vix lineas à postremo molari dente recedat. Mansorii verò seu Masseterii originem sicut ab interiore facie processus Zygomatici deducendam diximus, sic non ejusdem decussatas fibras comperimus; contrà atque idem CoWperus sentit, sed ad invicem tantummodò inclinatas ad terminum progredi. Porrò cum iste musculus Eruditissimo dicente Jo: Guilielmo „ Pauli „ in communem potiùs cum musculo Alari interno „ tendinem angulum maxillæ inferioris tegentem videtur abire adeò, ut quivis mansorius cum dicto Alari musculum „ digastricnm exhibeat „ etsi specie quadam verum censeri possit non omnino tamen cum nostra Anatome congruere videtur; tum quia Masseterius multò amplior est, quam interior Pterygoides; eòque prolatat tendinem, quò nulla Pterygoidis fibra pertingit: tum quòd Mansorii fibræ omnes non ad maxillæ angulum proferuntur, quum plurima eorum pars validissimè in exteriorem maxillæ faciem inseratur. De gemino autem Pterygoide musculo nihil nobis adjiciendum est, nisi quòd exterior sæpe ab interiore quoque latere marginis ejusdem nominis processus procedit; interior verò ex quibusdam velut stratis, ac laminis, quarum altera tendinea, carnea altera, coagmentatur. Digastrici denique medium, teretemque tendinem extrà Styloidem musculum locatum semel, vel iterum tantùm reperisse memini.

Masseteris Musculi fibræ non decussatæ.

Ad vanHorn. Op. Annot. n. 15. a

Neque Digastricum efficiunt cum Alari interno.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT II.

De Aure exteriore.

§. I. Secundùm Faciei musculos ii potissimùm esse ad examen revocandi viderentur, qui Auriculæ dati sunt; modò post infinitos penè ab Solertissimis, ac Præstantissimis Anatomicis circa auditus Organum exanthlatos labores, quicquam adhuc ab jisdem invisum, prætermissumque fuisse credendum foret; Præsertim quum præter Illustrium Prosectorum Bartholamæi Eustachii, Realdi Columbi, Gabrielis Falloppii, Cæcilii Folii Protomedici ex nostris Præcessoribus, ac reliquorum sedulitatem, singillatim de hac re Tractatus utpote absolutos ediderint Celeberrimi Viri Fabricius, Casserius, Schelhammerus, Vernejus, ac postremò Cl: atque Exercitatissimus Anatomicus Jo: Maria Valsalva novissimè fato ereptus, qui si hominum quisquam quæ supremus condidit Opifex assequi scrutando valet, in præclaro de Aure humana Tractatu, vel jam assequutus esse, vel quàm proximè ad ea accessisse visus est. Quum autem nulli hoc datum sit hominum, tametsi improba sedulitate singuli pertentarent; adhuc plura nihilominus supereſſent detegenda, quæ Conditoris Sapientiam magis magisque declararent. Et in Aure igitur humana sperandum quidpiam adhuc, producendumque restat, cum circa interiores, tum maximè exteriores ejusdem partes, in quarum potissimùm disquisitione Nostras nunc Observationes contulimus; musculos nempè Auriculæ, qui nec omnes ab laudatis Auctoribus detecti, nec eorum aliquot ea, qua par erat, perspicuitate, aut observati, aut descripti,

Prosectores celeberrimi qui singilatim de Aure tractaverunt.

Restat adhuc quidpiam producendum.

pti, aut denique delineati fuere. Res hic nobis cum Schelhammero non eſt, qui quum hominum aures non commodè arrigi, aut cieri ut in quadrupedibus obſervaverit, illas omnino carere muſculis adversùs propugnantem Caſſerium aſſerere non dubitavit; Verùm id potiùs nobis evincendum exiſtimamus, non muſculos ſcilicet Auriculæ deeſſe, quandoquidem eos facillimum eſt & huic facultati initiatis deprehendere; Sed partes eas, quibus ii famulantur, variè pro re nata licet fortaſſe nec omnes, nec noſtro arbitratu, & leniter quidem moveri; qui ſcilicet motus etſi rudioribus noſtris ſenſibus minùs conſpicui evadant: non ob id tamen nullos eos eſſe deducendum; Nec eam operam eſſe ab iis dumtaxat navandam, ut particulæ, quibus inſeruntur, rigidæ, & inflexibiles perſtent, ſeu ut motum, ut ajunt, tonicum obeant: Quod quum mihi, tum à muſculi natura, & officio, tum à pluribus commodis, quibus fuere comparati, perquàm alienum eſſe videatur; meum faciliùs in animum induco, eos cæterorum muſculorum more, modò laxari, modò tendi, ac ſingulas partes, quibus proſpiciunt pro ſonorum gradibus, ac diverſitate, non quantùm noſtris ſenſibus planè liquet, ſed quantùm illi muneri congruum eſt, aut contrahere, aut diducere, atque uno verbo propriis uſibus aptare.

De Aud. Tract. p. 1. c. 1. n 7.

Muſculi non pro motu tonico dati ſunt.

§. II. Et veteribus ſuperiorem Auriculæ muſculum ac potiſſimùm Falloppio, Euſtachio, Caſſerio, cæteriſque cognitum fuiſſe ex eorumdem monumentis palam eſt; Quæ tamen illi obſcurè ſubindicarunt, diſertè Falloppius de eo diſſeruit, quum Euſtachius, & Caſſerius præclaros ejuſdem Icones ediderint. Hoſce duos ex recentioribus aliquot imitati, vel iiſdem penè verbis deſcripſere, vel eaſdem exhibuere imagines, quæ num cum veritate conſentiant, neq; prorſus inficiari, neque aſſerere quidem audeo. Is namque vel brevior eſt atque ab Caſſerio exhibetur; vel longior, atque latior eo, qui ab Clariſs: Valſalva delineatur, ne de cæteris dicam, qui quàm maximè à veritate alienos ſuis Tabulis protulere. Is itaque tendineo prodit exordio infrà ſummum Crotaphitis muſculi marginem, nec rectà deorsùm fertur, laudato præmonente Falloppio, ut Anatomicorum Tabulæ exhibere ſolent, ſed latiore, & longiore parte in priora inclinatur; at quò propiùs ad

Obſerv. Anat. plurib.

De Aur. aud. Org. ſtruct. l. 1. c. 5.

Tab. 3. fig. 1. lit. B. Tract. de Aure hum. Tab. 1. fig. 3. l. A

Tab. 3. fig. 4. lit. B

Muſculus auricula ſuperior aliter ſe habet, atque propoſitus.

ad auriculam proficiſcitur validior, atque confertior fit, cujus poſteriores, ac breviores fibræ, quæ quidem pauciores ſunt, rectà demiſſæ in ſuperiorem, poſterioremque Conchæ partem inſeruntur, cæterarum verò plurimæ magis in priora deductæ circa omnem ſuperioris auriculæ cavitatis, ſeu Scaphę partem implantantur. Harum non tendinea, ſed carnea inſertio eſt, quod quidem tenujores, puto, gracilium cadaverum fibræ impoſuere, quas revera carneas luculentiſſimè deprehendimus. Quum hujus itaque inſertio non modò ex obliquo fiat, nec in ſuperiorem tantummodò Scaphæ partem, quod diligentiorum Anatomicorum Euſtachii, Caſſerii, Verney, ac Valſalvæ iconiſmi dumtaxat deſſignant, ſed in priorem omnem ejuſdem partem potiſſimùm non ad auriculam attollendam modò; verùm etiam ad ejuſdem ſuperam cavitatem undequaque explicandam is comparatus eſſe rationabiliter videtur. In ſuis autem ampliſſimis Tabulis contra atque à cæteris Anatomicis propoſitum fuerat CoWperus ad auriculæ poſteriora in priorem tamen partem paululùm inclinatum eum locaverat, quem deinde poſitum in Myotomia Reformata non ad veritatis normam, ſed juxta reliquorum morem mutavit, quamquam ex eo ipſo loco Falloppii mentionem fecit, qui licet omnia non attigit, ejuſdem tamen poſitum veritati congruentiorem deſcripſit.

In priorem ſcaphæ partem inſeritur.

Anat. Corp. Tab. 12. F. 1.

Myot. Ref. c. 12.

Cowperi figura emendata nedum veritati congruens.

§. III. Quæ, ſi prout nos expoſuimus, ita veritati conſentiunt, ut ex repetitis cadaverum ſectionibus compertum eſt; Priores, ſeu laterales hujuſce muſculi fibræ, quæ magis inclinatæ non in ſummam, ſed in lateralem prioremque Scaphæ partem infiguntur ab Cl: Valſalva pro altero fortaſsè, novoque muſculo, ni meus me fallit animus, habitæ fuerunt; in cujus namque perquiſitione quum maxima ope nixus fuerim, atque id ſedulò & ſæpius in cadaveribus perquàm idoneis; Nec quod deſcribit, nec quod delineat mihi unquam reperire datum fuit; Interdum quidem imas, ac poſtremas hujuſce muſculi fibras diductas vidi; Verùm nunquam aut horizontali inceſſu, aut in utramque cavitatem productas, aut demum ab uno eodemque profectas principio.

§. IV. Nos equidem & conſtantem & conſpicuum, & ab reliquis diſcretum in priore auriculæ latere muſculum detexi-

teximus, qui aliquando omnino, aliquando ex parte latiori ſupra deſcripto ſubjicitur, atque inter eum & temporalem conjicitur. Prodit is latiuſculo principio tranſverſum pollicem ſupra Os jugale à priore auriculæ regione, qui ſuperincumbente altero modò deſcripto lacertoſior eſt ac rubicundior, ſenſim tenuatur, ac ſubter Concham fertur, quà Helix introverſus eam veluti excitato medio prominente aggere in duplicem quaſi cavitatem dirimit. Hujus perſpicuè inclinatus inceſſus eſt, ac porrò pergens propè poſterius ejuſdem Conchæ latus validè inſeritur: Hic interdum nonnullas ex compingentibus fibris in proximum Helicis proceſſum immittit, quarum aliquot in itinere convexæ Conchę faciei applicitis, poſtremas contra ac prope poſterioris muſculi inſertionem producit. Si pro re nata, quod in cæteris maximè evenit, hujuſce muſculi actio excitetur, & in priora Concham velli, & quadam medii illius aggeris depreſſione ampliorem effici, ex earumdem partium poſitu liquidò conſtare cenſeo; Quod profectò quàm maximo illius organi commodo fieri poſſe puto, quippe quod quum tot ſonorum varietatibus eſſet aptandum, cum ratione diſtantiarum, tum poſitus, tum denique ob eorumdem virium diſcrimina, opportuno proſpiciendum erat conſilio, ut quacunque levi licet exterioris organi mutatione tot facilè illud poſſet ſonorum diverſitatibus accomodari. Nè quis fortè ſuſpicari aliquando poſſit, noſtrum hunc deſcriptum muſculum nobis immeritò uſurpari; quum hunc eumdem eſſe cenſeat quem utpote „ Auriculæ muſculum an„ teriorem noviter inventum „ & deſcribit, & delineat prælaudatus Valſalva; Nè quis inquam iſtud de nobis ſuſpicetur, aut noſtra cum ejuſdem editis conferat, aut utriuſque inventorum ad Lydium lapidem, ad Anatomen ſcilicet periculum faciat. Noſter etenim non „ immediatè ſuprà exortum proceſſus Zygomatici ab Oſſe temporum „ ſed tranſverſum ſupra policem enaſcitur, nec „ rectà versùs auriculam „ noſter tendit, ſed ad eam inclinatus demittitur „ nec, antequam „ eam attingat, in duas dividitur partes, quarum altera in „ partem anteriorem ſuperioris Conchæ cavitatis, altera verò „ paulò ſuperiùs in anteriorem cavitatis Scaphæ infigitur „. Quod omne uno penè intuitu collatis Tabulis facillimè dignoſcitur;

Tab. 3. fig. 4. lit. D

Muſculus novus Conchę proprius.

Tab. ead. fig. 4 lit. A

Ejuſdem uſus.

Tract. de Aure hum. c. 1. n. 6.

Rationes proponuntur diſcriminis inter anteriorem Valſalvę, & noſtrum.

ſcitur; nam præter ea quæ propoſuimus, omnem eum muſculum ſupra Helicis cartilagineum proceſſum, contra atque res ſe habet, ac nos incidi curavimus, inſertum delineat.

§. V. Antequam ulteriùs progrediamur, noſtræ hic opportuniùs proferendæ ſunt Obſervationes, quas circà cartilagineum Helicis proceſſum habuimus, illuc uſque ab Anatomicis prætermiſsum, quò ab eodem Cl: Valſalva detectus, atque meritò in Anatomen invectus fuit. Hunc autem ligamenti gratia, per quod ea Auriculæ pars firmiùs nectatur, quamvis ab eo Auctore propoſitum, excitatum fuiſse, minùs noſtris Obſervationibus probari videtur, tum quia nullum, & ſi ſedulò inquiſitum, eidem inſertum vinculum deprehendimus, tum multò magis quia nobis compertum eſt, cujus potiſſimùm gratia conſtructum eum arbitramur. Eum igitur pro exortu inviſi hucuſque, & indicti muſculi, quem nos primò produximus, conditum eſſe pro certo habemus. Ab hujus itaque proceſſus, quanta eſt, longitudine latiuſcula baſi muſculus aſſurgit, & ſecundùm Helicis ductum priori illius convexæ faciei aſſidet, ac circà majorem Helicis curvitatem contra ſuperiorem Scaphæ oram infigitur. Is latum circiter pollicem longus eſt, cujus tenujor apex in tendinem abit, & exteriùs medio Helici inſeritur: Hunc non tenues, ac Helici omnino appoſitæ, hærenteſque fibræ compingunt, ſed lacertoſæ, ac tereti figura donatæ, quæ quantæ ſint, aut neceſſitatis, aut commodi, ex producto dedita opera huic uni fortaſsè muneri cartilagineo proceſſu contemplanti facilè patet. Per hujus ſiquidem muſculi actionem, quandoquidem ſupera pars, proceſſu nempè, mobilior eſt, & Helicis ſummum ad inferiora trahi, & ejuſdem Helicis priorem cavitatem diduci, luculenter patere, arbitror; Atque id fortaſsè duobus potiſſimùm temporibus peropportunum eſſe poteſt, vel cum omnis auricula in Conicam magis figuram in levioribus præſertim ſonis mutari neceſſe habet; vel cum ad majorem excipiendam ſonororum radiorum copiam, qui è poſtica regione adventant, priorem in primis opus eſt Helicis partem diduci, atque explicari; Quapropter eum poſthac Helicis muſculum nominabimus.

Cartilagineus Helicis proceſſus non ob ligamentum datus eſt.

Tab 3. fig. 4 lit. b

Deſcriptio &

Uſus proponitur.

Muſculi Helicis dicti Noſtri novi.

§. VI. In eadem Cartilaginei proceſſus tranſverſa linea ſeu hujuſce propè exortum perpetuò mihi, ubi in aptis, quæ potiſſimùm profecanda ſeligo, quæſivi cadaveribus, in plana ejuſdem Helicis parte muſculares fibræ occurrere, quæ breves, ſed latæ utroque tendineo extremo ampliori Helicis faciei applicantur; Quas quidem eo loci non inani poſitas fuiſſe conſilio, quoniam hæ conſtanter reperiuntur, quis non intelligit? & quamquam ob eam, quæ iis data eſt, tenuitatem adnexam flectere Cartilaginem non poſſe videntur, qui probè tamen ex Præclariſſimo Alphonſo Borello ingentem muſculorum vim noverit, eas profectò, nec temerè nec impares ei loco adjectas ſentiet; idcircò haſce fibras ſuperiori Helicis muſculo opitulantes, ac eo in loco, quà is deeſt, ſuccenturiatas arbitrari fas eſt.

Fibræ muſculares in plana Helicis facie.

§. VII. Muſculum nuper deſcriptos inſequentem Clariſſimi ejuſdem Auctoris ſedulitas detexit, quique Tragi muſculum, cui exteriùs aſſidet, nominavit. Hic nobis ubi perſpicuè appareat, ad trianguli curvilinei figuram potiùs accedere videtur, quàm „ ambitu ferè circulari circumſcribi „ Oritur is acuto interiùs tendineo principio ab ea ſuperiore cartilaginis crepidine, quæ ſummo oſſeo fornici adhæret, qui inter Maſtoidem, & primum ejuſdem temporalis oſſis proceſſum interjectus cartilaginoſæ ſubſtantiæ poſteriùs, ac ſuperiùs deficientis vicem ſupplet; atque ab eo vertice productis, ductiſque fibris, contrà atque ortus eſt, inſeritur: Exteriorem tenet ejuſdem Tragi faciem, quæ convexa pro illius particulæ exiguitate manifeſtò deprehenditur, quum ejuſdem interior cava aliquantulùm exiſtat; Quo poſito, quodque, ut animadverteretur, dignum cenſui, quum apex illius cartilaginis, unde acutum muſculi principium orditur, multò firmior extima ejuſdem Tragi ora ſit, per ejus muſculi contractionem non poteſt, quin interior Tragi cavitas complanetur, & ejuſdem exterior limbus, quum ad interiora trahatur, in priorem quoque partem velli, neceſſe eſt, atque eo duplici nomine & Concham ampliorem fieri, & meatus auditorii os explicari manifeſtò evincitur.

Muſculus Tragi deſcriptus. Tab. 1. n 8. Tab. 3. fig. 4. lit. f

Tragi facies exterior convexa paululùm eſt.

Muſculi actio explicatur.

§. VIII. Cartilagineas meatus Auditorii Inciſuras, quæ primò per Celeberrimi Joſephi Verneii ſedulitatem Orbi Anatomico

De Aud Org. Tract. Part. 1

tomico innotuere, quemadmodum ab eodem delineatas habemus, ſæpius reperi; ex quibus prior ac major in duplicem veluti finditur, atque in quamdam anguli ſpeciem binas intrò latas concurrentes lineas exhibet. Hæc potiſſimùm, de altera enim minùs mihi luculenter hucuſque conſtat, non „ cute meatus interiora veſtiente tantùm „ jungitur; Nec eidem Vernejo adſtipulante Valſalva „ membranoſis expan- „ ſionibus tam versùs interiora, quàm exteriora meatus clauſa „ eſt; verùm in plurimis continenter diſſectis Auriculis, una dumtaxat excepta, pro illius partis exiguitate, firmo conſpicuoque muſculo exteriùs illam obductam reperi: Varia illius figura eſſe ſolet, aliquando enim veluti in duplicem ab uno exortus principio dirimitur, atque ejuſdem inciſuræ diductioni imponitur; interdum in arcus ſimilitudinem componitur, & ejus cavum ad exteriora convertitur. Ea eſt hujus muſculi fibrarum directio, ut ex interiore parte ad exteriora vergant, & utroque tendineo extremo earumdem marginibus inſerantur. Alteram quoque inciſuram lacertoſis exteriùs fibris muniri, quamquam mihi aliquando non obſcurè vidiſſe viſus ſum, quum id tamen nec ſæpiùs, nec luculenter viderim, pro comperto aſſerere non audeo; Quod fortaſsè earumdem potiùs tenuitati, utpotè quæ multò minori inciſuræ proſpiciunt, quàm omnino defectui tribuendum cenſeo. Quæ quum ità ſint, minùs fortaſſe, ſi viveret, eidemmet Cl: Auctori, quem jam propoſuerat, earumdem cartilaginis interruptionum uſus arrideret; Quum poſthac certè à cæteris Anatomicis probandus eſſe non videatur; Nam, prout hucuſque expoſuimus, tot ac variis muſculorum machinulis Auricula inſtruitur, ut quàm minimè ad illam firmandam, atque in motu tonico continendam ii comparati videantur; ſed provido, mirandoque conſilio, ut partes illius penè ſingulæ modò contrahi, aut explicari, modò proferri, aut adduci ad ſingulos ſonorum motus & varietates facilè poſſint, ſine ullo licet hominis aut ſenſu, aut voluntate. Atque hac maximè ratione cartilaginei tubi partem iis ſuiſſe inciſuris diremptam, ac muſculo munitam arbitror; ut nempè, cum particulæ eæ ad interiora tractæ adducuntur, meatus auditorii Orificium amplius evadat, ipſeque canalis auditorius & brevior, & obliquior; quæ parvæ li-

De Aure hum. Tract. c. 1. n. 10.

Tab. 1. n. 9. Tab. 3. fig. 4. lit. e

Muſculus novus inciſuræ majoris auriculæ.

Tum hujus muſculi uſus quàm cæterorũ neceſſitas indicatur.

cet mutationes, quas vix acutior ſenſus dignoſcere valet, quantum tamen iis partibus diverſitatis inferant, quantumve virium aut detrahere, aut adjicere ſonoris radiis queant, ii potiſſimùm norunt, qui ſolertem Accuſticis operam aliquandò navarunt.

Antitragi muſculus.

§. IX. Detectum à Clariſs. Valſalva Antitragi muſculum, de quo nihil niſi Auctoris ſedulitas laudanda occurrit, ſuum, ut cæteri, obire motum non temerè credimus, atque hujus ope, & Concham explicari, & inferiorem rimam inter Tragum, Antitragumque locatam diduci proclive eſt cuique intelligere; Fibras porrò, quas in convexa Conchæ parte idem animadvertit, non rarò ſic confertas vidimus, ut cautè nimis eo nomine, nuncupatas cenſeamus. Hæ, prout nobis oblatæ ſunt, non omnes in tranſverſum feruntur, ſed plurimæ ac lacertoſæ obliquè ſenſim protenduntur, atque ex jis inferiores in cavam Helicis faciem; Superiores autem in convexam poſteriùs inſeruntur extimæ illius cavitatis partem helice terminatæ, quæ dum alternatim, ſive ex arbitrio, ſive ſecus vel intendantur, vel remittantur, Concham complanari & poſteriorem alteram cavitatem, perceptu facile eſt. Mirari equidem ſubit ſedulum alioquì Anatomicum Drakium cum tragi, tum antitragi muſculos pro commentitiis potiùs habere, quàm in rerum natura exiſtentes, qui tametſi vel veteribus, vel ſuo CoWpero inviſi, non idcircò induſtriæ plurimum aut laboris quo detegerentur præmonſtrante præſertim Valſalva, requirebatur: Quòd ſi de iis hæc ſibi excidere paſſus eſt, quid porrò noſtris fiet, qui multò minùs quandoque conſpicui ſunt. At quam maximè præſtat non unum eſſe rerum Anatomicarum judicem, & ex his, quæ propoſuimus pleraque omnia vel publico jam monſtrata fuiſſe Theatro, vel pluribus ſæpiuſque noſtris in ædibus patefacta exercitatis Alumnis.

Ibid. Cap. 1. n. 7. Tab. 1. fig 3 lit. D

Drakius dubitat de muſculis novis Auriculæ.

§. X. Porrò Poſterior Auriculæ muſculus non primùm aut detectus aut expoſitus à Caſſerio fuit, quum & illius & ſuperioris diſertè meminerit quadraginta circiter ante annos Falloppius, atque ante hunc Realdus Columbus, tametſi rarò repertum fateatur, eum tamen vidiſſe conſtat, quare iis fortaſsè inviſis „ eorum omnium inventionem deberi Caſſerio „

Obſer. Anat. Dere Anat. lib. 5. c. 10.

Muſculi poſtici non debentur Caſſerio.

pro-

prodidit . Ille etenim in Anatomicis obſervationibus anno 1567. Venetiis editis hæc ipſa habet verba „ Auricularum „ Muſculi tres aliquando reperiuntur, atque in illis præcipuè, „ qui dum viverent, aures motabant; Horum primus , qui „ anteriori parte collocatus eſt , oritur a fine extremo , & „ ſuperiori Muſculi frontis ejus lateris, in quo eſt auricula ipſa, „ in quam deſinit. Muſculus hic valde tenuis deſcendit ver- „ ſus Aurem , & ſuo fine inſeritur in eam ipſius partem , „ quæ , ἀντιλόβιον , & in principium illius ξύσηρ auriculæ „ vocata eſt . Munus ipſius eſt ad ſuperiora , ac anterio- „ ra auriculam trahere . Secundus muſculus, non ut aliqui „ opinati ſunt, a mamillari proceſſu, ſed ſupra ipſum ab Oc- „ cipitio oritur, ubi deſinunt muſculi poſteriores, qui Scapu- „ lam , & Caput movent. Hic anguſto principio exortus per „ tranſverſum fertur deſcendendo, & parùm latior factus ve- „ luti in tres digitos divideretur, poſteriori Auriculæ implan- „ tatur, ut illam ad poſteriora, & aliquantisper altiora tra- „ hat. Tertius muſculus ille eſt, qui primus inter moventes „ genas, & faciei cutem connumeratur πλάτυσμα μυώδες di- „ ctus. Nam hic aliquando ita carnoſus fit, itaque aſcendit, „ & in partem inferiorem auriculæ , quæ ſub fibra latitat , „ inſeratur, hancque ad inferiora trahat „ Hæc non idcircò dumtaxat retuli, ne tanti ſcilicet Anatomici inventorum gloria quicquam imminueretur; verùm etiam ut de eodem, præter complures alios, intelligatur & motari hominum Auriculas, atque adeò ei muneri datos muſculos , & tertium inſuper eum detexiſſe, quem a productis Platiſmatis fibris deducit ; quem quidem nos aliquando oppidò lacertoſum, firmumque obſervavimus; Poſt hæc verò ut Poſtici ſitus potiſſimùm, numerus, & officium innoteſcant, quibus tamen paucula etiam de noſtro adjicienda cenſemus. Non æqua eorum eſt magnitudo, neque idem ſingulorum poſitus , ac figura; ſuperior etenim frequentiſſimè medio brevior eſt, ac eidem ſubjicitur, & carneo extremo conchę ſuperiori intimiorique parti illigatur; Medius longior tendineo aliquando extremo , aliquando carneo exteriùs multò conchæ inſternitur, atque utriuſque poſitus penè horizontalis eſt; Inferior longè maximus quatuor latos digitos longitudine æquat, teres hujus, ac tendineum principium

Deſcriptio muſculorum Auriculæ ex Falloppio.

Poſtici iidem à nobis deſcribuntur.

cipium inter occipitalem ferè majorem, minoremque noſtrum, de quo ſupra Cap. I. §. IV. egimus, locatum ad priora procurrit; plenior huic venter, ac propter Auriculam in teretem tendinem evadit, & obliquè demiſſus in imam ferè Conchæ partem nonnihil ad interiora inſeritur, quorum valida actione & Auriculam poſteriùs, ſursùmque trahi laudatus tradidit Falloppius. Nos verò & eadem ope convexiorem Conchæ cavitatem fieri facilè exiſtimamus. Hujuſce muſculi deſcriptionem daturus Clar. Verheyenius, cui tertius ordine Poſticus eſſe videtur; quid ex Anatome viderit, aut quid ſibi commentus fuerit, vix ſatis ex ejuſdem verbis percipio. Carnoſum magis, ſed brevem, nec adeo latum ab Occipitis oſſe ortum explicat, quem indè ad poſteriorem Auris partem tendentem „ cui paulò ſupra medium ferè perpendiculariter infigi „ ſignificat, quum in Tab. XXVIII. fig. 2. per lit. D horizontali fibrarum inceſſu eum in conchæ ſuperiorem partem inſertum exhibeat; cui quartum ex Thoma Bartholino adjiciens, num ſit, quidve ſit, minimè dignoſcens, tamquam Proſectorem non ageret, & retuſa ei foret ſcalpelli acies, perperam numerum auget, & idem ſecum facientem Bartholinum non internoſcit; atque adeò neque hoc, neque alio, ut æquum erat nomine, ne quicquam de hujus Tabulis dicam, corripit.

Anat Corp. Hum. Tract. 4. c. 17.

§. XI. Quamvis ea expleverim, quæ circa exteriorem aurem habui animadvertenda, mihi porrò licebit, puto, & de Tuba, ejuſque muſculo ab ejuſdem Cl. Valſalvæ ſedulitate detecto, atque propoſito quædam in hujuſce Capitis calce ſubjicere. Tubam igitur Is quidem deſcripſiſſe aliquantò meliùs videtur, quam illam ſcalptor exhibuerit, quum illius præcipuè extremum tuberoſius multò eſſet delineandum; At quæ ſive proponuntur, ſive oſtenduntur circà ejuſdem muſculum ab noſtris paulùm diſcrepant obſervationibus. Mitto hunc non carneis, ſed tendineis oriri fibris, illud autem animadvertendum cenſeo, hujuſce muſculi principium neque a membranoſa, neque a cartilaginoſa Tubæ parte proficiſci, quum latam ego omnem ejus originem partim ultrà tubam a petroſo temporalis Oſſis proceſſu, partim ſupra eam ab interiore Pterygoidis ala deductam viderim; quamquam tamen ei quidem Tubæ adhæret ea pars, quæ ultra exoritur. Alterum autem

Tract. de Aur. hum. cap. 2. nu. 18. Tab. 4.

Nonnulla animadvertuntur circa muſculū tubæ novum.

per

per quod discrepamus, ejusdemque musculi terminus est; Quum eum mihi neque in designatum eum locum, neque eo modo insertum observasse contigerit. Non autem in eum locum, quum non supra postremum os palati, sed subter finitum adnotaverim; neque eo quidem modo, quum tendineas ejusdem fibras omnes proximè in ejusdem Ossis latus, ulteriùs autem in inferiorem reliquam faciem minimè continuatas insertas observaverim. Si qua verò ob allatas tum principii, tum termini diversitates, ejusdem quoque muneris diversitas esse potest, constituere in præsentia non placet, etsi vehementer suspicor ob ulteriorem ejus musculi exortum, quod comprimi quodammodo Tuba possit, atque adeo quod muci intra eam est, exprimi potiùs & excerni, quàm ejusdem latera diduci.

Quædam usus differentia.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT III.

De Cerebro.

§. I. DE Cerebro ejuſque involucris etſi diſertè, atque accuratè ab Celeberrimis Viris actum ſit; quædam præterea noſtra ſedulitate parta adjicere conſtituimus. Nec profectò mirari ſubit etiamnum ſupereſſe quæ ſint poſt tantos labores exploranda; quum ſi qua in parte, in ea potiſſimùm incredibili nec unquam revelando artificio innumera eſſe condita, judicio. Quamquam tamen cum cæteris vehementer laboravimus, nil quidquam ferè præter quarumdam earum particularum, aut poſitus, aut origines aut nomina ſumus conſequti; quum earum rerum officia non animo non complecti modò; ſed ne commentari quidem rectè poſſe, arbitremur. Atque à Dura Meninge orſus ante de ejuſdem ad Cranium adhæſione quædam ſunt animadvertenda, quàm propoſito ab Cl: Pacchiono ejuſdem uſui prorſus aſſentiar. Hanc itaque Cranii Baſi potiſſimùm, & lateribus arctiſſimè adhærere, quacumque id methodo ſecetur, manifeſtum eſt; Si tamen vel ea quàm diligentiſſimus Auctor propoſuit, vel alia quapiam, quam nos adhibuimus, ratione perquiratur, & Cranii Fornici eam illigari arctiùs quàm creditum eſt, & nos comperimus pariter & oſtendimus. Secto igitur ad latus ſagittalis Suturæ medio Cranio ſecundùm totam ejus longitudinem, atque hujuſce medio ſera inferiùs circumacta, mediam eam Calvariæ partem diduxi, deinde quamcumque adverſi lateris partem explorare, tum levi manu paulatimque Meningem abducere, quam arctè ubique,

De Dur Mening. Diſq. Anat. c. 3.

Adminiſtratio Anatomica qua planè percipitur ubicüq; Duram Meningem Cranio hærere.

ubique, excepto quòd eo in loco, qui fons pulsatilis dicitur, illigatam inveni, quod semel tantùm observare contigit, quum aliàs & ex eo ipso loco valentissimè adhærentem adnotaverim. Neque ullum, etiamsi diligenter id agebam, inter eam atque Cranium intervallum tractam licet cognovi, nec inter „ ligamentosas fibras, ac fibrillas „ ullum animadvertere discrimen potui, quod quidem de sanguiferis vasis erat dicendum, quorum tamen nulla mentio facta est, tametsi ea innumera penè sunt, per quæ arctissimè illa Cranio illigatur: Quamobrem minùs lubens in eam sententiam venio, Duram præsertim Meningem crispari, atque ea contractione Cordis quadantenus munia supra Cerebrum, ac Cerebellum obire; neque id plurimùm evincit cùm laminarum, tum ejusdem lacertulorum varia dispositio, quum illorum utrumque in Basi etiam Cranii reperiatur; quin ullus censeat præ validissima eo loci adhæsione, eam ibi crispari, corrugarique; Cæterum falciformen hujus processum crispari aliquantulùm posse ac eo pacto & interscpta adducere, atque adeò concluſam Cerebri partem paululùm contrahere, minùs mihi improbatur; Nunc præterea eumdem falciformem processum ad Cerebrum quodammodò, seu Callosum corpus suspendendum comparatum esse, per Anatomicam disquisitionem non eluceſcit; Quum præter quosdam vasorum nexus, quæ quidem eidem corpori non alligantur, plurima ejusdem pars soluta prorsus, & libera super illud quidem, at ab illo disjuncta incedat.

Idcircò datus usus improbatur.

Processus falciformis contrahi quidem potest, Num Corpori callolo suspendendo datus.

§. II. Quod verò ad superiorem ejusdem sinum pertinet ab Osseo Nasi septo exordiri primùm deprehendimus, quippe qui per illud foramen inter Os Frontis, atque Ethmoidis terebratum emergit, ac sanguinem inde provehit nullam cum Narium cavitatibus communicationem habentem, per quem si quis sedulò aerem immiserit, & originem, & continuationem sinus facilè percipiet. In hunc autem falciformem sinum triplici incessus modo corrivantium vasorum oscula ferri ex Anatome compertum est; Fronti siquidem propiora transversim atque ad rectum angulum; quæ hæc ponè sunt contra occiput; quæ verò in Vertice atque eum ultrà, contrà, Frontem in communem hunc sinum manifestò feruntur; quamquam quæ postremò hoc modo incedunt plura cæteris, &

Sinus falciformis principiū.

ampliora ferè invenimus : Quodnam autem hujus diſpoſitionis conſilium ſit , etſi dicenda non deſunt , nihil eſt tamen , cur circa hæc ab inſtituto aliena hìc impediar . Frequentiſſimi tamen exteriores tranſverſi lacerti prætereundi non ſunt , qui vario quidem inceſſu modò in priora , modò in poſteriora paululùm inclinati ab imò hujuſce ſinu , vel latere , vel angulo in proximam duram matrem luculenter diſcreti protenduntur . Hos inter , quorum complures transverſo pollice breviores non ſunt , majores venarum propagines conjectæ in longiorem ſinum contendunt . Quos ſive contrahi , & ſinum deducere ; ſive turgere quadantenùs , & vaſorum illò corrivantium emiſſaria , vel intercipere , vel urgere , pro poſitus , aut contractionis modo , nullus dubito . Quæ ut luculentiùs detegantur ; & eorum vel uſus queat , vel neceſſitas faciliùs intelligi , tranſverſim unà cum Dura matre , & Cerebro Cranium omne circumſectum eſt deducendum , Cerebroque cum Pia matre exemptis , id protinus in conſpectum ſe ſe dabit , quod alia profectò ratione difficiliùs multò perſpicitur , ac ſimul quàm arctè dura mater eidem inhæreat omninò patebit . Si ea autem ſic inhærens lentè areſcere patiatur ; interiorem ejus potiſſimùm laminam circa ſinus latera creberrimis hiatibus diductam comperiet , per quæ fortaſsè ultrò , citròque ab iis glandulis , de quibus mox , ſecreti humores ſolidiorum earum partium commodo trajiciuntur . Nec transverſas membranas , & lacertulos , nec valvularum ſpeciem , nec latiora multò vaſorum oſcula , nec confertas circa ſinus latera glandulas , utpotè quæ in vulgus nota ſunt , recenſebo : Id dumtaxat animadvertere non potui , cæcas ſcilicet eo loci cavitates haberi , quarum ſi quid aliquando ſimile offendi , inſtituta diligenti perquiſitione ſive per ſetam , ſive per inditum aerem , interdum vaſculi eſſe productionem reperi , interdum pervium utrinque Emiſſarium .

Lacertuli tranſverſi cui uſui dati .

Hiatus in interiore lamina duræ matris .

Nullæ cæcæ cavitates ſunt .

§. III. Quamvis non perpetuò conſpiciuntur ii ſinus , de quibus ſumus dicturi ; attamen quum conſpicui ſanè , & cæteris , longitudinali , ac lateralibus exceptis , multò majores ſint ; eos proponere decrevimus ; quum & ſolertiores quoque Anatomici , quorum nec perpetua obſervatio , nec conſtans poſitus eſt , proprias tamen animadverſiones habere conſueve-

ſueverint. Eos mihi non modò in recentibus, integriſque calvariis detegere licuit, verùm etiam in exſiccatis eos inſculpta utrinque cavea indicante obſervare datum eſt. Igitur mox infra eum locum, qui Torcular Herophyli nominatur, quàque ſæpiſſimè eorum ſinuum, qui in hanc partem corrivantur, diverſimodè, ac inordinatè inſtituta communicatio habetur, per magnum alterum foramen, ſeu Oſculum, validis ſæpe tranſverſis lacertis munitum, ſanguis ex eo loco in duplicem ſinum delabitur. Eo orſus principio protinus bifariam diducitur, ac in gemin os ſinus conformatus hinc & hinc in imi occipitis latera uterque flectitur; ac paulò ſupra magni foraminis oram arcus ferè in modum circumducitur, atque utrinque ad lateralium ſuperiorum ſinuum diverticula quiſque approperat: Priùs tamen quàm eò cum lateralibus corriventur, per brevem interpoſitum ductum cum adjuncto laterali ſinguli communicant; ſive in alterius auxilium, ſive in tardiorem utriuſque effluxum. Non ſæpiſſimè quidem hos reperi; Sed cùm in recentibus, tum in exſiccatis Calvariis toties offendi, ac monſtravi; ut eos jure duxerim eſſe proferendos. Si cui verò ea calvariarum copia vel domi ſuppetat, ſecus autem in ſepulcretis eos erit facilè detegere. Duos ferè tranſverſos digitos ſupra magnum Occipitis foramen, quà Os illud interiùs prominet, atque Cerebellum dirimit, Oſſei ii ſinus conſpiciuntur, qui uno, acutoque pronati principio, mox diſpeſcuntur, productaque fovea in Jugularium venarum diverticulum finiuntur. Una diſquiſitione, & ſitus, & amplitudo notabitur, & eos oportere aſcenſum moliri, dum in diverticula feruntur, eodemque examine nec lateralium ſuperiorum inceſſum (hos enim laterales inferiores dicimus) mox ab exortu in declive ferri; neque eos perpetuò ex longitudinalis ſinus diremptu progigni, ut indicavit Vieuſſenius, ac diſertè animadvertit Morgagnus Anatomici celeberrimi.

Sinus Occipitii novi deſcripti.

Communicatio prope excitum curata.

Laterales inferiores dicti. Nev. Un. l. 1. cap. 2. Adv. Anat. 6. An. 1.

§. IV. Porrò Glandulas, quæ utrinque intra latera longitudinalis ſinus ſunt, quaſque crebrò in aptioribus cadaveribus ad lateralium quoque ſinuum angulos reperimus, conglobatas cenſeri; minùs fortaſsè cæterarum hujuſmodi glandularum ſpeciei conſonum eſt; ſi ab iis verò lymphatica vaſcula emitterentur, quæ quidem uni, quod ſciam, Cl. Pacchiono

Glandulæ intrà ſitum conglobatæ non videntur.

innotuere; Non esset ampliùs disceptandum; Quamquam alteri fortasse usui eas datas esse, numerus, magnitudo, locus, habitus indicare videntur. Has non intra sinuum caveas solummodo, sed etiam exteriùs, circa ejusdem tamen latera inter Duram matrem, atque Arachnoidem conjectas, ubi maximè tumentes sunt, sic sæpius offendimus, ut sinus dumtaxat commodo utrum eæ fuerint comparatæ, an verò earum potiùs consitarum partium, quod quidem credible est, alii dijudicent. Ex his præterea extantem acervum quàm sæpissimè comperi utrinque sub Osse Frontis latum circiter pollicem citra Coronalem futuram: Hic quidem conspicuus fit tum ob ejusdem molem, tum ob insculptam sæpius in adjuncto Osse foveam; Ubi autem id reperi, nulla contectas superiùs Meninge eas glandulas observavi; E quibus si quid excernendum est, quod per lymphatica vascula non deducatur, lentè per convexam Meningis faciem diffusum, non alienum censeo, & Ossi, & Meningi oblinendis prospicere; Quandoquidem interiori ejusdem Duræ matris faciei consultum fuisse cognovi; Præter id enim quod assiduo e tenuibus vasorum porulis perspirat, & partes omnes oblinit, & pervadit, quod sedulò consideranti perspicuum esse puto: non modo per eas glandulas, quæ extrà sinum sunt ad ejus latera locatæ, provisum existimo, verùm etiam per disjectas alias naturam prudenter consuluisse, censeo; Neque hìc cum prælaudato Anatomico eas glandulas exhibeo, quas eidem Meningi interspitas esse, ille arbitratur. Has verò quum nec nos, nec solertiores viderint Anatomici, nec inficiari prorsus, nec affirmare audemus. Nostras igitur Glandulas noviss̃imè imprimis in vasto militis Cadavere observavimus, qui subitò ex Apoplexia decessit, circà vasorum sanguiferorum truncum, qui sub frontis Ossis lateribus propè futuram è dura piam matrem pervadebat; Minimę eæ erant, ac præter magnitudinem, ejusdem prorsus habitus, atque eæ, quas in sinu esse diximus. Quæ etsi multò minores fuerint, non ob id tamen minùs nobis conspectæ sunt, quin & nostris Alumnis ostendi, & cognosci potuerint: Per has ego, plurimasque similes, quæ utpotè minores minùs sese in conspectum exhibent, id exprimi puto, quod viscidulum sub jis membranis observari consuevit; Cujus si largior copia

Extrà sinum plurimę sitę sunt.

Sub osse frontis Glandularum acervus.

Glandulę circà Trũcos vasorum intrà duram matrem & Arachnoidem.

copia eſt, quam nos ſæpiùs adnotavimus, Epilepſiæ primùm, dein etiam Apoplexiæ aliquando in cauſam eſſe poſſe, non dubitamus.

§. V. Quòd autem in re potiſſimùm Cerebri Exercitatiſſimus Anatomicus Ridleyus, non opinetur modò; verùm etiam evincere conetur, quòd ſubjecta Duræ matri Arachnoides cum Pia itidem matre „ ſit tantùm una & eadem „ membrana duplex, utpotè in duabus laminis conſiſtens „ Adeò ut exiſtimet, nullum ulteriorem ſcrupulum remanere poſſe, quin hæc ſit tantùm duplex lamina, non autem duæ ſint diſtinctæ Cerebri membranæ, quamquam id improbare nec magni negotii eſt, nec tantidem in Re Anatomica momenti; attamen hanc fortaſsè ſententiam ex eo pronatam arbitror, quòd ejuſdem Arachnoidis nec locum omnem, nec proceſſum is probè perſpexerit; quippe qui iis, quæ ſuprà ex eodem adduximus verbis, hæc præmiſerit „ Jam verò quod „ intermedia quædam detur membrana in aliquibus Cerebri „ partibus præſertim ad Cerebri baſim id ego jamdudum obſervavi „ Nos autem ut cæteri Profectores, puto, non eam tantummodò in aliquibus Cerebri partibus, verùm in ſingulis ferè, per quas Dura meninx difunditur, productam vidimus; Hanc etenim non modò in Cerebri baſi, qua plurimum ab reliquis disjungitur, ſed per totam convexam ejuſdem faciem prolatari, non eſt qui deprehendere non valeat. Nam quum Pia mater inter inteſtinulorum Cerebri flexus altè ſeſe demittat, hæc ſuper eam ſic protenditur, ut & ſubeuntia vaſa firmet, & frequentiſſimos eorum flexuum ſulcos colligat, & ne quid illuc intrò fortè deſcendat, omnino prohibet; Quam ſi, non ea dumtaxat in parte, ſed etiam ſupra callosum corpus una cum demiſſo falciformi proceſſu quæſieris, ibi quoque præſtò aderit. Quapropter quum ea ſit æquè ac Dura mater in totum Cerebri, ejuſque propaginum ambitum fuſa; vel altera reverà membrana dicenda eſt; vel ſi alterius laminam cæteris appellare libuerit, eam multò potiori jure Durę, quam Tenuis eſſe dicendam arbitror.

Ex Theat. Anat. l. 4 c. 2.

Ridley ſententia de Arachnoide improbatur.

Arachnoides æquè fuſa eſt ac dura mater.

§. VI. Non quò exiſtimem à cujuſquam, vel ſumma diligentia, & perſpicacitate, ſi non penitus aſſequi, indicari ſaltem poſſe, quæ nam ſive Cerebri, ſive Cerebelli ſigillatim particula

ticula uni potiùs animæ facultati quam alteri inſerviat, hanc ſum obſervationem adſcripturus. Verùm ut ea etiam quæ rariùs eveniunt nobis oblata, liberaliter exhibeantur, & ut ab iis, quibus plurimùm ocii eſt, quicquam diſerendum; Quum me non alioquì lateat, id arcanum eſſe, futurum cuique ævo inaceſſum. Senex itaque exercitati animi, & corporis, dum quintum ſuprà ſeptuageſimum annum ageret, nulla adverſa corporis, quod familiares noverint animum prævertente valetudine, fatuus derepente evadit. Ab hoc infortunio per totos quinque annos cætera corporis munia obivit & rectè, & validè: Gracilis erat, ſed firmo corpore; nulla, id quod proximè inſtabat, nota indicante. Nocte quapiam quin quiſquam ejuſdem cubiculi, quo is verſabatur, intelligeret, ſubitò mortuus eſt. Cæteris jam exploratis viſceribus ad cerebri Anatomen manum admovimus, quod multò firmius invenimus, atque pars hæc eſſe conſuevit, in quo ad noſtras ædes delato nonnulla perſpicuè magis, ac commodè & diſquirere, & dignoſcere præ majore ejuſdem firmitate potuimus. Quod verò ad hanc rem pertinet: Nullum in univerſſo eo vitium comperi præter id tantummodo, quod mox adnotabimus. Itaque intra hujuſce cerebri meditullium, quà in priore quà in poſteriore ejuſdem parte, frequentiſſimæ inerant inſculptæ foveæ, ex quibus aliquot, priorem; major verò numerus & magnitudo poſteriorem, proximamque ventriculorum lateralium partem tenebant; Ex his igitur, quæ maximæ erant, ultrò minimi apicem excipiebant, tenui, pellucida, inodora, ac penè inſipida lympha refertæ, quarum varia variis in locis altitudo erat; In harum aliquot cavearum ſinu velut innatantem, productamque ſanguinei vaſculi propaginem tenuem quidem obſervavimus. Quamquam minùs facilè adducor, ut credam præ valida ejuſdem cerebri ſubſtantia fuiſſe eas ſubitò excitatas, ob quas ei de repentè mori neceſſum fuerit; id tamen prorſus inficiari non audeo, & ſi faciliùs in eam venirem ſententiam illas jamdiù fuiſſe excitatas, ſubitò verò nimiumque fortaſſe diductas mortis in cauſam extitiſſe. Quum magis rationi conſonum videatur, eas primùm ac lentè inſculptas, utpotè quæ vel ſpirituum ſemitas compeſſerint, vel corruperint, ſtultitiæ anſam intuliſſe; deindè verò multò ampliores factas, quatenus ex majori parte ſpiri-

Senis fatui hiſtoria. Cerebrum firmius erat.

Frequentes foveæ intrà Cerebri ſubſtantiam.

Num ſub interitu fuerint excitatæ.

ſpirituum vias ſuſtulerint, poſtremò mortem maturaſſe. Quæ ſi prout mihi viſum eſt, evenere: Non iis corporibus intrà eorum ventriculorum ambitus conſitis rationalis facultatis officinas tantummodò haberi, crediderim; Quum eorum plurimas partes ſecretioni potiùs, quam cæteris muniis famulari, Proſectoribus conſtet; Ad id autem opinandum faciliùs adducor eo, quod recordor aliàs me, nec jamdudum, ſenem alium diſſecuiſſe, cui læva mens erat, ita tamen, ut quibuſdam adhuc rectè fungeretur: Huic circa Cerebri priora, atque adeo Ventriculorum, in medullarem ſubſtantiam hujuſmodi vitium inciderat. Quantum ſpatii capere avellana nux poterat, firmior multò medullaris Cerebri ſubſtantia erat ſublutei coloris, cui mollior paulò, quam cerebri eſt, ſubſtantia circum velut vallum formaverat; Intrà quod ſeri quidpiam circumfluere, videbatur: ſubluteumque concluſum corpus vitiata Cerebri particula erat. Is igitur principio mente levior; deinde in ſomnum quam maximè pronus, voraciſſimus tamen, atque helluo erat: Demum ſub hiſce exactis jam aliquot menſibus, poſt quatuor circiter horarum ſenſuum omnium, ac motuum deffectum, vita deceſſit. Intra paucas eas horas vitium illud Cerebri non pronatum modò, ſed eò uſque increviſſe, ſanus, puto, opinabitur nemo; Quamobrem, quum is antea leviter licet, mente laboraverit, nec ulla in cęteris partibus aut labes, aut infirmitas comperta fuerit: Id ejus in cauſam fuiſſe fateri, proclive eſt; quod præterea, quum ſimili penè ſectione nuperrimè quadantenus confirmaverim, minùs mihi audere videor, dum in meditullio præcipua ratiocinantis animæ munia exerceri conijcio, eaque potiſſimùm interturbari, ubi maximè ei Cerebri particulæ vitium infertur. Septum lucidum, ſeu pellucidum nuncupatum ſub calloſo corpore ſuper Fornice conſtitutum, laterales dirimens ventriculos duplici compingi lamina Franciſco de Leboe Sylvio, Vieuſſenio, & Ridleyo jam pridem innotuit, quorum tamen nemo quid interiectum contineretur, aut quò deſineret, probè cognoviſſe videtur. Hujus ſiquidem ſepti media nulla rima eſt, niſi quæ vel Anatomici manu diductis lateribus, vel exundanti lymphæ copia ſuo non loco ſecretæ incidit. In quà tamen, ſi quando, dicente Vieuſſenio „ pellucida reperitur acqua „ quam nos, vel in Cerebris

Alterius Senis hiſtoria de vitio Cerebri.

Id vitium non tum natum putamus.

Ubi animi præcipuè munia exequantur.

Diſp Med. 4. n 13.
Nev. l. 1. c. 11. Ibid.

eà

ea undequaque, vel penitiſſimè circumfuſis, vix unquam vidiſſe meminimus „ eam haud dubiè in tertium ellabi ven-
Si qua intra ſeptum aqua eſt in tertium ventriculum non illabi poteſt.
„ triculum „ non quod ipſe ſentit nos, exiſtimamus. Qua illuc ea ellabi via poſſit, nec is ipſe indicat, neque nos Anatome comperimus. Duplex hujuſce ſepti terminus eſt, alter in poſtica parte, qua calloſum corpus finitur, atque ibi cæcus eſt, alter verò in priore non modò ultra tertii ventriculi fines; ſed ita infrà eum, ut ſi quid indè ellaberetur, non in tertium memoratum ventriculum; ſed extra cerebri fines ſupra opticorum nervorum coalitum prorſus effunderetur; id tamen ſine ſubjectarum partium laceratione contingere non puto, quandoquidem prior, non modò impervia eſt; ſed molli quidem, at firma cerebri ſubſtantia, atque pia matre ſubter occluditur.

§. VII. Ne tamen tam citò è Cerebri penetralibus evadam, nonnulla mihi, quorum aliqua cum Ridleyo, aliqua cum Vieuſſenio non omninò conſentiunt, animadvertenda occurrunt. Miſſum hìc facio, minùs fortaſsè rectè vel Corpora ſtriata, vel certè Crura medullæ oblongatæ tribus continenter Tabulis VI. ſcilicet VII. & VIII. delineata fuiſſe. In quarum ſingulis extremis præſertim corporibus perquàm aliena figura tributa videtur. Cæterùm „ medullares omnes tractus, „ quibus anteriores medullæ oblongatæ proceſſus, ſeu ſtriata „ Corpora Williſii, conſtant, è ſuperna Ovalis centri regio- „ ne educi, & in albam, ſeu medullarem ſubſtantiam abire „ eidem Cl. Vieuſſenio noſtræ non adſtipulantur obſervationes; quum per eas ſecus mihi comperiſſe videar; Etenim qui tenujores ſunt, ac in edita ſtriatorum Corporum parte medullares tractus locati in id potiùs, quod ipſi centrum Ovale audit, contendere videntur; quum eos contra, qui & profundiores, & majores ſunt, ad eamdem oblongatam medullam proficiſci obſervaverim, unà cum adjectis iis, qui è centro crurum medullæ oblongatæ prodeunt. Albam autem membranam, qua ſuperiùs medullæ oblongatæ Crura obducuntur, medullaribus fibrillis conſtantem neque indè prodire, neque illuc contendere ac terminari, quemadmodum ipſe arbitratur, ſum aſſecutus, quam quidem ſic luculenter, ſic perſpicuè, ac ſæpius vidimus vario, inordinatoque fibrarum ple-

Neur. Unius. Num ab centro Ovali omnes tractus medullares, Corporũ ſtriatorum.

Vieuſſenii & Ridleyi ſententiæ.

Nervea de Thalamorum opticorũ membrana.

xu intextam, ut permirum ſit, adeò exercitatum Anatomicum Ridleyum nunquam eam alioquin conſpicuam deprehendiſſe.

§. VIII. Porrò quod ad Glandulam Pinealem attinet, quamvis cui ea muneri præſit cum Celeberrimo Philoſopho deffinire non auſim; eam tamen aut ſecernendæ, aut amandandæ lymphæ dicatam tantummodo eſſe, non arbitror; tametſi cum nuperum, tum veterum Anatomicorum Celeberrimi aliquot earum maximam, quæ in plexu choroide ſunt, utpotè ex earum numero conſtituunt. Nos tamen ab hac potiſſimùm deflectimus ſententia per ea, quæ perpetuò in ipſa adnotavimus. Mollem hebetemque hujuſce ſubſtantiam eſſe, colore, ac ſoliditate cinereæ Cerebri ſubſtantiæ ſimilem nemo non novit; vel ſi quid ab ea diſtat, quàm ſimillima ei eſt, quæ in lacunari, & in baſi Cerebri circa infundibulum reperitur. Hanc item non modò inniti, verum & adhærere ſubjecto medullari tractui, obſervanti notum qui quidem opinor; quod tamen rei caput eſt, ejuſdem glandulæ baſim ſæpius medullari ſubſtantia conſtare, ſemper autem utrinque conſpicuum medullarem tractum ex interiori prodere, nos obſervavimus pariter, ac noſtris obſervandum protulimus: quapropter eam utpotè utraque Cerebri ſubſtantia conſtantem cæterarum Cerebri partium muneri accenſere, non dubitamus. Illud profectò quàm maximè mirari ſubit (ſi tamen mendum aliquod in Angli Operis traductione non ſubſit, quod in re tam perſpicua ac planis verbis propoſita non ſuſpicor, quum graviora multò infrà occurriſſe, ſum demonſtraturus) tam ſedulum, ſolertemque Anatomicum Ridleyum eam ſummam ac priorem paulùm albicantem glandulæ ſubſtantiam non modò non noviſſe unquam; ſed neque medullaribus adjunctis tractibus adhæſionem; quin imò utpotè evidentiſſimum deprehenderit „ quòd nulla prædicti proceſſus pars quamtumvis ad Glandulam iſtam propè accedat, „ ipſi ullatenus continua fiat „. Quod tamen ne ipſi quidem, qui idipſum glandulæ munus cum eodem profitentur, eamdem tractuum adhæſionem ſaltem audent inficiari. Neque huic noſtræ ſententiæ quicquam officere puto, quod & alii aliquando, & ego quoque ſæpius ſive ad hanc in priora præ-

Cui uſui data ſit Pinealis Glandula.

Subſtantia Cerebro ſimilis: Medullaris aliquando prior pars.

Bini tractus medullares ab ea prodeunt.

Theat. Anat. Ibid.

Ad eam, vel intra eam concreta corpora.

sertim, sive intra eam calculorum instar quidpiam repererim; Quandoquidem hujusmodi concretiones nusquam non inveniri apud Anatomicos jam est manifestum. Tractus autem medullares, qui ex ea prodeunt, ubi sese magis conspicuos exhibent utrinque in duplicem dirimuntur, quorum alter in interius Opticorum Thalamorum latus, quo tertius utrinque Ventriculus continetur, funditur; alter verò paulò superiùs per eorumdem anguli crepidinem protenditur. In hunc ipsum locum quædam ex iis fibrillis feruntur, quæ medullarem tractum Pineali glandulæ quadantenus subjectum Natiformibus Protuberantiis præpositum, compingunt. Is ex tot velut discretis nervulis constare videtur, quorum qui priores sunt in descriptum modò locum contendunt, partim adjunctos Opticorum Thalamos subeunt, posteriùs autem, etsi aliquot cum proximis copulentur, quidam tamen ad nates reflecti, sive in eas hi inserantur, sive ab earum latere prodeant, nobis visi sunt.

Tractus ii quò petant.

Caterorum incessus.

§. IX. Præter unum fortasse Celebertimum Ruyschium, nonnullosque, qui eidem sententiæ adstipulantur, paucos in præsentia esse puto, qui plexui choroidi glandulas esse non noverint; Qua de re inter Veteres imprimis Varolium ex hisce verbis habemus ita sensisse. „ Per illum autem, plexum scilicet, feruntur vasa quædam angustissima, & in hoc toto „ aggregato glandulæ sunt longè in majori copia, servata pro„ portione magnitudinis, quàm sit in mesenterio ventris in„ ferioris, quamobrem multò magis naturæ rei conveniret, „ si plexus glanduloſi, quam retiformes appellarentur. Quod si „ dubitet quispiam an eorum substantia sit talis, qualis a „ me fuit descripta, ego visioni ipsum remitto, nulla enim „ melior extat mihi probandi ratio „. Quæ tametsi sæpè glandulæ minores sunt, ac quodammodo hydatides quadam pelluciditate æmulentur; Aliter tamen & cæteris, & mihi sæpissimè visæ sunt, ex quibus aliquando unam, vel alteram tantæ molis, ac consistentiæ reperi, ut nec Hydatides esse, neque glandulas simulare pro certo habuerim; sin autem tanto illi Anatomico vel Glandulæ nomen commutare, vel rem secus ac nos explicare libuerit, dummodo de re constet, minimè id nos sollicitos habebit. Cæterùm in eo plexu, qui intra

De Nervis Opticis.

Varolii sententia de Glandulis plexus Choroidis.

tra

tra cerebellum eſt, minores multò ac vix perſpicuæ glandulę ſunt, ut eæ potiſſimùm tutiùs negari poſſent. Is ab eodemmet principio, atque major plexus, prodit; at ſupra Cerebelli pedunculos, quà ad latera Octavi Paris nervi feruntur, evidentior fit, qui deindè ſupra medullæ oblongatæ latera extenuatus infra ſcriptorium Calamum deducitur, ubi dum compari accedit & copulatur, ferè evaneſcit.

§. X. Geminos ſæpè & nos quales obſervavit Solertiſſimus Morgagnus in tertio Ventriculo tranſverſos tractus, quibus Lacunaris nomen indidit Vieuſſenius adnotare potuimus, quorum varia aliquando, & nobis oblata fuit diſpoſitio. In priore tertii hujuſce Ventriculi parte duo præterea ſunt animadvertenda, quorum alterum ex toto, alterum verò nimium Anatomicorum ſedulitas prætermiſit. Illud ad priora Fornicis crura attinet; Iſtud verò ad conſpicuum eum tractum medullarem ponè eadem crura tranſverſim poſitum, qui vel Corda Willifii, vel commiſſura craſſioris nervi æmula à Vieuſſenio nuncupatur. Per hunc ſcilicet ſtriata Cerebri corpora copulari utrique tradunt Anatomici; Quis autem ejuſdem progreſſus, quænam origo, ſilent plurimùm; quamquam ubi idoneum Cerebrum occurrit, id proſequi atque demonſtrare expeditiſſimum ſit. Ubi hoc igitur quiſpiam diſquirere aveat, priora crura Fornicis, quibus non niſi leviter jungitur, ſedulò ſunt removenda; deinde Corporum Striatorum limbus, tum interior ejuſdem ſubſtantia ſenſim ſurſumque verſum abradatur, atque is ipſe medullaris tractus eadem prorſus figura & mole ſub ea tranſverſim obliquè produci comperietur; quæ ſi porrò diſquiſitio pergat, non ſolum ultrà ſtriata ea corpora progredi eadem omnino facie obſervabitur, verùm quadam arcus imagine, cujus cornua ad cerebellum converſa ſunt, ad Thalamorum Opticorum exteriora latera properans, quàm proximè ad nervorum Opticorum exortum, ubi paulùm explicatur, & funditur, is accedit. Per hunc itaque tractum non modò eas partes firmari, & necti arbitror, quod quidem manifeſtum eſt; Verùm & eorum quæ utrobique fiunt, quamdam velut communicationem haberi, non dubito; Neque ab re fortaſſe erit ſuſpicari, id ex iis ſemitis eſſe, per quas in altero ſecretus ſpiritus in alterum & adverſum latus feratur,

Ad. Anat. 6. Animad. 10. Neurog. l. 1. cap. 11.

Progreſſus Cordæ Willisii dictæ inveſtigationis ratio.

quo illud in hęmiplegiis obſervatum phænomenon facilè explicari poteſt, de quo tamen infrà occurret opportunior dicendi locus.

§. XI. Jam porrò videamus quid ſint priora Crura Fornicis, atque unde ea prodeant; quum de his nihil hactenus, quod rem explicet, dictum repererim. Quas Vieuſſenius „ albicantes prominentias ponè infundibulum conſtitutas „ vocitat; quaſve antea adnotaverat Williſius, ac jampridem conſtantiſſimè ſuis Tabulis Euſtachius; non modò præclarè delineavit Caſſerius, ſed eiſdem Cerebri teſticulorum nomen indidit; Quod vel ii Anatomici minùs advertere; vel ob nominis confuſionem declinandam, nè id cum prominentiis teſtiformibus confunderetur, nomen immutarunt; Eas inquam medullari exteriùs obductas eſſe ſubſtantia; intra eas autem cineream, ſeu corticalem contineri, exploranti facilè notum eſt, etiamſi & extrinſecùs nec non intrinſecùs alba „ ea Vieuſſenius eſſe dicit. Ab ſumma horum corporum producta ſurſumque verſum provecta medullari ſubſtantia in teretem figuram compoſita Crura Fornicis priora progigni, nos primi comperimus, quibus autem an quidpiam aliunde adiiciatur nec certò detegere valuimus, nec certò inficiari audemus; quamobrem ut aptiùs ea deſignentur, atque unà quadantenus eorum munus indicetur, habita tum figuræ, tum originis ratione, priorum Crurum Fornicis Bulbi nominari poſſe videntur. Non omnis tamen producta horumce bulborum medullaris ſubſtantia in priora Crura Fornicis inſumitur; quum ab ea ipſa medullaris itidem tractus alter conſpicuus quidem, ut tertii paris nervos ſæpe ſuperet, cruribus quidem paulò tenuior, mox ponè latera tertii ventriculi, quæ ipſa eadem ſunt ac Thalamorum Opticorum, aliquantum in poſteriora inclinato inceſſu, intra eorumdem Thalamorum penetralia provehuntur. Tum hujuſce medullaris tractus, tum crurum Fornicis exortus acutum angulum efficiunt, ita tamen, ut Fornicis crura, bulborum exteriorem partem, hi autem interiora teneant. Mirum equidem eſt, ab tam exiguo interiore cinereo nucleo, quantum ea albicantia corpora continent, tantos medullares tractus procedere; ſi fortè proclive magis ſuſpicari non ſit, nonnullas quidem ex iis medullaribus fibris

Albicantes prominentiæ quibus cognitæ

De Org. Olf. Tab 7. Fig. 2. lit. D. M.

Ibidem.

Cortex medullaris interior ſubſtantia cinerea.

Crura Fornicis exortus.

Tractus conſpicuus alter.

ex

ex eodem quidem prodire bulbo; at pleraſque aliunde deductas eum quidem circumduci locum, aliò tamen rurſum devehendas. At prius anatome compertum eſt, iſtud verò ſuſpicari tantummodò licet.

§. XII. Quamquam ex crebris obſervationibus luculentiſſimè conſtat, eum eſſe nervorum poſitum, ut qui in dextera Cerebri parte oriuntur, protendantur, & evadant in ſiniſtra, quod poſt Cl. Valſalvam nos ſæpiſſimè comperimus, quod tamen multò jam antea præ cæteris animadverterat uſque ab anno 1581. Gulielmus Fabricius Hildanus tum in muliere „ quæ vulnus contuſum in dextero Oſſe bregmatis cum „ fractura & impreſſione Cranii acceperat. Evomuit mox ab „ initio bilioſum humorem, & cibum indigeſtum, ſiniſtrum „ latus reſolutum eſt: In dextero autem convulſiones patie„ batur„ Tum in alio Ruſtico „ qui exigui vulneris contuſi „ occaſione ſupra dexterum os bregmatis maxima fractura „ Cranii laborabat: unde febriebat vehementer, & delirabat, „ ſiniſtro ſimul latere reſoluto„ Nihilò tamen minùs vel non ita a Cl. Miſtichellio demonſtrata ea res fuit, vel non ita compertu facilis, ut ſuper ea judicium plurimi adhùc cohibendum eſſe non exiſtiment. Nos autem ſic eam luculenter conſpeximus, ſic evidenter, ubi apta incidere Cadavera, demonſtravimus, ut nulla ampliùs nobis de hac re ſuperſit dubitandi ratio. Id autem triplici potiſſimùm in loco animadvertere potuimus; in utraque ſcilicet priore, poſterioreque anularis protuberantiæ crepidine, atque maximè in imo medularis caudicis, quà in ſpinalem abit. In priore itaque anularis protuberantiæ parte, quà ſuperiùs reflexa pro comprehendendis oblongatæ medullæ cruribus in anguli formam interiùs producta tenuatur, ſic ex concurrentibus fibris, ſtrictiorique agmine coeuntibus altera alteram ſcandit, ut præter mirum implexum decuſſatio luculentiſſimè appareat. Idipſum fermè in poſticà ipſius crepidine occurrit. Eo iterum in loco, qui quarto ventriculo ſubjicitur, præter varios fibrarum ordines, & colores, in adverſum latus productas, & decuſſatas fibras commodè ſpectavimus. Si ea tamen evidenter uſpiam conſpicitur, profectò quàm evidentiſſimè duas vix lineas infrà pyramidalia, atque adeo olivaria corpora conſpici poteſt. Qua enim

Nervi ex altero latere prodeunt atq; naſcantur.

Obſ. Chir. Tom. 1. Cent. 2.

Tract. dell. Apopl.

Decuſſatio fibrarum nervea rum evidens. Tribus potiſſimùm in locis.

enim in longitudinem producta linea, seu rimula pyramidalia corpora discernuntur, si leniter deducantur, probè priùs eo potissimùm loco arctissimè hærente tenui meninge nudata, non tenues decussari fibrillas, sed validos earumdem fasciculos in adversa contendere, quàm apertissimè demonstrabunt. Pro hisce tamen luculentiùs deprehendendis, non modò idoneis uti cadaveribus opus est; verùm aptam diuturnamque macerationem ad hujusce rei opem adhiberi oportet, eà etenim elotæ plurimum fibræ, dissolutaque magna ex parte interiecta corticali, seu cinerea substantia, laxatisque obducentibus membranarum fibris, singulæ se se apertiùs in conspectum dabunt.

Ad id demonstrandum apta macerazione opus est.

§. XIII. Quum ea executus fuerim, quæ circa cerebrum maximè adnimadvertenda putavi, quædam etiamnum supersunt, quæ de primo nervorum exortu proferenda decrevi. Ab Olfactoriis nervis exordiar, qui triplici quasi principio prodire videntur, quorum longior medullaris tractus ab finibus posterioris Cerebri lobi emergit, reliqui duo quodam velut diremptu propè originem bifidi; alter ab exteriore; alter ab interiore medullaris cerebri substantiæ latere proficiscuntur. Horum fibrę tres magis conspicuæ liquidò internoscuntur, quatenus a triplici pronatæ principio, quæ sensim disiiciuntur, ac in quamdam cinereæ substantiæ similem protuberantiam abeunt; quæ non nisi medullaris sed rarior revera est, atque laxior papillarum more distributa. Circà horum nervorum reptatum concitatam quæstionem video, cur etsi ii adeo molles sunt, superpositi tamen Cerebri pondere non sic premuntur, quo nullus per eosdem sensus fiat: Si quidpiam huic falciformis processus Cerebro quodammodo suspendendo præstare potest, de quo tamen nos supra dubitavimus, id adeo exiguum levamen est, quàm quod minimum; pro qua verò, ut puto, enodanda alterum altero validius proponam. Primum igitur est, quòd duram Meningem, quæ iis potissimùm subjicitur, sic ossi laxè hærentem, leviterque subtensam reperi, ut mollis potius fulcri vicem subeat; Alterum verò quod majoris momenti esse quisque facilè intelliget, eorumdem nervorum incessus est, qui ubi è basi cerebri evaserunt inter corticis subjecti Cerebri intestinulorum latera quasi per insculptum

Nervorum olfactorium exortus.

Nervi hi incumbente cerebro incommodè non premuntur.

ptum dedita opera ſecundum longitudinem rectum ſulcum, cui ſimilem in toto Cerebro vidi neminem, ad os Ethmoidis contendunt, Eo ſiquidem loci tenues eæ fibrillæ ita conduntur, ut etſi immenſum penè pondus immineret, nullo prorſus incommodo premerentur.

§. XIV. De Nervorum Opticorum origine non ea quæ a pluribus Anatomicis afferri ſolent, ſingula attendam, ſed quæ maximè vel diligentioribus probantur viris, vel ipſe deprehendi, ediſſeram. Hos itaque ab iis corporibus, quæ ob hanc rem Opticorum Thalami dicuntur, quadantenus progigni, non eſt dubitandum; Num autem ab eorumdem medullari fibroſaque membrana, ut Vieuſſenio arridere videtur; an potiùs ab eorumdem penetralibus res ſic certa non eſt, ut pro comperta atque explorata traduci queat. Quod tamen per repetitas, diligenterque inſtitutas diſquiſitiones ab eadem potius membrana eos non proficiſci, ſæpiùs vidiſſe viſus ſum, verùm tum ab eorum Thalamorum interiori parte; tum a quodam velut geniculato corpore circa eorumdem Thalamorum poſteriora locato, adjunctoque, cujus corticalis, ſeu cinerea interior ſubſtantia eſt, medullaris, & candida exterior facies, luculentiùs prodire, ſum aſſecutus: Ad horum tamen exortus locum ab latere prominentiarum, quæ natiformes nuncupantur, conſpicuus medullaris tractus tranſverſim ſic Thalamis adjungitur, ut vel in eorum ſubſtantiam disjiciatur, vel inflexus cæteriſque fibrillis involutus ad Nervorum Opticorum exortum accedat, conjicere quidem, decernere autem minimè valui. Hi ipſi nervi, contra atque in cæteris obſervatum eſt, ubi a ſuo principio ſunt bene elongati, invicem accedentes iterum ita coeunt, atque arctè nectuntur, ut quid eo loci circa eam coitionem contingat, neque manus Anatomica, neque oculus dignoſcere ſatis potuere; præſertim quum Opticis diſquiſitionibus potiſſimùm favere non modò eorumdem nervorum implexum, ſed & decuſſationem non obſcuriores Philoſophi ſint arbitrati. Quod tamen Anatomica ſedulitas ſeveriore inſtituto examine detegere, atque adeò eam controverſiam dirimere non valuit, ſors nobis oblata auſpicatò reſolvit. Cuidam Anatomicæ diſquiſitioni nobis incumbentibus relatum fortè fuit, ei homini, qui tum noſtro ſub

Opticorum Origo.

Num qua coeunt decuſſentur.

ſcal-

ſcalpello erat, cæcum jamdiù dexterum oculum fuiſſe, nulla quidem licet conſpicua vitii nota indicante; quo perlibenter audito, ad id protinus manum admovimus, nulloque deprehenſo conſpicuo oculi vitio, Nervum Opticum offendimus tum æquo graciliorem, tum colore obſcuriorem; ille ſiquidem ut aſſolet candidus, hic multum cinereus erat; Quem cum anxiè proſequeremur eum ſemper dexterum latus tenentem ſuum uſque principium talem ubique reperimus, qualem intrà Orbitam; contrà autem ſiniſter ſecundum omnem longitudinem albus omninò erat; quà verò in priora Cerebri congrediebantur, alterum ab altero coloris diverſitas planè diſcernebat, ut facilè indè colligi fuerit; Eorum Nervorum fibras, non modò non decuſſari, quod evidentiſſimum eſt, ſed ne implicari quidem; verùm alterum alteri dumtaxat accedere, ut deinceps disjungerentur.

Observatio Anatomica qua eos non decuſſari planè intelligitur.

§. XV. De Tertii autem Paris exortu nulla mihi adjicienda iis ſunt, quæ Diligentiſſimus adnotavit Morgagnus, quum revera illud ex eo ipſo deſignato loco emergat „ ex in„ ternis ſcilicet, poſtremis, & ferè imis lateribus Crurum „ medullæ „ ſupra hos autem nervos majorem ex Carotidibus Arteriis propaginem ferri, in cauſam eſſe poteſt, cur vel in ebrietate, vel a pleniore cibo, quibus adjici æquè poteſt, & a diuturna, graviorique elucubratione, Oculorum maxima gravitas percipi ſoleat. Quod & de minoribus quidem ſurculis ad oculum contendentibus cum Williſio, etſi minori jure, dicendum eſt. De Quarto autem pari, quod ab eodem Williſio Patheticum nominatur, quodque præclarè in ſingulis XXXVIII. Tabulæ quinque Euſtachii figuris delineatum habetur, tametſi eorumdem exortum quadantenus omnes rectè deſignant, nobis tamen viſum eſt ita ſemper reperiiſſe. Infrà Teſtiformes protuberantias triplici utrinque ſurculo prodit ab tranſverſo eo medullari tractu, qui ſuper edita magnæ valvulæ parte locatur ſic, ut idem medullaris tractus productus, atque ab eo loco disjunctus in Patheticum utrinque nervum abeat.

Adv. Anat. 6. Animad. 27.

Tertii nervorum paris exortus.

Patheticorum principium.

§. XVI. Quinti nervorum Paris originis difficilior multò inquiſitio, atque inveſtigatio fuit, quam prætereuntes Anatomici intactam ferè hanc ſpartam reliquere. Non eam originem

Quinti nervorum paris originis inveſtigatio.

ginem voco, quà ex Anulari Protuberantia, ſeu Varolii Ponte nervus is in faſciculum collectus prodit ; verùm eam, undè ejuſdem plurimæ, ac diverſæ fibræ primò exoriuntur. Sæpius ubi firmiora Cerebra offendi, non ex uno prodire hiatu certò deprehendi, ſed tenujorem fibram ſeorſum paulò ſupra emergere, ac mox cęteris copulari, reliquas autem omnes uno tantum hiatu evadere; quæ tamen non ab uno univerſæ principio proficiſci videntur; ex his namque faſciculus ſub extimo Anularis protuberantiæ fibrarum ſtrato ex ima ejuſdem parte exoriri videtur, quum nondum tamen conſtet, utrum a productis crurum medullæ oblongatæ fibris ſurſum verſum reflexis, an ab ejuſdem anularis protuberantiæ interiore ſubſtantia exoriatur. Tertius autem earumdem faſciculus, qui multò cortice Anularis dictæ protuberantiæ mollior eſt, non ex eodem progigni loco ; Verum inferiùs diverſam longè nanciſci originem apparet. Hunc igitur, quoniam firmiorem nonnunquam inveni, diligenter proſequutus in intimiora primùm anularis protuberantiæ ſe ſe conjicere vidiſſe viſum ſum, tum ab cæteris ſive tranſverſim, ſive ſecundum longitudinem productis fibris diſcretum infrà eam ſe demittere obſervavi, atque eò uſque ſum proſequutus, undè in interiorem Medullæ Oblongatæ caudicem conjectus ferè inter Olivaria, & Pyramidalia corpora locatus, quò demum pergat, cum tenujum fibrarum implexus, tum earumdem mollitudo ne conſequerer, omninò prohibuere. Utrum verò ex ſuperioribus medullæ oblongatę demiſſis primùm, ſurſumque verſum poſtmodum reflexis fibris is ortum trahat, an ab inferioribus in ſuperiora provectis, ſeu denique quadantenus a cinerea ſubſtantia quæ in Olivarium Corporum interiore parte perbellè diſpoſita eſt, non ſatis conſtat. Nec mirum ſanè videri debet conſpicuum hunc, validumque Nervum poſſe ab inferioribus prodire, quum & ſpinalem acceſſorium longiore multò itinere profectum octavo intra Calvariam luculenter copulari nullus eſt, quem lateat; Præterquamquòd cùm magna locorum diſcrimina, quibus proſpicere datus eſt, tum munerum diverſitas id fortaſſe, quod nondum quiſquam aſſequutus eſt principium, requirere poterant. Id tamen penè evidens eſt, quocunque tandem loco illud eveniat, ab cruribus

Non ab una prodit principio.

Nonnulla illius pars ab imo caudicis medullaris provehi videtur.

medullæ oblongatæ non iſtud modò nervorum par; ſed & aliud fortaſsè exoriri. Ea crura ſiquidem, ſi priuſquam anularem ſubeant protuberantiam, dimetiantur, multò quidem craſſiora comperientur, atque cum ab ea emerſere. Quod profectò argumento eſt integra ea non dimitti, ſed quidpiam in eo trajectu conſpicuum ab iis decedere. Quod quidem mirandum non eſt, quum præter id, de quo ſanè conjicere licet, illud evidens aliquandò nobis ſit: ab ſummo corporum pyramidalium conſpicuum medullarem tractum demitti, deinde circà imum corporum Olivarium in ſuperiora converſum incurvari, atque bifariam diremptum ultrà eam rimam, ſeu ſinum provehi, qui inter Olivaria corpora & adjunctum imi Cerebelli pedunculi, ſeu caudicis medullaris latus eſt; unde ſcilicet octavi nervorum paris fibræ emergere dicuntur, & in ſuperiora versùs Cerebellum nempè protendi, ac disjici. At dum hoc prætermitto, illud tamen animadverto: Quonam fato Cl: Ridleyo contigerit? Nec eos quos & Vieuſſenius, & diligentiores cæteri Anatomici, & nos medullares tractus, ſive extrà anularem protuberantiam, ſive intra eam luculenter compertos proponimus, omninò non inveniſſe, cujuſmodi ii ſunt, qui a medullæ oblongatæ Cruribus in pyramidalia primùm Corpora mox in ſpinalem per anularem toties repetitam protuberantiam prolabuntur.

Tractus medullares a corporibus pyramidalibus in imum cerebelli.

Quos tractus medullares Ridleyus non noverit?

§. XVII. Ne ſexti quidem nervorum paris magnitudinem idem Ridleyus rectè deſignaſſe videtur; quum hujus certè duplum tertium par obſervare conſueverim, quod ipſe ait „ habere circiter magnitudinem nervorum tertiæ „. Triplici par iſtud ſurculo ab ima anularis protuberantiæ crepidine profectum ſic deprehendimus, ut vel ab ſummo pyramidalium corporum tenui aliqua fibrilla oriri videretur, cui tamen nos minimùm fidimus; Hoc interdum latiori cervicalis arteriæ laterali propagini ſubjici, interdum ſuperiùs incumbere vidimus, quo fortaſsè id etiam confirmari poteſt quod ſupra de orta aliquando oculorum gravitate conjicimus.

Sextum craſſius multò atque a Ridleyo propoſitum.

Ibidem.

Ab ima crepidine anularis protuberantiæ oritur.

§. XVIII. Quæ autem implicata multum atque obſcura de intercoſtalis nervi origine obſervavimus quadantenus cum Vieuſſenio, & Ridleyo conſentiunt, quippe qui potiorem multò & conſpicuum ſurculum manifeſtò ex ſexta conjugatio-

Nevro. l. 3. cap. 5.

De Intercoſtalis nervi principio.

jugatione trahi contra circiter ſubeuntem Arteriam Carotidem, cujus primò lateri jungitur, deinde in priora ductus per idem foramen è Calvaria emergit. Qui tamen dicuntur ab Ridleyo „ ex interno latere anterioris rami duo alii tenues re„ trocedere, & excurrentes alii exiguo ramo aliquantulum in„ ſcriùs retrorſum etiam ducto ex ſexta conjugatione „ efficere truncum exiguum ſubrubri, ſeu carnei coloris, non omninò nobis probantur, tum quia ramus ex ſextò pari deciduus non adeò exiguus eſt, tum maximè quod eæ ex quinto pari decedentes fibrillæ non protinus huic ſurculo jungun-tur, qui ad intercoſtale pergit; verùm ad ſexti paris truncum accedunt, ac ſic arctè ei innectuntur, ut poſt aliquod tantùm itineris ab eo ſejunctæ ad alteram ejuſdem propaginem priuſquam è trunco decedant, copulantur; atque hæc fortaſsè cauſa fuit, quamobrem diligentiſſimus Euſtachius ab ſexta conjugatione tantummodò intercoſtalem deductum nervum exhibuit, quum unicus tantùm ab ea conjugatione deductus ſurculus illum efficere videatur; Si quid autem ei adjicitur id ante fit, quam is ab ea recedere incipiat.

Fibræ Quinti Paris ad ſextum, mox ad intercoſtalem accedunt.

Tab. 18. fig. 2.

§. XIX. Septimi, ſeu Auditorii paris dura, minor, ſuperiorque portio à poſtremo medullari tractu anularis protuberantiæ prodire viſa eſt; Aliquandò autem non indè eam emergere compertum eſt; verùm inter utrumque Cerebelli Pedunculum, inter eos ſcilicet, quorum alter medullæ oblongatæ adjungitur, alter ſubtus eam comprehendens anularem præſtat protuberantiam, prodiiſſe apparuit. Quum id autem ſæpius, atque accuratiùs diſquiſierim, ab neutro prodire loco tandem aliquando luculentiſſimè ſum aſſequutus; verum ab interiore inferiore anularis protuberantiæ parte, quà ſcilicet demiſſis cerebelli pedunculis copulatur; Ab hoc igitur loco, velut à rimula quadam durior hæc nervi portio prodit, ac ad inferiora demiſſus in imam ejuſdem protuberantiæ partem lateralem locatur. Mollis autem portio, quæ ſocia major, ac inferior eſt, conſpicuis quibuſdam albicantibus dumtaxat fibrillis perpetuo ab reliquis colore diſtinctis, ex media caudicis medullaris ſcrobe, ſeu quarto ventriculo, vel Archangelo Piccolhomino fortè detegente, ac experientiſſimo adnotante Morgagno, evidenter prodire deprehenditur; reli-

Septimi durioris portionis origo.

Mollis fibræ univerſæ ab ſcrobe medullæ oblongatæ.

An. Præl. l. 6. lect. 5. Ad. Anat. 6. An. 27.

qua verò, & plurima pars, etsi ab eadem media, de qua nuper, inter cerebelli pedunculos consita cavitate, unde discedunt, etiam prodire videtur, non ita tamen res se habet; universæ siquidem ejusdem nervi fibræ ab eodem ventriculo deducuntur, quarum eo loci aliquæ albicantes, & conspicuę, aliquot ferè cinereæ, & depressæ vix ab reliquo oblongatæ medullæ latere cernuntur. Eas autem aliquando in cæco gracilique potissimùm adeò conspicuas, atque extantes comperimus, ut nulli prorsus asserere dubitemus, ab ea scrobe universas quidem prodiisse.

Aliquot Octavi paris fibræ ab quarto Ventriculo infrà auditorium.

§. XX. Mox infra eum locum unde observatum est è quarto ventriculo Mollis auditorii nervi portionis fibras omnes evadere, & nonnullas aliquando præclarè conspicuas Octavi paris prodiisse conspeximus, cæteris de hujusce origine silentibus Anatomicis, etsi reliquæ plurimùm disjectæ diverso progignantur principio; an ullæ autem ab reflexo eo medullari tractu ab summis pyramidalibus corporibus demisso, & illuc viciniæ, undè hæ prodeunt, delato, proficiscantur, suspicari quidem, asserere autem proclivè non est. Ea porrò quæ de spinali nervo Octavi paris accessorio Ridleyo observanti occurrere, secus nobis eadem disquirentibus fuerunt oblata; quum illius nervi originem ultra quintam cervicis nervorum conjugationem tenuissimo, ac vix conspicuo surculo prodeuntem observaverim nunquam, citra tamen eum locum aliquando, ea verò ratione, ut quum nervus is in dextero latere ab tertia conjugatione prodiret, cujus socius in lævo ab quinta deduceretur; dexteri lateris infrà tertiam, binæ conjugationes per conspicuum surculum sic invicem communicabant, ut, etsi ab tertia revera conjugatione suum is principium trahere manifestò videbatur, ab quinta nihilominùs ob eorumdem mutuam communionem, ortus haberi posset. Quæ quum igitur iis verbis ille expositisset „ Cujus origo à me deprehenditur „ esse propè principium septimi paris Vertebralis „ Subdit deinde „ ab anterioribus, & posterioribus illius nervi primordiis „ Quæ ubi quis vel etiam minùs sedulò cum Anatome conferat, secus rem se habere evidentissimè deprehendet. Quoniam spinalis nervus non modò vicinior multò posterioribus nervorum conjugationibus est; verùm, quum ne ullam quidem

Accessorii nervi origo non infrà quintam Cervicalē conjugationem.

A posterioribus fibris exordiatur.

quidem à prioribus fibram ſibi aſciſcat, à poſteriorum ſingulis ſingulos ſibi nerveos ſurculos accerſit, atque, ut diximus, in ſuprema ſpinalis medullæ parte omnes poſteriores ſitas decimo pari reſpondentes, quæ minimùm tres ſunt, ſibi copulat. Hujus autem è calvaria egreſſum interdum cum nonnullis Octavi fibris haberi, interdum ab omnibus ſeorsùm, ſæpius obſervanti patet.

Noni paris exordium.

§. XXI. Nonum nervorum par disjunctis progerminat fibris, nulla quidem ex ipſa corporis Olivaris ſummitate prodeunte juxta Ridleyum, ſed ab eo lineæ loco, quà Olivaria corpora à pyramidalibus diſcernuntur; tantumque earumdem fibrarum origo ſpatium tenet, quantum ipſamet Olivaria corpora, in quibus cinerea interiùs ſubſtantia tenui eleganti, tortuoſoque inceſſu inter medullarem ſeſe mediam conjicere facilè deprehenditur; Ex hac autem an ulla ex hiſce noni paris fibra proficiſcatur, non ſum ſatis aſſequutus. Quæ præterea ſive ſubſtantiæ, ſive figuræ ſimilitudine altera ut & Olivaria corpora ab Cl: Ruyſchio geminata animadvertuntur adverſam medullæ partem occupare, ut diligenter inquiſierim, reperire potui nunquam; niſi quid aliud hoc nomine ab eo donatum ſit, quod tamen nec ſubſtantiæ paritate, nec figuræ ſimilitudine eis reſpondet, quum, quidquid in oppoſito latere eſt, & aliam prorſus formam, & diverſam quidem originem ab Cerebelli quidem pedunculis habeat.

Nunalia ſint Olivaria corpora.

An par decimum Cerebro ſit accenſendum.

§. XXII. De Decimo autem pari quid nobis ſentiendum ſit, quidve dicendum, vehementer hæremus. Illud ſiquidem non modò è ſpinali medulla prodit, ſed illac ita emergit, ut cervicalis conjugationis nomine potiori jure dicendum videatur. At quum aliter ſolertiores opinentur Anatomici, plurimum mihi eorum foret auctoritati deferendum, ſi id quidem, quò potiſſimum res hæc inniti videtur, utique mihi ex Anatome conſtaret, de quo præ cæteris memoratus Clar: Ridleyus ita habet. „ Decimum par (ſi ex utroque latere „ ſpinalis medullæ duplicem haberet originem, qualem ha„ bent cæteri omnes ſpinales nervi) multò magis propriè vo„ caretur: *Primum par Vertebrale*, quandoquidem & ma„ gna pars ortus ejus, ejuſdemque egreſſus omninò eſt extrà „ Cranii limites „. Id ultrò quidem prætereo, magnam ſcilicet

Ex utraq; Medulla ſpinalis facie fibræ prodeunt.

licet tantumodo partem extrà Cranii limites exoriri, quum omnem prorsùm extra Cranii caveam naſci, nobis conſtiterit. Illud autem prætereundum non eſt, ejus duplicem non eſſe originem „ priorem ſcilicet, ac poſteriorem „ quum ſecus noſtræ nos doceant obſervationes. Si quis igitur accuratiùs hujuſce paris principium exploraverit, id quidem è priori ſpinalis medullæ facie prodire primò dumtaxat ſibi deprehendiſſe videbitur, ut ſi rem fuerit diligentiùs ſcrutatus, prioreſque propagines ità diducat, ut quid quid poſterius eſt, ſub oculos cadat, deprehendet profecto, è poſtico ejuſdem, proximoque latere nonnullos tres minimùm, nerveos ſurculos prodire, qui etiamſi copulati cum priore portione extra ſpinalem ſpecum protinus non emergunt, non ob id tamen comparem hanc prioris portionis denegandam eſſe cenſeo.

§. XXIII. Ad eum tandem locum ventum eſt, in quo plura, ac graviora ex iis rebus, quæ in Cranii baſi ſitæ ſunt, diſquirere atque excutere æquum eſt; & quamvis circà pituitariam glandulam, quæ antehac ab nemine dicta ſint, obſervaſſe non memini, quod magni ſaltem momenti ſit; Duo tamen circa eam animadvertiſſe recordor, quorum alterum ad priorem; ad poſteriorem alterum pertinet. In priore igitur, ſeu in potiore pituitaria glandula, ſive ex iis aliquando cadaveribus peracuto morbo confectis, ſive ſæpius in optimè conſtitutis, ſubitòque vita functis adeo mihi facilè fuit per levem quamcumque in eam preſſionem albicantem indè humorem elicere, ut admoto interdum vix digito circà ejuſdem latera exiliret: Humor hic lacti perquam ſimilis conſpiciebatur, idque ſæpius coram noſtris inſtituimus; ac aliquandò non obſcurè illius ductuli veſtigium, quà humor is erumperet, mihi deprehendiſſe ſum viſus; quod quum nec ſæpius, nec præclarè ſatis mihi apparuerit; quidquid dieſt dumtaxat indicaſſe ſufficiat. Ad poſteriorem quod ſpectat majoris nempe Appendiculam ſub poſterioribus Sellæ Turciæ Clinoidibus proceſſibus prorsùm ferè conditam obſervavimus; Etſi recta Infundibulum demitti videtur, ut in ſubjectam, prioremque glandulam inſertam appareat, non ſic evenire tamen certum eſt; Illud ſiquidem ubi priorem glandulam contingit, in poſteriora incuruum fertur, atque in appendicem hiare manifeſto com-

Lacteus humor e glandula Pituitaria.

Infundibuli hiatus in pituitariæ glandulæ appendicem.

pe-

perimus, quod tamen non ita obujum eſt, ut intuentis in oculos facilè incurrat: Quum illud nobis fortè primò obſervandum occurrerit in capite ſubitò defuncti hominis duos treſve dies noſtra ratione macerato. Quoniam enim per eam macerationem non Infundibuli modò, ſed etiam appendicis quamdam cavitatatem inſpeximus, eadem uti ratione idipſum cognoſcere cupienti, ſi quædam aptior non ſuppeteret, auctor forem: Quamquam commodè, & luculenter in infundibuli cauum, quà priorem glandulam contingit, eique adjungitur, ſcrutari potuiſſem; nihilò tamen minùs neque tenuis ſpecilli, neque aeris ope quidquam detegere datum eſt, quod ſive per infundibulum, ſive per appendicis caveam ad priorem glandulam duceretur, quæ vel ad maiorem ſedulitatem, vel ad meliora tempora ultrò reſervantur.

§. XXIV. Quoniam in præſentia de ſinubus noſtræ proferendæ ſunt obſervationes, de Circulari, ſeu rectius Ovali eo ſinu primùm dicendum memoratam pituitariam glandulam deſuper obeunte, quem Ridley ſedulitas in Anatomen invexit, quemque inficiari exercitati Proſectoris non eſſe puto. Quum eum ſic ſæpè, ſic evidenter, & conſpexerim, & demonſtraverim, ut ſecus de eo ſentire, ſuum ſenſibus foret negare judicium. Hujus quum priorem partem inficiari nemo poſſit; poſteriorem tenuem licèt ſeta tamen facilè pervadendam haud iners ſcrutator ultrò fatebitur, De laterali verò ſupra Carotidum arteriarum dorſum utriuſque communicatione, atque adeo continuatione nemini eſt dubitandum: Si cui tamen has omnes cavitates inter Duræ Matris aut laminas, aut duplicaturas Sanguiferos quidem ductus, Circularem autem, aut Ovalem ſinum nequaquam nuncupare libuerit; is porrò ſciat, tantum ſibi tribuendum non eſſe auctoritatis, ut & rectè indita nomina; & ab Anatomicis Illuſtrioribus recepta vel demere, vel immutare jure queat. Hanc autem glandulam, de qua ſermo eſt, ſuſpendi quadantenus, verum eſſe ex Anatomica deprehendimus inſpectione, quamquam id omnino nonnulli Anatomici affirmant. Is ſiquidem, qui ſub ea tranſverſus ſinus eſt, non omnem hujus partem à ſubjecto oſſe diducit & elevat, ut per priorem potiſſimùm, ac poſteriorem ſui partem Sellæ Turcicæ baſi non innitatur; Quamobrem eo, quod

Circularis ſinus Ridley ſi ſedulo inquiratur ſemper adeſt.

Num rectè dici queat Pituitariam glandulæ ſuſpendi.

quod propoſui explorato, ac comperto impoſterum ægrè eam prorſus ſuſpendi profiterer.

§. XXV. Hactenus pro Ridleyo ſtetimus omnes; poſthac autem quin ei ſim planè aſſenſurus vehementer dubito; quippe qui ſive quodam novitatis ſtudio, ſive Cl. Vieuſſenio contradicendi ingenio, ſeu demum, vel quodam auſu ea protulit, vel fato quodam in ea incidit, quæ nec Anatomicorum conſenſum, neque ipſammet Anatomen omninò probare poſſe, videbitur: De adjacentibus Sellæ Turcicæ Receptaculis loquimur, quæ paſſim ab nullo, unum præter Ridleyum, negari comperimus. At tanti hunc Anatomicum facimus, ut nec ſegniter id exploraſſe, nec temerè idem propoſuiſſe eum nobis tutari poſſe videamur. Quum frequentiſſima multò ea cadavera occurrant, in quibus luculentiſſimè inter Duræ matris ſive laminas, ſive duplicaturas eæ foveæ, ſeu ampla, ac penè inania ſpatia reperiantur, quæ Noſtri Anatomici ſecundum Vieuſſenium appellare Receptacula conſuevere, ex eo factum eſt, ut communiter ea recepta, quaſi perpetua, conſtanterque futura traducantur: Hæc autem ita nos aliquando, nec ſemel tantùm aut iterum, ac noviſſimè, quum in id præſertim acriùs incumberemus, deeſſe vidimus, ut ſi vel antea ea ſæpiſſimè ac præclariſſimè non inſpexiſſemus, de iis profectò non modò fuiſſemus dubitaturi; verum eodem Ridleyo pertinaciùs ea prorſus denegaturi; In quæ quidem vel ſemper, vel ſæpiùs incidiſſe ſedulum alioquì Anatomicum conjicere licet, ut ne quid eum perperam commentum fuiſſe, dicamus. Quem neque impoſuiſſe, quod de hujuſmodi Viro ne ſuſpicor quidem, neque fuiſſe hallucinatum, tueri faciliùs poſſem, ſi nullum is in homine dari rete mirabile profiteretur; At tantum abeſt, ut de eo vel leviter dubitet, quin potiùs id firmiſſimè aſſerens, prodiderit. „ Nullo non tempo-
„ re, & quidem abſque difficultate in hominibus ſemper in-
„ veni „ Cujus hęc deſcriptio eſt. „ Illud autem oritur ab
„ Arteriis Carotidibus, ad quarum quoque latera interiora,
„ eo potiſſimùm ſinus Circularis loco, qui ad quatuor ſupra
„ deſcriptos, & ſuperiores ſinus ſpectat in Cerebri baſi, &
„ certo modo juxta Sellæ Turcicæ longitudinem in utroque
„ latere inter Glandulam & arteriam Carotidem ſitum ſuum
„ occu-

Receptacula aliquando deſiderantur.

Ridley ſententię contra ſeſe pugnant.

„ occupat „. Quæ dum ipſe proponit, etſi univerſa non diſſerit, ea tamen producit, quæ ſi non omnem Receptaculorum amplitudinem, aliquam tamen earumdem cavitatum partem evidentiſſimè declarant, quod quidem ampliùs conſtabit, quum de ſinuum Emiſſariis verba fient. Adeo apparet quacumque ratione ad ejus ſententiam reſpexerimus, in alterutro quidem, in utroque autem ex propoſitis nequaquam eum ſibi conſtare poſſe.

§. XXVI. Nec illud prætereundum cenſemus, quod in Oſſeo arteriarum Carotidum canali anatomica animadverſione dignum, obſcuriùs licèt quandoque, quandoque tamen evidentiùs adnotavimus. Non de earumdem obliquitate loqui animus eſt, quam jampridem anatomica ſedulitas attendit, nec de variis earumdem Iconibus, quorum an optimi ſint, optimèque rem exhibentes à Williſio propoſiti, dicente Ridleyo municipis ſui, cæterorum fortaſſe injuriâ, ſtudioſiſſimo, ſolertiores dijudicent Proſectores; Nec de producto in poſteriora utrinque tenui Carotidum ramuſculo interdum in Cervicalis truncum, ſæpiùs autem in ejuſdem laterales ramos inſerto: De altero Carotidum habitu noſtræ ſunt obſervationes: Hæ igitur dum ex Oſſeo ſpecu ad Pituitariæ glandulæ latera acceſſuræ emergunt, neque Oſſeo parieti, neque circumductæ Meningi arctè adhærent, ſed eidem laxiſſimè circumtenſæ ita inſidunt, ut inter eas non exiguum ſpatium intercedat, neque id propè earumdem egreſſum dumtaxat incidit; ſed ſic altè, ut aliquando Infundibuli ſpeciem quamdam exhibeant. Nec tantummodo ab arteriis diſita meninx eſt, verùm & ab eodem includente Oſſeo ſpecu, ut ſi uſpiam Dura mater contrahi, & criſpari poſſit, ibi maximè, & commodiſſimè id ei præſtandum foret. Verùm enim verò non modò ſummo Sapientiſſimi Conditoris conſilio id proviſum eſt, Carotides arterias Oſſis parieti non cohærere, ne per id impediretur, quin in neceſſariam propellendo ſanguini agitationem venirent; verùm etiam ut par quodammodò influenti, atque effluenti ſanguini potentia & vis aptaretur. Siquidem quum intra id, penè dixerim, Oſſei Carotidis ſpecus infundibulum ſanguis, qui in Receptaculis eſt, neceſſariò deſcendat, non poteſt quominus ab diductis Arteriæ parietibus urgeatur ac propellatur, quo is

An Willisii Carotidum iconismi optimi sint.

Carotis nec ossei specui nec duræ matri adhæret propè exitum.

Circum eam quædam alta cavitas sæpè reperitur.

Usus illius conjicitur.

adactus motu reliquum circum ea loca degentem urgeat, ac propellat neceſſe eſt ; quo ſibi ſive per proximiores ſinus, ſive per cætera emiſſaria è receptaculis egreſſum aliquandò moliatur. Non inficiari tamen poteſt, quòd dum is vel mole, vel pondere, ſive ab ejuſdem copia, ſive ab arctatis quacumque demum id ratione ſit, aut ſinuum diverticulis, aut Emiſſariis, quamobrem egredi minùs expeditè queat, dum is inquam ad Carotidum parietes premit, non ſit quadantenus cohibiturus, ne ad eam arteria diducatur amplitudinem quam facilè, ſi contrà is niſus non ſuiſſet, foret aſſequuta; Ex quo fit, ut minor Cerebro inferatur ſanguinis copia, eò quod tum maximè difficilior ſit ejuſdem exitus, ac propulſio ; Atque hac quidem cohibita arteriarum majori diductione, & propulſo ab earumdem Carotidum motu exteriùs aſſidente ſanguine, illud tandem conſequi neceſſariò videtur, ut & contentus propellatur ne reſtitet, & ne contendens nimius inferatur maximo ſanè Cerebri Œconomiæ incommodo.

§. XXVII. Proximum nunc eſt, ut de iis viis diſſeramus, per quas ſive è Receptaculis, ſive ex adjacentibus Sellæ Turcicæ ſinubus ſanguis effertur. At quum nuperi potiſſimùm Anatomici de his ſatis multa dixerint, etſi quædam ſuperſunt levioris tamen momenti nonnullorum lapſus indicantia, ne actum agere videar, ad noſtras obſervationes properabo. Tria inter Receptaculorum cavitatem conſpicua hiare orificia, per quæ inde ſanguis triplici diverſo itinere transducatur, de nemine didicimus; Quamquam tamen duorum meminerit etſi minus rectè Ridleyus, quæ non tanquam Receptaculorum Emiſſaria, ſed uti venarum, quæ Circularem uſque ſinum properant, continuationem proponere ſatagit. At ſive ejuſdem circa Receptacula prolapſio hujus quoque parens ſit, ſive ab iiſdem mordicus oppugnatis idipſum proficiſcatur, circa utrumque eum tota errare via luculentiſſimè conſtat. Sciſſa etenim ſupernè Dura matre, nec ulla in Receptaculorum interiora vi illata, hiſque tantummodò diductis, concretoque ſæpiùs reſidente ſanguine ſola aquæ affuſione purgatis, id protinus, ac evidenter apparebit, de quo quæſtio eſt. Nulla enim vel levis venularum tunica, nulla ibi forma, nulla ramorum diductio; verùm id ſolum patet, quod Receptaculorum cavea-

Vena receptaculorum deferentia vaſa non ſunt.

eſt

eſt firmiſſimis Duræ matris membranis compacta quàm abſimili figura vaſculorum diſpoſitione. Ut igitur ea, quæ poſthac Receptaculorum Emiſſaria nuncupabimus præclarè in conſpectum dentur hac methodo inquiſitio eſt inſtituenda. Reſeratis deſuper, diductiſque Receptaculis, neceſſum eſt nervum quinti paris extrinſecùs deducere, atque inter hujuſce propagines, & interiorem Meningis duplicaturam, quæ exteriùs Carotidi accumbit, ſingula ea, de quibus nunc ſermo habetur, Emiſſaria protinus conſpiciuntur. In edita igitur, & ſuperiore ejuſdem parte Primum ſeu ſuperius occurrit Emiſſarium, cujus non per ſecundum Cranii foramen annotante memorato Ridleyo, ſed per tertium, latam ſcilicet Rimam exteriùs propè oculi orbitæ fundum conſtitutam, exitus eſt. Id ſub Nervis tertii, & ſexti paris inter Patheticum, & priorem quinti propaginem, & poſtremum ſubituræ Carotidis flexum extrà Cranii caveam ducitur.

Ratio ſingula Emiſſaria detegendi.

Situs primi ſeu ſuperioris Emiſſarii.

§. XXVIII. Alterum verò cæteris majus per quintum Cranii foramen ob figuram Ovale nuncupatum cum potiori quinti Paris nervorum ramo ad exteriora migrat. Hujus Emiſſarii oſculum non ſine peculiari artificio conſtructum eſt: pluribus id ſiquidem tranſverſis lacertulis munitur, ſive ne affatim illac erumpens ſanguis, eumque canalem diducens, illac itidem emergentem quinti Paris propaginem nimium apprimat, ſive ut ſegniùs præterfluentem ſanguinem quadam contractione acceleret.

Alterius emiſſarii ſitus.

§. XXIX. Tertium verò cæterorum anguſtiſſimum, ſic tamen productum, ut jure optimo ſinus potiùs, quam Emiſſarium dici mereretur; at ne plus æquo nomina in Anatomen nunc temporis ſatis ſuperque difficillimam invehantur, Emiſſarii nomine adjecta Anguſtioris nota, id quoque nominabitur. Quod ſingulari naturæ conſilio comparatum, ac conditum, medio modò memorato Emiſſario paulò ſuperius eſt, ac in interiori latere conſtitutum. Hujus hiatus obliquè poſitus eſt, ſecundùm tamen longitudinem inſculptus, atque per tenuem, exiguumque oſſeum Canaliculum, dura interiùs matre obductum, infra Cranii baſim trajicitur. Non modo is Emiſſarii hiatus, qui quidem exiguus eſt ab nemine, quod ſciam, obſervatus fuit, ſed ne oſſeus quidem Canalis, qui

Emiſſarium tertium, ſeu anguſtius.

Oſſeus Canalis perquem trajicitur ab nemine obſervatus.

conſpicuus eſt tamen, & ultrò in oſſis ſphenoidis diſquiſitione in oculos incurrit, vel memoratus unquam fuit, vel animadverſus. Itaque is Canalis ſuprà Pterygoidis proceſſus baſim ſecundùm totam ejus longitudinem ad latera ſinus ſphenoidis inſculptus angulari poſteriùs orificio, priore verò conica quadantenus diductione finitur. Per hunc in ſinus modum compoſita Dura mater trajicitur, atque illac ceu per tertium Emiſſarium ſanguis in inferiora defertur. Porrò dum eum Canalem eſt machinata Natura tum poſitu, tum anguſtia difficilem, atque medio pertuſo oſſe productum, non aliud omninò, quàm quod oculis ſubjicitur, nec alio, quàm unius tenuiſſimi trajectus ſtudio intendiſſe, arduum quidem captu eſt, quum in ejuſdem operibus, quàm maximum brevitatis, facilitatis, atque ſimplicitatis conſilium ſoleat eluceſcere; ex quo ſi præter morem aliquando diſcedat, non eſt luſus, aut levitatis, ſed eſt latitantis quidem miſterii argumentum, cujus quum nos machinam atque inſtrumentum dexterimus, aliorum ſolertiæ rationem excogitare prorſus relinquimus.

§. XXX. Nos intereà novum aliud artificium huc uſque inviſum proponemus: deinde & ejuſdem rationem vel expiſcari, vel divinare curabimus. Statim ac è quinto Cranii foramine, è medio ſcilicet, cæteris tamen majore Emiſſario ſanguis effertur, non is protinus in interiorem Jugularem venam infertur, ſive rectà, ſive obliquè, ſive ſolus, ſive reliquorum illuc viciniæ corrivantibus Emiſſariorum vaſculis copulatus; Sed ductus ii quibus primò ſanguis illac effluens continetur, adeò variè, adeò mirè dirimuntur, ut non vaſorum rete, aut implexum, ſed elegantem cellularum formam, mutuamque comunicationem, ac penè labyrinthæum errorem ſpectantium oculis exhibeant. Horum tenuiores multò, quàm in venis membranæ ſunt, quæ tum ob firmitatem, tum ob uſum adjuncto Oſſeo parieti validè annectuntur; quæ poſthac Emiſſariorum diverticula nominabimus, inter exteriorem muſculum Pterygoidem, & ipſummet os ſphenoides interjecta ſunt, quà id in caveam flectitur mediam inter inferiorem & ſuperiorem ejuſdem Oſſis A larem proceſſum. Quamquam divinare potiùs, quam rationem attingere credo, quamobrem ſit cum mira ea vaſculorum comparata diſpoſitio, tum maximè

Loci deſcriptio in quem Emiſſaria corrivãt.

Diverticula emiſſariorum dicuntur, & quo artificio conſtructa.

Quamobrem ea data ſint conjicitur.

eò

eò loci ſita; nihilo tamen minùs, ſi ſingula rectè diſquiſivero, quæ in illius diſpoſitionis modo occurrunt, nonnulla eorum certè, quorum gratia ea condita ſunt, me aſſequuturum fore confido. Primum igitur eſt perpendendum, cur ab tenuibus illis oſculis in eam amplam cavitatem pluribus diremptam membranulis, ac firmatam diſſepimentis ſanguini è Cerebro redeunti erat diſluendum. Expedita hujus ratio unde depromi poſſe videtur, quòd quum attentiſſimè proviſum ſit, ſiquidem per omne corpus, per Cerebrum potiſſimùm quàm commodiſſimè ſanguis diſcurreret. Huic itaque naturæ conſilio per amplam eam vaſorum diductionem conſultum eſſe judico, in quam ab emiſſariorum anguſtiis liberè ſanguis delaberetur. At ſi quis fortè & per laxum venæ ſurculum huic inſtituto conſultum eſſe, regerat, non illud tantummodò attendiſſe ſapientiſſimum conditorem opinor, quum nec ille æquè diduci, nec hic facilè comprimi queat, ut non ſolùm, cum opus eſt, delabenti ſanguini quàm lata via pararetur, ſed & eidem ſanguini ubi contrà neceſſitas urgeat vel omninò, vel quàm maximè per ſtatum tempus eademmet via intercipiatur. Prætereà ſi tum emiſſariorum, tum eorumdem in primis diverticulorum poſitum ſedulò attendamus, & eorum planè rationem perciperemus, quæ nobis inſciis nos met ſpontè operamur, & ſentimus; tum fortaſsè etiam ad operis intelligendum conſilium, quàm proximè accederemus. Quæ ut præclara luce proferantur, animadvertendum eſſe cenſeo: quemlibet pro lubitu poſſe ſuas vires intendere, quod quum non à magna dumtaxat intra Cerebri penetralia degentium ſpirituum copia pendeat; verùm à majori eorumdem ad certas partes affluxu; id tum quiſque præſtare valebit, cum rationem noverit, qua ii vehementer, atque affatim ad membra adigi queant: quumque, ubi id nos molimur, & reſpirationem cohibere quàm maximè, & validiſſimè maxillam adducere nitamur, palàm colligere eſt, utroque illo molimine validiſſimè ſpiritus à Cerebro ad exteriora membra propelli. Quoniam per cohibitam expirationem effici, ne ſanguis per pulmones expeditè fluat, notum eſſe arbitror, ac non ſic liberè eumdem ſanguinem ut anteà de quacumque corporis particula excurrere, atque adeò de Cerebro delabi (idque ab tumentibus tum

Qua ratione homo vires ſuas intendere valeat.

Quid intrà Cranium contingat homine non expirante.

tum temporis exterioribus venis jugularibus maximè declaratur) consequi necesse est , eidem diutiùs esse intra Cerebri sinus immorandum, quatenus in refertas jugulares sensim potest immitti tantummodo. Quamobrem ab iisdem non depletos sinus tanquam manu Cerebrum premi necesse est, quò & validiùs & copiosiùs in Nervos spiritus ingerantur. Perspicuum igitur factum arbitror, non modò cur tametsi insciì expirationem cohibeamus, verùm etiam cur adeò arctè inferior adducatur maxilla. Prima hujus & potissima ratio est, quod dum ea adducitur, cum cæteri huic muneri addicti musculi , tum præcipuè dum Pterygoides exterior musculus ac Crotaphites, quorum nominatim ob hanc rem positum suprà designavimus, contrahuntur, & tument, eam vasorum dispositionem, quam emissariorum diverticulum diximus, sic comprimi, & ad Os urgeri necesse est , ut intercepto quadantenus per ea emissaria sanguinis è Cerebro effluxu, ea etiam præsertim de causa , & contentas partes turgere , & in validiorem Spirituum expressionem venire, necessariò consequatur. Quamvis maxima in hoc opere Pterygoidis exterioris actio est, utpotè qui plurima sui parte Diverticulum urgeat ; attamen & ea Crotaphitis portio, quam ab laterali orbitæ Rima deductam diximus, in id suam operæ partem manifestò impendit.

Cur inferior adducatur maxilla, dum vires intendimus.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT IV.

De Oculo.

§. I. Deò allexit Anatomicorum cupiditatem Oculorum venuſtas, adeò exercuit eorumdem ſedulitatem tanti operis difficultas; ut niſi quædam quaſi deſperatio quidquam amplius reperiendi deterreat, quàm difficilimum certè eſt plura congerere, quæ utpote nova in Anatomen infundantur, poſt celebriores potiſſimùm Briggium, Nukium, Ruyſchium, atque Hovium: Idcirco de præclariſſimo hoc opere quædam tantummodo, eaque levidenſia ſubiiciam. Etſi perhibent plurimi poſt Cl. Nicolaum Stenonium innominatam hominis glandulam ſuper Oculo propè minorem angulum conſtitutam lacrymarum fontem eſſe; nec aliquis deſit Anatomicus, qui complures luculentiſſimoſque ex Brutis perperam ad homines traductos delineaverit ejuſdem ductus, eſt tamen, qui iiſdem fidem optimo jure ad huc cohibendam eſſe arbitratur; quum nec qui facilè nimium eos crediderit, vel pinxerit, quantum ſatis eſt fortaſſe exploraverit. Nos eos ſæpe & diligenter conquiſivimus, ſive in interiori palpebræ membrana, eorum oſcula ſcrutando, ſive intrà glandulam ſpeculando, nihilque quod ſatis eſſet noſtræ curioſitati comperimus. Semel tantùm in magni capitis magna itidem tumenteque glandula id nobis occurrit, ut qui ejus glandulæ ductus eſſe perhibentur, eos reapſe tales eſſe, ſimus vehementer ſuſpicati. Plures igitur velut ductuli eſſe nobis ex glandulæ lobulis ſuperiùs evadentes exhibuere, qui parallelo fere inceſſu deducti in proximam palpebræ partem terminari videbantur. Ex

Lacrymalis glandulæ ductus.

his

his nos unum explorandum ſelegimus, qui cùm colore pallidiuſculo, tum præſertim quia flaceſcere viſi ſunt, pro excretoriis ductibus ſunt habiti; ſciſſa igitur ſecundùm longitudinem ſuſpenſa, ac temperata manu tenui ejuſdem membranula ſetam indere non tentavi, quæ tantillo incongrua vaſculo videbatur, ſed tenuiſſimo æreo filo obtuſo quantum licuit apice ea ſedulitate uſus ſum, quo non viam facerem, ſed explorarem: ac reverà leniter illud promovendo ad palpebram perventum eſt, quam tamen, ſive ductuli illius anguſtia, ſive obliquitas inſertionis in cauſa foret, ea ipſa vi pervadere potui nunquam; Quamquam tamen è regione illius ductus adverſa tamen facie, abſterſa curioſiùs exſiccataque palpebra, intentaque defixa acie, quædam viſus ſum vidiſſe foraminula, quæ in minori cantho circà ſuperiorem Tarſi crepidinem ex ordine poſita hiabant, multò quidem anguſtiora, quàm quidquam intrò poſſent à nobis inditum accipere. Hæc tamen nos ità proponimus, quatenus nobis ſemel tantummodo, eaque ratione oblata ſunt; pro quibus conſtituendis ultrò nos ipſi fatemur plurima, eaque luculentiſſima opus eſſe confirmatione.

Ductus progreſſio tenui filo tentata.

§. II. Quoniam nulla ſunt, quæ circa oculi Muſculos adnotanda habemus, de eorumdem uſu quædam proponere libet: num ſcilicet præter ejuſdem oculi motum illum ſic vel retrahant vel producant, ut vel in planiorem, vel in acutiorem figuram ille conformetur. Hanc me in quæſtionem induxit oſſeam prorſus reperiſſe in Thinni oculis ſchlerotidem membranam, ob cujus quidem ſoliditatem, ac duritiem nullo muſculorum vel valentiſſimo niſu conſtituta poteſt figura commutari. Quapropter ſi in eo piſce quidquam commodi ex ejus figuræ varietate natura ſperaviſſet, aliud quodpiam artificium in ejus vicem machinata fuiſſet. Quæ verò mutatio an in homine efficiatur, quorumque muſculorum ope, determinatu non eſt facile: Recti enim muſculi dum pariter agunt, etiamſi mediis eorum turgentibus poſſe videantur acutiorem oculum efficere; tanta tamen poteſt eorumdem extremorum, ſeu priorum potiſſimùm tendinum vis eſſe, ut vel complanari potiùs ea in parte, vel naturalem ſuam convexitatem nihilo minùs tueri queat. De obliquis autem eadem prorſus

Thinni ſchlerotis omnis oſſea.

fus res eſt, quum ſic ab inferiore obliquo oculus ferè comprehendatur, ut adduci, atque contrahi ab eo poſſe videatur, quamvis reverà utriuſque obliqui extrema in poſteriorem oculi partem inſerta, vel in priorem locum eum omnem trahere, vel ex ejus poſticæ convexitatis debere quicquam adimere ex poſitu apparet.

Viſi ductus aquoſi in Cæci oculo.

§. III. Ductus autem aquoſos Nukii, dum cæci oculum diſſecaremus ſic evidenter ſpectavimus, ut de iis dubitare vel cæcitatis, vel levitatis in nobis foret argumentum. Ea hìc miſſa facimus, quæ in marini vituli Oculis obſervavimus, in quibus longiſſimos ductus, pellucidos, tenui tunica donatos, rectiſſimos, nulloque vaſorum ſeu propaginum diremptu diductos, ſed triplici, vel quadruplici in loco ſchlerotidem citra medium oculi pervadentes. Horum oſtia eleganti erant forma diſpoſita, quà enim ii ſchlerotidi applicantur, modò duplici modò triplici oſculo interiora ſubibant: Eaque oſcula leniter, atque paulùm obliquè terebrata in ſchlerotide erant. Re tamen verà rubellum tenuiſſimum, ac penè aqueum colore, ſubſtantia autem omninò continebant humorem, quo prorſum orbatum colore in iis cæci hominis ductibus humorem reperimus. Is igitur contentus humor decolor planè, ac pellucidus omninò erat, non in uno dumtaxat, ſed in ſingulis, quorum in oculum ingreſſus citrà medium ejus erat; non ea tamen elegantique figura quemadmodum in marino vitulo ſuprà adnotavimus: Horum etenim ſinguli nec ſenſim extenuatam ſchlerotidem, nec triplici diductam foramine, ſed uno eodemque penè tranſverſim poſito ſubibant. Non quatenus nova ſint, hæc attigimus; verùm ut per ea ex iis aliqua explanentur, quæ ſive a Nukio primùm, ſive ab Hovio lucuienter, copioſeque propoſita habemus.

Vitullini ductus humor rubebat.

Humani autem decolor & abſimili modo ſchlerotidem pervadebant.

Scialograph. T. 4 F 2. Tract. de cir. humor in oculo.

Duplex vitium Cryſtallini.

§. IV. Quapropter in re tanti negotii, in qua potiſſimùm illuſtranda non perfunctoriè agendum eſſet, ſatis nunc nobis erit ea proponere, quæ de duplici Cryſtallini vitio, ſeu opacitate, obſervavimus; Quorum etſi alterum Glaucoſis audit, ſuffuſio tamen, ſeu catharacta à vulgo nominari ſolet. Duplici igitur vitio corripi cryſtallinum humorem obſervavimus; quorum alterum ejuſdem tantùm ſummam partem tenet; alterum altiſſimè inſidet. Primum cum in Cadaveris,

tum in alterius mulieris viventis oculo adnotavimus. Diaphana utriuſque erat interior ſubſtantia, at ea, qua circumvallabatur membrana, ſic erat in candidas ſtrias conformata, ut Cryſtallini centrum vix puncto majus iiſdem vacuum foret. Hæ tamen ſtriæ radiorum in modum compoſitæ, aliæ breviores, longiores aliæ erant, illo tamen ordine, & lege ut longiorum ſingulæ pari inter ſe ſpatio diſtarent, breviores autem inter eas mediæ, ſic ſenſim decreſcebant, ut breviſſima omnium eſſet, quæ inter utramque longiorem media erat, cæteræque eò plus producebantur, quò propiùs ad longiſſimam accedebant. Harum erat firma ac velut tendinea ſtriarum ſubſtantia, ut eas non ab re alienum foret ſuſpicari, ligamenti ciliaris lacertoſas quodammodo productiones eſſe, quibus non modò humor ille, ſeu Lens Cryſtallina contineretur, verùm ubi opus, & comprimi, & complanari ab iiſdem poſſet: Præſertim cum mollis, ac penè aquea ſumma ejuſdem humoris ſubſtantia ſit. Quæ ſi, ut in iis evenit, vel nimium producantur, ſeu potiùs areſcant nimium, & concreſcant; opacitas continentis ejus membranulæ ſuboritur, unde poſtremò cæcitas.

Exterius deſcribitur.

Unde cæcitas.

§. V. Alterum verò notiſſimum vitium Glaucoma eſt, de quo ideò verba facio, ut hujuſce curationis primum, deinde ſectionis brevem hiſtoriam exhibeam: Etiamſi, vel hujuſmodi plurimas proferri ſcio, vel & Tonſoribus nunc temporis novum non eſſe, etiam ſine cryſtallino humore hebetem licet, viſionem tamen haberi. Senex itaque valentis corporis habitus mero ſæpè addictus, citrà tamen temulentiam, ſupra quinquaginta annos de viſus infirmitate ex utroque oculo conqueri cæpit. Eò tandem poſt aliquot annos ventum eſt, ut dextero nihil omninò, lævo autem vix minimùm cerneret. Quapropter promiſſam eorum curationem tentare decrevit, feliciterque in dextero per mediocriter peritum Chirurgum primò habita fuit, à qua ſtatim videre cæpit; eademque in lævo inſtituta, quemadmodum nullo in dextero, ſic graviore in ſiniſtro affectus dolore, non modò ex eo quoque meliùs; ſed peſſimè omninò ſe habere conquerens: neque tum, neque impoſterum quicquam ampliùs cernere potuit: ſed acies ejus in perpetuum crepta fuit. Poſt id temporis ad eam curationem, quod

Glaucoma alterum vitium.

Ex Glaucomate cæcitas, & curationis hiſtoria.

quod non nimiùm fuit, neceſſarii, ex dextero oculo obſcurè quidem objecta cernere, at utrinque convexi conſpicilli ope luculentiùs quidem, non tamen præclarè, ſic videlicet, ut legere, & ſcribere majoribus characteribus poſſet. Is cum acutiſſimo morbo ſeptuageſimum circiter agens annum defunctus eſſet, ejus nos cadaver incidimus, deque hoc oculorum vitio comonefacti eoſdem eduximus, & priuſquam eos conſecaremus, id notavimus, quod exteriùs ſpectando dignoſci poſſet. In dextero igitur oculo ad exteriùs latus, ſeu tempus illud inclinatum ſpectabamus, quod aciem vitiaverat; ſic tamen ut extrema illius ora pupillæ penè axi objiceretur, idque ſubalbum videbatur: in adverſo autem pupillæ latere nil cernebatur hujuſmodi, ſed vacua prorſus apparebat. Porrò ſiniſtri oculi pupillæ propiùs corpus illud admotum erat, per quod acies erepta fuerat, eademque pupilla paulò anguſtior, quam dextera reperta eſt, eaque circularis, hæc autem ferè eliptica. Quos ubi diſſecuimus, dexteri Cryſtallinum humorem concretum omninò, opacumque obſervavimus, atque in dexteriorem partem deductum ſic, ut obliquè planiore ſui facie Uveæ dextero eidem lateri apponeretur. Nulla is Ciliaris ligamenti portione nectebatur ampliùs; ſed per tenuem brevemque membranulam, quæ pupillæ propior erat, Cryſtallini humoris crepido proximæ Uveæ ſic firmiter copulabatur, ut per vim tantummodo evelli inde poſſet: Hujus Lentis moles paulò minor præ naturali erat; nec unius planè coloris, ſed varia erat ſuperficies; nulla cæteroquin membranula pupillæ obtendebatur. Siniſtro itidem oculo diſſecto, cui ante molitam curationem levis quidem, poſt eam autem nullus ne ſegnis quidem viſus ſupererat; idem erat Cryſtallini humoris vitium, hujus tamen obſcurior color, & ferè auro ſimilis, major altero moles erat, inæqualis ſuperficies; Ciliari ligamento ne is quidem nectebatur, etſi immobilis, hærenſque videbatur: Quo tamen ex ea ſede poſterius elevato quædam velut membranula pupillæ apponebatur, quæ & ægriùs inde divelli potuit, atque adeò in fruſtula conciſa. Hæc tenuis erat & alba, ſed validior quidem, & earumdem continentium humores membranularum productio, & continuatio quædam videbatur.

Oculorum vitia quæ exteriùs conſpiciebantur.

Interiora vitia oculi deſcribuntur.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT V.

De Naſo.

§. I. QUum ſuprà ea propoſuerim, quæ de Naſi muſculis habui animadvertenda, reſtat nunc, ut nonnullas interiorum proferam obſervationes: quarum quædam ad ejuſdem Cartilagines, quædam ad oſſa, reliquæ verò ad inveſtientem membranam pertinent. A Cartilaginibus orſus, quas Celeberrimi Ruyſchii ſedulitas adjecit, repetitæ confirmarunt quidem obſervationes, nonnulla tamen circà earumdem prę̃terea numerum poſitum, & figuram adhuc conſideranda veniunt, per quæ tum certus, ſi fieri poſſit, earumdem firmetur numerus, quà & poſitus, & figuræ luculentior notitia habeatur. De Triangulari utrinque Naſi oſſibus ſupernè illigata ampliùs ſanè quærendum duco, utrum eæ per ſeſe par unum conſtituant, an ita Cartilagineo ſepto, ut nobis diſquirentibus videtur, continuatæ ſint, ut cum eodem unam dumtaxat Cartilaginem efficiant. Dum enim nulla illata vi accuratè perychondrio ea parte ſpoliata circà Naſi dorſum tum exteriùs, tum interiùs eam explorarem, ſic illam vidiſſe viſus ſum, ut Cartilagineum ſeptum ubi ad Naſi dorſum acceſſerat diſpartitum, tenuataque ſubſtantia diductum, atque ad latera reflexum velut in geminas Cartilagines, quæ re tamen vera una, continuataque erant, abiret. Quod ut luculentiùs percipiatur, quadam priùs maceratione opus eſt, cujus ope laxatis nectentibus fibrillis, faciliùs eæ membranulæ evelluntur, & ſic magis ex interiore præſertim facie res in conſpectum prodit. Non

Naſi Cartilaginum diſquiſitio.

Summa Naſi Cartilago Triangularis una eſt.

eſt

eſt tamen inficiandum nullam hujuſce opinatæ diviſionis rationem ſubeſſe; Inferiùs enim ubi multò tenujores eæ fiunt, paullatim ſic à medio ſepto recedunt, ut eas inter, & ſeptum lineola, ſeu rimula diviſionis index appareat. Verumtamen, ut eædem prorsùs diviſæ ac ſui juris dicantur, non ſatis eſt, propè oram inferiorem ab eodem ſepto diſcerni: Quod ſi ſuperiùs tranſverſa ſectione inquiratur, unicam eam eſſe non triplicem diductam dumtaxat Cartilaginem, luculentiſſimè conſtabit. *Inferior diviſionis nota.*

§. II. Earumdem verò cartilaginum poſitum non modò, prout is Tabulæ 9. Fig. 4. exhibet, verum etiam juxta eam deſcriptionem quam Tabulæ adjecerat, ſæpius cum Anatome comparavi, neque, prout mihi comperire datum eſt, reſpondentem deprehendi, quum Primo ſic ab eodem nominato Cartilaginum pari, ſeu triangulari, de quo modo verba fecimus, altera utrinque ſubiiciatur, quæ ipſi quarta, & quinta dicuntur, ſubdit mox „ Cartilago ſexta, & ſeptima par ter„ tium conſtituentes jam jam memoratis Cartilaginibus, nem„ pè quartæ & quintæ latere poſteriore cohereſcunt, ſuntque „ præter propter figuræ quadrangularis „. Quam quidem reperimus ad memoratam figuram aliquatenus accedere, at non eo tamen loco conſtitutam, quum utrinque hæ jungantur poſtremis, ſeu imis longioribus, quas nemo Anatomicus non novit, quæque pinnarum potiorem partem efficiunt. Ref. Probl 8. *Cartilaginum deſcriptus poſitus aliter ſe habet.*

§. III. Idque tertium eſt, de quo circà eas dicendum ſupereſt. Si quid enim vel ex deſcriptione, vel ex tabula ſumus aſſequuti, non quod ad terminos modò, verùm etiam quod ad figuram, hanc nos diverſo modo compoſitam obſervavimus; utraque enim harum Cartilaginum extrema poſt longiorem ambitum, niſi ad ſeſe converturtur, non ità tamen divergunt, uti in oppoſitas oras tendant, ac imperfectè licet S. tamen litteræ figuram exhibere quodammodò appareant, ut in eadem tabula oſtenduntur. Quod quidem nec veritati, nec naturæ ſatis conſilio facit. His ſiquidem quum potior narium laterum pars ſit firmanda, quæ quidem in orbem componitur; non ſatis intelligo, quo pacto ea figura, cujus extrema in diverſa diſponuntur, orbis unquam, vel quid ei ſimile, effici queat. At quidquid in ea tabula id eſt, auctoris *Earundem figura diverſa.*

tanti

tanti ſedulitatem in re nullius penè negotii defuiſſe non arbitror. Et ſi præterea diſſimilem, quo ad extrema eamdem Cartilaginem reperi: Nam quod ad interiora vergit, & imo ſepto ſubiicitur gracilè admodum eſt, & quadantenus tuberoſum; Alterum verò, quod exteriùs pinnas continet latum eſt, & amplum, extrema quidem parte tenuatum, atque huic profectò committitur ea cartilago, quæ ferè quadrilatera eſt.

Et in conſervatione extremorum diſſenſus eſt.

§. IV. Nunc eas rurſus adeamus Cartilagines, non quatenus ab aliis propoſitas, ſed prout à nobis eæ obſervari conſueverunt, quæ tum à ſupra memoratis, tum ab iis, quas Cl. Verheyenius adjecit plurimum differunt. Præter mediam autem eam Cartilaginem oblongam, & gracilem, quam inter triangularem ſupremam, ac minus mobilem, & inferiorem longiſſimam, ac ſummè mobilem conſtitutam Celeb. Ruyſchius detexit, quædam tamen ulteriùs obſervavimus ſine ulla animadverſione non prætereunda. Ea igitur Gracilis cartilago non uno ſemper modo ſe habet, quum aliquando ſit circà medium diſpertita, aliquando circà extremum: ita tamen, ut in ſingulis extremis lateribus binæ ſint Cartilagines. Aliud prætereà adiiciendum eſt, præter memoratam & crebrò occurrentem Gracilis Cartilaginis diviſionem, quod fortaſſe ob tenuitatem, inquirentium oculos præteriit, atque minima ſunt. Veluti cartilaginum fruſtula, quæ ubi attentiùs obſervavimus, inter Gracilem eam, & inferiorem, ſeu pinnarum maximam, ſunt inſtar minimorum ſeſamoidum interjecta: Quæ tamen non ità eò loci ſunt, ut & alibi eas non inſpexerim, ac potiſſimùm in priore Cartilaginei diſſepimenti latere, quà ſcilicet maxima pinnarum Cartilago curvata in interiora ſub eodem convertitur. Ex his quidpiam Verheyenium vidiſſe colligo; Quum & is circà numerum ab eodem Ruyſchio ſe diſcrepantem faciat, ac ſi vel ejuſdem tabulam XXVIII. vel deſcriptionem aſſequor, aut Gracilis Cartilaginis diviſionem, aut unum vel alterum ex fruſtulis Cartilagineis obſervavit; Quæ quidem multò plura ſunt, quum interdum præter gracilis diviſionem, quatuor ex his, aut quinque utrinque adnotaverim.

Anot. Corp. Hum. tract. IV. cap. XV.

Cartilaginũ ſeſamoidum ſitus.

Ibidem.

§. V. Non tamen noviſſimæ hæ ſunt Cartilagines, quas Anatomicorum induſtria poſſit in jis partibus detegere. Præter

ter enim minimas eas ſuperiùs locatas, quas deinceps Cartilagines ſeſamoidæas nominabimus: Binæ utrinque ſunt tenues ac molles, circà pinnarum angulum ſitæ tranſuerſim inter ſe junctæ atque *Quadrangulari* comiſſæ ſic, ut tres hæ Cartilagines utrinque majoribus copulatæ velut earum appendices ſint; Et quaſi earumdem productione inferior pinnarum, ſeu narium orbis compleatur. Hæ præſertim poſtremæ, utpotè molles admodum, plurimoque ſunt, vel adipe, vel carne obvolutæ, ut alterutra de cauſa, vbi accuratiſſimè non diſquirantur, vel obtutum facilè fugiant, vel ultrò, quaſi membranulæ prætermittantur. Quæ quidem Cartilagines ſunt, jiſque inferior, ac poſterior alarum crepido terminatur. Quæ quum ità ſint, alia ratione computandæ ſunt ille Cartilagines. Quoniam quum una ſit, utrinque ſepto aſſidens Triangularis cartilago, atque unà cum ſepto nihil præter unam Cartilaginem faciat, non par illud, ſed prima Cartilago, atque impar dicenda eſt. Primumque par, quando ulteriùs dividi non lubeat, Gracilis dicetur, quandoquidem ea indiviſa interdum occurrit. Secundum efficit inferior longiſſima, ac pinnarum maxima. Tertium Quadrata. Quartum verò, & Quintum inſequentes utrinque binæ, quæ acuto ferè extremo finiuntur. Quare ſeſamoidibus, quæ plures ſæpè ſunt, non ſupputatis, unà cum Cartilagineo diſſepimento naſi Cartilagines in univerſum minimùm undecim facimus.

Binæ utrinque novæ Cartilagines.

Diverſa ratione Cartilagines ſunt numeranda.

Undecim minimum ſunt naſi Cartilagines.

§. VI. Profectò non me latet, quantus ſit, & celebriorum Anatomicorum de oſſium numero diſſenſus: At cum ea res non ſit infiniti laboris, dirimi iccircò aliquando eam poſſe puto. Ne tamen extrà id, quod nobis propoſitum eſt evagemur, de jis ſolummodo diſſerendum eſt, quæ ſive naſum compingunt, ſive ad eumdem quodammodò ſpectant. Ad hunc igitur in univerſum undecim oſſa pertinent, quorum alia priorem, alia poſticam, lateralem alia, & ſuperiorem partem compingunt. Bina igitur ſunt naſi propria, totidem Malæ maxima, unguis, & palati poſtica quoque gemina, triplex autem os frontis, ethmoides, & ſphenoides. At hiſce recenſitis non modo inter veteres, verùm inter nuperos Claros Anatomicos, Heiſterus fortaſſe ſciſcitabitur: Num oblitus fuerim, vel vomeris, ſeu naſi ſepti, vel inferioris potiſſimùm oſſis turbinati?

Undecim oſſa ad naſum pertinent.

Comp. Anat. num. 86. 88.

binati ? Cui, etsi veterum plurimi, quos recensere inutilis labor est, adstipulantur, responsum tamen faciam: Me post diutinam disquisitionem in optimarum calvariarum strue asserere non dubitare; Seu vomerem, seu septum, unum idemque os esse cum Ethmoide, cujus laminas sic luculenter productas, continuatasque cum Crista Galli vidimus, ut nil luculentiùs inspici, nil firmiùs decerni queat. Idque eo loci maximè observavimus, quà ad ejusdem, superioris ethmoidis processus latera, præter crebra, & exigua foraminula, in singulis calvariis alterum utrinque longum foramen assidet, per quod commodè dura utrinque mater potest in nasi antra promitti. Ibi igitur facilè, ac præclarè vomeris cum Crista Galli continuatio patet.

Vomer unum os efficit cum ethmoide.

§. VII. Quod attinet verò ad ossa turbinata inferiora, de superioribus mox dicemus, non per se ossa ab reliquis dissociata, quum de septo præsertim disquirerem, sic certò vidisse visus sum, ut nullus superfit dubitandi locus. Hæc autem processus sunt non maximi ossis malæ, quod quartum dicimus, verùm postici Palatum terminantis, cujus ambitus multò amplior est, quàm huc usque fortasse creditum fuit. Hoc enim circà medium in superiore Palati fornicis parte eam rimam, seu sulcum efficit, cui vomer inseritur: Exteriùs autem, posteriùs ac inferiùs per triangularem quamdam productionem Pterygoidi committitur, tum tenui quidem, sed lata lamina fusum, narium cavitatis postico lateri ita circumfertur, ut non modò maximum malæ sinum interiùs plurima ex parte obducat; Verum etiam ex eadem tenuata lamina turbinatum inferius os emmittat. Quod non in senibus dumtaxat, verùm & in tenerioribus ubi nulla vis aut vitium partes eas, aut fregerat, aut dissociaverat, manifestò observavimus. Id quidem sic tenui velut pedunculo ei laminæ annectitur, ut minima quaque vi tenue illud vinculum abrumpatur. Neque hic hujus ossis finis est, nam circum postica Narium foramna tenui itidem lamina circumducitur, quò usque supremam vomeris partem contingens, terminatur.

Ossa turbinata una processus sunt Ossis postici palati.

Cujus productio describitur.

§. VIII. Superum autem os turbinatum, seu potiùs tuberosum, quum oppidò circà imam crepidinem sæpe turgeat, ethmoidis productionem esse, satis superque cognitum censeo.

Os turbinatum superius ethmoidis productio est.

In

In tumente autem, & tuberosa ejusdem parte Pituitarium sinum includi ab nemine productum novi; Igitur primus tum in recentibus, tum in exiccatis calvariis deprehendi sæpiùs, nam pro constanti, & perpetuo producere non ausim; quamquam tamen vel ætati, vel earum partium exiguitati, quòd is aliquando non reperiatur, potest jure tribui. Non enim multum ab re esse potest, & hunc quoque sinum in povecta dumtaxat ætate perfici, quum qui in sphenoide sunt, non conspici nisi in adultis, consuecant. Prætereà quum in diversis hominibus, diversæ quoque sint nasi magnitudines, & interiorem fortasse partium molem, exteriùs, ac prominenti respondere, non est alienum opinari. Quare si deest is aliquando, etiam referri earum exiguitati potest. Eum itaque sinum deprehendimus molli, tenui membrana obductum, qualis in cæteris sinibus conspicitur, at nullum observavimus adhuc ejus ductum, seu emissarium, quod vel ob exiguitatem, vel ob membranarum mollitiem minùs sub oculos cadit: Ejus tamen inveniendi alterius erit otii, & sedulitatis opus.

In quo sinum pituitarii primi deteximus.

§. IX. Quamvis & de minoribus ossiculis, quæ turbinatis possent accenseri, quædam forent adiicienda; Quum tamen nec ea constantia numerò sint, neque mole aut usu valdè conspicua, non esse in jis diutius imorandum censeo: Ea quippe nobis vel tria aliquandò utrinque conspici solent, quorum conspectus, ac productio minor ferè est in priore narium parte; Sed vel posteriùs magis, vel circà intimiora. Ex his igitur primum seu inferius illud est, quod inter majus utrumque os turbinatum interjicitur, ac transverso ferè ad ea ductu, seu rectiùs in posteriora inclinato nectere velut illa videtur. Alterum verò, cujus quidem figura turbinata est, atque adeò aptum præ cæteris id nomen, sic superiùs locatum est, ut cæteris emineat, & medium locum obtinet inter priora, & posteriora, ac secundo ex majoribus supernè nectitur. Cum ex his tertium adest, aliquando posticæ hujus modò descripti parti jungitur, huic subiicitur aliquando, cui tamen ob super inductam membranam ea moles adiicitur, quo inter turbinata recenseatur, minimum alioquì mole est. Infrà hæc seu priora, seu posteriora versùs ethmoidum sinuum ossicula conspiciuntur, quorum varia magnitudo, & numerus, prout

Ossa turbinata minora.

Sinuum ethmoidis nec certus numerus, nec forma.

prout jidem ſinus variant, quos nulla conſtanti umquam cellularum forma compoſitos obſervavimus, numero ultrà ſeptem utrinque aliquando vidimus. Locus verò & magnitudo non abſimili ratione ſe habent, niſi quod cæteris major, & longior jiſdem ſuperemineat. Hunc ſic inter frontis, & ethmoidis laminas conſtitutum reperimus, ut cui potiori jure tribuendus ille, ſit haud ſatis videam. Cujus ſi locum, quo potiſſimùm includitur ſpectemus, ad frontem quidem, ſin autem emiſſarium, quo ſecreta materia deducitur, ad ethmoides os pertinere videtur: Quum multùm diverſi ſint utrorumque hiatus. Frontales ſiquidem ſinus in priora inter utraque turbinata oſſa majora exonerantur; Ethmoidum autem jam locum alium modò deſignavimus.

§. X. Tota interior narium membrana de qua nobis poſtremò dicendum eſt, quamquam una ferè glandula videtur, adeò jis referta eſt, & cumulata, attamen pluribus in locis ſic eæ conſpicuæ apparent, ut non modò in recentibus membranis eas internoſcere facillimum ſit, verùm etiam in aliquot incidimus calvarias, in quibus velut exciſæ earumdem glandularum foveolæ, ſeu quædam veſtigia conſpicerentur. Quas cum luculentiſſimè demonſtrare volumus, purgatam priùs eam membranam, atque aliquantiſper maceratam cryſtallo imponimus, eoque lumini objecto commodè, atque præclarè, & numerum, & magnitudinem, & colorem dignoſcimus. Earum ſiquidem varia magnitudo eſt, nam oblongæ ferè ſunt, & ex jis aliquot ſinapis granum æquare vidimus, aliquot verò infrà, nonullas autem, & ſupra eam magnitudinem obſervavimus. Harum color ad ſubluteum pallidiuſculum ferè accedit: Diſcretæ ubique apparent, atque eo quidem in loco utrinque ſcilicet ad ſepti latera, de quo Diligentiſſimus Morganus, quà profectò ea plurimum membrana turget, & hæ faciliè dignoſcuntur, cæterarum, & mole, & colore indicante. Quod autem ad foraminula ſpectat, hæc frequentiſſima quidem occurrunt, & nudo oculo dignoſcenda. Hæc nuſquam ferè non conſpiciuntur, ſic tamen, ut circa ſepti ima latera, oſſa turbinata ac narium potiſſimùm baſim quàm frequentiſſima occurrant. Quinimo in poſtica oſſium turbinatorum parte, ſummè ea conſpicua detegi ſolent. Quæ quum maximè

Qua ratione membrana narium glandulæ ſint demonſtrandæ.

Glandula alterius generis in membrana naſi ſunt. Ad. Anat. C. A. 88.

Membrana foraminula excretoria quà maximè occurrant.

maximè in jis locis habeantur, unde plurima muci ſecretio haberi debet, non niſi glandularum oſcula cenſenda ea ſunt. At quum vel nulla ſubtus glandula deprehendatur, & alio quidem loco luculenter eæ obſerventur, vel ibi nullas glandulas eſſe dicendum, quod tantæ ſecretioni repugnat; Vel diverſum eas eſſe glandularum genus, quod quidem non adeò improbabile eſt; Demonſtrante præſertim luculentiſſimè oculo, ſublutea quadantenùs ea corpuſcula glandulas quidem videri, at tantæ impares ſecretioni. Ea verò foraminula nihil præter glandularum, quæ tamen non deteguntur, oſcula eſſe debere. Non eſt profectò mirandum, tantam ibi ſecretionem fieri, licet ſecretionis organa minùs appareant, quum in pituitariorum ſinuum membranis, è quibus muccus perpetim deſtillat, nulla non modò glandularum, ſed ne orificiorum quidem veſtigia detegi queant. Quorum omnium membranæ læviſſimæ omnino ſunt, quorumdam autem præterea tenuiſſimę. Si cui tamen ſublutea ea corpuſcula quæ nos glandulas eſſe diximus, nerveas papillas credere libuerit, ubi is ad examen ea ſedulò revocaverit, nec loco, nec figurà, nec mole, nec poſitu iſtius modi corpora papillas eſſe comperiet.

Subjis nullæ glandulæ apparent.

In pituitariorum ſinuum membrana, nullæ glandulæ nec oſcula apparent.

§. XI. Porrò papillas nullas quidem, etſi ſedulò inquiſitas reperimus unquam; at quidpiam aliud animadvertimus in earumdem vicem comparatum, quod ad ſenſuum clariorem perceptionem perducere videtur. In hac igitur membrana, quam ſenſus potiſſimùm cauſa datam eſſe nemo inficiatur, villoſam nos productionem deteximus, illius ſanè facultatis organum, qua odores percipimus. Ejus igitur tenuiſſimos villos, & breviſſimos, ut quis clariùs deprehendere queat, Narium membranam, è quocumque interiore loco avulſam purgari priùs, ac macerari neceſſe eſt, tum aquæ inditam limpidiſſimæ, ita ut ſupernatet, varia inclinatione adverſo lumine intento inſpiciat oculo; ac facilè vel propè extremam oram eorum quidpiam villorum prominentium cognoſcet; vel in quavis alia parte quaſi muſcum quemdam fuſum deprehendet; atque hac una ratione, eos qui in humano ventriculo ſunt, certò villos deprehendimus. Omnis igitur interior narium membrana iſtiuſmodi eſt, eam præter, quæ circà imam interiorem extat Alarum oram: Cutis enim naturam præſefert. Quæ

Villoſa interior membrana eſt.

verò interior magis & ſuperior, quæque memoratis Pinnarum, ſeu Naſi Cartilaginibus ſubjicitur, extrema quidem mollior eſt, & intima multò firmior nullis villis, aut papillulis ſed frequentiſſimis, ac magis conſpicuis porulis donata, ob quos forſitan pleniores, nullus eo loci obſervari muccus conſuevit: ne eo perpetim ex ea parte deſtillante, quæ una via, eaque & pronior, & brevior eſt in Os, incommodè, & foedè homo afficeretur.

Varia interioris membranæ ſubſtantia.

§. XII. Eam itaque multò interiorem membranam, tum oſſeo ſepto, qua turbinatis ſingulis, cæteriſque oſſibus ſuper inductam, quamque nos villoſam vidimus; ſenſus potiſſimùm organum eſſe veritatem inquirentibus patebit; tum quod luculentiſſimos hujuſce rei teſtes & Cutis, & linguæ ſtructuram habemus; tum quod quocumque in loco ſenſum vividiorem natura inſtituere voluit, papillas, eaſque nudo oculo conſpicuas excitavit, quæ præ cæteris in glande penis, in vagina, in interioribus palpebris conſpiciuntur. Ex hoc autem non hos tantummodo ſenſus, ſic fabrefactos eſſe exiſtimo, verùm etiam duos reliquos non diſpari ſtructura conditos arbitror, quod non modò ex ſimplici naturæ operandi ratione colligo, ſed tum à multò majore facilitate, qua hujuſcemodi artificio objectorum actiones percipiuntur. Quod ſi ſagaci, prudentique conſilio in aliis rudioribus quidem conſultum fuit, multò maxima erat in hiſce neceſſitas, in quibus quum leviſſima ſit corporum vis, tantoque ſæpiùs intervallo disjuncta; opus erat tali ſtructura, quæ vel leviſſimo excitata motu obſequens fieret. Quamquam hujuſce rei non ſuppetunt Anatomicæ demonſtrationes: duo præſertim in Oculo ſunt animadvertenda, quæ dumtaxat utpotè veriſimilia argumenta propono: ultra enim, quò progrediar, non habeo. Primum ex ejuſdem Retinæ mollitie petitum eſt; quod etſi non uſque adeò præpotens eſt, ut planè evincat, ſi quis tamen rem ſedulò conſideraverit, validiùs fortaſſe multò, quàm quod videtur, reperiet. Re autem vera unde tanta in eadem Retina craſſities? quæ major proculdubio eſſe videtur, quàm quod ex ſimplici retiformi plexu ſummè tenujum fibrillarum emergere poſſit: quas verò ubi papillarum modo extantes, atque compoſitas concipiamus, nil ampliùs eſt, cur eam craſſitiem

Villoſa membrana ſenſus organum.

Retinam papillarum in modum conditam eſſe conjicitur.

dem-

demiremur. Alterum verò Celeber: Mariotte experimento innititur: quo chartulam albam in nigro fundo positam ad oculi altitudinem affixit „ ut in eam visus acies dirigeretur; al- „ teram duobus, aut circiter, pedibus à priori remotam ad „ dexteram collocari jussit. Clauso interim sinistro oculo, „ & dextro ad priorem chartulam defixo, paulatim recedenti ad novem usque pedes, tum posterior Charta sub obtutum non venit, quasi subducta fuisset, cum res circumjectæ hinc inde viderentur: quod locus imaginis in basi nervi optici, ubi Choroides deficit, nullus esset, nulla adeò „ rei objectæ species „. Quo inquam experimento adversùs maximè Cl: Pecquet probare nitebatur, præcipuum Choroidem esse visus organum. Nos autem non quod Retinæ id tribuendum sit in præsentia contendimus, in quo quidem plerique omnes Anatomici conveniunt; verùm papillarum in modum fabricatam Retinam esse, ex eo ipso experimento colligi. Nam quà nervus opticus Choroidem subit, fibrasque medullares circumjacit, nullam papillam habere posse in Axe videtur, utpotè qui iis erigendis firmandisque locus non est, ut facilè & cutis, & linguæ corpus consideranti patebit. Idcircò quum imago circuli chartacei in basim nervi optici incidit, illamque integram tegit, illius imaginis nullus est sensus, nulla impressio.

Cl. Mariotte experimentum circa visus organum.

§. XIII. At fortasse nimiùm de ea re ab nostro instituto aliena fumus immorati; quamquam non omninò inutile fuerit ad ea divertisse: nunc autem rursus ad Nasi tractationem regredimur. Ne verò contra, atque propositum est, iis insistere videamur, quorum pleniorem notitiam cæteri protulere Anatomici, de iis foraminibus pertractabimus, per quæ inter narium cavitates & Palatum comunicationem intercedere primò quidem in bobus, & ovibus detexit, tum verò in homine, & canibus suspicatus tantummodò est exercitatissimus Professor Nicolaus Stenonius. Eum autem dumtaxat suspicatum diximus, quorum nec quot, nec quales sint, neque demum quis sit eorum terminus videtur esse apertè assequutus. Ne autem tanto viro videamur imponere, neque quod alienæ sedulitatis opus fuit ad nostram per injuriam gloriam traducere, juvat illius descriptionem proponere. „ A

De Ductibus ab narium cavitatibus in palatum ducentibus.

„ na-

„ naribus itaque in Palatum, qui patet tranſitus brevis ad-
„ modum eſt, nec Canalis, ſed foraminis nomine deſſignan-
„ dus. Locum ſi quæris in extremo Naſo offendes, ubi ſupra
„ tertii maxillæ oſſis ſupercilium exurgens Cartilago allaben-
„ tem humorem, ne extrorſum profluat, remoratur. Hoc
„ intra repagulum in homine ad vomeris latera proximè in-
„ venies foramen rotundum, quod licet ſuperiori ambitu ſa-
„ tis ſit amplum, mox tamen arctatur adeò, ut ne ſetæ qui-
„ dem in Palatum tranſitum concedat. Quod ſi Palati cælum
„ inſpexeris in homine quidem, ut & in Canibus ad anterio-
„ rum dentium radicem tuberculum emergere videbis, ad
„ cujus latera modò tantillùm preſſeris tunicam, gutta utrin-
„ que una proſiliens, oris cum naribus comercium manifeſta-
bit „. In qua quidem deſcriptione, ut cætera præteream,
Tranſitus non adeò brevis eſt. quatuor ſunt animadvertenda: ac primum; non adeò brevem
eum tranſitum eſſe, cujus incurva longitudo pollicem aliquan-
do æquat. Alterum verò, quod ea quæ ſupernè patent, utrin-
Canalis eſt non foramen. que intra nares foramina, paulùm dein producta adduci, &
contrahi, ut iis demùm imperviis, ſi quid illac ad Palatum
tranſmittitur per interjectam membranam, tamquam per
ſaccum trajici oporteret: quod quidem per Anatomen luculen-
tiſſimè improbatur, quum utrinque per illa nos foraminula,
Per hos traje-ctaſeta fuit. quod contrà tertium ex propoſitis eſt, ſetam in Palatum com-
modiſſimè trajecerimus. Profectò non me latet, non ſic ob-
vium eſſe, quod nos tum noſtris in ædibus; tum in frequentiſ-
ſimo Theatro demonſtravimus, in quocumque capite exiſte-
re, quod primùm occurrit. Id ſiquidem primùm in prægran-
di capite invenimus, ità tamen ut in quolibet, alia quidem ra-
tione, oſtendi facilè poſſit. Ut itaque promiſſis ſtarem, ita
caput ſecundùm longitudinem ſerra diviſi (diviſio planè inter
primores dentes, atque adeò inter quarti utrinque oſſis, ſic
enim, quàm tertium vocare mallumus, comiſſuram incidet):
quibus diductis, protinus utrinque, ubi ſectio probè facta fue-
rit, integri bini ductus apparent, quibus ſi leniter ſeta ſuper-
nè promoveatur, facilè tum laxatis oſſium clauſtris, quorum
anguſtia ſetæ tranſitus prohibebatur, trajicitur in palatum.
Quos deindè ſi ſecundùm inceſſum, quem incurvum ſuprà
poſuimus, diſcindi lubeat, non modò Canalis cavitas, ſed &

lævi-

lævitas & color, & terminus apertè deprehenditur. Horum igitur terminus, idque quartum erat animadvertendum, duplex eſt: Alter utrinque porulus extat, qui quidem ſuperiore multò anguſtior eſt, attamen ſic evidens, ut non ſolùm ad poſteriorem primorum dentium faciem noſtris Alumnis oſtenderim, verùm ex iis fuerint, qui ſibi invicem per jocum ſetam per ea loca adigere tentaverint. Atque hi quidem ductus, ſeu canales ſunt, ut in principio, ita & in termino gemini, qui tamen duplici ſuperiùs oſſeo brevique canali incluſi dirimuntur; unico inferiùs dumtaxat contenti membranarum interjectu, nullo oſſe intercedente ad finem producuntur: per quos ex ſummis narium partibus, quod in eas velut convalles depluit, in palatum quidpiam ex eo deſtillare ab uno eorum poſitu intelligitur.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT VI.

De Laryngе.

§. I. Uum ſinguli ferè, qui univerſim de re Anatomica egere, velut de præſtantiſſima corporis parte de vocis organis, & potiſſimùm de Larynge non perfunctoriè verba fecerint, quumque ex his aliquot ſolertiſſimi viri atque exercitatiſſimi, ſive ſingillatim tractatus ediderint, ſive præclariſſimas obſervationes adjecerint, tantumque organum nimiùm quantùm illuſtraverint, ita omnia peregiſſe videntur, ut nihil penè cæterorum induſtriæ reliquerint. Utcumque tamen id eſt, quodam ineundo ſedulitatis periculo, & nos illud organum ſcrutari conſtituimus; In cujus diſquiſitione, ſi vel exigua quædam, vel pauca numero proferam, aut majorum diligentiæ, aut partium tenuitati erit tribuendum. Ad illa autem, quæ habemus, ordine exponenda, dicemus primò de Cartilaginibus, tum de ligamentis, demum de muſculis. Ab Galeni igitur ævo uſque ad exercitatiſſimum Gabrielem Falloppium tribus Laryngem conſtare Cartilaginibus, excepta epyglottide Anatomici tradidere. Quum ſingularem eſſe cartilaginem Arytænoidem putaverint, quam duplicem eſſe Falloppius facilè detexit, ac demonſtravit. Eodem tempore duplicem eſſe Thyroidem, quæ quidem unica, ac ſimplex eſt, clarus alioquì Anatomicus Columbus arbitratus eſt, eique de more adſtipulatus eſt Archangelus Piccolhominus. Ætate noſtra geminas tantummodo eſſe Aryţenoides ab Anatomicis, & habitum fuit, & propoſitum. Nos verò licet diſpari nomine, & ſedulitate

Inſtit. Anat.

De re Anat. l. 1. c. 13.

Anat. Præl. l. 7. L. 4.

litate ac Falloppius, ex Arytęnoidibus ſingulas duplici conſtare cartilagine, & deteximus, & monſtravimus. Id ipſum autem dignoſcere cuicumque perfacile erit, ſi vel nulla ſcalpelli ope ſummo dumtaxat digito Arytænoidum apices, ſeu capitula, & ſuis in ſedibus locata contrectabit. Hæc enim nulla vi ſic quoquò verſum flexilia reperiet, ut ea protinùs non continua, ſed laxo vinculo copulata percipiet. Sin verò ad hujuſce rei confirmationem Anatomen, ſeu ſcalpelli opem adſciverit, id evidentiſſimè deprehendet, atque ſupremam Arytænoidis partem deteget ſcaleni trianguli curvilinei figura quadantenus ſimili, atque obtuſo Arytænoidis majoris vertici inſidentem, lato, validiuſculo ac laxo vinculo colligatam. Neque id tantummodò aut in infantibus, aut in pueris, verùm & in provectis ætate, & natu admodùm grandibus, ut nos conſtanter invenimus, reperiet. Hæc quæ nos impoſterùm Arytænoidum *Capitula* nominabimus, ſæpe laxiore, firmiore interdum nexu cum Arytænoide committuntur, ſic tamen, ut præclarè non continua, ſed ſuperaddita videantur; Atque tum non adeo facilè quoquoverſum trahi, & flecti poſſunt. Horum itaque baſis, quæ obtuſo Arytænoidis vertici committitur, lęvis eſt, & paulùm cava, ut ſummo gibboque vertici, cui jungitur, facilè, ac commodè aptetur. Porrò an circà harum partium oras ulla ſit mucoſa lacinia pro jis oblinendis, ut in reliquis aſſolet articulis, divinare potiùs, aut conjicere, quam aſſerere malim. Brevius horum capitulorum latus exteriora Laryngis ſpectat, longius verò interiùs, ac medium; Atque à binis longioribus horum capitulorum lateribus illud ſpatii relinquitur, quod ea intercedit capitula, ac pro varia Arytænoidum deductione, vel majus vel minus efficitur.

Arytænoides duplici conſtat Cartilagine.

Arytænoidis capitulum novum deſcribitur. Tab. noſtr. 3. fig 3. lit. a.

Summa inter Arytænoides prima ab capitulis ſit. Tab 3. fig 3. lit. a. a.

§. II. Hæc eadem qua adjunctæ partes, circumjecta obducuntur membrana, ac ſi quid circa illam adnotandum occurrit illud profectò eſt, quòd per hanc ab ſummo capitulorum apice, alba, firma, teretia utrinque demittuntur ligamentis aſſimilia corpora, quæ infrà modò deſcriptam capitulorum intercapedinem firmiſſimè poſteriùs Arytænoidęo muſculo adhæreſcunt; Ac inferiùs deducta proximo Cricoidis dorſo, cui demum inferuntur, eas partes connectunt. Atque per quamdam hujuſce tendinis ſpeciem Arytænoidi muſculo poſteriùs

Arytænoidæ capitula ligamento fulciuntur.

ſteriùs appliciti ei hallucinationi locum factum exiſtimo, cujus cauſa veteres plerique omnes Anatomici pro duplici illum muſculo habuere: Quem unum tantummodò eſſe poteſt Celeb: Morgagnum ac CoWperum cæteri cognovere. Nullam unquam ab hoc aliove muſculo fibram ad noſtra Arytænoidum capitula protendi, quamvis in optimè conſtitutis cadaveribus ſedulitate uſus, potui deprehendere. Quapropter ea vel coherentium partium motibus obſequi, vel quod ſæpius contingere, & faciliùs puto, ubi potiſſimùm laxè copulentur, ad tremulum, è glottide erumpentis aeris alliſum diverſimodè cieri nullus dubito. Quæ quum, ut ſupra indicavimus, vel firmiùs vel laxiùs commiſſa interdum deprehendantur: Hinc præter innumeras alias pene cauſas incidere quoque puto, ſonorum, & vocum varietatem, quas aliquibus præ cæteris datum eſt mira facilitate, & ſuavitate modulari. Hæc tamen capitula faciliùs in poſteriora, quàm in priora velluntur, æquè verò in utrumque latus prona. Ob id fortaſſe ſummo illorum vertici teres illud innexum velut ligamentum cenſeo, per quod ſic providè natura conſuluit, ut ea non levi inſpirationis incommodo ab irruente aere in interiora non adigerentur, & per magna quandoque devorandi cibi volumina, ſuis è ſedibus diſtracta non divellerentur. Uni homini, quod hactenus novi, data ſunt Arytænoidum capitula, quum in nullis, quas ſecui animantibus, ut Bobus, Ovibus, Capris, Suibus, Canibus, & Felibus illa repererim; Utpotè quæ vel maximè ad ſonorum ſuavitatem, & modum, vel ad articulandas voces comparata videntur. Diverſa ſiquidem eſt brutorum Arytænoiduma figura, quum eas pleraque nec erectas, nec in acutum apicem productas habeant, quæque nec acuto vertice, & articulato, ſed retuſo ac in poſteriora reclinato poſitu plurima donentur; Ne per ſolidiorum ciborum illabentium attritum, aut eæ duriùs patiantur, aut frequens lacerationis, & divulſionis periculum ſubeant.

Adv. Anat. 1. an. 28. Myot. ref. c. 15.

Nulla muſcularis fibra ad hæc capitula pertingit.

Diſſecta à nobis Bruta ea rent capitulis.

§. III. Cricoidis capitulum ab Arytænoidis ſinu excipi poſt Galeni ſedulitatem ab nonnullis veterum Anatomicorum propoſitum fuit, ab Solertiſſimoque Morgagno reſtitutum, & illuſtratum; Eumque articulum laxo, lubricoque vinculo firmari norunt in præſentia omnes. At præter id atque ea, quæ

Adv. Anot. 1. An. 15.

in

in priori Arytænoidum facie ſunt oppidò quidem, & jamdiù ſatis prægognita, nos duplici inſuper obſervavimus eas vinculo copulari, quorum alterum commune utrique latum eſt, & membraneum; Alterum ſingulis proprium, ac peculiare breve eſt, teretique figura donatum. Lato interiora adverſaquæ Arytænoidum latera laxè ſed validè tum invicem, tum cricoidis ſummo junguntur; Ne validiore utrinque poſitorum Crico-Arytænoidum, ſeu poſticorum, ſeu lateralium actione diducantur nimiùm, aut divellantur. Quod verò utrique ſingillatim datum eſt, teres ac breve, ſed firmum, tum firmitate, quà colore (is enim penè argenteus eſt) ab adjunctis partibus facilè dignoſcitur. Id ab ima ferè Arytænoidum interioris anguli parte prodit, ac paulùm inclinatum in poſteriora demittitur, & ſummæ, ac mediæ Cricoidis oræ acutum angulum cum compare efficiens, illigatur; Atque per id proſpicitur, ne validiùs nimiò in priora trahentibus Thyro-Arytenoidibus muſculis intrò nimiùm importunè, & incommodè adducantur.

Bina nova Arytænoidum ligamenta deſcripta.

§. IV. Triplex prætereà circa Laryngem, ac præſertim Thyroidem exponendum ligamentum occurrit, cujus vel nulla ab Anatomicis habita, vel à nobis viſa mentio eſt. Duo ex his Thyroidem Cricoidi, tertium Thyroidem Hyoidi copulant. Primum igitur idque ſingulare, ac in priore parte conſtitutum illud eſt, quod ab cava graciliquè priore Cricoidis facie latum, ac prævalidum aſſurgens in imam mediam Thyroidis oram inſeritur, atque eo loci utraque Cartilago laxè quidem, ſed validè copulatur. Secundum verò utrinque unum laterale quadantenus, & poſticum eſt, atque ab extremo inferiori Thyroidis acuto exortum principio validum, & penè tendineum, ſub Crico-Arytænoidibus poſticis deliteſcens, in editam ejus ſinus partem diffuſum inſeritur, cui jidem poſtici muſculi inſident; Ac utramque cartilaginem adeò ſtrictim eo loci colligat, ut vel obſcurior vel ſegnior tantummodo motus ſub ea copulatione haberi poſſit. Hæc igitur, quæ bina ſunt remotis Crico-Arytænoidibus poſticis muſculis, priùs verò Sterno-hyoidibus diductis, perſpicuè in conſpectum ſe exhibent. Tertium porrò ſuperiùs, & latum, ſpecie quidem, & ſubſtantia membraneum, ſed munere, & firmitate diverſum ſupre-

De triplici novo Thyroidis ligamento.

Primum imâ Thyroidis parte ſumme Cricoidis anteriùs copulat.

Tab. 3. fig. 1. lit. I.

Secundum geminum poſteriùs eas cartilagines nectit.

Tertium ſuperiùs ſuſum membraneum Thyroidem hyoidi colligat.

mam utramque Hyoidis, & Thyroidis oram utrinque ad cornua diffusum interjacet, ac præter ea teretia vincula, cornuum extrema colligantia omnem harum partium superiorem ambitum copulat. Per istud latum ligamentum non id dumtaxat commodè haberi existimo, quòd singulæ partes proximis alligatæ, ea qua par est, firmitate muniantur, & communi quodammodò productoque vinculo facilior inter eas habeatur communio, & consensus. Id ampliùs beneficii ex eo esse colligendum opinor: Quòd is plurimus adeps in Thyroidis cavo supra Epiglottidis radicem appositus, sive ad motus lubricitatem, sive ad lenem, facilemque ejusdem compressionem intra præfinitos fines cohibeatur, ne quoquoversum difluat, & suis in sedibus contineatur, & ne nimiùm tum vocis, tum respirationis incommodo succrescat. Hinc est fortasse in obesis, in quibus crebra ut plurimùm respiratio fieri consuevit, quòd accepta referri posset ratio, præter complures alias in id conspirantes causas, qua nimiò redundante adipe arctata glottide ad eamque appressa, & adjecta epiglottide ob minus subeuntis aeris volumen frequens respirationis necessitas habeatur. Lati hujus ligamenti exterior facilis est conspectus: Detractis siquidem ab Hyoide, & Thyroide musculis Hyo-Thyroidibus, exterior omnis ejusdem facies detegitur, à quo si temperata manu interiùs inhærens deducatur adeps, per lati validique vinculi speciem superior Thyroidis crepido superiori itidem toti Hyoidis oræ colligata conspicitur.

§. V. Ab his, quæ circà Laryngis cartilagines, & ligamenta comperimus ad ea transeundum est, quæ de ejusdem musculis proponenda occurrunt; quod ut accuratiùs, & nitidiùs effici queat, eos priùs qui ad unamquamque cartilaginem, pertinent, singulos musculos singillatim expediam, tum cæteros reliquis inservientes, sive jam cognitos vulgatosque, sive à nobis nunc primùm detectos pertractabo. Quum vix novi quidpiam sit Thyroidis musculorum numero adjiciendum priùs, quæ circa eosdem observanda occurrere, adnotabimus: Deinde si quid nostrum erit proferetur. Tres igitur jamdiù cogniti Thyroidi cartilagini musculi, seu musculorum paria famulantur: Sterno scilicet Thyroides, Crico-Thyroides, & Hyo-Thyroides. De Sterno itaque Thyroide non id animadvertendum.

dum eſt, quod in Thyroidis baſim haud implantatur, prout à veteribus uno aut altero excepto, tradi conſuevit accuratiſſimè obſervante, & admonente Eruditiſſimo Morgano, ſed obliquam eorum inſertionem ad lateralia Thyroidis tuberculà terminatam, eo pacto nobis obſervari conſueviſſe, quòd validior ejuſdem muſculi fibrarum lacertus, qui in interiore ſeu poſteriore ejuſdem muſculi latere eſt, ad editam ejus tuberis, atque adeò lateralem partem contendit; ex horumce muſculorum poſitu hoc colligi poſſe exiſtimo, quòd, quum ii ad Thyroidis latera potiſſimùm locentur, quà præ valido arctoque, eo præſertim loci per inferiora ejuſdem cornua cum Cricoide nexu, vel nulla vel minima fieri poteſt Thyroidis depreſſio, ut ſupra poſuimus, quin & copulatæ partes Cricoides nempè, & ſubiectus Tracheæ tubus deorſum pariter deducantur. Ob hanc propterea rationem non Thyroidem dumtaxat, verùm univerſam Laryngem deorſum par iſtud muſculorum vellere debet. Quod tametſi circa latera aſperæ arteriæ protendatur, non ab Sterni tamen latere, verùm ab ejuſdem media interioreque facie decuſſatis interdum principiis proficiſcitur ultra latum digitum infrà Sterno-hyoides, multòque latiùs, quam propè terminum carneo-tendineum exoritur; diductiſque ab ſocio fibris, quæ circà principium copulabantur, poſt tres ferè latos digitos è pectoris cavo emergens, obliqua ſæpè nervea inſcriptione donatus ſenſim ad latera vergit, atque illac ad deſcriptum terminum properat. Si quid in homine adulto vel humoris adhuc in Thymo ſupereſſet, vel quò tandem ille contenderet, ex Anatome conſtaret, nam de iis vehementer dubito, quæ ab diligentiſſimo alioquì Proſectore proponuntur, pro quodam vocis commodo, ab horum muſculorum extremis Thymum comprimi poſſe fortaſsè opinarer.

De Sterno-Thyroidis muſculi inſertione.

De Thyroidis motu & depreſſione.

De Sterno-Thyroidis ortu & progreſſu.

§. VI. Quod autem unus dumtaxat non ſit Thyroidis motus, iſque pariter cum adjunctis partibus, & ab ejuſdem Cartilaginis poſitu, & à Crico-Thyroidis muſculi exortu, & inſertione ſedulò perpendenti intelligere licet. Enim verò, ſi quis adjacentibus Thyroidem muſculis nudatam ſuo in poſitu, ſuiſque vinculis colligatam ſpectaverit, velut quemdam dimidiatum orbem, imis proceſſibus Cricoidi connexis, tamquam gemino cardine innixum deprehendet; cujus præ Cricoide eo

Non unus eſt Thyroidis motus.

eſt

eſt facilior motus, quo major eſt, & propendens Thyroidis moles, cujus gravitatis centrum extra cardines in priora tendit, extrà ſcilicet poſteriorem Cricoidi adhæſionem. Quamvis poſtica Cricoidis pars latior, & gravior priore ejuſdem ſit; attamen quum prior, quæ gracilior eſt, præ validiore Tracheæ nexu, contrà æquo ferè nitatur momento; Hinc perſpicuum eſt, non Cricoidem, ſed Thyroidem faciliùs motum edere pro re nata poſſe. Quapropter muſculi, qui utrique Cartilagini inſeruntur, rectiùs puto, Crico-Thyroides cum cæteris Anatomicis, quam Thyro-Cricoides cum Caſſerio nominandi videntur. Quibus prehabitis, ut luculenter Thyroidem Cricoide mobiliorem eſſe percipitur, ita & ejuſdem motum non univerſæ Thyroidis ad inferiora, ſed prioris tantummodò ejuſdem partis inclinationem futuram fore, ea penè ratione, qua coſtæ utroque extremo, & vertebris, & ſterno immobiliter ferè illigatæ media incurvaque dumtaxat parte, ſurſum deorſumque actæ moventur potiſſimùm, & revolvuntur. Hac fortaſsè de cauſa conſtitutum exiſtimo, quòd ſterno-Thyroides, & circà Thyroidis latera implantentur, & validior eorum lacertus interiùs, ſeu poſteriora versùs inſeratur, ut rectà ſcilicet ſecundùm proceſſuum directionem, & Cricoidi adhæſionem deorſum trahant, ne ſecus locati & inſerti in priora potiùs Thyroidem inclinarent, quam univerſam Laryngem deorſum vellerent. Quem inclinationis motum juxtà ea quæ propoſuimus, ab Crico-Thyroide fieri conſequitur. Quem quidem Muſculum quamquam cum Caſſerio adverſus Veſalium, & illius ævi nonnullos Anatomicos in duplicem utrinque partiri non audeò, quamquam tamen diviſionis notam cum Veslingio occurrere animadverti, quæ eò evidentior fit quò illa interjicitur diversò tendentes fibrarum lacertos, quod conſtanter deprehendi ſolet. Mediæ ſiquidem ſeu in priore regione conſtitutæ rectà ferè ſurſum protenduntur, ac inferiori Thyroidis oræ ita applicantur, ut per earumdem contractionem Thyroidem inclinari neceſſe habeat: quum ex iis autem, quæ circà latera ſunt, aliæ magis inclinatæ; aliæ penè horizontales ſint; quæ imæ inferiorum proceſſuum parti extrinſecus inſeruntur, Thyroidis quadantenus explicationi, ſeu dilatationi, ubi ea fieri poſſit, opitulari videntur;

Thyroides mobilior eſt Cricoide.

Lib. 1. de voc. Org. c. 5.

Thyroidis motus ſeorſim inclinationis eſt ut Coſtarum.

Ibidem. De Human. Corp. Fab. l. 2. c. 21.

Synt. Anat. cap. 11.

De Crico-Thyroidis fibrarū inceſſu diremptu & inſertione.

Niſi

Nisi potiùs rationabile magis sit per illam fibrarum vim, & renixum effici, ne, dum prior pars deducta inclinatur, inferiorum Thyroidis Processuum extrema distracta in posteriora vergant. Quamquam nulla habita Thyroidis soliditatis in adultis præsertim, ac multò magis in senibus ratione Cl: Drakius ab Crico-Thyroide musculo explicari, seu dilatari Thyroidem asserere non dubitavit: quod quantùm à ratione alienum sit, cum ab ejusdem Thyroidis soliditate, tum à multò plurium ejusdem musculi fibrarum insertione luculenter evincitur, quarum plurimæ quum interiorem Thyroidis faciem præsertim ad latera, seu interiores processus sese inserant, vel quàm maximè Thyroidis explicationi resistere videntur: Imò, ubi id fieri posset, ejusdem contractioni potiùs faverent; Si cui fortè non plus arrideret, tantulo huic musculo duplex concredere munus, quorum altero exteriorum nempe fibrarum Thyroides explicaretur, seu diduceretur; altero verò interiorum nempè eadem foret contrahenda, præter tertium, de quo supra monuimus, quo videlicet, ac potissimùm pars ea inclinatur.

Antropol. Nov. l. 2. c. 6.

Tab. nostr. 3. fig. 2. lit. E

§. VII. In tertium Thyoridis musculorum par Hyo-Thyroides id unum mihi animadvertendum est, quòd non tantummodò ab illius contractione cum Thyroide colligatæ partes ad superiora trahantur, quod acutis vocibus conferre experimur; verùm eademmet intentione mediam epiglottidis partem in posteriora urgeri ex earumdem partium positu conjicere licet; quum Hyo-Thyroides non modò exteriùs ab Hyoidis ora prodeat, verùm quandoque plurima sui parte ex interiore ejusdem ossis cavo proficiscatur. Igitur dum contractus turget, non potest quin accumbens epiglottidis dorsum ad posteriora compellat, atque simul ob appressum epiglottidis corpus glottidis rimula arctetur, unde maximè soni acuti.

De Hyo-Thyroide.

§. VIII. Levia quidem ea sunt neque constantia, quæ de nostro adjicienda sunt, atque aliquando circa Thyroidem comperimus. Constans tamen illud est, quod ab edita Sterno-Thyroidis parte modò quidem major, modò minor pro varia cadaverum constitutione earumdem fibrarum fasciculus decedit, qui Thyro-pharyngæo musculo sic implantatur, continuaturque; ut cujus primùm soboles sit, cuique muneri compara-

paratus, non ſit proclive decernere. Perrarò admodùm obſervavimus è proximo Cricoidis latere luculenter, atque ab reliquis diſcretum fibrarum faſciculum in priora proferri, ac tranſverſim validèque in lateralem Thyroidis oram ſe inſertum ire, qui profectò videbatur nulli alteri muneri comparatus, niſi ut vel eæ partes ſuis in ſedibus firmiùs continerentur, vel ut Thyroidis latera adducerentur. Is autem lacertus, de quo ſum verba factutus etſi, nec perpetuò, nec ſæpiùs mihi obſervandus occurrit: toties tamen illum obſervaſſe recordor, ut illius deſcriptionem, atque Iconem dandum eſſe putaverim. Ex interiore itaque Thyroidis facie paulò infra ſuperiorem mediam ejuſdem oram obliquè productum utrinque lacertum vidimus, cujus inferior pars ſuprà Crico-Thyroidis inſertionis terminum interiori ejuſdem Thyroidis faciei circa latus infigebatur. Utraque hujuſce lacerti extrema acuta erant, & tendinea, Medium autem carneum ac tumens nec ulli alteri parti, quàm eidem Thyroidi inſerebatur, cujus contractione vel Thyroidem curvari dicendum eſſet, vel ſi cui uſui ille comparatus eſt, quando nullam Thyroidis flexionem fieri, contingat, ad Ventriculorum Laryngis compreſſionem, quandoquidem iis exteriùs apponitur, illum fortaſsè accommodatum cenſemus. Sed hos, ut ſuperiorem lacertum, cum ſunt, non neceſſitatis ſed commodo datos eſſe arbitramur.

Tab. 3. fig. 1. lit. h. fig 2. lit. M

De Tertimusculo interiùs Thyroidi utroque extremo inſerto.

§. IX. Muſculos huc uſque ad Thyroidem pertinentes obſervavimus, mox eos qui Arytænoidum ſunt, ſubjiciemus: quos ea ratione, qua ſupra uſi ſumus, priùs diligentiùs expendemus, tum quos noſtra detexit induſtria, adjiciemus. At quum vix ii proponi queant, quin & noſtra protinùs proferantur, neque circa eas plurima habeamus animadvertenda, continuò ad noſtras obſervationes properabimus. Quatuor in hanc uſque diem innotuere muſculorum paria, quæ Arytænoidibus inſerviunt Thyro ſcilicet Arytænoides. Crico-Arytænoides poſticum alterum, tertium laterale, quartum demum, ſi tamen par dici meretur, ſive Arytænoidæum cum nonnullis, ſive Ary Arytænoides cum Præcl: Morgagno. De utroque Crico-Arytænoide nulla ſuppetunt dicenda; de duobus autem reliquis nonnulla ſunt animadvertenda, & primò de Thyro-Ary-Arytænoide. Unum igitur ab cava, mediaque Thyroidis facie

De muſculis Arytænoidibus dictis.

in

in Arytænoides insertum musculorum par Thyro-Arytænoides dictum emergere Anatomicorum observationes consentiunt ; Quod verò an unum dicendum sit, malo, quam meum interponere, alienum facere judicium. Nam magis conducere censeo, ut quid per repetitas dissectiones in optimè constitutis cadaveribus observaverim, & quid juxta Anatomiæ leges, seu communia Anatomicorum placita decerni possit, proponam. In triplicem Thyro-Arytænoidem partiri musculum posse in idoneis potissimùm subjectis mihi sæpissimè contigit animadvertere. Ut igitur ab ima ejusdem parte exordiar, non eam omnem ab ima tantum Thyroidis ora sæpè prodeuntem observavimus, verùm & à priore ligamento eamdem cum Cricoide nectente, de quo supra §. IV. sermonem habuimus. Hujus inferioris portionis fibræ, quum horizontali ferè incessu, seu leviter assurgente, in brevius Arytænoidum crus, seu in basim inserantur, sic ex positu agere debent, ut, quum necessariò basis in priora trahatur (id enim paulò infra articulationem locatum est) vertices, seu capitula ad posteriora aliquantò converti necesse habeant. Media verò hujusce Thyro-Arytænoidis pars non solum ratione exortus, & insertionis ab utrinque positis, seu lateralibus disterminatur; verùm & fibrarum ductu, & munere ab iisdem diversa esse videtur. Harum siquidem fibrarum examen quanta potui sedulitate sæpiùs repetenti, atque iis, qui mecum aderant ostendenti, illas in diversa tendentes observasse visus sum. Has autem non in basim implantari, cuicumque ex Anatome constare duco, sed exteriùs in tuberculum, seu convexam crurum Arytænoidis faciem supra basim, hoc est supra Crico-Arytænoidis lateralis insertionem; hujusce verò fibras non rectà in descriptum Arytænoidis locum inseri; Sed obliquè erectas, leniterque ad termini viciniam curvatas desinere, facilè quisque comperiet, si apta respondeant sedulitati cadavera; Ex aptis cadaveribus namque nos nostras observationes habemus, & Icones exhiberi curavimus. Ubi verò alter hic musculus, seu media Thyro-Arytænoidis pars contrahitur, quoniam cæteris superior ejusdem insertio est, superiorem Arytænoidis partem in priora deorsum ferri, atque adeò editam Laryngis partem arctari censeo, quum ima ejusdem pars seu glottidis rimula produci quadantenus necesse

De discreto fibrarum Thyro-Arytænoidis incessu.

Tab. 3. fig 2. lit. K

Tab. & fig. ead. lit. L

Ibid. lit I

Ab altera horum actione ſen: diverſitas.

habeat; Atque juxta ea, quæ nos cenſemus, oppoſitis planè officiis duas haſce muſculi portiones edendæ ſonorum diverſitati famulantur. Quiſquis autem harumce partium imaginem noſtris ex tabulis ſpectabit, hæc ſciat volo iterum, deſumptos Icones ab partibus cadaverum optimè conſtitutorum: quos ſi ipſe conferet cum Anatome morboſorum, confectorumque longa ægritudine hominum non ita facilè conſentire animadvertet: verùm hoc in cauſa erit. Nos numquam niſi ex improviſo, & bene valentium ante defunctorum partibus uſi ſumus: quod ſi quis aliter in his partibus verſabitur, fruſtrabitur opere ſuo. Cæterùm in his, ſi non perpetuò eas partes comperimus, ſæpè tamen, quales in tabula exhibentur. Superior verò Thyro-Arytænoidis portio, velut ſæpiùs occurrit, ex eadem Thyroidis interiore facie emergit; non, quà bina ejuſdem latera coeuntia angulum efficiunt, ſed propè ſuperiorem oram quà curvari incipit, & leniter inclinata adverſæ occurrit, & ſuperiorem paulùm prominulam interjectam efficit cavitatem. Inde deductus non in unum faſciculum collectis fibris, ad eamdem Arytænoidis tuberis partem contendit; ſed in binos lacertos diremptus, atque ab eo fibrarum faſce diſcretus, qui ab ima prodit Thyroide ſurſumque mediùs profertur, de quo ſumus infra verba facturi. Non tamen eam inficias, & paulò aliquando inferiùs hunc natum, nec multùm à medio diſcretum non ſecus in Arytænoidem ſeſe inſertum contendere poſſe. Ubi autem ſuperior hæc Thyro-Arytænoidis pars, ſeu potiùs Thyro-Arytænoides ſuperior intenditur, & agit ex æquo, ferè Arytænoidum, & baſim, & verticem in priora duci, & quadantenus in ſuperiora, ex Anatome conſtat, contra atque in alterutra, quam ſupra expoſuimus, Thyro-Arytænoidis parte contingere poſſe credidimus. Quum igitur per imam hujuſce muſculi partem, ſeu mavis per inferiorem Thyro-Arytænoidem abductis verticibus adducatur baſis; per medium diducta baſi vertices introferantur; per ſuperiorem, cujus media inſertio eſt, utrumque extremum leviùs adduci ex dictis conſtare arbitror. Sic tamen ſingula hæc fieri puto, ut facilè cenſeam in acutioribus maximè ſonis, omnes ſimul in motum adigi poſſe, quo & contractior Laryngis tubus, & longior fieri queat; quod tum contingere credibile eſt, cum

Tab. 3. fig. 1. lit. g. fig. 2. l. o.

Superi Thyro-Arytænoidis deſcriptio, & uſus.

produ-

producto maximè Larynge ſummè acutas Muſici voces facere nituntur.

§. X. Quæ ſuperſunt de Muſculis Arytænoïdis, neque ex integro, neque luculenter proponi poſſunt, quin priùs, quæ ad Epiglottidem pertinent, fuero exequtus. Quinta hucuſque habita fuit, ac ſumma Laryngis cartilago Epiglottis: poſt hac verò ob duo detecta adjectaque Arytænoidum Capitula ſeptima recenſebitur. Hanc crebris pertuſam foraminibus, atque uni utrinque aſſidenti glandulæ, geminoque laterali ſuperiùs firmatam vinculo in primis olim Adverſariis Amiciſſimus docuerat Morgagnus. Hujus verò imam, & acutiorem partem, ſive proprio ligamento, ut ſanè videtur, ſive obducentium membranarum nexu ſupra glottidem firmari docemur Anatome. Quum verò nobis deinceps de Epiglottidis motu, & munere nonnulla dicenda ſint, pauca priùs de ejuſdem figura & poſitu neceſſariò eſſe explananda cenſemus; quandoquidem de hac re aut qui ſingillatim tractatus ediderunt, aut qui ſunt in univerſum Anatomen proſequuti, ut ego noverim, non quantum ad rem noſtram, diſertè licet alioquì, & laudabiliter, par eſſe poteſt, diſſeruere. Epiglottis igitur etſi ederæ folio à veteribus potiſſimùm ſimilis habita fuit, longè abſimilem eam eſſe, quiſque facta collatione intelliget. Hujus etenim ima pars acuto mucrone aſſurgens, acuta productaque convexitate interiùs prominet, qua dein ſenſim paulatimque lateſcente circà mediam interioremque partem in concavam capacitatem explicatur, quæ circà ſuperiora reflexis exteriùs undequaque oris, tandem extrema reducta, & leniter circà medium cava revoluta crepido in ſuperiora fertur. Inferior hujuſce pars latum ferè digitum ſupra glottidem, atque adeò paulò ſupra Laryngis Ventriculorum priora extrema interiori Thyroidis angulo innectitur, inde ſenſim producta paulùm in poſteriora inclinatur, atque acuta ea, ac prominente interiore parte, quæ velut in oblongam aciem componitur, ita glottidi imminet, ut pro diverſo hujuſce applicationis modo, diverſimode ſpiritus è glottidis arcto erumpens diremptus, in cauſa potiſſimùm eſt, cur ex eo primùm ſonorum diverſitas habeatur. Superior verò media ejuſdem epiglottidis latior, & cava pars in poſteriora ulteriùs inclinatur, atque circum

De Epiglottide ſeptimo loco numeranda.

Ejus figura poſitus, & nexus.

Tab. 3. fig. 1. cc

laterales oras laxè eo loci illigatur per membranea quædam producta vincula, quæ ſupra Arytænoidum glandulas, quas in Anatomen invexit ſolertiſſimus Morgagnus, perque noſtra earumdem Arytænoidum capitula obliquè inferiùs deducuntur. Per hæc ſiquidem aut alterius machinulæ opem diverſimodè inclinata, & adducta, diverſa quoque ratione aerem apta cavitate cogit, qui per imbricatam evadens ſummam ejuſdem oram, tot tantaque ſubire cogitur, quanta ſenſim procedens à circumſitis Laryngi partibus, à Pharyngis ſcilicet pariete, & fornice, ab anfractuoſis narium antris, ab tereti, ſuſaque Columellæ parte, Linguæ convexo, crenato Palati cavo, Dentibus tandem, Buccis, & Labris perpeti poteſt. Media ferè ea Epiglottidis pars, quæ ſupra linguæ baſim protenditur, triplici, diſparis tamen firmitatis vinculo, copulatur, ita circa eam adhæſionem gibba eſt, ut priùsquam ab ſumma ora finiatur, cava rurſus efficitur, quò potiſſimùm præcavetur, ne aut fortè illabente, aut dedita opera illuc devoluta, ſeu ſomni tempore, ſeu vigiliarum, minori ea humoris copia, quàm quæ vel muſculorum contractionem excitare poſſit, vel pondere epiglottidem deprimere valeat, in patulum Laryngem interfluens inferatur. Per ea ſiquidem inclinata latera facilè diffundi poteſt, & ſecundùm lateralia Epiglottidis ligamenta, de quibus modò verba fecimus, quæ utrinque aggeris in modum Laryngem tutantur, nullo animalis incommodo, quocumque poſitu conſiſtat, in Pharyngem defluit.

Adv. Anat. 1. An. 2.

In quot partes aer emergens allidat.

Summa ora Epiglottidis commodè ad deglutionem facta.

§. XI. Epiglottidem diverſimodè cieri, interdum ſcilicet deprimi, interdum attolli, ſive Laryngis, & hyoidis nexu, ſive linguæ, & vinculorum motibus, ſive ejuſdemmet cartilaginis elatere, aut erumpentis aeris impetu neminem dubitare puto. At plurimos Epiglottidis motus muſculorum præſtari miniſterio, quos huic dumtaxat muneri ſummus Opifex comparavit, aſſerentibus aliis, pluribus negantibus, diù inter Anatomicos certatum eſt. Hos inter cum primis Hieronymus Fabricius ab Aquapendente, mox Julius Caſſerius Placentinus Clariſſimi ambo Anatomici, hujus ille Dominus & Præceptor diſceptavere. Fabricius igitur quum princeps vocis organa ſedulò tractaſſet, atque ſingillatim tum Hominum,

Num epiglottis muſculis moveatur.

tum

tum Brutorum huic muneri addictas partes benè, ac naviter conſecuiſſet, & eas compluribus exhibuiſſet iconibus in Brutorum anatome eorum comperit Epiglottides utrinque conſpicuis muſculis ſic inſtructas, ut neque humanas iis deſtitutas eſſe fuerit arbitratus; Præſertim quum obſcura quædam, ut is ait, membranoſa veſtigia ſit vidiſſe viſus, ab anatome comparata rationabili deſumpta inductione, non eos ſuſpicari modò, ſed reapſe in noſtram Anatomen traducere non dubitavit. Quum verò eamdem ſpartam excoluerit Caſſerius; ſive ut, ita harum partium, ut & cæterarum quas tùm promiſerat, eſſet in lucem daturus „ imagines omnibus perfectas nu- „ meris, & abſolutas, quæque fortaſsè cæteras omnes quot- „ quot hactenùs prodiere, elegantia, perſpicuitate, artificio „ denique, ac ſtudio ſuperent univerſas „ ; Sive, quod ab homine probo alienum duco, & ſine plagii, aut ingrati animi vitio in Dominum, & Præceptorem patrare haud licuit; Sive ut, vel tùm temporis ęditi, vel inſtantis operis gloriam „ quadraginta annorum laboribus, & vigiliis partam ante- „ verteret „ ; Quorum, quum publicè Anatomen profiteretur, Auditoribus, atque adeo Diſcipulis, & Caſſerio copiam eum feciſſe cenſendum eſt. Huic itaque planè, etſi diſertè non nominato Caſſerius adverſatur, qui tametſi famulantes Epiglottidi muſculos „ egregiè in quibuſdam Anima- „ libus, ut puta, Bobus, Suibus, & Quadrupedibus om- „ nibus „ conſpicuos ultrò fateatur; Eos tamen in Homine „ omni etiam diligentia in ſectione adhibita „ reperiri conſtanter negat. Hujus ego Hominis, ut & cæterorum ſimilium Anatomicorum Clariſſimo nomini, & memoriæ magnum quidem habendum honorem ſentio; Ita tamen ut, non diſſentiendi, aut diſceptandi libidine, ſed uno veritatis ſtudio, quid frequentiſſimis conſectionibus, iiſque plurima ſedulitate inſtitutis, repererim, in lucem proferam. Non vacat impræſentiarum, neque noſtri inſtituti eſt diſquirere: cur hiſce muſculis eſſet fraudandus Homo: Quum longè conſpicuos Quadrupedibus maximè Natura donaverit, quibus diuerſus eſt, utpote pronus corporis poſitus, ac nulla eſt tàm variarum edendarum vocum aut utilitas, aut neceſſitas. Hæ quippe diſceptationes iis ſunt omnino relinquendæ, qui non re, ſed verbis, dirimere quæſtiones conantur.

De Laryng. voc. org. de epig. part. 1. cap. 3. part. 3. cap. 3.

De Voc. aud. org. Hiſt. Anat. ad Lect.

Epiſt. nuncup. ad Leon. Donat.

Muſculi Epiglottidis conſpicui in Brutis.

§. XII.

§. XII. Binos igitur muſculos, in dextra, ſiniſtraque, alterum ab lateribus ſursùm evehi ad Epiglottidem comperimus; Hi detectu faciles ſunt, quippe qui, ab decuſſatis ponè Arytęnoides fibris compinguntur. Muſculus, qui Arytænoidum latera copulat, Ary-Arytænoides nominatus, cujus accuratum Iconem Euſtachius propoſuit, duplici conſtare fibrarum ordine, in hanc uſque diem creditus fuit; Quarum interiores plures, validioreſque ab exteriore Arythænoidis angulo univerſæ proficiſcuntur, ac tranſverſim ad comparis Arytænoidis adverſum angulum protenduntur; harum ope adduci Arytænoides, atque adeò arctari glottidem conſpicuum eſt: Ex his autem, nullas ad noſtra Arytænoidum capitula proferri, ſupra memoravimus. Illarum verò fibrarum, quæ exteriùs, ſeu poſteriùs huic muſculo decuſſatæ aſſident, nullam ab Cricoide profectam reperi; Sed eæ omnes poſteriùs ab Arytænoidis baſi exortæ ad decuſſim cum ſociis in oppoſitum latus ſursùm provectæ, nulla in Arythænoides inſerta fibra, Thyroidis interiora ſubeunt, ad ſuos quæque terminos proſequuturæ; Pars etenim quandòque major detorquetur, & Thyro-Arythænoidum fibris immiſceri videtur; Interdùm extantes, & ab reliquis diſcretæ in inferiora Thyroidis deducuntur ſic, ut ab interiore Thyroidis angulo natæ, ultra medium Arytænoidis protenſę, in alterius baſim, ſeu propter ejuſdem articulationem inſeri luculenter comperiantur. Atque hic ex iis muſculis eſt, qui nobis ſupra erant proferendi, utpote ad Arytenoides pertinentes; Quos hùc explicandos ideo remiſimus, ut ne eadem bis forent, neque adeo luculenter declaranda. Et horum muſculorum contractione non adduci modò Arytænoides conſtat, verùm ſic eas ad interiora apprimi, ut ab reliquis muſculis hiſce datis, id effici minimè poſſit; Obliqua etenim earum preſſio eſt, quam nullus muſculorum præſtat: Atque adeò ſive à poſitu, ſive ab officio hoc muſculorum par Thyro-Arytænoides Obliquum nuncupabitur.

Tab. 42. fig. 1. 2.

Tab. 3 fig. 1. lit. cc.

Ibidem lit. d.

Ibidem lit. L.

Muſculi Thyro-Arytęnoides obliqui.

§. XIII. Altera verò, ſuperior ſcilicet deſcripti hujuſce lacerti pars, circa exterius Arythænoidis latus ſuperiùs producta, in laterale inferius Epiglottidis ligamentum, tenuatis fibris inſeritur. Tametſi is fibrarum faſciculus, quarum extrema, & gracilia ſunt in Epiglottidis ligamentum conjecta, eidem

eidem potiſſimùm deprimendæ inſerviat; Nihilominus tamen, & Arytænoidibus eumdem opitulari poſſe non dubito; Utpote qui, Arytænoides amplexus, ubi in contractionem venit, non poteſt, quin & Epiglottidem deprimat, & memoratam Arytænoidem adducat; Quare in commune geminæ inſerviet parti. Quum is tamen potiſſimùm pro Epiglottide comparatus videatur, habità & exortus, & termini ratione, nos in poſterum Ary-Epiglottidæum nominabimus. Hunc perpetuò reperiri muſculum, decuſſatas ſcilicet ponè Arytænoides fibras, cùm veterum, tùm recentiorum monumenta teſtantur; Ex iis autem priùs diremptis, mox alteram demitti, attolli alteram, atque in Epiglottidis viciniam ferri, ſepiſſimè repetitis diſſectionibus, in optimè conſtitutis, iiſque vaſtis cadaveribus (aliquandò tamen, & in ſequioris ſexus gracilioribus) & certò comperimus ipſi, & iis, qui tùm aderant, apertiſſimè commonſtravimus. Quod autem hùc uſque ab nemine eæ viſæ fuerint, neque ab iis, qui decuſſatas luculenter inſpexerunt, eas minimè improbare videtur, tùm quia non omnia poſſumus omnes, tùm maximè, quia illæ ad Arytænoidum latera ſic tenuari conſueſcunt, ut niſi quis, vel attentiſſimè contempletur, vel in lacertoſa cadavera incidat, vix earum queat veſtigium internoſcere; Ubi autem in optimis cadaveribus ſedulò diſquirantur, quin eas ſit quiſque reperturus, non dubito.

Epiglottidi deprimendæ, & adducendis Arytænoidibus.

Muſculi novi Ary-Epiglottidæi.

§. XIV. Id ipſum dicendum eſt de novo altero muſculorum pari, quod à media interiore Thyroidis facie lato carneo prodit principio, & inter Thyro-Arytænoidis ſuperioris lacertos conjectus ſurſùm provehitur, & in idem Epiglottidis ligamentum inſeritur. Hujus fibræ prope terminum gracileſcentes, & in tendineam penè naturam mutatæ, ad acutum angulum cum Ary-Epiglottidis extremo coeunt; Quæ ſive unà cum modò deſcripto, ſive ſeorsùm agant, Epiglottidem inclinari neceſſe eſt. Sicut memoratam hujuſce muſculi actionem, quem Thyro-Epiglottidæi majoris nomine vocandum cenſeo, potiſſimùm Epiglottidis depreſſioni datam eſſe exiſtimo; Ita tamen, & eadem contractione Laryngis Ventriculorum cavitates coarctari, & ex iis fortaſſe quidquam exprimi poſſe opinor: quod maximè acutis edendis vocibus convenit; Eodem

Tab. 3. fig. 1 lit. *f* lit. N. fig. 2.

Tyro-Epiglottidæi majores novi.

Epiglottidi deprimendæ, & ventriculis agitandis.

rum ſiquidem ventriculorum cavitates cum diductæ ſunt, atque explicatæ vocum gravitatem, & reſonitum, ita de hac re ſentientibus Præſtantiſſimis Viris, promovent: Sic eorumdem adducta latera oppoſitum ſonorum modum præſtare reor. Ad hanc rem Virum diſecuiſſe meminimus, cui uſque adeò ventriculi ſurſùm protendebantur, ut ferme ſummam Thyroidis oram ſuperarent; Huic tenuis, dum viveret, vox erat, & acuta, qualis omnino in ſpadonibus percipitur. De hoc autem muſculorum pari minùs eſſe video dubitandum, quandòquidem non Fabricius modò, ſed etiam ipſemet Caſſerius, aliique ex eo quidquam viderint, tametſi neque ejuſdem progreſſum neque terminum noverint.

Morg. ad An. 1. An. 16. Dodart. M. de l'Acad. R. D. S. 1700.

Tab. 3. fig. 2. lit. P

§. XV. Poſtremum muſculorum Par, quod infernè ad Epiglottidem contendit, detectu quidem multò cæteris difficilius eſt; Hoc interiùs prope ſuperiorem Thyroidis oram utrinque exoritur, ac diductis ſuperiùs fibris juxta ima Epiglottidis latera inſeritur. Brevis is, & gracilis lacertus eſt, cujus tantummodò in lacertoſiſſimis cadaveribus inſtituenda diſquiſitio. Hunc etenim, & in aptis aliquando ſubobſcurè, interdùm clariùs, evidentiſſimè tandem intuitus ſum in vaſti Viri Cadavere, tres ſupra triginta annos nati, ex fungoſo durioreque cordis vitio, ſiniſtro adnato Ventriculo, ſubita morte defuncti. Si hujuſce muſculi difficilior inquiſitio in aptis cadaveribus contingat, neque leviter deductis circumſitis membranulis is detegatur, tracta leniter, & lumini ea objecta parte, is fortaſſe conſpicuum ſeſe dabit, atque à proximis, diverſiſque rebus, cùm formà, tùm colore internoſcendum. Is non eumdem prorſùs uſum ac cæteri deſcripti Epiglottidis muſculi præſtare videtur; Qui cum in imam ferè Epiglottidis partem inſeratur, atque adeò, vel minimùm, vel difficiliùs deorsùm vellere illam queat, præ valido ejuſdem cum Thyroide nexu, illius inferam partem, quam ſcilicet acutam interiùs, ac prominentem ſupra poſuimus, deducit; eamque, puto, propiùs Glottidi, velut aptè, eleganterque conformatum operculum, applicat quodammodò, & accommodat. Bini autem, de quibus diximus, Ary-Epiglottidæus ſcilicet, & Thyro-Epiglottidæus major, (hunc etenim minorem dicimus) etiamſi, cum ſuperam Epiglottidis partem deorsùm ducunt,

Epiglottidi flectendæ datum.

Par Thyro-Epiglottidæum minus novum.

ducunt, & inferam quadantenùs deprimere neceſsè habeant, ad id tamen potiſſimùm videntur comparati, ut mediam, atque cavam, cui præſertim adhæreſcunt, partem inclinent; Quum ab Thyro-Epiglottidæo minore infera maximè ſit adducenda.

§. XVI. Ut ea tandem expediam, quæ de Epiglottidis muſculis obſervare conſueverim, de Attollentibus, ſi qui ſunt, mihi ſermo habendus eſt, quandoquidem de deprimentibus hactenus verba feci. Id ipſum hac de re, ac de inferioribus ſentit Fabricius, cui tamen de more refragatur Caſſerius; Quos præter, ſi quis, de Epiglottidem attollentibus muſculis in Homine, ab Anatomicis ſermo inſtituitur, Caſſerio ferè conſentit; Iique uno id effici Cartilaginis elatere, aut ligamentorum renixu contendunt. Quod etſi, verum eſſe quadantenus aſſentior, non omnis tamen, ſeu rationis, ſeu auctoritatis gratia, neganda ſenſibus fides eſt, ut ea prorsùs, & quæ nos ipſi vidimus, & aliis, nobiſcum eadem intuentibus patefecimus, aut refellenda ſint, aut prætermittenda, hoc potiſſimùm ævi, quo & minima quæque, majoribus jamdiù detectis, ſedulò inquiruntur; quibuſque in Anatomen invectis, memoriam ſibi quiſque peperiſſe ſempiternam arbitratur. In vaſto igitur corpore, quo nullum majus vidimus unquam, cuique ſingula mole ſua, & perſpicuitate reſpondebant, detracta leviter medii ligamenti Epiglottidis membranula, validum eam ſubter ligamentum deprehendi; quod ab adjuncta Linguæ baſi deductum, non ab interiore Linguæ tunica, aut à planis, explicatiſque lacertoſis ejuſdem fibris exoriebatur, verùm ab iis quidem, & in cunei modum compoſitis, & protenſis, ac in tendinis ſimilitudinem abeuntibus in Epiglottidis dorſum contendebat. Quum autem ſæpe ſæpiùs eamdem repeterem obſervationem, res votis, ac ſedulitati ſæpe reſpondit; & quamquam, in diſparis magnitudinis cadaveribus idem perquiſivi, aliquid tamen aliquando conforme reperi, ac lacertoſas fibras quadam cunei imagine in poſteriora productas, nulla licèt vi tractas, huic ligamento, ſeu potiùs tendini, originem præſtare animadverti. Quod quum, poſt repetitas ſæpiùs ſectiones, meum in animum induxiſſem, fortè in exercitatiſſimi Bartholomæi Euſtachii Tabulam XLII. alia quæritans incidi; quà vel idem

Num allus mu culus ſit Epiglottidem attollens. Ibidem.

Fig. 5.

prorsùs exhiberi, vel confirmari, opinatus ſum, dum eæ fibræ, quæ in ſimilitudinem cæterorum muſculorum ſuis in Tabulis expreſſæ ſunt, lacertoſum potiùs, quam quidquam aliud, commonſtrant. Quamvis eas ad Epiglottidem productas, eà formà, nunquam reperi: quod ſive meliori ejuſdem fato, ſive curatæ intuentium benefitio perſpicuitati, ſeù potiùs Artificis manui id ſit quadantenus tribuendum. Hunc itaque, quem non alium, quàm Epligottidem retrahendi, uſum præſtare decet, ejuſdem Retractorem, ſi quis nominare voluerit, per me facilè licebit: quum hoc eodem longè validiſſimo Animantia Bruta, utpote prona, Natura providè inſtruxerit. Anatomen nos penè obruere tot exiguis productis muſculis, cuiquam fortaſſe videbimur; at ſi ea quæ propoſuimus quidquam reverà ſunt (ut nobis, iiſque, qui noſtris in ædibus conſectionibus aderant, luculenter conſtat) Natura potiùs, quàm Profector (ſi iis ita lubet) redundantis copiæ arceſſenda, & culpanda videretur; Si quis autem non obiter, ut plærique conſueſcunt præ Brutis Animantibus, Hominis organa, ac vocis maximè ſcrutabitur, hæc ubi tot motuum diverſitatibus, totque ſonorum varietatibus eſſe comparata perpendet; eque tot ſupervacuas particulas, quas prodidit Anatome: neque adeo eas temerè Naturam inſtituiſſe: neque dictas, alium detexiſſe, aut nominaſſe Anatomicum, quiſquam ſanus, aut convellet aut mirabitur.

Retractor Epiglottidis musculus.

§. XVII. Abſolutis obſervationibus, quæ ad Ligamenta, Cartilagines, ac Laryngis muſculos pertinebant; unum eſt dumtaxat adjiciendum, quod circa Thyroidem glandulam obſervavimus. Hanc itaque ſic placuit Veteribus nominare; neque Thyroidi incumbere Cartilagini, minimùm Cricoidi: ſed eas infra, ſuperioribus Aſperę arteriæ Cartilaginibus adhærere, eamque unam eſſe, medio Iſthmo velut copulatam, ex Anatome conſtat. Ex hac ſi appendicula, quam ante editas Euſtachii Tabulas, præter cætera, animadverterat Doctiſſimus Morgagnus, ſursùm producatur, per ſiniſtrum ſæpiùs Thyroidis latus in Hyoidis cavum protenditur; Cujus ima pars inferiori Cricoidis oræ, atque adeo Crico-Thyroidis muſculi principio incumbens tenuari conſueſcit, & circa ſuperiora, velut in plures diſcretos glandularum lobulos dirimi;

De Glandula Thyroide.

Ad. An. 1.

qui

qui tandem, ſive in ligamentum, ut ſpecies exhibet, ſive in vas aliquod, ut aliquandò, & obſcurè vidiſſe ſum viſus, abeant, nondum mihi ſatis comperire contigit. Contigit quidem me ſæpè hallucinatum fuiſſe, quaſi ejuſdem glandulæ ductum, ſi unicus is eſt, reperiſſem. In Glottidis igitur cavo circa priorem faciem, quà ejuſdem ligamenta ferè coeunt, & utrinque mediâ gracili velut Cartilagine Thyroidi innectuntur, primò in lacertoſi, ac ampliſſimi Bajuli cadavere, ſubitò ex diſrupto magnæ Arteriæ Aneuriſmate defuncti, oſculum ſeſe conſpicuum dedit, cui non difficile fuit ſetam indere; ac ultra tranſverſum pollicem ſic eam promovi, ut tandem ad metam properaſſe viſus eſſem: at quum partes reliquæ, atque continuæ obtruncatæ priùs fuerint, non ultra progredi diſquiſitione datum eſt; Quum id autem poſtea ſæpiùs pertentaſſem interdùm nec oſculi veſtigium inveni, vix interdùm ſetam indere valui, nec ſemel tamen ſic porrò producta fuit, ut Coelum digito jam tetigiſſe putarem, at irritum id omne fuit, & ſæpe tentatum opus, nunquam abſolutum dimiſi: Ex quo dumtaxat colligere licet: ſive ex Thyroide, ſive aliundè in priore Glottidis angulo, ubi prægrandes erant cadaverum partes, canaliculi oſculum ſeta ſæpe tentatum, atque productum reperiſſe: quod vel in alterum ævum, vel majori fortaſſe ſedulitati detegere ſervatum eſt. Hanc autem glandulam, non modò aut vocis, aut reſpirationis commodo datam eſſe, verùm, ut humorem quempiam in proximas partes immittat, non locus tantùm indicare videtur, ſed & circumſitæ potentiæ, quæ vel perpetuo, vel frequenti motu, ita eam urgent, & apprimunt, ut humorem ſenſim ſecretum excernere neceſſe habeat. Ea ſiquidem circa priora à muſculis tùm Sterno-Hyoide, tùm Hyoide intentis premitur, ad latera exteriùs à Maſtoide, interiùs quadantenus à Coraco, ſeu Coſto-Hyoide, ac poſteriùs perpetim ab Arteriarum Carotidum diaſtole ſuccutitur, præter eos motus, quibus, etſi leviter, aliquantulùm tamen, tùm undique, ab levi quidem Tracheæ contractione, tùm maximè poſteriùs circa latera, à vehementi aliquandò Oeſophagi deductione agitatur.

De Oſculo intra Glottidem.

Potentiæ circa Thyroidæ glandulam urgent.

§. XVIII. Quamvis ea ſumus exequuti, quæ de Laryngе adnotanda occurrere, quædam tamen adhuc reſtant, quæ

quodam viciniæ jure, ad hunc eumdem locum pertinere, quadantenus videntur, ut potiſſimùm os Hyoides, & Lingua: Quibus, etſi nulla ſunt, utpote nova, adjicienda, quædam nihilominùs ad Hyoidis muſculos pertinentia animadvertenda proponimus; ac primùm: Minùs mihi probari poſſe videtur, muſculum Sterno-Hyoidem dictum, interdum ab Sterno, ab Clavicula aliquando deduci; Hunc nos ſiquidem, tametſi ſæpiùs à Clavicula, ne tacto quidem ſummo Sterni cavo, diductis eo loco capitibus, prodire obſervaverimus; re tamen accuratiùs diſquiſita, ſcrutatoque principio, nunquam reapſe à Clavicula illum exoriri comperimus; Sed licèt inde exordium ſimulet, ſi illud tamen ſedulò quis perſequatur, non à Clavicula, cui dumtaxat jungitur, ſed à Sterno ab ejus videlicet crepidine ſinus, quo Claviculæ caput excipitur, perpetuò deductum deprehendet. Latum, tendineum, ac tenue hujus principium eſt; teres verò, firmus, & carneus exteriùs in Hyoidis baſim terminus eſt, ac tantùm hic ultra Sterno-Hyoidem ſuperiùs inſeritur, quantùmille, infra hujus exordium, infernè naſcitur. De Coraco, ſeu Coſto-Hyoide ſatis nunc habent Anatomici, neque medium ejuſdem tendinem Carotidis Arteriæ commodo, ſed firmitatis potiùs gratia datum eſſe intelligunt.

De Sterno-Hyoide.

§. XIX. Mylo autem Hyoidem muſculum, neque par muſculorum eſſe dicimus, neque uni Hyoidi conſulere credimus; ejus ſiquidem fibræ omnes, ad illud non contendere perpetuò deprehenduntur: Eæ etenim, quæ priores brevioreſque ſunt, mento adjunctæ, ex ea vicinia pronatæ, recto ductu tranſverſim feruntur; & eo loci perſpicua, & evidens earum continuatio eſt, nullo interjecto tendine, aut linea, diſcreta. Atque quum hujuſce muſculi uſum, & quadantenus fibrarum ductum Cl. Cowperus noverit, non tamen omnem ejuſdem exortum indicaviſſe videtur: qui non modò ab interiore latere, prope dentes molares, verùm etiam à prioribus lateribus, atque adeò, uno excepto interiore menti angulo, ab univerſo maxillæ ambitu oriatur. Quæ verò proximè ſubſequuntur fibræ, licet media quadam tendinea ſecundùm longitudinem producta linea, diſpertiri videantur, eædem tamen, continuatæque ſunt, & rectè ut priores in tranſurſum

De Mylo-Hyoide muſculo.

Myot. Ref. cap. 33.

ſurſum feruntur ; Atque ex his nulla ad os Hyoides pertingit ; Sed ab uno ad aliud latus protenſę, deorsùm incurvatę, immobili utrique extremo infiguntur ; quę dum in contractionem veniunt, quum media earum pars, immobilibus extremis, utpotè convexa, inferior ſit, eam attolli, atque adeò linguam ad palatum adurgere, neceſſe eſt ; minùs enim, adductis dentibus, diſtat lingua à palato, quàm convexa inferior hujuſce muſculi pars, ab ſuis adhęſionibus. Cæteræ autem Hyoidi proximiores fibrę, quæ longiores multò ſunt, ita ad illud contendunt, ut non ſingulę in ſuum latus, ſed ex iis nonnullę ultra medium protenſę, ubi & decuſſantur, obliquè in adverſum ferantur, & in tendineam ſubſtantiam mutatæ, in Hyoidis baſim terminentur. Ubi alterutra tantùm hujuſce pars ageret, non in priora, ſed in latus, Hyoides deduceretur : ubi autem utraque tenditur, ne tum in priora quidem trahitur, ſed in ſuperiora propellitur, ac tum voci, tùm deglutitioni, tùm maximè exprimendæ è ſublingualibus glandulis ſalivæ opitulatur : quippe qui eas arctè complectitur. Quod ſi in priora Hyoides deducendum eſt, atque ejus quoque ope lingua exerenda, per Genio-Hyoidem potiſſimùm efficitur.

De Stylo-Hyoide muſculo.

§. XX. Binos utrinque Stylo-hyoides muſculos comperimus ſæpè ; quorum quidem, tùm diverſa inſertio, tùm magnitudo eſt ; Novus etenim, & gracilior alterius adminiſter, & ſocius, ejuſdem prorsùs figuræ, ab eodem productus principio, tereti tendineo termino obliquè ductus, in interiorem Hyoidis partem, propè cornicùla infigitur : majoris autem terminus ad eum locum eſt, quà, hinc extremæ Mylo-hyoidis, inde Coſto-hyoidis fibræ inſeruntur, ac inter eas conjectus, exteriùs ad Hyoidis baſis angulum habetur. Ut ſæpiſſimè à maxillæ digaſtrici tendine is diremptus eſt : ſic aliquando ab eo non pertuſus deſinit, aliquando autem proprias aliquot fibras ita ei adjungit, ut pariter ad unum maxillæ locum terminentur. Ubi autem eum accuratè diſſecuimus, duplici velut prodire principio comperimus : altero ſiquidem ab Styloide proceſſu, altero ab interiore facie maxillę anguli. Tereti tendineo exortu ab exteriore, & ſuperiore Styloidis parte emergit, ac per ejuſdem poſteriora demittitur.

Styloidis ligamentum.

Ma-

Maxillæ autem angulo, quà is maximè flectitur, & in priora profertur, lato admodum, & membraneo ligamento copulatur, ita tamen, ut tendinis ſpeciem luculenter præſeferat; tametſi ligamentum latum Styloidis eſt huic muſculo præcipuè innexum: quod, ſive ob Styloidis firmitatem, ſive ob quamdam adſitarum glandularum compreſſionem, aut motum, ſeu potiùs, ne rectà contractus, vel nimiùm partem attollat, vel nimiùm Arteriam Carotidem apprimat, quæ inter eos muſculos aſcendit, qui ab Styloide procedunt, ſive ob univerſa, determinatu facile non eſt.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT VII.

De Pharynge.

§. I. PRiuſquam de ſingulis Pharyngis partibus, quas habuimus obſervationes, proferamus, juvat quædam in univerſum, de illius figura, & poſitu (quod ab Diligentioribus Anatomicis prætermiſſum fuit) verba facere. Poſterior Pharyngis facies lata eſt, & planæ ſuperficiei, niſi, quantùm Cervicis Vertebrarum lenis convexitas detrahit: Ab una Cranii baſi rectà demittitur; in cujus dextra, ſiniſtraque procedentes Arteriarum Carotidum, ac prolabentes è diverticulis Jugularium Venarum trunci, unà cum ſexti paris, ſive Intercoſtalis, & octavi, ſive Vagi majoribus propaginibus accumbunt. Non una, ac ſimplex eſt hujus organi figura & diſpoſitio: ſuprema ſiquidem ejuſdem pars, quà Tubarum Euſtachii extrema tuberoſa prominent, latior eſt; quam infra, mox contrahitur, & multò anguſtior fit; quod ab iis potiſſimùm efficitur muſculis, qui ab utriuſque maxillæ extremo profecti, in poſteriora converſi feruntur: de quibus fuſiùs ſumus ſermonem habituri. Sub hac contractione, rursùs Pharynx explicatur, cujus major amplitudo eſt, quà Stylo-pharyngæus muſculus eidem applicatur, ac potior Hyo-pharyngæi portio ad poſteriora reflectitur; Is ubi ad Hyoidis, & Thyroidis extrema devenit, contrahitur iterum, iterumque ſub eo loco paulùm diducitur, ac poſtremò ſeſe contrahens, tùm ob figuræ, tùm ob partium diverſitatem mutato nomine, in Stomachum, ſeu Œſophagum terminatur. Poſteriùs, ac præſertim circa ſuperiora, utrinque

Figura, poſitus, nexus Pharyngis deſcribitur.

in

in acutum angulum Pharynx conformatur, & ſuperior, de qua diximus, lateralis coanguſtatio, ſeu cavitas, molli adipis ſubſtantia pro maxima parte repletur: vel ut is muſcularium fibrarum rigiditatem prohibeat: vel ut earumdem frequentiſſimæ contractioni faciliùs obſequatur. Et prior Pharyngis pars variè compoſita eſt; quoniam quæ poſteriùs à Palati extremis, ſeu veriùs ab inferis (ita nobis in præſentia loquendum eſt) Sphenoidis proceſſibus propendet, contractior poſtica eſt: quæ verò infra eum locum eſt, & ab inferiore maxilla emergit, latior multò cæteris omnibus partibus eſt; atque eò fortaſſe, ut cibis deorſum detrudendis laxior via pararetur: ne, ſi fortè hac amplior ſupera foret, per ampla poſtica Narium foramina, facilis nimiùm illis egreſſus pateret: atque ob hanc potiſſimùm rationem proviſum puto, ut qui ſuperiori, atque anguſtiori cavitati muſculi inſerviunt, validiores, atque latiores multò inferioribus ſint: ne, per potiorem inferiorum vim, ad ſuperiora propulſa alimenta, in Narium Antra immitterentur: quod quandòque in inferiorum partium validiore contractione, ſeu inflammatione, contingere obſervamus.

Muſculi hujus ſuperiores validiores ſunt.

§. II. Quò autem ea magis, magiſque in aperto ſint, tùm quæ de figura, & poſitu diximus, tùm quæ potiſſimùm, de muſculis, cæteris Anatomicis non omnino conſentientia, ſumus expoſituri, neceſſe eſt, aut legenti concipere, aut inquirenti partem hanc ſuis in ſedibus conſecare. Itaque antequam quiſquam Pharyngis conſectionis initium expediat, vertebræ Cervicis omnes unà cum muſculis, cautè ſunt (quod facile eſt) removendæ: ut poſterior univerſa Pharyngis facies ſeſe in conſpectum præbeat; Quo inutilibus purgato membranulis, ſingula tum luculenter dignoſcenda ſe exhibebunt. Ut autem & ejuſdem latera detegi poſſint, ab imo capite exſcindendæ utrinque erunt Carotides arteriæ, Jugulares venæ, ac nervi ſecundùm eas decurrentes; quibus præparatis, in oculos ea protinus incurrent, quæ cæterorum Anatomicorum ſedulitatem, ob diverſam fortaſſe diſſecandi rationem, præteriere. Atque hìc loci prætermittenda non eſt ſine æqua laudatione, præ cæteris, Clariſs. Valſalvæ magna in hiſce partibus proſecandis diligentia, quæ quum plura detexerit, atque illuſtraverit, quamquam opus hoc non abſolvit, reliquis tamen Ana-

Pharyngis conſectionis ratio.

tomi-

tomicis faciliorem viam compoſuit, quò id ampliùs perficeretur. Nobis igitur per tanti viri manes licebit, non quem ipſe inſtituit, ordinem conſequi, ſed eum proſequi, atque detegere, quem illius partis ſtructura conſpecta exhibebit. Edita itaque media Pharyngis pars validè ſubtus priori Occipitii proceſſui juxtà primæ Vertebræ, ſeu Atlantis corpus illigatur; lateralis autem, utrinque extremo petroſi proceſſus innectitur: ſummæ partis quod medium eſt, lacertoſas fibras exhibet, acutum in angulum conformatas; quæ nonnullorum illuc uſque procedentium muſculorum extremum ſunt, qui quum utroque extremo immobilibus locis inſerantur, utrobique aut terminum habent, aut principium. Quæ verò partes ſumma hujus latera efficiunt, prorſus ſunt membranoſæ, frequentiſſimis tamen cumulatæ glandulis, atque hæ à Tubarum prominentibus extremis ſuſſultæ, ne concidant: tùm vocis commodo, tùm maximè reſpirationis, ubi hæc præſertim per Narium cava efficitur. Editam autem eam Pharyngis partem, quam in angulum compoſitæ lacertoſæ fibræ, tendineo velut vertice, Occipitii proceſſui copulant, nos aliquando ſecus illigatam vidimus: per validum nempè fibrarum faſciculum, qui teres ſupernè demiſſus ſenſim fuſis, tenuatiſque fibris, per quatuor latos digitos rectà deducebatur, ac in poſteriorem, exterioremque Pharyngis faciem cæteris implexus fibris, penè evaneſcens deſinebat. Is quum adeſt, eum enim adeſſe & nos non ſemel vidimus, nec ſemel iis qui aderant luculentiſſimè demonſtravimus, ſive Solitarius, ſive Impar, ſeu Pharyngis Azygos dici mereretur: cujus contractione Pharyngem attolli probè conſtat.

Pharyngis muſculus ſolitarius, ſeu azygos.

§. III. Præter eum, quem imparem diximus, neque perpetuum deprehendimus: primum, ex noſtro diſſectionis ordine, Pharyngis muſculorum par, illud eſt, de quo ſucceſſivis temporibus Clari Anatomici, Joannes Veslingius, Dominicus de Marchettis, Antonius Molinettus diſſeruere; ac ab aliquibus Spheno-pharyngæum, ab aliis Ptherygo-pharyngæum, nominari conſuevit. Illud tùm à Ptherygoidis corniculo, tùm ab interioris alæ crepidine, latuum, ſed tenue prodit: atque demiſſis paulùm fibris, circa lateralem angulum rurſum aſſurgentibus, in poſteriora fertur iiſdem collectis, & in ver-

Syntag. Anat. c. 3 Anat. c. 2. Diſ. An. Path. l. 3 c. 11.

De pari muſculorum Ptherygo-pharingæo.

ticem compoſitis, per ſummum, mediumque Pharyngis properans in Occipitii baſim illigatur. Quum media hujuſce muſculi inclinata pars, utroque immobili extremò inferior ſit: ubi in contractionem venit, decurtatis fibris, & majorem nactis rectitudinem, eam Pharyngis partem in ſuperiora trahi, neceſſe eſt. At non modò eum attolli, ſed & priorem ejus cavitatem coanguſtari oportet; quum enim, inter utramque interiorem Pterygoidis alam interceptum ſpatium, minus ſit, & contractius, quàm poſterior circa eum locum Pharyngis cavitas, dum muſculi ad hanc partem tenduntur, ea non contrahi, adductis lateribus, non poteſt.

Par muſculorum novum Salpingo-pharyngæum.

§. IV. Secundi Pharyngis muſculorum paris, quod nos, habita utriuſque extremi ratione, Salpingo-pharyngæum dicimus, non modò Euſtachius (nè de cæteris loquamur) qui Tubæ primùm notitiam in Anatomen invexit, ſed ne Clariſ. quidem Valſalva, qui & Tubæ nomen impoſuit, & circumſitos ei muſculos, ſi non detexit, certè illuſtravit ampliùs, non modò deſcriptionem, verùm ne indicium quidem dedere. Muſculus is itaque, utrinque alter, tenuis, ſed longior, & gracilis, eleganti figura donatus, tenui itidem oritur tendineo disjecto principio, obliquè à poſtica crepidine cartilaginea Tubæ Euſtachianæ; inde mox in carneum mutatus, ad decuſſim cum Salpingo-ſtaphylino, cui leviter jungitur, rectà demittitur: ac ſub Pharyngis membrana per interiora ejuſdem latera in ima deſcendit. Ubi vel apta non ſuppetant Cadavera, vel is ſedulò non inquiratur, quin vel unquam, vel luculenter detegatur, vehementer dubito. Duplici autem ratione inquiri is poteſt, utraque tamen ſuis in ſedibus conſectis partibus. Prima igitur eſt, cum accuratè tùm ab ſuo principio, tùm ab exteriore Tubæ latere, Salpingo-ſtaphylinus muſculus deducitur: ita tamen, ut vel quidquam ex eo, Tubæ potiſſimùm extremò non adhæreat, vel ex ea quidpiam, quod detrahendi muſculi non ſit, haud eximatur; Ubi id peractum eſt, atque earum fibrarum extrema, quæ Occipitio innectuntur, ſimul ſed leviter, atque accuratiſſimè, diducta ſint, & utraque ea parte inclinata, primò fuſus muſculi tendo, deinde reliqua ejuſdem pars, interiori Pharyngis membranæ innexa, ſeſe in conſpectum dabit. At cum facilior, &

Inquiſitionis duplex ratio.

lucu-

luculentior altera sit, hanc potiùs adhiberi methodum, Auctor forem. Detracto itaque earum fibrarum vertice, quem Occipitis processui jam diximus copulari, ac pariter, quò fieri potest accuratiùs, ab cartilagineo Tubæ latere, tum ab adjuncto Pharyngis loco, obducens membrana sic deducatur, ut duos ferè transversos digitos infra Tubæ extremum demissa sit: quò protinus, uno obtutu, in conspectum dentur, interius cartilagineum Tubæ latus, ac ex ejusdem crepidine prodiens, & demissus musculus noster, quem ponè, ad decussim in priora productus Salpingo-staphylinus facilè spectabitur. Duplici quadantenus officio fungi hic musculus posse videtur: tum, ut intentus ad attollendum pharyngem operam præstet; quà, ut, adducendo cartilaginosum Tubæ latus ad exterius alterum membranosum, eum queat arctare meatum. At vel quo tempore, vel quo beneficio? Nisi fortè, Tubæ viam intercipi aliquando opus est; vel, tracta, aut lacessita Tuba, ut, quod lenti humoris intus habet, tùm pro deglutitionis commodo, tùm pro auditus facilitate, emittat: At quum planè assequi vera non liceat, ulteriùs divinare non ausim.

Par novum nostrum Mylo-pharyngæum.

§. V. Tertio ad Pharyngem pertinenti novo prorsus musculorum pari, cujus nullam in Anatome factam mentionem, me legisse, recordor, Mylo-pharyngæi nomen jure inditum est: quippe cujus utrinque exortus est, ab inferiore maxilla, ponè ultimum molarem dentem. Huic principium acutum, tenue, tendineum est: mox laxior, proximique Pterygo-pharingæi fibris copulatus, post lenem inclinationem provectus ad posteriora Pharyngis contendit, fibrarumque extremis in tendinem mutatis, infra Pterygo-pharyngæi terminum, Pharyngi applicatur. Hujus non modò munus est Pharyngem in priora trahere, & utramque faciem quodammodò adducere, ut & paululum inferiorem partem, cui adhæret, attollere; verùm etiam Tonsillas glandulas, quas complectitur, comprimere, & detrudendis cibis, expressum inde humorem immittere, quò seu magis solvantur, seu prolabantur faciliùs. Nostri hujusce musculi nihil produxisse industrium alioquì Valsalvam, non miror: quum de eo, vel nullum indi-

Tonsillas complectitur, & arctat.

catum unquam ab aliis veſtigium, vel nulla unquam habita verba fuerint; at non vidiſſe par alterum Pterygo-pharyngæum, ſuis adeò proximum diſquiſitionibus, de quo quippe factum ab aliis ſermonem ipſemet noverat, haudquaquam percipio: quum & data nomina, & concreditum iiſdem munus quampiam ſaltem de ea re ſuſpicionem in ſcribente excitare debuiſſent; qua ductus, & conſtantem, & perpetuum ejuſdem exortum, ac fibrarum inceſſum & noviſſet ipſe, & ſine ulla ſedulitatis nota, in re alioquì perfacili, aut congruentius dediſſet nomen, aut minùs à veritate alienum Iconem exhibuiſſet; qui in utraque Tabula v. vi. alterius I, alterius B, litteris deſignatus, utpotè Gloſſo-pharyngæus exhibetur; quem quidem adeſſe, negare non audeo; at qualis à prælaudato Auctore proponitur, neque à nobis, neque à quocumque accurato Proſectore haberi poteſt.

Tract. de Aur Hum. *Gloſſo-pharyngeus tantus non eſt, atque exhibetur.*

§. VI. Quartum id muſculorum par dicimus, quod cum Valſalva, nos pariter Gloſſo-pharyngæum nominamus, licet & tenujus multò illud ſit, ac ab eo delineatum habemus, & vel bis infra illud muſculares fibræ occurrant, à Lingua ad Pharyngem procedentes. Is igitur muſculus, ab Linguæ latere prope baſim abſcedit, & ſursùm provectus, infra Mylo-pharyngæi fibras, in poſteriorem Pharyngis partem ſeſe inſertum conjicit, ac ſuperiori muſculo coadjutorem ſe præbet; quem ſi aliquantò latiorem Clar: Valſalva delineari curavit, id eo contigiſſe dicendum, quod tùm Pterygo, tùm Mylo-pharyngæi fibras ab hoc luculentiſſimè diſcretas, Gloſſo-pharyngæo minùs rectè adjudicaverit. Quamquam nè id quidem eum ſatis tueri poteſt: ſiquidem, tantum fibrarum intereſt inter Hyo-pharyngæi verticem, & Pharyngis ſummum, quò ferè dumtaxat lacertoſæ ejuſdem fibræ in acutum terminantur, ut vix, quadrantem interjecti illius ſpatii æquent eæ Gloſſo pharyngæi fibræ, etſi latioris ab eo propoſiti, quod re vera obducitur à ſupra deſcriptis Mylo-, & Pterygo-pharyngæi fibris. Præterea nè illæ quidem extimam partem tenent, ſed vel omnes, vel plurimæ ſeſe in interiora, ſub Mylo-pharyngæo conjiciunt „ Inceſſum autem circularem „ quem deſcribit, vel in eo nullum reperio: ſiquidem, is in edita Pharyngis parte, utrin-

De Pari Gloſſo-pharyngæo. Ibid. Tab. 6. lit. B

utrinque ad latera, posteriùs occurrit, atque ille Pterygo-pharyngæi est: vel in quolibet supero Pharyngis musculo penè comperio.

§. VII. Quinti porrò alterius utrinque conspicui Pharingis musculi, cujus originem primamque distributionem omnes quidem novere Anatomici, genuinos fines, atque Officia, quot ex iis intellexerint, ea declarabunt, quæ mox sumus exposituri. Unus utrinque Pharyngi adstat musculus, ab Styloide profectus, (quamquam non semel binos reperi ab utroque latere demissos) cui Stylo-Pharyngæi nomen est: etsi non uni Pharyngi consulit. Lato hic carneo tendineo exortu, ab Styloidis radice, medià inter priorem, & interiorem facie proficiscitur: post tres circiter latos digitos, demissus ad Pharyngis lateralem angulum bifariam dirimitur, cujus tenujor, & superior pars Pharyngem subit infra descriptum fibrarum fascem, Glosso-Pharyngæum dictum; quæ rursùs bipartita, superior, & tenuior interiùs in posteriora Pharyngis contendere videtur; altera inferior, & crassior, in interiorem Pharyngis faciem producta, ad inferiora deducitur. Altera verò major à primo diremptu ejusdem musculi portio, nulla emissa fibra ad Hyoidis sive basim, sive latera, tota quanta est in Thyroidis latera implantatur: eo tamen discrimine, quòd pauciores hujusce fibræ in superiorem Thyroidis oram, reliquæ autem confertiores in ejusdem Thyroidis latus, infra superiorem processum inseruntur. Quamobrem non tantummodò Pharyngi musculus hic prospicit, verùm, etiam Laryngi plurimùm famulari, non modò nobis constitit, sed & Spectatissimo Morgagno, quì de Falloppio id receptum, utpotè restituendum proposuit. Quamquam circa hanc Exercitatissimi alioquì Prosectoris diligentiam, tria occurrunt animadvertenda, quæ faciliùs ex ejusdem verbis, qualia sint, dignoscentur. Ait itaque „ Quartum, quod & Faucibus adscribi „ potest, oritur ab interna facie calcaris, gracile admodum, „ atque ad interiora declinans, in membraneum veluti desi- „ nit tendinem, qui primæ Laryngis Cartilagini, ac Hyoidis „ lateribus, necnon & extremæ Linguæ inseritur „ Qui singuli fibrarum fasces, etsi veri reapse sunt, & existunt, atque eo ferè incessu se habent: non sunt idcircò singulæ ab eo exortu derivandæ; quoniam, quæ harum duæ, postremæ sunt,

Stylo-pharyngæum par num plures noverint.

Pars ejus in Pharyngem.

Pars in Thyroidem inseritur.

Adv. An. 1. An. 8.

Obs. Anat.

Tria in Falloppio animadvertenda.

neque

neque ad Ossa Hyoidis, aut Styloidis quicquam pertinent. Primum igitur est, ut rectè Diligentissimus Falloppius, pro ea, quæ illi erat, Cadaverum humanorum copia, animadvertit, quòd „ hujusce musculi fibræ in membraneum velu„ ti tendinem definunt, qui primæ Laryngis Cartilagini inseritur „. Ex his alterutrum dicendum est: eum videlicet non comperisse, potiores hujusce fibras in lateralem Thyroidis oram inseri, vel earumdem substantiam minimè dignovisse; nostris siquidem observationibus perpetuò deprehendimus, quemadmodum eam Stylo-pharyngæi partem, quæ in superam oram inseritur, vel constanter, membraneam esse, ita potiorem aliam, quæ in ejusdem Thyroidis latus inseritur, luculenter carneam occurrisse. Quod autem (id alterum est) ab eodem Stylo-pharyngæo quædam fibræ decedant, quæ in Hyoidis latera inserantur, nostris observationibus minùs consentire videtur. Quin imò apertè proferam, quid tanto Viro imposuerit, quod nulli vel diligentissimo perpetuò declinare, fas est, ubi præsertim, vel non sæpiùs repetatur accuratum examen, vel id in iis instituatur Cadaveribus, quibus minùs lacertosæ atque discretæ fibræ sunt; quæ quum id ipsum exhibere videantur, eadem semper specie fallunt. A' posteriore igitur media Pharyngis parte exteriùs fibrarum fasciculus discedit; qui, vel aliquando ab reliquis discretus, Stylo-pharyngei interiori lateri apponitur, vel sæpissimè sub eodem, ubi primò in superiorem & inferiorem partem dirimitur, velut inter ejusdem crura subiens, in priora profertur, ac leniter in arcus modum incurvatus, cum Genio-glossi acuto termino, videlicet interiùs ad Hyoidis Cornicula jungitur; atque illud fuit, ni multùm ego fallor, quod Falloppio imposuit: cujus quidem difficillimum est fallaciam detegere. Is pariter ex iis lacertulis est, de quo suprà verba fecimus, & ad Linguæ basim terminatur. Quod autem, tertium diximus esse animadvertendum, ad illud pertinet: quod nempe Falloppius vidisse visus fuerit ab Stylo-pharyngeo ad extremam Linguam demitti fibras; quæ quum ad Linguam quidem pertineant, minimè tamen ab Stylo-pharyngeo procedunt: verùm summis ejusdem fibris adjunctæ, ad eum sanè non terminantur, sed ulteriùs profectæ, & ad posteriora delatæ in

Lacertus alter ab Lingua ad Pharyngem.

Pha-

Pharyngem poſtremò inſeruntur. Atque hic quoque utriuſque fibrarum permixtio hallucinationis fortaſſe in cauſa fuit: quum is non ad Stylo-Pharyngæum, ſed ad Gloſſo-Pharyngæum pertineat.

De Hyo-pharingæo.

§. VIII. Hyo-Pharygæum par, quod Valſalvę quartum eſt, nobis ſextum, neque prorsùs novum eſſe, neque eo omnino modo ſe habere, aut Falloppium legentibus, aut Pharyngem ſedulò diſecantibus, perſpicuum planè fiet. Non enim omnino novum eſt, quum de eo ſcripſerit Falloppius „ Tertium ortum ab ea parte, quà baſis capitis cer- Obſerv. An. „ vici jungitur, tenue admodum totam faucium poſterio- „ rem, ac lateralem cavitatem veſtit, & deſcendens in Hyoi- „ dis latera, & primam Cartilaginem Laryngis, & aliquan- „ do in radicem linguæ, obſcurè tamen „. Ne quiſquam autem merita fraudetur laude: Falloppius id primo vidit, & propoſuit, Clar. verò Valſalva diviſit, illuſtravit, nomenque impoſuit; quamquam non duplex, ſed una ac ſimplex eſt ejuſdem inſertio: id etenim extremo cornui primùm inſeritur, ac ſenſim productis fibris, in omnem continenter cornuum longitudinem, poſtremò in cornicula inſertum terminatur. Quem autem alterum ſubdit prælaudatus Falloppius fibrarum faſciculum, ab Lingua ad Pharyngem contendentem, noſtris pariter obſervationibus compertum habuimus; quum is juxta Hyo-Pharyngæi latus, ab ejuſdem acuto termino demiſſus, illud inter, & Stylo-Pharyngæi adhæſionem multùm reflexus, & aſſurgens in priora agitur. Quà in binos diremptus lacertulos, altero ad Hyoidis cornicula, altero ſub ſtylo, & Hyo-Gloſſo, ad Linguæ radicem properat; atque hic inferior lacertus eſt, qui nonnullis, ſive muſculis interjectis, ſive fibris, ab cæteris diſcretus, ab Lingua ad Pharyngem contendit. Quare triplex eſt, diverſæ magnitudinis faſciculus, qui ad ſuperiorem Pharyngis partem protenditur; quapropter, vel triplex eſt Gloſſo-Pharyngæum, vel triplici diſcreto faſciculo Gloſſo-Pharyngæum par compingitur. Neque eo omnino modo Hyo-Pharingæum ſe habere, atque ab Clar. Valſalva proponitur, inſpecto potiſſimùm ejuſdem Iconiſmo, declaratur; quum nec tantum illud ſit, ut vel inferius alterum par, Thyro-ſcilicet pharyngæum, altitudine

Continua Hyoidis inſertio eſt.

Tertius Lacertus ab Lingua ad Pharyngem.

tudine aut ſuperet, aut æquet: neque ſummum apicem illud conſtituat, quum à ſuperis jam deſcriptis muſculis, unum præter Stylo-Pharyngæum, atque alterum interiùs conſitum Salpingo-Pharyngæm, efficiatur; In quo, ſi probè Iconis fibras dignoſco, fibræ omnes vel inferiores, aſcendere videntur: quum aliter obſervare conſueverim, & res ipſa ſe habeat; ſuperiores enim, quæ ab lateribus Hyoidis propè baſim decedunt, in ſuperiorem, quæ verò in faſciculum collectæ ab extremis cornubus derivantur, in inferiorem Pharyngis partem deſcendentes, ſub Thyro-Pharyngæo (quod diligenter animadverſum fuit) producuntur. Quam porrò „ rectam tenibid. n. 20. „ dinoſam lineam cum oppoſitis concurrentes fibras compo-
De poſtica Pharyngis linea. „ nere „ & deſcribit, & delineat, ipſum quidem vidiſſe reor; at id mihi ſæpiſſimè obſervanti, nullum hujuſce lineæ veſtigium conſpicere datum eſt: ac noviſſimè præſertim in ſene propè octoginta annos nato, cui plena, ac lacertoſa contigit corporis conſtitutio, morboque quàm breviſſimo non confecta (etſi in iſtiuſmodi ſubiectis lacertoſæ partes plurimæ ſeu tenues ſeu extremæ, præſertim maximè exercitatæ, in tendinoſam ſubſtantiam migrare conſueſcunt) aliud quicquam ſanè notavimus, de quo mox ſumus verba facturi. Hujus muſculi actio eſt, ut utrumque extremum ad priora adducatur, atque adeo Pharyngis cavitas contrahatur.

§. VIV. Ad ſeptimum me properantem, Thyro-ſcili-
De Thyro-Pharingæo. licet Pharyngæum, nulla ab Clar. Valſalva dirimit obſervatio; præterquam quod nec talis, nec tanta, aut tam conſpicua tendioſa linea poſteriùs in ejuſdem medio conſpiciatur: Non talis quidem nec tanta, quum in inferiore potiſſimùm ejuſdem parte, nil occurrat, quod linea dici mereatur: nec tam conſpicua in edita ejuſdem Thyro-Pharyngæi parte deprehenditur; quà ſi quid eſt, & breve, & obſcurum, ac latiuſculum apparet: licet ex his profectò non pauca Scalptoribus tribuenda ſunt. Quum & alterum adjicere lubeat, inferius ſcilicet Thyro-Pharingæum, non modò à Thyroide, verùm & à Crico-Pharyngæi membrana, cui inſidet aliquatenùs, fibras ſuas derivare.

§. X. Octavum nobis ex iis, quæ poſteriùs in Pharynge ſine ulla, aut levi ſectione deprehenduntur, Crico-Pha-

ryn-

ryngæum par dictum est; cujus transversæ fibræ ab eodem Auctore proponuntur, & in Tabulis exhibentur: quarum quidem, etsi hujuscemodi plures sunt, nec omnes tamen ita esse cognovi, nec ex ejusdemmet Tabula ita exhiberi posse videntur. Non ita quidem exhiberi possunt; quæ enim circa ejusdem verticem sunt, si transuersim rectà, ut in Tabula monstrantur, protenderentur, non ab Cricoide, sed à Thyroide eas proficisci significaretur. Sic verò superiùs potissimùm non se habere perspicuum est. Non de iis loquor, quæ ab eadem Cricoide, nullà divisionis nota, ab Thyro-Pharyngæo disiunctæ, exteriùs Crico-Pharyngæo imponuntur; sed de ejusdemmet superioribus, quæ prorsùs ab Thyro-Pharyngæo discretæ, nec ab inferioribus sociis sejunctæ, & unum musculum efficere jure videntur, & facilè diversum incessum præseferunt. Has etenim in superiora productas circa medium decussari sedulò inquirenti manifestissimum censeo. Atque ne quid ad hunc locum pertinens, minus commodè aliò traducam: quænam sit horum musculorum dispositio, quæque veræ earumdem fibrarum insertiones hìc loci proponere juvat. Quamquam fusiùs fortasse de hujusmodi mirifico musculorum opificio differendi occasio incidet; ubi præsertim luculentiùs conspicua eorumdem structura potiorem opportunitatem exhibebit. Præter binos supremos Pharyngis musculos, Salpingo-scilicet, & Pterygo-Pharyngæos, atque lateralem alterum Stylo-Pharyngæum, cæterorum omnium, Mylo-videlicet, Glosso, Hyo, Thyro, ac superioris partis Crico-Pharingei fibras decussari, qui non obiter illas intuebitur, luculenter perspiciet. Hę siquidem cum ad medium pertingunt, in tendinem ferè mutatæ non rudi quodam artificio, ut hucusque creditum fuit, conglutinantur, sed in membranosam, ac tenuissimam substantiam intextæ intrò conjectę prætervehuntur, ac ad oppositum latus migrant: atque ita nulla tendinosæ illius rectę lineæ necessitas, quum eæ subter in tenujorem, ac latum tendinem abeant.

Idem Tab. 6. fig. 1. lit. H.

De Crico-Pharyngei fibrarum diverso incessu.

De nonnullarum fibrarum decussatione.

§. XI. Locus nunc esset, ut quæ hisce musculis subjiciuntur, continuò exponerem, neque aliò evagarer, turbato dicendorum ordine; sed quum opus sit, antequam de Oesophago verba fiant, ut de hac re observationes expediam:

de muſculo itaque Staphylo-Pharyngæo, ſeu, quod idem Auctori eſt, de Pharyngo-Staphylino, utpote de conſpicuo, ac pręſtanti Pharyngis muſculo, ſermo priùs habendus eſt. Verùm quum, juxta laudabile Valſalvæ inſtitutum, minimè deceat à Pharynge Vvulam diſiungere, atque excidere, id nos ultro proſequemur: non tamen rati mobilem eam partem, undè teres Columellę corpus propendet, Columellę, ſeù Vvulę tantummodo nomine eſſe donandam. Quoniam ea neque ita conformata eſt, ut proximè ad id nominis accedere queat; neque tantula ut præ Columella multò maxima non ſit; neque tantuli uſus, cui vel nulli muſculi famulentur, vel nullum addictum commodum, & neceſſitas intelligatur. Nos igitur cum Doctiſſimo, ac Celeberrimo Hermanno Boerhaavio, ſeorſum hanc partem nominandam eſſe cenſemus, ſive lubeat, cum prælaudato Viro, eam „ palatum membrana„ ceum, ſeu muſculoſum „ ſeu mobile pendulumque, dicere, perinde erit: dum per id nomen non teres Vvulę corpus, ſed alteram fuſam expanſamque partem à nobis ſignificari intelligatur. Id igitur Palatum mobile, modò majus, modò minus deprehenditur, pro cæterarum partium ratione; rarò ſiquidem in minoribus duos latos digitos non æquat: rarò in majoribus tres ſuperat; oſſeo Palato continuum eſt, poſtremiſque ejuſdem Oſſibus validiſſimè innectitur: atque ad latera interiori Pterygodis ſinus alæ illigatur. Laxior, ac mollior ſupernè integit membrana à narium antris deducta: huic minor glandularum copia ſubſternitur; quę verò ſubter eſt, ab oſſeo palati fornice deducitur multò validior eſt, quam confertiſſimi glandularum acervi interiùs tenent; Lateribus per nectentes muſculos jungitur, inferiùs omnino ſoluta, & propendens: niſi quatenùs laxè per circum ambientem membranam copulatur. Hanc multifariis motibus partem cieri, ſine Anatomica moventium muſculorum poſitus diſquiſitione, facilè deprehenditur; ſolo quippe intuitu, prę varia illius partis agitatione, diducto ore innoteſcit. Hanc ſcilicet ſurſum, deorſumque agi, modò in priora, modò in poſteriora reduci, compoſitis aliquando motibus, liquidò conſtat.

Quæ pars Columellæ dicenda. Inſtit. Med. num. 630.

§. XII. Quibus prejactis: ad eorum muſculorum diſquiſitionem veniendum nunc eſt, qui ad hujuſce potiſſimùm par-

partis motum fuere comparati. Quod ab eodem Cl. Valſalva par Pharyngo-Staphylinum appellatur, atque hiſce proponitur verbis „ Hoc latam, & amplam habet originem à parte „ inferiori Pharyngis, ubi iſte incipit in Oeſophagum reſtrin- „ gi, & per ejuſdem Pharyngis partem anteriorem lateralem „ aſſurgens, cum ad ipſius ſuperiora pervenit, fibras ſuas inſtar „ arcus inflectit, quæ ſub Tonſillis excurrentes, parti inferio- „ ri, & laterali Vvulæ ſe annectunt „ cum noſtris obſervationibus minùs convenit, tùm quod ad illius principium pertinet, tùm maximè quod ad terminum, & inſertionem. Harum enim fibrarum originem, neque ſemel, neque oſcitanter quæſitam, ut ab eo quem ipſe ponit loco, ita etiam ab imo Thyroidis latere productam certò comperimus; Earumdem verò faſciculos non uno tantùm locari poſitu, neque ad unum inſeri terminum, & perluſtravimus ipſi multò diligentiùs, & commonſtravimus aliis. Neque id nobis, poſtquam multa ſedulitate conſtitit, fuit ſatis: id porrò ſumus proſequuti, ut ex earumdem lacertis, quis ad hanc, quis ad aliam partem pertingeret, etſi ii maximè implicati ſunt, tandem conſequeremur. Atque crebrò repetitis diſquiſitionibus iiſque in ſelectioribus Cadaveribus, cognovimus denique, non modò rectè, & utiliter, verùm etiam neceſſariò quidquid à Cl. Valſalva Pharyngo-Staphylinum dicitur, in duplicem muſculum eſſe diſpertiendum: quum non modò principii, ſed & termini, atque adeo muneris diverſitas id jure optimo requirat. Quoniam igitur ex illius fibris nonnullæ ab imo Thyroidis latere, quædam autem ab extrema Pharyngis ferè poſtica facie prodeant, earum priùs proſſequemur inceſſum, quæ vel à memorato Thyroidis latere, vel eidem maximè adjunctæ in ſuperiora feruntur; quò ubi ſeſe contulere, in priorem mobilis Palati partem funduntur ſic, ut diſiectæ non ſummam ejus partem teneant. Quod quum accuratiùs obſervaverim: ita hujuſce muſculi fibras progredi, ac proferri animadverti, ut unam eſſe eamdemque in utroque latere, neque ullam inedita ejuſdem parte mutationem ſubire, deprehenderim. Quapropter non video, quì par muſculorum potiùs, quàm unus, ac ſimplex muſculus, licèt inflexus, ac incurvus, dicendus ſit. Neque hæ quidem „ parti inferiori, & laterali Vvulæ

Pharyngo-ſtaphylini Valſalvæ deſcriptio.

Minùs noſtris convenit obſervationibus.

In duplicem muſculum diſpertiri debet.

ſe annectere „ queunt: quandoquidem in arcus modum compoſitæ fibræ, atque uno eodemque lacertulo, ab altero, ad alterum latus prætergreſſo, vix concipi poteſt, quo pacto propendenti potiſſimùm Vvulæ lateri queant annecti. Quid tandem de eo muſculo ſit, poſt has obſervationes, ſive quod ad ſimplicitatem, originem, & terminum, atque quod ad nomen & uſum facile eſt judicare. Eum unum muſculum eſſe, jam poſuimus; quum verò utrumque illius extremum, continuatis ab uno ad aliud latus fibris, in ima laterali Thyroidis ora habeatur (quæ quòd ſupera multò firmior eſt, ei ſanè principium eſt adjudicandum): quumque mobilior ſuprema pars, quam Vvulam is nuncupavit, neque eo nomine prælaudato Boerhaavio, neque nobis, neque cæteris, puto, Anatomicis, donata placeat: iſte potiùs, ſi quid eſſet circa nomen innovandum, Thyro-Palatinus dicendus videretur. Quamquam autem firmior Thyroides eſt, quàm ſupera ea pars, cui innectitur, atque adeo dum is intenditur eam deorſum velli neceſſe eſt: non inficias tamen ibo etiam quadantenus attolli Thyroidem poſſe. Eà verò ſummopere depreſsà, quod potiſſimùm in deglutitione evenire puto, cum peropus eſſe videtur, ut elata Thyroide prò faciliori ciborum delapſu, quàm maximè mobilis ea Palati pars deprimatur, tùm ut eos quodammodo urgeat, & premat, tùm ne ea elata, ad ſuperiora contra Naturæ conſilium proferantur. Eum autem & in vocibus multam operam præſtare nullus dubito.

Thyro Palatinus muſculus.

Thyroides depreſſo Palato elevari poteſt.

§. XIII. Alia prorsùs ratione alterum, ac potiorem fibrarum faſcem incedere, atque à prælaudato Valſalva deſcriptum eſt, quàm luculentiſſimè conſtat. Has etenim, quę magis versùs poſteriora locantur „ ſurſum profectas inſtar „ arcus inflecti „ vidimus nunquam. Adnotavimus quidem, nec id ſumma indiget ſedulitate, ubi eæ ad mobile Palatum perducuntur, ſic dirimi, ut tenujor earum faciculus, per poſticam mobilis Palati faciem, ad Vvulæ baſim, ſeu ad narium diſſepimentum, utrinque concurrentes adeo proximè accedant, ut tendineo extremo in illud penè inſerantur. Alter autem faſcis aliquantò latior in priore penduli Palati parte, videlicet ſub eo muſculo, qui ab eodem Salpingo-Staphylinus vocitatur, ſic profertur, ut latera tenens, rectà ad Oſſeam

Fibrarum alia ſupra inſerantur.

Palati

Palati oram contendere videatur: quà tenuatis fibris, & in tendineam ſubſtantiam mutatis, eum nonnullis etiam, transverſim muſculi Tubæ proprii dicti tendini immiſceri, comperimus. Quæ ſi vera ſunt (ut non nobis modò, ſed & unicuique conſtare facilè poteſt) nec Pharyngo-ſtaphylinus, nec Staphylo-pharyngęus dici is poteſt. Verùm quum illius principium ab firma Palati ora ſit deducendum, ſi is rectè nominandus eſt, Hypero, ſeu Palato-pharyngęus dici meretur. Unus hic utrinque eſt omnino diſcretus; quare par id jure nuncupandum eſt: cujus eſſe, Pharyngem potiſſimùm attollere, & pendulum Palatum quàm maximè deprimere, & poſtica Narium foramina paululùm diducere, ex harum partium poſitus notitia proclive eſt intelligere. Ne quis fortè vitio det nobis, & ſingulas penè nos dirimere fibras, atque eas veluti novos muſculos in Anatomen invehere, ac ſingulas donare nomine, vel ad inventionis captandam gloriolam, vel ad reliquorum Anatomicorum nominibus ignaviæ notam inurendam; tantùm enim ab noſtro id abeſt ingenio, ut ad Anatomen dumtaxat promovendam, noſtras nos contuliſſe Obſervationes, qui nos norunt, probè intelligant. Per has ſiquidem factum cenſeo, ut quidlibet, jure ſuæ parti adjudicetur: atque diverſis nomenclaturis id dignoſcatur rectiùs, quod antea, nec quid foret, nec qualem præſtaret uſum, nitidè internoſcebatur.

Par novum Hypero pharyngæum.

§. XIV. Gloſſo-ſtaphylinum par Valſalvæ ſedulitate detectum, atque Vvulæ donatum, utpotè tenue, atque exile, vix ita perſequi potui, ut ſingulare quidpiam in eo mihi adnotandum occurrerit. Cujus tamen fibræ omnes, quum ad id loci pertingant, quem mobile Palatum dicere conſuevimus, ad id ipſum deorſum vellendum, & in priora protrahendum potiùs, quàm ad Columellam producendam datæ videntur: itaque in Gloſſo-palatinum, nomen foret commutandum. Memini tamen in craſſiori ſubjecto ita earum fibrarum inceſſum adnotaſſe, ut minor earum numerus, ad teretem, ac deſcendentem Columellæ muſculum applicari videretur, major autem ad ſuperiora paulùm provectus, cæteris aliorum muſculorum incurvis fibris immiſceri; quæ utrum eò terminarentur, an unà cum reliquis, tenuatæ quidem, ſed

De Gloſſo-ſtaphylino, ſeu Gloſſo-palatino.

conti-

continuæ in oppoſitum latus perductæ detorquerentur, atque ad idem in adverſum Linguæ latus contenderent principium: etſi ſubobſcurè quidpiam vidiſſe viſus ſum, quum non ſatis aſſequi potuerim, pro comperto proponere, non audeo. Quamquam id mihi multò probabilius eſt, quum nullum hucuſque viderim, prout recordor, muſculorum extremum, ubi id ad ſolidam quampiam partem non pertingat, illique non adnectatur, ultra non progredi, & ſimulato termino, porrò non pergere, & ad terminum contendere ſuum: quod tametſi indicavimus, id fuſiùs deinceps nos demonſtraturos eſſe confidimus.

Salpingo-ſtaphylini, ſeu Salpingo-palatini.

Ibidem. Obſer. An.

§. XV. Quamquam Anatomicorum plurimi, qui perfunctoriè, ac majori diligentia muſculorum diſſectionem ſunt perſequuti, Pterygo-ſtaphylinum nominarunt, quem rectiùs Salpingo ſtaphylinum Clar. nuncupavit Valſalva: non tamen in id omnes prolapſi ſunt; quoniam Falloppius potiſſimùm ab eo ipſo loco, unde Auctor noſter, ſeu à Tubæ vicinia, eum deducit: de quo quædam incidunt animadvertenda. In triplicem, hunc dirimi faſciculum, ex noſtris diſſectionibus apertè comperimus: quorum laterales tenues ſunt, medius autem multò plenior. Inferior ad Columellam demittitur, atque inter hunc, & medium, aliquot ex iis fibris ſe conjiciunt, quæ ad Narium diſſepimentum provehuntur. Medius autem craſſior faſcis in plurimam inferiorem, ſeu priorem penduli Palati faciem diffunditur; atque hujuſce potiſſimùm fibræ, non modò „ fibris comparis muſculi quaſi continuantur „ verùm earumdem adeò perſpicua, & evidens continuatio deprehenditur, ut unus planè, continuatuſque muſculus, dici mereatur. Poſterior verò ſuperior faſciculus ab reliquis deſciſcens, perſpicuè in adjunctam Palati oram, prope interiorem Pterygoidis alam, ſæpè tendineus inſeritur. Quod idcircò fortaſſe factum arbitror, ne, dum per validam illius muſculi contractionem, ea pars ſurſum, & in poſteriora adducitur, ſeu ita per vim divellatur, ut partes moleſtè ſentiant; ſeu ita attollatur, ut vel in deglutiendis cibis, magis ad ſuperiora, quàm ad inferiora ſternatur aditus, vel potiſſimùm in gravioribus edendis vocibus, ſic inconcinnè trahatur, ut vitiata mira utriuſque Palati conſona cavitate, minùs poſ-

Triplex faſciculus.

Fibrarum continuatio.

Idem cap. 2. n. 19.

ſit.

ſit ad modum vocis accommodari. Hunc igitur muſculum, quem penè fuſum ab ima ad ſummam penduli Palati partem propoſuimus, ne vix quidem in ullo ex datis Valſalvæ Iconibus dignoſcere poſſumus: quum neque ejuſdem amplitudo, neque diviſio, neque inſertio cernatur; non amplitudo: quum is teres, & tenuis exhibeatur; non diviſio: quum unicus & ſimplex; non tamen, aut poſitus, aut inſertio: qui quaſi continuus, ac nuſpiam adhærens, non modò in v., & vi. Tabula, ſed neque, ubi commodè id effici poterat, in iv. ſcilicet, proponitur. Etſi quædam in iſtis quoque deſiderantur, fuſum tamen, disjectumque, nec velut Oſſeæ Palati oræ protenſum, multò antea veriſimiliore imagine commonſtravit Tabula 42. Fig. 4. & 6. Exercitatiſſimus Euſtachius. Tametſi per hunc potiſſimùm Orificium ad Nares occludi non negaverim: ne aſſumpta alimenta, inter devorandum, illud inferantur; & ſuam tamen ad id operam conferunt, tùm noſtri Salpingo-pharyngæi, & Hypero-pharyngæi, tùm Pterygo, & Mylo-pharyngæi: non modò pendulum Palatum elevando, ſed tùm lateralem, quà poſticam Pharyngis faciem ad illud adducendo, contrahendoque.

Amplitudo, diviſio, inſertio.

Uſus.

§. XVI. Quem tandem vel Peritiſſimi Anatomici prætermiſere muſculum, Vvulæ Azygon, ſummus detexit Anatomicus, eumque ita aptè nominavit Morgagnus. Quum hic de eo, unum, aut alterum verbum dicat, ſatis illum eo loci indicaſſe ratus de quo diſertè in epiſtola hactenus inedita „ data nuper „ jam tum, ut ait, in Primis nempe Adverſariis „ ad Cl. Antonium M. Valſalvam „ verba fecit. Quumque ſatis ſuperque fuerit Clariſ: Heyſtero „ à tergo cor- „ poris Vvulæ ſitum, valde tenuem, & teretem tandem offendiſſe „ mihi nunc penſum ſupereſt, qua is ratione ſe habeat, ex repetitis diſquiſitionibus proponere. Hunc, quocumque in ſubjecto quæſitum (quæſivi autem ſæpè) ſemper teretem quidem, & tenuem, comperi muſculum. Is penè ab Oſſea Palati ora, quà Narium ſeptum imminet, inter muſculos Hypero-pharyngæos, ſupra Salpingo-Thyro, ac Gloſſo-palatini fibras, per poſticam mobilis Palati faciem, ultra imam illius oram transverſum digitum, ſiſtitur; quà, multò gracilior fit, ac proximiùs confertis Glandularum acinis, exteriùs

De Azygo muſculo.

Comp. Ad. Præf. p. 24.

Deſcriptio.

teriùs laxa tenuique membrana circumfunditur. Atque hæc ea moles eſt, quam tot nominibus Gargareonis, Gurgulionis, Uvæ, Vvulæ, Columellæ, Veteres donavere: quamque ſæpiùs, aut malè affectis, ac turgentibus circumſitis Glandulis, ultra juſtum modum proferri, aut interdum in Celtica eaque vetuſtiore Lue vexatis, exedi obſervant Clinici. Uno, ſimplici muſculo, unde ejuſdem nomen, Columellam formari, ſi primo oculorum intuitui credimus, dicendum eſt; Sin autem ea, vel inquirantur, vel offendantur Cadavera, quibus ampla illa Organa ſint, aliter ſentiendum eſſe videtur; etſi is unus in Brutis, ac ſimplex muſculus apparet; quæ quamquam, ad Anatomen, ſive illuſtrandam, ſive detegendam, aliquid quandoque præſtare, non negaverim: non idcircò tamen, ex iis, in noſtram, non collata priùs diligenter diſquiſitione, quidquam eſſe traducendum cenſeo; quum maximè & organorum diſcrimina, & uſuum diverſitas, id improbent: quod fuſiùs perſequi opus non eſt. Hunc igitur Columellæ muſculum, non ex Brutorum faciliori Anatomica diſquiſitione unum omnino, ac ſimplicem eſſe dicendum puto; eum ſiquidem in vaſtis corporibus transverſim prope ſuperiora, infra tamen ejus tendineum principium, diſſectum, ſic perſpicuè, nulla manus vi, aut ſcalpelli dirimente induſtria, in geminas velut extantes papillulas diductum vidi, ut eum duplici quaſi cylindro compingi animadverterim. Quæ etſi vera ſunt, uti nos ſumus vidiſſe viſi, non ob id tamen à Præſtantiſſimo Anatomico, jure & rectè inditum Azygos nomen eſt commutandum, quum is vel unus revera ſit, vel unius ſpeciem exhibeat. Ut cæteri quique muſculi, & is in contractionem ex Hominis arbitrio venit; quo ſive prolabente, ſive contracto, reductoque, probè intelligitur, quantum unà cum reliquis conſpirantibus Organis, vocum, & ſonorum diſcrimen habeatur; hoc ſiquidem, aut ferramento exciſo, aut tabo exeſo, rauca effiari voce ii deprehenduntur; quibus verò tumidus plurimùm deducitur, ſuſca velut vox elici ſolet. Quare cum Diſertiſſimo Fernelio Columella „ voci ad ſuavitatem, atque moderationem, velut plectrum, conducibilis „ data videtur.

Nomina.

Vitia.

Uſus.

De Part. Corp. Hum. cap 8.

§. XVII. Porrò ad voces, ne Laryngem dumtaxat, aut Columellam conſtructam credamus, nam & ſuperos quoſque

Pha-

Pharyngis musculos ad eas plurimùm conferre, is intelliget, qui varios eorumdem motus, pro vario vocum sono, in hiantis Os introspexerit. In gravioribus enim, quemadmodum partes omnes in Larynge diducuntur, sic in Pharynge explicantur universæ: præ cæteris maximè, tantùm in gravi sono Hypero-Pharyngæum expanditur, quantùm in acuto adducitur: atque in istiusmodi sonis, minimùm Salpingo-Palatini, seu Staphylini contrahuntur, tum validissimè Glosso-Palatino operante; Quum contra hoc inerti, ii in vehementem contractionem in gravioribus veniant, sic, ut postrema mobilis Palati ora ad posticam Pharyngis faciem quàm proximè adducatur; quo amplior fit Palatini Fornicis capacitas, cujus potissimùm cavitatis, & amplitudinis modus ad sonorum discrimina conducit. Hinc in Fœminis, præter cæterarum partium, quæ voci datæ sunt, exiguitatem, non modò ampla minùs Palati cavitas est, sed ne in profundioris Fornicis quidem modum composita: qualis in Viris observari plurimùm assolet. At quum singula pro dignitate exequi, & summi laboris sit, & ab nostro proposito alienum; aliò me traducam, & de Pharyngis Fornice, de quo minùs antehac actum est, quædam subiiciam. Hic, sub priore, ac retuso Occipitis processu situs, cartilaginosa Eustachii Tubarum extrema interiacet, posteriùs Pharynge, priùs verò Narium septo, & cavitatibus terminatus. Densa, crassaque membranà obtegitur, plurimis cumulatà Glandulis, è quibus spissior mucus destillat. Hanc in læves cavitates, quodam velut ordine compositas, aliquando discretam offendi, aliquando in inordinatos loculos diductam, aliquando sic cavernosam reperi, quæ conspicuis osculis, ac profundioribus sinubus, propemodum Tonsillas æmularetur, è quibus pronum fuit mucosum humorem elicere: cujus si redundet proluvies, eam sic affecti prolabentem percipiunt, quasi ex edito Capite, aut è Cerebri penetralibus diffluentem. Hujus aut lævem, aut spongiosam, aut probè in loculos ordinatam superficiem, non solùm ad vocis modum, & suavitatem conferre; sed plurimùm, ubi ea malè habeat, proximarum partium vitiis subservire arbitror: quę quum minùs oculis pateant, neque in denatis inquirantur, minùs autem inter ornata Clinicorum Consilia agitari consueverunt.

Et summos Pharyngis musculos ad vocē conferre.

In Viris Palati convexitas major, in Fœminis minor esse velit.

De Pharyngis Fornice.

§. XVIII. Ne quid autem eorum, quæ ad Pharyngem quadantenus pertinent, atque à nobis obſervata ſunt, deſideretur, ad imam hujuſce partem deſcendam: ac de Oeſophago nonnulla ſubjiciam, ad hujuſce partis Anatomen illuſtrandam, & ſi plurimùm ego non fallor, ad quaſdam fortaſſe dirimendas controverſias accommodata. Imam igitur Pharyngis muſculorum partem, quam Vetuſtiores Anatomici Oeſophagæum dixere, quæque ab inferis Cricoidis lateribus proficiſcitur, duplici fibrarum ſtrato compingi, eaſque duplici ordine progredi, ex Tabulis Cl. Valſalvæ, cui id Cricopharyngæum dixit, perſpicuè cognoſcitur. Illarum exteriorem fibrarum ordinem, ſeu ſtratum, ad ſuperiora paululùm vergere, atque medio, ut jam retulimus, decuſſari, & facile eſt attendenti conſpicere, & facilius nobis fuit, optantibus demonſtrare. Alter verò inferior fibrarum ordo, dimidiati orbis in modum, ſive imam Pharyngis partem, ſive ſummam Oeſophagi circumvallat. Earumdem autem tertius, etſi eodem plano comprehenſus, atque productus, vel utpote detectu difficilior, ab eodem Valſalva non animadverſus, vel utpote extra propoſitam ſibi tractationem prætermiſſus, neque ab alio, prout novi, memoratus, ab eodem Cricoidis latere, acuto deducitur utrinque principio: cujus lacertoſæ fibræ paululùm inclinatæ ad Oeſophagi principii poſteriora mutuò ſibi occurrunt, ac in adverſum latus, peracta eo loci decuſſatione, æquè ferè inclinatæ proficiſcuntur: Cujus ubi priorem faciem, paulòque inferiorem attigerunt, denuò decuſſatæ, in poſteriora rurſum utrinque commeant: atque ea ratione ad Spiræ inceſſum circumfuſæ, in Oeſophagi inferiora ſenſim, paulatimque demittuntur. Id non in Brutis dumtaxat Animantibus detectum propono, verùm in humanis cadaveribus ſæpiùs ſcrutatnm, ac perpetuò primis diſquiſitionibus reſpondens exhibeo. In Brutis quidem, ut ab nonnullis Claris Anatomicis Brutorum magis, quàm Hominum conſectioni, eorumdem fortaſſe inopia, adictis, propoſitum fuit, non modò luculenter cognovimus, verùm, ex eorumdem Anatome, in noſtram id ipſum invectum, vehementer ſuſpicamur; quod nos, præ cæteris Animantibus in Vituli Marini Oeſophago evidentiſſimè conſpeximus, qui duplici, decuſſa-

De Oeſophagi principio, & fibrarum inceſſu.

Ibidem.

Triplex fibrarum ordo.

Fibræ Oeſophagi ſpinæ in modum ducuntur.

Quod evidentiſſimum in Vituli Marino.

cuſſatoque Spiræ in modum incedentium fibrarum ſtrato, ſummà elegantià compingitur.

§. XIX. Unde autem de eorum ductu, qui quidem conſtans, & perpetuus eſt, in Exercitatiſſimis alioquì Anatomicis variæ exortæ ſententiæ ſint: ex iis, quæ mox ſubjiciam, perſpicuè, puto, dignoſcetur. Dum igitur memoratæ Oeſophagi fibræ ab latere Cricoidis prodeuntes in poſteriorem, inferioremque partem demitti incipiunt, nonnullæ ex iis plùs, nonnullæ minùs inclinantur: atque cum oppoſitis ad angulum obtuſum primùm poſteriùs decuſſantur; quæ deinde in priora ductæ, ac ſenſim inclinatæ, ad obtuſiorem itidem angulum ſibi mutuò occurrentes, iterum decuſſantur, atque quò inferiùs circumferuntur, eò minùs inclinatæ in adverſum latus, cum oppoſitis decuſſatæ detorquentur: ut & lynceis penè oculis, non ſpiræ, ſed orbis ſpeciem, ſeu circuli exhibeant. At quum id infra Oeſophagi principium incidat; accuratiùs tamen ſcrutanti, circa ſuperiorem ejuſdem partem aliter eam rem ſe habere, evidenter demonſtravimus. Hinc ulteriùs intelligitur, minùs veritati congruere eos Icones, qui, quamlibet Oeſophagi partem, æquum in modum inclinatis, decuſſatiſque fibris compingi, ſignificant; quum is decuſſationis, ac inclinationis modus in ſumma dumtaxat humani Oeſophagi parte conſpiciatur. Neque ulla id arte conſequitur; Sed in lacertoſi Viri Oeſophago, tùm in priore, quà poſteriore ejuſdem facie, ubi minor exiſtit fibrarum rectarum numerus, ſi præclaro lumine partes eæ inſpiciantur, extimis tantummodò purgatæ membranulis, quod à nobis propoſitum fuit, in conſpectum dabunt.

Fibrarum ductus in ſummo Oeſophago inquirendus.

§. XX. Quamquam minùs de rectis Oeſophagi fibris inter Anatomicos diſceptetur, de iiſdem tamen habitam obſervationem præterire, non eſt conſilium. Has adamuſſim non rectas eſſe, facilè inſpicienti conſtabit: atque eodem intuitu deprehendetur, non omnem Oeſophagi partem ab iiſdem circumvallari: Nam quum eæ ex priore Oeſophagi facie, Cricodis dorſo innexæ oriantur, ac inde productæ ad inferiora deducantur: protinus utrumque percipietur, ab iis ſcilicet nec univerſam ejuſdem partem obduci, neque in rectum planè protendi. Hæ ſiquidem gemino, acutoque principio à poſtica

De Oeſophagi rectis fibris.

ſtica inferiore Cricoidis ora derivatæ, ad latera ſenſim divaricantur, atque ibidem, craſſiori agmine deorſum productæ, ſummam Oeſophagi poſteriorem partem prorsùm deſtituunt; ad quam leviter inferiùs incurvatæ, atque utrinque ad priora itidem diffuſæ, circa aſperæ arteriæ diremptum, ex æquo omnem Oeſophagi ambitum circumeunt. Hinc circa ejuſdem poſticæ partis principium, nullæ rectæ occurrunt, circa priorem verò faciem, ſub rectarum exortu nullæ obliquæ in ſpiræ modum circumfuſæ deprehenduntur. Hæ etenim ubi in priora primò detorquentur, ſic inclinari opus habent, ut ſummam, prioremque Oeſophagi faciem, ab iiſdem intectam relinqui oporteat; rectæ autem, quarum prior exortus eſt, cum ad poſteriora vergunt, ſic infra principium ad poſticam faciem convertuntur, ut eam nullo pacto obducere queant, atque ea ratione, ſicut prior Oeſophagi pars ab obliquis intecta, ſic poſtica ab iiſdem rectis penitùs ſpoliata occurrat. Ex quo clarum factum arbitror, quo ſcilicet pacto, utraque cavi hujuſce muſculi actio contingat; quoniam Cricoidi, tamquam immobiliori termino geminus fibrarum ordo alligatur; Dum uterque in contractionem venit, tùm Oeſophagi longitudo decurtari, quà ejuſdem cavum contrahi, atque contenta, circumprimente fibrarum actione, tamquam propellente manu, in inferiora devolui neceſſe habent.

Ortus utriuſque ordinis, & actio.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT VIII.

De iis, quæ intra Thoracem ſunt.

§. I. PAuca quidem, nec prorsùs anatomica ſunt, quæ intra Thoracis cavum animadvertenda habemus: ejuſmodi tamen, ut à propoſito noſtro non ſimus plurimùm diſceſſuri: quippe quæ, ſi non omnino anatomica ſunt, anatomicis certè obſervationibus erunt ſuperſtructa. Binas in caveas dirimi Thoracis amplitudinem palàm eſt, eas verò diſparis eſſe capacitatis, is intelliget, qui & ſæpè, & ſedulò in earum partium contrectatione verſabitur. Mediaſtinum ſiquidem, ea videlicet interioris lamellæ Pleuræ productio, quæ ex interiori omni Sterni longitudine deducta, in priorem Vertebrarum Dorſi partem confertur, non ita ex æquo id cavum diſcernit, ut illud in peræquas partes diſpeſcatur; verùm ubi ab Sterni ſummo illa demittitur, ſic ſæpiſſimè in ſiniſteriorem partem inclinatur, ut evidentiſſimè utriuſque caveæ inæqualitas deprehendatur; ac pariter illius diſcriminis ratio innoteſcat. Hæc namque duplex eſſe poſsè mihi videtur: altera ſcilicet, ob quamdam Pulmonis loborum inæqualitatem: inſequens autem, propter Cordis, atque adeò Pericardii obliquum, ſeu maximè inclinatum poſitum. Pulmonis loborum inæqualem magnitudinem indicaſſe Natura videtur, quæ bifariam minorem ſiniſtrum lobum diviſerat, dextero, utpotè majori, tripartito; jam tum animadvertente Galeno, ac ſecundùm eum, vetuſtioribus Anatomicis: quod in Brutis magis conſpicuum eſt, unde cum eodem Galeno, Aſſeclæ didicere, inanem puto hujuſce rei rationem.

Thoracis cavitates inæqualiter diſcretæ.

Unde id, & cur.

tionem commenti; cognovit tamen id ipsum in Homine, & pro-
Thes. Anat. 9 posuit, nemine fortasse prœmonstrante Celeberrimus Ruyschius, quod multò antea Eustachius animadverterat, Tabulæ xv. singulis vi. Figuris luculenter testantibus. Minorem quidem sinistrum Pulmonis lobum præ contractiore caveæ spatio necessariò esse intelligimus; At neutrius tamen rationem planè percipimus. Quod utrumque, tum maximè assequemur, cum sectis utrinque ad Sterni latera Costis, eoque diducto, atque
Loborum Pulmonis positus, & ratio. elevato, utriusque protinus Pulmonis prior prospectus in oculos incurret; quo uno loborum positus, & inæqualis molis ratio percipietur; quoniam dexter rectà subter Sternum productus, per Thoracis priora in viciniam Diaphragmatis deducitur; sinister verò, præterquamquod ab Sterni medio in sinisteriorem paulò partem declinat, ubi ad Cordis verticem accedit, adeo in latus flectitur, ut Cordis conum intectum prorsùs relinquat: quod declarat planè, non modò locum illius lobi defectus, verùm etiam rationem penè demonstrat: Ne scilicet ab allidente eo loci cordis vertice, vel perpetuò pateretur Pulmo, si ibi adesset, ne vel eo Cordis motui com-
Cordis obliquus positus. modum spatium adimeretur. Id omne itaque ob maximam Cordis positus obliquitatem comparatum est, unde altera, quam supra posuimus, emergit ratio: qua scilicet Mediastinum sinistrorsum vergat. Quum etenim per hoc Pericardium dorso, & Sterno copuletur, atque firmetur, congruentius opus esse videtur, ut illud quàm maximè Pericardio consulat: quod commodiùs quidem efficitur, cum sinistrorsum inclinatur Pericardio obsequens, quod ab Cordis positu plurimùm in eam partem abducitur. De Pericardii Glandulis, quædam ante animadvertere opus est, quàm ab eo dimoveamur, vel ut ea confirmentur, quæ ab Diligentissimis Viris de illius humoris fontibus proposita sunt; vel ea elidantur, quæ vel novam excretionis rationem comminiscuntur, vel locum longè
Glandulæ nullæ in basi Cordis, nullæ conspicuæ in Pericardio. alium iis fontibus assignant. Nullas Glandulas in Cordis basi comperimus unquam, nullas in Pericardio aut figura, aut mole conspicuas deteximus; verùm creberrimos in hoc porulos, sic sæpè nobis licuit observare, ut omni proculdubio, inde humorem destillare, ferè non dubitemus. Quos quidem, neque facilè, neque in quocumque subjecto offendimus; verùm in iis

dum-

dumtaxat, quibus, ob potiſſimùm Cordis vitium, incidit interitus: ubi ob plurimam Cordis molem, vel craſſiſſimum Pericardium, ſeroque refertum, ita eos nobis porulos conſpicuos præbuit, vel ob humoris affatim deſtillantis copiam patulos, vel ob ejuſdem acritatem exeſos quodammodò, & adauctos, ut ea folliculorum, etſi minùs viſibilium, oſcula tamen eſſe, pro certo habeam. Eos autem nullo locatos ordine deprehendi: variam quidem magnitudinem ſic, ut ex maximè patulo, levem humoris guttulam aliquando expreſſiſſe recorder.

§. II. Quamvis nonnulla, ſive de Cordis ejuſque vaſorum poſitu (quod paucioribus rectè Tabulis exhibetur) ſive de binis ejuſdem cuſpidibus, quarum vix ullum aliquando veſtigium, ſive de lacertoſarum ejuſdem fibrarum inceſſu eſſent animadvertenda, ſatiùs eſſe ea attingenda duximus, quæ à Nuperrimo Clariſs. Auctore, tamquam propugnatæ ſententiæ fundamenta habita ſunt, & propoſita: quæque potiſſimùm circa Auricularum, Cordis, vaſorumque magnitudinem verſantur. Tantò hæc fidentiùs proferimus, quantò à Solertioribus Viris minùs improbari videbantur, dum in gliſcentem ſententiam hæc ferè eadem in Anatomica Exedra anno ſuperiore diſputavimus. Præclariſſimus itaque Auctor, attenta cum Auriculæ Cordis dextræ ſupra ſiniſtram, tum Pulmonaris arteriæ ſupra Pulmonarem itidem venam magnitudine: eoque preſſiùs animadverſo, nullam arteriarum ſocia ac deferente vena, præter arteriam eam Pulmonarem, majorem eſſe: cæteriſque fortaſſe in hanc rem facientibus (quæ minimè anatomica ſunt, nec adeò hujuſce loci) ſedulò penſitatis: non ſuſpicatus eſt modo, verùm in Pulmonibus ſanguinem ab aere denſiorem effici, decernere non dubitavit; atque hoc uno aſſerto, non ſolùm veritatem eſſe aſſequutum duxit, verùm etiam luculentiſſimam inæqualium, tùm Auricularum, tùm Pulmonis vaſorum, tùm denique cæterarum venarum omnium ſupra arterias, magnitudinum rationem expoſuiſſe autumavit. Sanguis ſiquidem, juxta prælaudati Auctoris mentem, quum in arteriis omnibus denſior, ac ſpiſſior ſit, quàm in reducentibus venis, in quibus rarior exiſtimatur, minorem continentis vaſis capacitatem in arteriis, quàm in venis requirere certò videbatur; quum is ipſe, poſt Pulmonum trajectum, ſpiſſior multò ſit, tùm

Num ſanguis ab aere intra Pulmones denſior evadat.

tùm in Pulmonari vena, quà in adjuncta ſiniſtra Cordis Auricula, quàm ipſe foret in Pulmonari arteria, atque adeò in dextera auricula; nullus, his poſitis, ne ſuſpicari quidem poſſe videtur, quin res eo modo ſe habeat: ac ob eam imprimis cauſam, diverſam vaſorum, ac Auricularum magnitudinem conſictam fuiſſe. At vel is Anatomen diligentiùs conſulere, prætermiſit, vel nos nimiùm fuimus circa hujuſmodi obſervationes, contra atque elaboratum fuit, hallucinati. Siquidem per Anatomen tantùm, non modo ea ſententia refellitur, verùm etiam præclarè inæqualitatum omnium ratio ſubjici facilè poteſt. Itaque ei primùm dabimus operam, ut quanta ſit Auricularum, Ventriculorum, Vaſorumque Cordis magnitudo decernatur; Deinde quid adversùs auctoris ſententiam ex iis ſit hauriendum; tandem quid iisdem rectiùs opinari poſſit, producemus.

De menſuris Cordis cavitatum.

§. III. Quum cavitatum Cordis, atque Auricularum magnitudinem aſſequi non accuratiùs poſſe, ratus ſim, quàm contentorum in iiſdem ſingillatim ponderibus inſtitutis: Cor hominis boni habitus probè circa eam partem ſe habentis ſumpſi examini ſubjiciendum. Id unius pondo erat cum annexis auriculis, eaque vaſorum portione, qua dumtaxat ad hanc rem opus erat. Aqua itaque dextram auriculam, dextrum pariter ventriculum prorsùm implevimus ſic tamen, ut quidquam intra adjunctos vaſorum truncos non redundaret, idque lanci impoſitum, deducto cordis pondere, decem omninò uncias pendebat; Eodemque in læva cordis parte confecto, octo dumtaxat uncias pendere comperi. Circumciſis deinde, ac obtruncatis auriculis, utrumque ſeparatim ventriculum eodem modo implevimus, ſeorſumque lanci impoſitum ſingulorum omnino contentę aquę pondus æquum erat, quum uterque ſingillatim dracmas duas ſupra uncias quinque aquę comprehendiſſet. Ex quo facilè colligitur, tantumdem ferè dexteram auriculam continere, ac ſingulos ventriculos, eorumque parem eſſe capacitatem; Dextram verò auriculam ad ſiniſtram ea ſe ratione habere, ut 5. ad 3. Hìc tamen adnotatum volo, me eam omnem capacitatem, quæ citra utriuſque Cavæ, aut pulmonaris Venæ orificia eſt, auriculis adjudicare. Aliam autem ad vaſorum cordis diametrum habendam, rationem adhibere,

Æqua Ventriculorum, & dextræ auriculæ capacitas.

Auricula dextra ad ſiniſtram ut 5. ad 3.

hibere, neceſſe fuit, qua quantò potuimus accuratiùs deſumpta, id habuimus denique, quod ſolerti opera Amiciſs: Viri, ac Sereniſs: Venet: Reipub: Math: Cel: Bernardini Zendrini firmatum proferimus. Corrivantis igitur in dextram auriculam Venæ Cavę inferioris diametros erat lin. 12 $\frac{5}{22}$; ambitus autem ſeu Peripheria lin. itidem 38 $\frac{2}{1}$. Superioris verò Cavę diametros 8 $\frac{10}{11}$ Peripheria 28 Pulmonis Arteriæ mox ſupra valvulas diametros erat lin. 13 $\frac{5}{7}$: Peripheria 43. Porrò Venæ pulmonaris quum non unum emiſſarium, ſeu oſculum ſit, ſed quatuor ſeorſum truncis in auriculam ſiniſtram confluat; primùm ſingulorum magnitudines proponemus, tum quanta ſit univerſorum capacitas, ac ratio ad cætera vaſa, videbimus. Hujus venæ rami bini ab dextro totidemque a ſiniſtro latere deducuntur, quorum ſuperiores exteriores ſunt, bini autem inferiores ex interiore magis parte locantur. Dextri igitur ſuperioris, & exterioris diametros lin. 6 $\frac{9}{11}$: Peripheria 21 $\frac{3}{1}$ erat; Socii autem inferioris, & interioris Diam. lin. 5 $\frac{9}{22}$: Periph. lin. 17. ſiniſtri verò lateris ſuperioris trunci, atque adeò exterioris, cujus perpetuò major amplitudo eſt, diam. 6 $\frac{15}{22}$: Periph. lin. 21. Inferioris; interioriſque 6 $\frac{1}{22}$; Periph. lin. 19. Aortæ autem Arteriæ ſupra Sygmoides valvulas, ac coronariarum arteriarum ortum diametrum tantam prorsùs repeii, quantam in Arteria pulmonari deprehendi. Ratio itaque omnis Diametrorum, & peripheriarum facilè patet, quum Arteriæ pulmonaris atque adeò Aortæ ad utramque ſimul cavam ut 7744. ad 11935.; ad Diametrum autem univerſorum pulmonaris venæ truncorum, ut 2112. ad 3843. Harum verò arteriarum Pulmonaris ſcilicet, & Aortæ capacitas ad eam omnem pulmonaris Venæ truncorum ita ſe habet, ut 188. ad 156. ſeu ut 47. ad 39. Ad utriuſque verò Cavæ capacitatem ea ipſa arteriarum ſe habet, ut 188. ad 228. ſive ut 47. ad 114.

Singulorum Cordis Vaſorũ dimenſiones, capacitates, ac inter ſe ratiocines.

§. IV. Quæ quidem poſuimus, non ut tantummodo ea facilè refelli poſſint, quæ circa horum vaſorum inæqualium magnitudinum cauſam commentus eſt Auctor Celeber:, ſed vel ut cæteri diligentiores Anatomici diſquirant; utrum ea firma, & perpetua ſint, an in corporibus integris (de horum enim partium vitiis non loquimur) eadem vigente earum partium ſanitate, non levis, (quæ vel artificis aliquandò error,

vel naturæ consilium esse potest) sed magna interdum varietas habeatur, quod vel ad judiciorum modum, vel ad diversam methodum excogitandam conferre plurimùm potest. Ut autem id exequar, quod deinde mihi faciendum proposueram; illud protinus perpendendum est, quod circa cavitatum, vasorumque cordis magnitudinem supra animadverti. Rectè scilicet ab eo sancitum esse dexteram auriculam sinistra, pulmonarem arteriam pulmonari itidem vena majorem esse. At non ob id tamen continuò, ac necessariò consequitur, in majoribus iis rariorem sanguinem esse; spissiorem adeoque minore loco contentum in contractioribus contineri. Qui dum ea velut sponte oblata collegit & prodidit, cætera vel perfunctoriè advertisse visus est, vel cum reliquis comparare prætermisisse. Quandoquidem igitur rarior sanguis, qui in Venis ac citrà pulmones est, ampliorem requirebat dexteram auriculam sinistrà, arteriam itidem pulmonarem compari vena pulmonari; Quamobrem non pari necessitate capacior dexter ventriculus sinistro datus est? quos nuper æquales esse monuimus. Prætereà si quò longiùs sanguis è pulmonibus abscedit, eò rarior est ob aeris scilicet evanescentem vim, quæcumque tandem ea sit, in pulmonum trajectu impressam; Is rarior quidem, paulò licet, in Arteria pulmonari sit, quàm in utraque cava, necesse est; atque adeò si ea raritatis ratio efficax esset, utraque cava ampliorem futuram fuisse Pulmonarem Arteriam nemo inficiaretur; Atqui (si vera ea sunt, quæ supra posuimus) Pulmonaris Arteria non modò major non est utraque Cava, quod ab Auctoris sententia requiri videbatur; verùm sic ea utraque cava minor est, ut utriusque cavæ capacitas ad pulmonaris Arteriæ capacitatem sic se habeat ut 228. ad 188. seu ut 114. ad 47. quod maximum profectò discrimen majorem sanguinis raritatem utpote earum rerum causam vehementer improbat. At si quid fortè de æquali Ventriculorum amplitudine, ut de inæquali utriusque cavæ, & pulmonaris Arteriæ capacitate pro ea tutanda sententia comminisci aliquando posset; Quid porrò de utraque Arteria, pulmonari nempè & Aorta, quarum æqualis diametros est, supereſt excogitandum? quarum quum dispar longè ratio sit, in pulmonari siquidem rarior, in Aorta densior sanguis esse debet; Nihilo

Si auricula dextra major sinistra, & Arteria pulmonaris major vena compari est, num & dexter ventriculus sinistro major est?

hilo tamen minùs par utriuſque amplitudo ſupra fuit à nobis animadverſa, quæ ſanè, ſive ſingula, ſive univerſa ſic eam ſententiam hac una Anatomica ratione elidere videntur, ut vix aliud vel evidentiùs excogitari, vel firmiùs extra rem noſtram proponere ſupervacaneum cenſeam.

§. V. Reſtat nunc quod poſtremò nobis abſolvendum erat, ut de Naturæ conſilio in iis partibus compingendis tum magnitudine, tum poſitu, quà validitate diſcrepantibus quicquam attingamus; etiamſi id minimè propoſitum noſtrum anatomicum poſtulat; Ex quibus nonnulla idcirco potiſſimùm proponemus, ne aliena potius videamur evertendi artem calere, quam de noſtro exſtruere valeamus. Ut autem eorum quæ ſumus expoſituri facilior perceptio habeatur; id præmonendum eſt, quod fortaſſe ſine ulla contemplationis vi aſſequi omninò poteſt: Non æqua aut velocitate, aut copia quocumque reſpirationis tempore ſanguinem per tenuja potiſſimùm pulmonum vaſcula trajici; perſpicuum arbitror; ſive id ex eorumdem pulmonum munere, & vi colligatur; ſive oculorum judicio, dumtaxat habeatur fides. Dum enim quis diutiùs aut reſpirationem cohibet, aut concitata edifſerit oratione, tamdiu ei jugulares venas turgere cernimus, quoad intermiſſa pauliſper oratione, inſpiratoque uberiùs aere, ſubito eæ decidunt atque flacceſcunt. Sin tardioris hujuſce ſanguinis motus, ſeu ejuſdem inæqualitatis rationem aveat quis intelligere, ex duplici dumtaxat fonte eam eſſe hauriendam autumo. Ex inæquali ſcilicet ſpiritus vi, & pondere pulmonis veſiculas diſtendente, atque adeo inæquali momento ſanguinis vaſcula premente. Quum tanta eſſe poſſit aeris momentorum inæqualitas, ut ſanguinis motum aliquando urgere, aliquando retardare, nonnumquam, & omninò tollere queat; quum ſcilicet ejuſdem ſpiritus tanta preſſio ſit, ut vaſculorum latera ad mutuum contactum adurgeantur, atque ſic aliquantiſper detineantur, palam profectò, eſt non ſingulis æquè temporibus premi vaſcula ſanguinis debere, dùm nempè aut inſpiramus, aut expiramus, ac ab utroque ceſſamus motu, quod quidem tertium reſpirationis tempus eſt. Quoniam igitur pro vario reſpirationis tempore; diverſa ſunt, ſeu inæqualia aeris ſupra pulmones momenta, & inæqualis ſit ſanguinis vaſorum preſ-

Ratio cordis cavitatiū inæqualis capacitatis.

Sànguinis motus inæqualitatis duplex ratio; altera ab aere.

Tria reſpirationis tempora.

ſio, ſeu varia ejuſdem, & celeritas, & inęqualis trajectus copia, neceſſe eſt; Quæ ultrò, ſanè quin fuſiùs explicentur, attendenti patent. Pro diverſis autem reſpirationis temporibus varius profectò pulmonum habitus alteram impartiri rationem poteſt; cur non eadem, & copia, & velocitate feratur ſanguis. Ubi enim expirato aere concidunt pulmones, tenuia præcipuè ejuſdem vaſcula criſpari quodammodò, & corrugari maximè debent, quod dum incidit vel ob majorem eorumdem vaſculorum obliquitatem, vel ob minorem laterum lævitatem, vel hærere aliquantiſper ſanguinem, vel minori fluere celeritate, concipere pronum eſt. Igitur quum utràque ea de cauſa modò tardiùs, modò celeriùs excurrere ſanguis debeat, & in homine nullo percito motu, multò quidem aut tardius aut celeriùs propelletur, ubi aut crebra, aut longa, aut alta reſpiratione opus erit, quod frequentiſſimè ſive dicentibus, ſive laborantibus uſuvenit. Hanc verò de qua loquimur, ſanguinis alternatim incidentem tarditatem, celeritatemque, non in utroque pulmonum vaſe, arteria ſcilicet, & vena æquè haberi conſpicuum eſt; verùm motuum horum varietatis cauſa omnis in extremis potiſſimùm pulmonaris arteriæ vaſculis conſiſtit, quæ ſimul ac ſanguis prætergreſſus eſt, nullo ſibi oblato obice ſive ab oppoſito vaſorum inceſſu, ſive ab aere nequicquam fluxum ejus cohibere valente, continenter, atque celeriter per pulmonarem venam ad ſiniſtram auriculam properat; ac ſi qua ei tarditas adjicitur, id ob minorem reſtitantis in arteria ſanguinis impetum evenit: Quæ ſi vera ſunt, ut nos penè demonſtrata arbitramur, illud neceſſariò conſequitur, tardiorem multò eſſe ſanguinis motum in arteria, quàm in vena pulmonari, atque adeo, ſi rectè natura ſapit, ampliorem pulmonari vena compingendam fuiſſe reſpondentem arteriam. Quæ quum non omnem ab dextero ventriculo ſuſceptum ſanguinem ob memoratas nuper cauſas una ſyſtole poſſit in pulmonarem venam propellere, neceſſe eſt ex eo aliquantulum ſingulis cordis motibus ſuſcepto tamdiu detinere, quouſque reſerata prorsùs tenujum vaſculorum via affatim ſanguis poſſit in pulmonarem venam trajici, & elutriari: Ubi verò ita ſanguine tumet pulmonaris arteria, non tantam tum recipit à corde ſanguinis quan-

Sanguinis motus in æqualitas non æquè in utroque pulmonum vaſe eſt.

quantitatem, atque dum minùs eodem ſanguine turgebat. Quæ cum contingunt, nempè nec omnem in pulmonarem venam trajici, neque tantum atque alias ab arteria à corde ſanguinem ſuſcipi, conſequens eſt; nec dexterum Ventriculum penitus exhauriri; in quem dextera auricula debeat à cavis receptum ſanguinem immittere; ſed ex eo tantumdem propellet, non quantum ipſa receperit, ſed quantum dexter ventriculus expulerit: At quum pluries cor contrahatur, dum ſemel animal reſpirat, tanta tum in dextero Ventriculo, tum in dextera auricula capacitas requirebatur, quæ confluenti ſanguini continendo par eſſe poſſet. Quum nulla autem ſanguinis mora habenda ſit in ſiniſtrà auricula, quæ deductum omnem ſanguinem ſingulis cordis motibus in ſiniſtrum Ventriculum prorsùs immittit; Nulla erat ratio quare tanta hæc ac dextera auricula eſſe debuiſſet. Si quis autem nobis regerat, imparem fore dextram auriculam perpetim confluenti ſanguini continendo, ubi vel omnem ſingulis vicibus non elutriaret, vel alibi is citra auriculam non remoraretur. Huic nos dupliciter reſponſum volumus. Primùm videlicet tantam eſſe utriuſque cauæ capacitatem, ut tripla circiter capacitatis ſit Pulmonaris venæ: Quod quidem luculentiſſimè demonſtrat non modò eum ſanguinem, qui per pulmonarem venam excurrit in cavis contineri; verùm etiam illas ad multò majorem quantitatem recipiendam ea fuiſſe capacitate donatas. Deinde verò quum non æqua ſanguinis quantitas ſingulis arteriæ pulmonaris contractionibus in venam trajiciatur; Nec æqua quantitas in ſiniſtram auriculam, ventriculum, & aortam arteriam immittetur, atque adeo eadem quantitatis ratio non modò ad uſque venarum oſcula, verum etiam ad cavas producatur neceſſe eſt; Quæ quum tantum deferant, quantum recipiunt, nec eamdem ſingulis cordis motibus quantitatem recipiant, eò tandem deveniatur oportet, ut tùm Cava, tùm dextera auricula, ac Ventriculus, & Arteria pulmonaris non ſingulis cordis contractionibus, ſed ſingulis reſpirationibus tantum ſanguinis recipiant, quantum emittunt. Unde perpetuæ ratio æqualitatis, & ſapientiſſimi Naturæ conſilii in inæqualis magnitudinis partium proportione eluceſcit. Magnæ autem arteriæ parem eſſe diametrum ac pulmonaris, tum ſimilis utriuſque

Ratio potiſſima cordis cavitatum diſſerimiais.

Singulis reſpirationibus æquatur ſanguinis motus.

que diſpoſitionis, tum utriuſque renixus ratio facilè declarat; qui quamvis major eſt, qui aortæ objicitur, quam qui pulmonari arteriæ tantum idcircò aortæ validitatis adjicitur, quantum eadem remanente diametro reſiſtentiarum vincendum eſt, atque idipſum tum de Ventriculorum etſi pari amplitudine, diſpari tamen, & pondere promovendo, & data validitate dicendum eſt.

De æquali arteriarum, & Ventriculorum capacitate, ineæquali validitate.

De Arteriis Coronariis.

Ad An. 5. An. 25.

De Sigmoidum Valvularum motu.

§. VI. De Coronariarum autem arteriarum poſitu, ac dilatationis tempore non eſt, cur quidpiam ſubjiciam, quum de ea re præ cęteris copiosè, acutèque tractaverit Doctiſſimus Morgagnus; Quamquam tamen eam adhuc diudicandam in medio reliquiſſe videtur. Earum & nos ſæpiſſimè ſupra Sigmoidum Valvularum limbum, aliquandò infra eumdem conſtituta orificia obſervavimus, ut niſi ſe ſe contrahente Valvulà ſanguinis in ea immitti poſſet. Valvulas haſce non urgeri tantùm ad latera credimus, ab erumpente ſanguine, ſed eas ſuarum fibrarum ope ſic contrahi poſſe, ut & valentiùs in propellendum ſanguinem nitantur, & moliantur minorem obicem erupturo: Earum autem fibras non firmitate dumtaxat muſculares duximus; verùm aliquandò non validas modò, ſed etiam colore prorſus carneas, eleganterque diſpoſitas, & obſervavimus, & oſtendimus; Ut minimè æquum videretur, eas muſculorum officio carere. Coronariarum igitur Arteriarum orificia non modò ſub hiſce Valvulis nonnumquam conduntur, verùm etiam, cum ſupra earum crepidinem prominent, ita earum arteriarum poſitus eſt, ut vel vix quidquam ex erumpente ſanguine pervadere eas poſſit, vel quam maximè Aortæ diductio aut ejuſdem ingreſſum, vel certè progreſſum impediat. Quum eæ etenim, ſimul ac ab Aorta diſceſſere, plurimùm inclinatæ dimittantur, ſic cordis ſubſtantiam ſubeunt, ut dum hoc in Syſtole contrahitur, premantur, atque anguſtentur, neceſſe ſit; Quoniam verò contracto corde Aorta in dilatationem venit, non poteſt quò minus eædem coronariæ hujuſce lateribus conſidentes premantur, atque adeo earumdem adducantur latera. Ubi autem, & Aortæ dilatatio, & contractio cordis ceſſat, tollitur utraque coronariarum preſſio; itaque ſanguis ab Aorta ſe ſe contrahente illuc impelli facilè poteſt. Aptus hic dicendi locus eſſet

Contracto corde explicata Aorta premuntur Coronariæ.

quæ-

quænam ſit vaſorum ſanguinis figura; utrum ea cylindrica ſit an conica; quod quum in homine ob crebros eorumdem diremptus decerni difficilimè poſſit; ex Brutorum Anatome colligemus ac ſpeciatim Struthio cameli, quem noſtræ Anatomicæ diſquiſitioni dono dedit Illuſtriſſimus Laurentius Patarol cum Naturalis Hiſtoriæ Studioſiſſimus, tum editis Eruditis Operibus Clariſſimus. In ejus igitur Struthiocameli femore ſpatioſiſſimam comperimus arteriam duas ferè ſpithamas æquantem, nulliſque, quod dignoſcere potuimus, deductis inde vaſculis extenuatam: Hujus nihilo minus conica erat conformatio, quam diſpar longè extremorum ſectionis capacitas evidentiſſimè demonſtravit.

Series Auguſtorum, & Auguſtarum Paneg. Orat. V. O.

Arteria figura Conica.

§. VII. Etſi de Diaphragmate non ſolùm à plurimis actum eſt eo quidem modò, quo reliqua, quæ in Anatome ſunt, tractari conſueſcunt; verùm etiam ab nonnullis ſic, ut dedita opera vel quæ à cæteris prætermiſſa fuere, adjicerentur; Vel utpote perperam aut propoſita, aut tabulis exhibita ita emendarentur, ut vel additione nulla vel caſtigatione opus eſſet ampliùs, quod quin quiſpiam vel ex nuperis potiſſimùm, qui ſingularem huic rei operam dederunt, ſit aſſequutus, vehementer dubito: Quapropter nun nulla ex iis, quæ vel in Tabulis, vel in deſcriptionibus potiſſimùm deſiderantur, paucis attingam, nemini fortaſſe injurius, ſi quod mihi optandum eſſet plane expoſuero. Ellipticam aliquantulùm, circulari ferè quorumdam Veterum omiſſa, Diaphragmatis figuram recentiores rectè quidem exhibuere, at ſi eam paulò oblongiorem, atque expoſita eſt, ſpectaviſſem, minùs à verò alienam credidiſſem profectò. Prior autem ejuſdem pars, quæ imo ſterno alligatur, & multò minùs producta, & aliquantò tenujor, ut cum anatome congrueret, erat delineanda. Priores ſiquidem ejusdem fibræ, quæ carneæ planè, & conſpicuæ ſunt, exiliores quadantenus in Viris, quam in mulieribus apparent; Quum in his potiſſimùm præter reſpirationem, & communem cæterorum utrique munerùm uſum, & neceſſitatem, ad id inſuper eæ comparatæ fuiſſe videantur, ut validiore niſu in partu agere valeant. Ex his igitur fibris, quæ priores ſunt, mediæ præſertim cæteris breviores exiſtunt, quippe quę non imo cartilaginis Xyphoidis, ſed ejuſdem ſummo diductis vel

Nem adhuc ulla Diaphragmatis Tabula picta ſit.

Figura Diaphragmatis elliptica ſed paulò oblongior.

Prior pars brevior, & tenujor.

ut

ut lacertulis, & quodammodo lunatis inſeruntur; hac itaque de cauſa non producta, & convexa earumdem conformatio, ſed contracta maximè, & cava haberi eo loco debet. Tendineum verò Diaphragmatis centrum unius perpetuò figurę obſervare conſuevimus, illudque obtuſum angulum retuſo vertice repręſentans, cujus latera, quę poſteriora versùs convertuntur, eodem vertice ſunt aliquantò graciliora: Hęc enim vix tres latos digitos æquant, ille quatuor ſæpe ſuperat; Quę quidem figura, ſive latitudo minùs ab aliquibus adverti comperimus, quod tum facillimum eſt, tum neceſſarium. Prodeſt enim iis potiſſimùm qui ex commentario anatomen diſcere conſtituunt, quanta utriuſque partis, carneę ſcilicet, & tendineę amplitudo ſit, ex tabulis dignoſcere; vel ut id tantummodò rectè intelligant, aut quanta ſit illius partis vis, atque obeundi motus facultas vel ex eo percipiant. Quum autem duplex ſit Diaphragmatis facies, quarum altera cavum pectoris, altera imum ventris reſpicit, vel utraque ſanè eſt exhibenda, vel ſuis in ſedibus, vel quà facie demonſtretur, declarandum eſſe videtur. Hac itaque ratione Cl. Verheyenii Diaphragmatis figura culpanda non eſt, quum eidem appoſuerit „ Diaphragmatis è corpore exempti planum ſuperius „; In quà jure meritoque commendanda eſt ejuſdem ſedulitas, quòd nervos intercoſtales illa exhibuerit per carneam ſubſtantiam trajectos, quamquam magis exteriùs eos pertundentes obſervavi. Bina verò majora foramina, per quorum alterum vena cava; alterum Oeſophagus tranſmittitur, rectè quidem hoc inter carneas fibras, illud verò intra tendineas collocatur; quod ad eorum verò poſitum, figuram, & magnitudinem non planè cum iis conſentio; Tum quia cavæ foramen quod in Verheyenio reprehendendum non eſt, altius eſſe debet ſic, ut ima hujus pars vel ſuperior, vel certè æqualis ſupremæ alterius ſit, atque adeò magis ad ſuperiorem oram, quam ad inferiorem Diaphragmatis accedere. Deinde utriuſque ſanè foraminis figura Elliptica eſſe debet ſic verò, ut illud cavæ tranſverſim poſitum, Oeſophagi autem utrinque magis acutum, atque hac ratione minùs cum Elliptica figura congruens, ſecundùm longitudinem locatum ſit. Neque autem illius figuræ modus & poſitus aut ſcalpello, aut diducente

Anterior cava Xyphoidi alligata.

Tendo in anguli modum compoſitus.

Vel utraque facies exhibenda, vel quæ ſit declaranda.

Tab. 18. fig. 5.

Per carneam ſubſtantiam intercoſtales nervi trajecti.

De poſitu figuræ, & magnitudine foraminum.

cente manu efficitur, ſed ſi vel nimiùm pars non diſtrahatur, vel ex ea non excidatur quidpiam, ita eas facilè compoſitas quiſque comperiet; Pretereà iſtud referri debet tum duplici corrivanti eò loci ex inferioribus venæ cavæ ramo, tum firmiori fibrarum poſitui de quibus mox verba fient; longius autem, & acutum utrinque Oeſophagi foramen decuſſatis fibrarum lacertis tribuendum eſſe evidentiſſimè demonſtratur; Quod etſi ſiniſtrum dicatur utpotè in ſiniſteriore parte ſitum, nos non ita comperimus, quoniam illud ferè ad perpendiculum imminet diductis Diaphragmatis cruribus ſub quæ Aorta deſcendit.

§. VIII. Neque deſunt nonnulla animadvertenda circa fibrarum inceſſus, quos quum priùs indicaverit egregius Anatomicus Nicolaus Stenonius, Cl. deinde Caſpar Bartholinus accuratiùs propoſuit; Quædam adhuc tamen eſſe ſingillatim magis advertenda videntur quæ vel eorum neuter prorſus declaravit, vel Nuperi omnino, aut plurima ex parte prætermiſere. Digaſtricum Diaphagma muſculum dici poſſe, aut debere lubens Stenonio aſſentior; in duplicem autem dirimi inferiorem, & ſuperiorem eum prælaudato Bartholino, minùs mihi probandum eſt, cujus ſi vel muneris, vel conexionis ratio ſpectetur, vel unus dumtaxat, vel minimùm triplex muſculus illud habendum eſt; cujus ſi vel tendineæ, vel carneæ fibræ paulò diligentius ad examen revocentur, hac ferè ratione, plurimùmque incedere deprehendentur. Quæ mediæ prioreſque ejuſdem ſunt, ut ſuprà retulimus, cæteris multò breviores ac ſummè tenues obliquè decuſſatis tendinibus è medii tendinis vertice procedunt. Mirari profectò ſubit in re adeò conſpicua ac facilè obvia, poſtquam tamdiù diſſectum eſt, nondum conſentire Anatomicos, quænam, non totius Diaphragmatis modò, ſed ne prioris quidem mediæ ejuſdem partis figura ſit. Nam eam recentiores productam multum, & in angulum ferè compoſitam exhibent. Qui hos autem præceſſere, vel recta ferè linea terminatam, ut Veslingius, vel paulùm gibbam, ut Diemerbroekius, vel planè convexam ut Veterum quamplurimi, à quibus tamen deſcivere Veſalius potiſſimùm, Euſtachius, & Vidus Vidius, per quos non eam modò in angulum productam non habemus, ſed nec vel con-

Diaph. Struct. Nova.

Digaſtricus quidem vel unus musculus eſt, vel triplex.

Fibrarum inceſſus.

De variis Diaphragmatis figuris.

Syntag. Anat. Tab. 9 fig. 7. Corp. Hum. Tab. 6. fig. 9.

vexam, vel planam, ſed omninò cavam accepimus. Qua in re ſi noſtrum foret interponendum judicium; quum ex Euſtachii Tabulis, non quod planè opus eſt colligi ſatis poſſit, & quæ à Vido Vidio producitur cava nimiùm videatur, una ea Veſalii, quod ad eam dumtaxat partem attinet, plùs mihi cum Anatome congruere videtur. Priores ſiquidem carneæ fibræ, quum Xyphoidi Cartilagini adhæreant, quæ quidem in bene conſtitutis proximis coſtarum Cartilaginibus interior eſt, conſequi neceſſariò apparet, breviores eas eſſe futuras iis, quæ ad latera ſunt, atque adeò neque convexam, neque rectam, ſed cavam earum imaginem futuram. Quæ verò utrinque ad priorum latera carneæ fibræ aſſident, inclinato maximè ad interiora inceſſu, ut ad horizontalem poſitum proximè accedant in tendineam mutatæ ſubſtantiam per ſummum ejuſdem tendinis verticem arcus more incurvatæ in adverſum ſuperum latus feruntur, quo colligere, pronum eſt, quantùm à veritate abnormes eæ ſint, quæ eo potiſſimùm in loco ſic locantur, ut quaſi radii ab ambitu ducti in Diaphragmatis centrum contendunt; Hæ igitur ab proximarum coſtarum Cartilaginea crepidine ortæ in adverſam proximioremque perducuntur. His autem exteriùs accumbentes in centrum magis inclinatæ, non ea tamen ratione qua delineari conſueſcunt, ſed ad imum tantummodò verticis properant, quarum nonnullæ in oppoſitum mediumque coſtarum latus migrant, tendinea tamen interjecta ſubſtantia; nonnullæ verò mox infrà verticem ſub tendinis forma mutatæ quidem reflectuntur, ac valido tendineo faſciculo Cavæ foramini circumducto in idem, ſed inferius paulò latus revertuntur. At quia ſingularum inceſſum proſſequi longum eſt, quædam ſummatim perſtringam, ut miræ hujuſce muſculi diſpoſitionis ratio quadantenus percipiatur. Lacertoſum igitur, ſeu appendicum, quæ utrinque diſpari quidem longitudine ab lumborum vertebris proficiſcuntur, fibræ aliquot, ubi in tendinem abjere, in idem coſtarum latus carneę rurſus connectuntur, aliæ verò rectà ferè ſurſum versùm, aliæ in oppoſitum converſæ latus, tum carneis, quà tendineis fibris decuſſantur, quod duplici potiſſimùm de cauſa contingere puto, tum nè tenuis alioquì muſculus intentus validè in lacertulos diduceretur, idcircò non decuſſantur eæ fibræ modò; verùm

Tab 15. fig 1. 2. 6. Anat. Corp. Hum. Tab. 49 fig. 13. De Corp. Hum. Tab. 7.

Congruentia Veſalio profeſſa.

Non rectà in centrum contendunt.

Implicatio, & decuſſatio ad firmitatem.

rùm etiam intexuntur; tum ut comprehenſæ partes per eam decuſſationem validiùs premantur, quod maximè in imo Oeſophago uſuvenit, qui non ea ratione, ac intercoſtales nervi ad inferiora perducitur; ſed inter ſe ſe divaricantes lacertos in imum delabitur; quod etſi rectè adverterat Bartholinus, prætermiſere tamen qui poſtmodùm hujuſce muſculi tabulas edidere.

De productione fibrarum Diaphragmatis circa transversum musculum Abdominis.

§. IX. Quod poſtremò ad ejuſdem fibrarum productionem ſpectat, quam in bove dumtaxat adnotaverat præcitatus Auctor; Quamquam diligentior aliquis vel ſuſpicatus eſt, vel vidiſſe viſus: Nos in homine ſedulò inquiſita, hac ratione ſe habere comperimus: Non omnis Diaphragmatis ambitus cum Tranſverſo abdominis muſculo, neque univerſa Tranſverſi ora cum Diaphragmate continuatur. Utraque enim tum Tranſverſi, tum Diaphragmatis prior pars non Xyphoidi tantùm propinqua, ſed & lateralis, qua inſeritur ſic ad decuſſim fertur, ut angulum rectum ferè efficiant; Prætereà ſi accuratè Diaphragma non quà inſeritur, ſed quà ſenſim adhæreſcit, diducatur, dentatæ velut Tranſverſi crepidines inter Diaphragmatis lacertos ſubeuntes intra Thoracis cavum perductæ inſertæque detegentur. Ubi autem priora illius latera ab Sterno, atque adeò Xyphoide diſcedunt & notharum coſtarum oras tenent, hujus Tranſverſo muſculo occurſus rectior fit, ut ad obtuſiorem angulum accedat, quo potiſſimùm loci nonnullæ Tranſverſi fibræ cum nonnullis Diaphragmatis continuantur, quum ex his viciſſim aliquæ producantur, aliquæ in adjunctas coſtarum oras omninò infigantur: Atque hoc ferè pacto ad extremum uſque, vertebras nempè efficitur, quà interjectus tendo velut unionis medium luculentiùs conſpicitur.

De Cartilaginis Xyphoidis uſu & muſculorum eidem nexu.

§. X. Neque circa Cartilaginem Xyphoidem ea prætereunda animadverſio eſt, qua ſaltem indicare queam, quantùm vel neceſſitatis, vel commodi præſtari ab ea debeat; Quoniam non conſtans modò, & perpetua ea eſt; verùm trium muſculorum terminos eòdem natura perduxit, qui profectò locus non tamquam immobilis atque adeò eorum commodò inſerviens, ſed mobilis multùm, ac vel introrsùm, vel extrorsùm ductilis, ut evidenter penè conſtet, non eam Cartilaginem muſculorum beneficio eſſe comparatam; ſed eorum muſculorum

culorum lacertos ob eam Cartilaginem illùc uſque productos. Exteriùs enim non aſſidet modò, ſed gibbo, medioque illius arctè adhæret, & applicatur Obliqui abdominis muſculi ſuperioris extremum, quo ea quadantenus diduci, ſeu attolli queat; Fibras autem Diaphragmatis priores eò inſertas diximus, ut cuidam velut fulcro eæ innixæ, & eo loci pro ſua validitate contrahi queant. Ad illius autem Cartilaginis latera conſpicuo quidem, & valido tendine poſtremus ex iis lacertis Sterno-coſtalibus, qui deducendis aliquatenus coſtis, contrahendoque Thoraci dati ſunt, inſeritur; atque hunc potiſſimùm datum arbitror, ut ad interiora ducta Xyphoide commodiùs curvari Diaphragma queat; Nam quum priores illius fibræ tenujores multò cæteris ſint, non tantæ profectò ſunt firmitatis, ut nulla adjecta vi & Cartilaginem adducere, & flecti ſimul queant. Quoniam igitur de Diaphragmatis motu ſermo incidit, paucis quædam de eodem ſubjiciam; Etſi profectò non videtur quidquam eſſe adjiciendum, quum poſt tot Anatomicorum abſurda, tum ex illius partis poſitu, quà ex vivorum Anatome in præſentia ſatis perceptum ſit, ex ejuſdem plurima convexitate, quæ in cadaverum diſſectione deprehenditur, multùm, inſpirante animali, decedere, atque adeò ex eo Thoracis cavitatem produci. Oppidò tamen ab recto aberraret quiſquis per iſtiuſmodi motum Thoracem diduci arbitraretur, quum ex adverſo ejus latera adduci, atque arctari Diaphragmate intento, neceſſe ſit, quod adeò luculentum eſt, quàm quod maximè. Dum enim fibræ eæ quæ ab uno ad aliud latus protenduntur, & ab imis appendicibus, vel ad ſummum, vel ad latera disjiciuntur; ex muſculorum motuum lege ad firmiorem locum mobiliorem partem trahi, atque duci quadantenus oportet; Quapropter & imum pectoris ad dorſum, & latera ad ſe ſe invicem adduci neceſſe eſt, quod quidem ſi minùs in Diaphragmate contingit, quamvis per ſe contingere debeat, id non Diaphragmati tribuendum; ſed cæteris circumſitis potentiis, quarum causà Thoracis cavitas non arctatur: Circumſitæ autem Thoraci potentiæ ii muſculi ſunt, quorum opera tum coſtarum ſingulæ adducuntur, tum attolluntur univerſæ; Propterea quod quum longè majus momentum exterius ſit muſculorum Thoracem

De motu Diaphragmatis.

didu-

diducentium, quàm contrà nitens vis Diaphragmatis intrò adducere laborans, fit, ut, etſi reluctante Diaphragmate Thorax undequaque explicatur, ex eo tandem illud eveniat, quòd quum coſtas Diaphragma præ ea circumſita reſiſtentia adducere non valeat, ad quod ejus vis intendebatur, fibras ſuas tendat, oportet; Atque adeò ex curvis quadantenus rectæ fiant, videlicet ab Thoracis cavo ad exteriorem abdominis partem tantummodò accedant, quapropter Thorax producitur, & amplior fit; Quò poſtremò mirabili artificio ſapientiſſimo machinato conſilio Natura ſpectaverat.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT IX.

De Abdomine.

De Abdominis musculis.

§. I. QUamquam Abdominis musculi sive ratione consuetudinis, sive ut faciliùs pereuntia dentur in conspectum viscera, primi sunt, quos Prosectorum diligentia soleat explorare: Non obid tamen per eorumdem sedulitatem eò ventum est, ut vel nonnulla jamdiù dicta non sine quadam ignaviæ nota neglexerint, vel quædam ab nemine hactenus proposita non prætermiserint. Nullum adhuc ex Anatomicis reperi, quorum descriptiones Abdominis musculorum exortuum, & insertionum cum nostris observationibus, quæ eædem ferè cum Magno Vesalio sunt, omninò consentiant. Neque hìc rixari in animo est, utrum vel exortus, vel terminus velut Obliquorum ad costas insertio, ut nonnullis disceptare placuit, dicendus sit; Verùm an latorum exortus, utriusque videlicet, obliqui inferioris nempè, & superioris ac subjecti transversi à quonam vertebrarum loco, quove pacto prodeant. Hic nos singulos recensere, & piget, & pudet, qui secus, atque per Anatomen comperimus, rem hanc proposuere. Tametsi Veterum nonnulli nullum deduxerunt Obliqui descendentis, seu exterioris ab ullo vertebrarum loco principium, Recentiores tamen aliquot, quorum unum diserte arguit Solertissimus Morgagnus post luculentissimam Cl. CoWperi animadversionem velut à lumborum vertebris prodeuntem proponere non dubitarunt; Quem nè attingere quidem locum ii facilè intelligunt, qui diligentiùs huic operam navant. De Obliquo autem altero, seu interiore nec Vesalio, nec nostræ consentit præ-

De Hum. Corp. Fab. l. 2 cap. 31.

Ad An. 2. An. 10 Myot. Ref c. 1.

Obliquus superior Vertebras non attingit.

prælaudati CoWperi ſententia: Hic ſiquidem, ſi tamen eum probè ſum aſſequutus, nullum item hujuſce muſculi principium ab lumborum vertebris deductum edocet, quod nos luculentiſſimè cum ab Oſſis ſacri, tùm maximè à lumborum ſpinis pronatum quanta maxima potuimus diligentia, obſervavimus: Nec circà hujuſce deſcriptionem cæteri conſentiunt Anatomici, quorum alii ab nullo vertebrarum loco, pars verò à ſpinis, pars autem à transverſis lumborum proceſſibus exoriri, arbitrantur. Cum iis noſtra res eſt, qui id à ſpinis deducunt, quod ut faciliùs aſſequatur levi manu in hujuſce muſculi adminiſtratione eò ſectio perducenda eſt, donec ad tendineum hujuſce exortum, qui ſub dorſi Latiſſimi muſculi acuto principio eſt, ventum ſit. Hìc loci Proſector etiamſi non magnoperè exercitatus, ſivè à quadam diviſionis nota, ſive à diverſo fibrarum inceſſu edoctus triplicem latum quidem, ſed tenuem, atque implicatum tendinem offendet; Quorum gemini ſuperiores ad ſpinas contendunt, atque ad Latiſſimum dorſi muſculum, ac obliquum interiorem, de quo ſermo eſt, pertinent; tertius verò atque imus ad transverſum Abdominis. Si cui fortè tamen dubitandi adhuc locus eſſe videatur, is non modò tendinum numerum cernat; verùm etiam eorumdem fibrarum inceſſum, & quibus ſingulæ muſculis reſpondeant ſedulò, peruelim, ſcrutetur; eaque ratione dignoſcet ſummas, ſeu exteriores multùm inclinatas Latiſſimo non modò reſpondentes, ſed continuas; imas verò interioreſque obliquè paulùm deorſum ductas transverſo, medias autem, quæ obliqui inferioris ſunt, cum ſubjectis ad decuſſim ferri, atque hujus muſculi carneis lacertis & reſpondentes, & continuas ſatis luculenter deprehendet. Transverſi autem originem, Claris alioqui ſecus opinantibus Anatomicis, ab transverſis lumborum proceſſibus per tenuem, latumque tendinem derivandam eſſe dubitari poſſe non video; E cujus poſtremis lacertulis, malim ego cum Thoma Bartholino, ac in primis cum Euſtachio quamdam velut Transverſi particulam Cremaſterem deductum adversùs Riolanum, atque CoWperum, quàm ab Obliquo aſcendente proponere; quamquam ab eodem diſſentire cogor Bartholino ejuſdem transverſum muſculum ab non ſuo principio malè deductum aſſerente. Jam de hujus cum

Obliquus inferior à lumborum ſpinis, & Oſſe ſacro.

Transverſi origo ab transverſis lumborum proceſſibus.

An l. 1. c. 22. Tab. 33. Myot. Ref. c. 2.

Cremaſter muſculus transverſi particula eſt.

cum Diaphragmate continuatione retulimus satis, quamquam de ea CoWperus pro ut de re minimè sibi comperta constituere non ausit. Pyramidalium autem modò alterum modò utrumque deesse, & Anatomes Candidatos noviſſe puto; Quid autem tum rectis musculis contingat, ne de ipso quidem detectore Falloppio, nec de cæteris intelligere licuit. Quum ii igitur tamquam imæ Rectorum parti succenturiati habeantur, tum solummodo per nostras observationes comperimus ex iis vel utrumque vel alterutrum abesse, ubi carnea Rectorum substantia ad ipsummet Os pectinis pertingit, ac ad id firmè inseritur, ideoque, iis præsentibus per transversos aliquot digitos tendineo prorsùs exortu ab eodem Osse Recti tum proficiscuntur, quod horum pariter, dum adsunt, rationem, & usum significare manifestè videtur, cui subiectæ vesicæ comprimendæ primas defero.

Ratio Pyramidalium defectus.

§. II. Neque injucundum fortasse erit, neque inutile, quæ potissimùm partes in ampliſſimis tum hydropicorum, tum prægnantium mulierum ventribus diducantur, declarare. Singulas continentes Abdominis partes explicari, cuicumque patet; at præter cæteras tres potissimùm distrahi, atque diduci, crebræ nos observationes docuere. Imam scilicet latorum musculorum partem; Rectos omnes, ac mediam Albam Lineam. Inferior etenim musculorum pars in plurimos velut dirimitur lacertulos, quorum summa crepido vix infimam adjunctorum attingit, sic etenim obliquè sibi invicem incumbunt, ideòque inter extremos lacertulos quoddam aliquandò inane intervallum interest, recti verò musculi non modò ab linea alba sic diducuntur, ut tres ferè latos digitos utrinque ab ea distent; verùm ita explicantur, qui duplum facilè locum teneant; atque eo colligere proclive est, & tendinum fieri elongationem, & perperam eum pro hydropicorum Abdomine pertundendo designari locum, qui quatuor latos digitos transversim ab Linea Alba distet, perindè quasi, ut nonnulli Artis Doctores opinantur, per id spatii ab rectis prorsùm fuerit declinatum, qui omninò utpotè diducti, ac fusi intra illud spatium concluduntur.

Qui Abdominis musculi in gravidis, vel hydropicis diducantur.

Num rectè locus designatur pro Abdomine pertundendo.

§. III. Alterum verò, de quo nihil hactenus est ab Anatomicis proditum mirum sanè, & elegans eorumdem Abdomi-

De musculorum Abdominis artificio.

dominis muſculorum artificium eſt ; quo perſpecto, eorum quoque ſtructura, uſus, ratio quò penitiùs poteſt, intelligitur. Fibras omnes lati cujuſque Abdominis muſculi (de Rectis autem, & pyramidalibus ſermo non eſt) ad medium, ſeu lineam albam perductas cum iis fibris committi ac glutinari quæ ex oppoſito latere procedunt, creditum hucuſque fuiſſe, videtur Id enim verò nec verum eſt, nec tanti Conditoris Sapientiam decebat, qui rem ſecùs machinando, & majorem partium firmitatem, operis excellentiam, & præſtantiorem uſum comparavit. Itaque ſingulæ muſculorum fibræ, quæ ad albam lineam contendunt haudquaquam in illam terminantur; verùm eam prætervectæ ac multò ampliùs productæ in adverſum latus finiuntur. Hìc nec ſingularum, opus eſt, inceſſum deſcribere, nec per otium vacat; ſatis inſtituto feciſſe judico, ſi præcipuos earumdem ductus indicavero, ac priùs de univerſis pauca, tum de ſingulis quædam ſubjiciam. Non is eſt fibrarum inceſſus, ut cujuſcumque muſculi fibrę in adverſo quoque latere, & eadem prorſus ratione ſe habeant, & eidem compari muſculo inſerviant. Id etſi aliquandò ita eſt, non perpetuò tamen hac lege procedit, nam fibræ, quæ in dextero velut latere partem obliqui exterioris efficiunt, in lævo quidem ad oppoſitam non omnes oram contendunt, ſed vel Obliquo interiori, vel Transverſo intexuntur. Quod autem de hoc dicimus, de cæteris quoque intelligendum volumus, quamquam pleræque ex iis fibris, quæ uno in latere muſculum compingunt, eumdem etiam in adverſo efficiunt, quod licèt de fibrarum numero verum eſt, non æquè de earum habitu dici poteſt: Eæ ſiquidem quæ ab ſuperioribus prodeunt locis, ad inferiora plerumque demittuntur; id potiſſimùm tum partium actione, quà fibrarum poſtulante firmitate. Tecam verò quæ à gemino Obliqui interioris tendine efficitur, totam penè ab decuſſatis ejuſdem fibris compingi, certum eſt; at ex iis tamen aliquot, quas perſequi non admodum nobis difficile fuit, tum ſubeuntes ad Transverſum colligandum, tum evadentes prò Exterioris nexu manifeſtò produci cernuntur, quarum etſi plures popter lineam albam in proximum quemque commeant; nonnullæ tamen citrà eum locum ſive infrà, ſive ſuprà pervadunt; ex quo fortaſsè arcta

De fibrarum inceſſu productione, & termine.

De miro Tecæ rectorum implexu.

eorum tendinum connexio eſt, quos ſine laceratione non diduci, norunt Proſectores. Non ſumma tamen opus eſt ſedulitate, aut labore, ut harum fibrarum continuatio, & implexus cuique inquirenti perſpectus ſit; quoniam id per totam lineæ longitudinem facilè in conſpectum dabitur; at ſi uſpiam, id quàm luculentiſſimè patet quà iterum ad albam lineam ejuſdem Tecæ latera concurrunt, & coeunt; qui ubi eò loci deducantur, id omninò exhibent quod manus volà volæ junctà digitiſque implexis efficitur: ita, ut ex uno hujuſce partis conſpectu horum muſculorum habitus, atque ratio omnis innoteſcat, quæ eadem prorsùs eſt, atque in quovis textili opere, in quo dum fila ad decuſſim ducuntur quæ ſuperiùs ſunt ad inferiora commeant; ſuperiora interea iis petentibus, quæ in imis tum locabantur: atque eo artificio, & tenujum fibrarum longitudo firmatur, & validè ne nimiùm, & tumeant, & contrahantur Recti, continentur; & propinqui, innectuntur muſculi; & univerſa Abdominis vaſtitas mirum in modum compoſitis, ac copulatis muſculis concluditur.

§. IV. Tametſi horum muſculorum fibræ perperam licèt in exteriore muſculo deſcendere, aſcendere autem in interiore dicuntur, ad earum firmiorem adhæſionem ſi paulò attentiùs animum advertamus, quàm ab re alienum id ſit perſpicuè cognoſcitur; Quidquid tamen id eſt, quum hìc loci rem hanc decernere non ſit animus, non uno omnes incedunt ordine, ut vel ſingulæ omnes aſcendere, vel deſcendere dicendæ ſint; neque omnes ita ſunt comparatæ, ut ſingularum alba linea terminus ſit; quandoquidem carnearum, ſeu breviorum nonnullæ, quæ ab Ilei ſpina procedunt, quàm longiſſimè ab eadem linea diſtant, quum in imum aliquot coſtarum latus inſerantur. Cæterarum verò, quæ per lineam ducuntur, hujuſmodi faciem comperimus. Supra Xyphoidis cartilaginis exortum primùm breviores aliquot tendineæ fibræ utrinque ab Sterno procedunt, eæque ſic obliquè incedunt, ut quæ à dextero ſunt in lævum inclinentnr latus; lævisitem dexterum petentibus. Harum autem principium eſt ut quàm minimùm in oppoſitum latus migrare videantur; Ubi verò infra Xyphoidem deſcenditur, & perſpicuè, & longiùs in adverſum

Singillatim de fibrarum termino, & ſucceſſu.

verſum latus contendunt, ita tamen, ut eò loci cum deſcendentibus aliis non modò ad decuſſim ferantur; ſed etiam ea prorsùs ratione intexantur, ut, quæ extimæ alterius lateris ſunt, interiores adverſi lateris ſubeant: quod maximè à Xyphoide ad Vmbilicum uſque evidens eſt, quà præſertim conſpicua magis, & latior alba linea efficitur, quæ infra hunc locum minor multò apparet. Neque earumdem omnium fibrarum rectus inceſſus eſt, ſed obliquo, ac curuilineo reptatu nonnullæ ab ſummo Ilium ſpinæ pronatæ valentes quidem, ſed plurimùm diſiectæ circa Vmbilicum in alterum latus proficiſcuntur. Quem autem infra locum velut vagari fibras, & in diverſa properare deprehendimus, quæ in faſciculos collectæ non circa medium, quà alba linea eſt ſubeunt; ſed hinc, & illinc decuſſatæ ad ejuſdem lineæ latus pervadentes, modò in adverſa dumtaxat, modò in profundiora migrant: itaque eo loci tenujor alba linea conſpicitur; Quæ verò mox ſupra Pubem ſunt abſimili omninò ratione progredi videntur; harum enim quæ ſuperiores ſunt, in arcum ferè compoſitæ, ac validiſſimè intextæ ad ſuperiora remeare videntur, inferiores autem ad os Pectinis delatæ ad inferiora multò demittuntur, quarum exteriores exteriùs in os Pubis, interiores verò in ſummam ejusdem faciem, & validè, & ſub eleganti ligamenti ſpecie ad anguli modum interiùs maximè inſeruntur.

Præter albam lineam plurima decuſſatio.

Ex his ſpecies ligamenti in modum anguli.

§. V. Quæ de Peritonæo, ejuſque proceſſibus ab nonnullis Recentiorum afferuntur, tametſi quadantenus vera ſunt, aliquandò tamen accuratiori examini ea eſſe ſubjicienda cenſeo: quo in commodius tempus dilato, id tantummodo proponam, quod in puerperarum ſectione animadvertendum occurrit. Quamquam præ magna Abdominis explicatione id tenujus multò futurum fuiſſe videretur, res tamen minimè opinioni reſpondit; quin imò, ſi non craſſius, validius certè illud perſpicuè videbatur Uteri naturam quodammodo imitatum, qui licèt nimiùm multùm explicatur, ſuæ nihil craſſitudinis deperdere, ſatis norunt Proſectores. Quod tamen non in quacumque Uteri amplitudine obſervavimus, nam in prægrandi ejuſdem mole, cui ſanioſus enormis hydrops ſuberat, vix eum Peritonæo, cui arctiſſimè adhærebat, craſſiorem adnotavi; Ne-

De Peritonei lamellis, fibrarum inceſſu, & validitate.

que tantam hanc tenuitatem ab abſumente ſanie inductam cenſeo, ſed à diſtendente nimiùm, nec commodum reparationi locum ſuppetente, factam arbitror, neque hujuſce diſcriminis rationem ſic latere puto, ut in ea ediſserenda ſit, cur vehementer laborem. Peritoneum igitur non modò nullo negotio in duas lamellas diſcernitur, quas inter umbilicalia aliàs vaſcula ad hepar ſubibant; verùm geminarum fibrarum ordinem perſpicuè adnotare potuimus, in exteriore ſiquidem lamella, etſi minùs firmæ, conſpicuæ tamen ſecundùm longitudinem fibræ protendebantur, in interiore autem, & firmiores, & candidiores multò, ut reapſe lacertuli videantur, ad decuſſim cum exterioribus ducuntur, tranſverſim ſcilicet proferuntur; Cur autem ſic & in peritonæo eveniat non aliò forſitan, quàm eò quod Utero incidit, eſſe referendum, arbitror.

§. VI. Complura nobis circa imi ventris viſcera non ſunt quibus Lector immorari diutiùs debeat; Nihilo tamen minùs quædam pertranſeuntis more ſumus prolaturi, quæ penitus ignorare, dedecere Anatomicum putamus. Neque multus ero indicando in jejunis hominibus ſubita præſertim morte correptis, ſic contractum, corrugatumque Ventriculum eſſe, quem fortaſſe quis minùs exercitatus pro inteſtino habuiſſet, undè non ineptè famis ratio à partium ſcilicet aſtrictu foret deducenda. Neque eum eſſe Ventriculi poſitum, quem pleræque ſolent Anatomicorum Tabulæ exhibere, cujus utriuſque orificii æquus ferè poſitus proponitur; Quum lævo dexterum multò inferius ſubſidat; id potiſſimùm magna hepatis exigente mole illud inter & Diaphragma, unde lævum incipit, interjectà, quod & inferiùs aliquantò demitti ab duodeni parte ſuperincumbente, oportet, de quo mox ſingillatim. Minutiſſimas autem celluloſas intercapedines *Quadrangulares*, quas Præclariſſimus Ruyſchius in ſtomaci fundo animadvertit, etſi diligentiſſimè perquiſitas nunquam tamen detegere vel noſtris, vel alienis oculis valuimus, quas non idcircò Diligentiſſimum Virum vidiſſe negabimus, quum fortaſſe nec ubique, nec cuique idipſum ſæpè varia natura demonſtret. Nos itidem in voraciſſimi hominis ventriculo primùm, tum in aliis circà antrum pylori per quatuor latos digitos interiori ejuſdem cavitati

Maxima ventriculi contractio in jejunis.

Non æquus Orificiorum poſitus.

Theſ. Anat. 1

tati tenues, frequentiſſimoſque velut Syphunculos circumfuſos interdum obſervavimus. Hi vel leviter deterſo mucco ſic luculenter ſe ſe conſpiciendos dabant, ut vel nudo oculo à quovis internoſci, etſi operæ prætium fuiſſet, numerari commodè potuiſſent. Inclinatus horum poſitus erat, ac eo parallelo ordine locabantur, ut velut totidem interciſæ lineæ circum pylori caveam diſponerentur; Albido colore maximè dignoſcebantur, quem immerſo in ferventem aquam ventriculo evanuiſſe adnotavimus; atque eo loci horum Syphunculorum vice eodem prorsùs ordine locati, ac numero reſpondentes porruli apparuere, quos protinus oculus detexit, ac pro Syphunculorum Emiſſariis certò habuimus, ex quibus quum aliquot non fuerint omninò in altero contracto latere candicante humore exinaniti, & utrorumque collatione id confirmare potuimus, quod nempè ii Syphunculi forent, ea autem patula eorum oſcula, per quæ humor ille in Ventriculi cavum deſtillaret. Niſi cui tamen vel ob celerem ab aſſumptis cibis refectionem, vel ob concluſum albidum humorem, alibile fortè quidpiam ex ventriculo deferendo eos dicatos eſſe, in mentem venerit, eo magis quòd plurimùm adhuc ciborum ei inerat Ventriculo. Glandularum verò, quarum ſpeciem & in humanis cadaveribus viſendi ſæpe nobis copia oblata fuit, vix quidquam tum occurrit, quod de iis præſertim alicui dubitanti, fieret ſatis, quas vel non omni Ventriculo inſtratas, vel non æquè confertas conſpeximus; quum in ſiniſteriore Ventriculi latere, quà is plurimùm tumet, tenuis adeò interior ejuſdem membrana reperiatur, ut per eam facilè ſubjectorum vaſorum diſcurrentium reptatus internoſcatur. Quod ad illius membranas, fibrarumque poſitum pertinet, quoniam ſatis ab Anatomicis, vel etiam nimiùm multa prolata ſunt, non eſt profectò, cur hìc ampliùs immoremur; Verum dumtaxat nobis eſſe indicandum arbitramur, quas ii tranſverſas, ſeu circulares eſſe fibras opinantur, minimè juxta noſtras obſervationes hujuſmodi eſſe; verum ejuſdem omninò diſpoſitionis atque in Oeſophago, videlicet in ſpiræ modum compoſitas, quod ut perſpicuè intueri quis, ac dignoſcere poſſit, neque manum, neque artem ullam, aut induſtriam ad id operis eſſe advocandam dico; quandoquidem ubi peridoneum

Pylori Syphunculi.

Num afferendo vel deferendo dati.

Glandulæ Ventriculi humani non uſque adeo cõſpicuæ.

Ventriculi fibræ non annulares, ſed in ſpiræ modum ductæ videntur.

ſeù

seù maximè lacertosum offendatur cadaver, ut nobis sæpiùs obtigit, id inermi oculo detegitur. Nam circa dexteram Ventriculi partem, ac potissimùm supra Pylori antrum, quà & lacertosæ magis, & confertæ fibræ sunt, has præclarè cernimus tum crassitudine, tum colore à quovis alio discretas ita sibi mutuò occurrere, ut modò acutum, modò obtusum angulum pro locorum varietate eæ efficerent, seseque invicem subirent, quorum quidem nulla anularibus fibris congruere existimo.

De intestini duodeni positu, & nexu.

§. VII. Et circa Duodenum intestinum sic dictum quædam sunt adjicienda minùs hucusque animadversa, quæ præterire non præstat, eaque cum ad ejusdem positum, tum ad nonnulla intus contenta pertinent. Priùs de positu dicam, cætera postmodum prosequuturus. Pylori orificio Duodenum continuari, nemo ignorat; illud verò modò per duos, tresve digitos eodem Pyloro superius esse, ac superincumbere, licèt id perpetuum est, de Celebrioribus tamen Anatomicis haudquaquam intelligitur; quod porrò flexuoso ductu leviter demissum inter felleam Cystim, & Pancreas sese conjicit; dein supra cavam, ac sub portarum venam paulùm transversim incedens altero flexu ascendit iterum, circumundique adjunctis partibus firmè alligatum, ut indè, ac ab eo positu minimè dimoveri possit; sub Ventriculo locatur, ubi postremo flexu in acutum angulum conformatum deorsum versùs convertitur, at laxè tum Mesenterio junctum in Jejunum abit; atque is Duodeni terminus est; Qui cùm ab ejusdem fluxu, tùm ab ejus nexu firmiore potiùs, quam à duodena digitorum mensura videtur constituendus. Quum tenujum cæterorum intestinorum longissimus tubus quàm laxissimè. Mesenterio sit copulatus, ut facilè crebros orbes mutare, & situm possit, non temerè tamen id ita locatum esse dicendum est, ut nec ab eo quicquam loco dimoveri, ac alium sibi nanciscipositum, queat. Quod enim primùm supra Pylorum attollatur, vel id eo provisum est, ne minùs confecta alimenta per declive Pylori osculum citiùs nimiò in intestina devoluantur, quum etsi summam intestini partem superarint, ex eo non pronus eorum descensus sit, quoniam prætereà primi flexus obex vincendus est, quo denique prętergresso eò alimentorum

Positus, & nexus ratio nonnulla indicatur.

con-

confectæ partes conjectæ ſunt, ut per hærentis tubi ſubire cavum, & lentè progredi, tum rurſum in acclive ferri, ac tandem arctiorem alium, & acutiorem flexum ante ſuperare cogantur, quàm ex iis emergant anguſtiis. Quo minùs mirum eſt, cum ex Hepate, tum è Pancreate geminos eos humores eò naturam corrivaſſe, quorum opera, quod in Ventriculo abſolutum non erat, ibi tandem perficeretur. Neque id operis illac præterfluente alimento confici raptim poterat, quamobrem ut ſegnior contentorum motus eſſet, pleniorem cæteris tenuibus inteſtinis primam eam canalis partem datam eſſe; deindè ne per eos humores illac aſſiduè fluentes nimis irritatæ partes in celeriorem motum concitarentur, circumundique illud colligaretur, neceſſe fuit; ac tandem ut diutiùs, ac commodiùs euchymæ alimentorum particulæ ſubigerentur, arctiores utrinque flexus diſpoſuit providè natura atque locavit. Neque ab his me ultrà rapi ſinendum eſt, ne extrà propoſitum dicar divagari; nequeo tamen oblata opportunitate ſic me temperare, quin Clinicos benignè commonefaciam; Et ad hęc aliquando loca convertendum animum eſſe, atquè accuratiùs paulò perpendendum, quid ab hujuſce inteſtini poſitu, vel nexu; ab tanta hujus felleæ Cyſti vicinia, à ſuperpoſita portarum vena, ab Cava ſubeunte, ab ejus majore amplitudine, ab diuerſis corrivantibus illuc humoribus, ab retardatis inter geminos flexus, ſolutiſque ciborum reliquiis, in variis ſeorsùm habitibus, ac temporibus haberi aliquando poſſit. An verò nulla nervorum, vaſorum, ac viſcerum nulla ratione habita, quidquid in jis locis turbarum concitatur, ad *flatum* ut vulgò ajunt, eumque ſæpe ſæpiùs Hypocondriacum, quem norunt quidem vix nomine tenus, erit perpetuò referendum?

Latior ceteris tenuibus inteſtini duodeni tubus eſt.

Hæc Clinicis aliquandò ſpectandum eſſe.

§. VIII. At in viam redeuntes, quid in ejuſdem inteſtini cavo luſtrandum ſit videamus. Summam hujus partem, quæ frequentiſſimis Clariſs. Brunneri glandulis ſtipata eſt nullis ſeu rugis, ſeu conniventibus valuulis, quas ita, ratione officii fortaſſe, Kerkringio nominare placuit, ornatam eſſe palam eſt, ne potiſſimùm profluentium aſcenſus fieret difficilior, quum mox infrà id loci maximè extantes, & confertiſſimæ reperiantur. Eo tamen loco ſubtiliùs eam partem

Spicileg. An. Ob. 39.

tem ſcrutanti, quædam mihi oblata ſunt ab reliqua inteſtinorum cavitate longè diverſa, quæ nec villoſam, nec rugoſam ſuperficiem præſeferunt. Id igitur elegantiſſimum Rete fuit, cujus inæquales omnino, & diſimiles areæ erant, quod non ex lacertulis obliquè ductis, ſed ex membranulis, eiſque extantibus compingi videbatur. Hę Sygmoidum valvularum in modum diſpari quidem magnitudine, quum hæ armato tantummodò oculo probè dignoſcantur, compoſitæ erant; quarum intra cavitates ad ſuperiora converſas creberrima conſpiciebantur foraminula, quibus ſubiectum glandularum corpus obducebatur. Cuinam mira hæc diſpoſitio muneri inſerviat, ſive ut confectis in ventriculo cibis primò è Pyloro aſcendentibus quid immiſcendum aſſervetur, ſive ne nimiùm præter alimenti deducendi commodum parietes inteſtini quadantenus areſcerent indè derivato humore protinus delabente, ſive potiori alteri, abditæque utilitati, conſtituere non auſim. Extremum autem eorum canalium, qui ex gemino viſcere profecti, Hepate ſcilicet, & Pancreate uno dumtaxat hiatu in duodenum inteſtinum delatos exonerant humores, ſive paulùm extare, ſive tenui quodam circulo circumſepiri jamdiu diligentiores cognovere Anatomici, cui validum, conſpicuumque ultra pollicem ſæpe longius alligari ſeu frænulum, ſeu ligamentum, de nullo, ſi rectè memini, Profectore intellexi. Id, quà inteſtinum meſenterio vincitur, ubi videlicet memorati canales in ejuſdem cavum hiant, ſecundùm inteſtini longitudinem protenditur, atque per interceptarum eo loci conniventium valvularum ſpatia, ex quo maximè dignoſcitur, ſenſim tenuatum inferiora versùm producitur. Quamvis ex hujuſce partis contractione eum quodammodò canalem, cui continuatur, cieri poſſe, atque adeo contenta humores, vos longè derivarentur, excitari, credendum eſſet; attamen quum ſuperjecta ac prominens ejuſdem Emiſſarii membranula unà cum producto, continuatoque frenulo, valvulæ potius munere fungi videatur, id præſertim opinari proclivius eſt, ut ſcilicet per iſtud artificium ſic os illud occludatur, quominùs in inteſtini contractione præterfluentes illac humores per illud oſculum intrò ducantur. Quod quidem illius ſtructura potiſſimùm declarat; Nam ſive inferius frænulum illud protrahatur; ſive ſupernè indu-

Membranoſum duodeni rete.

De Communi hepatici, & pancreatici ductus O'culo ligamento.

Uſus illius inquiritur.

inducta membranula vel leviſſimè deducatur, ex utroque fit, ut communis Emiſſarii hiatus ſic cooperiatur, ut neque ex adverſo, neque deſuper quidquam ingredi in illud poſſit; Quum verò infernè ſubire quidquam contrà motum intestini nitatur, percommodè valvulæ munus obire nullus dubito. Neque tamen, tametſi ſuo valvula fungatur munere, ita prorſus oſculum illud occluditur, quin aſſiduè indè fluere humores poſſint; Non enim per frænulum ſic illa trahitur, nec ſic arctè circumſita membrana eſt, ut nil illac efluere ſinat.

De Vermiformi appendice.

§. IX. Ubi ad Vermiformen Appendiculam me confero; neque eam ab tribus Coli ligamentis ſeu rectiùs lacertis compingi; neque perperam pro cæco haberi inteſtino; neque confertiſſimas in ejuſdem cavo glandulas, quippè quæ ſatis jam nota ſunt, commemorabo: Nec eam aliquando deeſſe, ut jam diu in Sartore adnotavi, cujus meminit Præclariſſimus Morgagnus, qui tum ſæpius atque humaniſſimè noſtris interat diſſectionibus, aliquando imperviam prorſus eſſe, aliquando vel nulla, vel quam tenuiſſima, ac perbrevi meſenterii lacinia firmatam, opus eſt, qui recenſeam. Tria tamen circa eamdem prætereunda non ſunt, quorum unum ad ejuſdem poſitum; duo verò reliqua ad diverſa contenta pertinent. Hanc itaque quàm ſæpiſſimè obſervatam quocumque locari poſitu animadvertimus. Eam ſiquidem modò in pelvim demiſſam, ac maximè inclinatam; modò horizontali penè ductu in ſiniſteriorem partem converſam; modò rectam, obliquam modò, ac ſic aliquando eam in ſuperiora provectam obſervavimus, ut inter Pſoas muſculum, & Hepatis cavum locata ad perpendiculum omnino Cæci cavitati immineret. Eam tamen ſæpiùs ſic reperi, ut illius oſculum etſi ad recipiendum aptiùs poſitum videatur, fundus tamen oſculo eodem ſublimior eſt. Hanc autem in derepentè potiſſimùm mortuis, vel perpetuò, vel quàm ſæpiſſimè ad fundum uſque fęcibus, iiſque ſolidioribus repletam invenimus, ut facilè cum proximis collatione & nos, & noſtri, qui aderant id planè cognoverint. Alterum verò quod magis animadvertere præſtat in hujuſce cavo, ac propter oſculum ſæpiùs nos obſervaſſe, aliiſque commonſtraſſe exiguos quidem, ſed conſpicuos tamen Lumbricos, quos certè de Teretium genere judicavimus. Hi pro-

Ad An. 3. An. 14.

Incertus hujus poſitus.

Alvina faces intra eam.

Ut & tenuiſſimi lumbrici.

ut nobis occurrebant, capillo haud craſſiores, quorum verò longitudo vix tranſverſum digitum æquabat. Horum numerus (plures enim aliquando reperi) & motus, qui præter cætera Lumbricos eſſe primò indicavit, & repetitæ obſervationes, quìn tales fuerint, quales proponimus, omninò prohibere videntur: Quinimo nuperrimè teretem Lumbricum deprehendimus æquæ magnitudinis ejus cavum penitus occupantem, quem ubi eduximus, binos unà quàm exiliſſimos vermes intus degentes obſervavimus. Ex quo potiſſimùm non ab re alienum cenſeo, ſi non præcipuum ac ſingularem, quod decernere non audeo, certè nec irrationabilem, nec poſtremum ejuſdem uſum colligere; Etenim quidquid in nobis eſt, quum non temerè fuerit conſtitutum, quod & de Lumbricis dicendum, reliquum eſt, ut eorumdem & fotui, & excluſioni idoneum natura locum comparaverit, quem ſi quis Vermiformem eſſe Appendiculam diceret, præter plurima, quæ graviorem conſiderationem ad hunc locum minimè attinentem depoſcerent, illud minùs improbandum foret, quod tenuja ea animalcula ibi tutò velut in quodam angiportu ſita degant, ne ſi extra id loci locarentur, vel à valido inteſtinorum motu, vel à magnis fęcum voluminibus rapta ad inferiora citiùs fortaſſe nimiò devolverentur; Quemadmodum piſces non ubi rapidior, ſed ubi ſegnior aquarum motus eſt, ſua deponere ovula creduntur.

De Vaſis Chyliferis.

§. X. Chylifera porrò vaſcula, quæ perrarò in humanorum cadaverum diſſectionibus turgida prorſus, ac valdè conſpicua Proſectoribus occurrunt, nos ſæpiſſimè offendimus in iis potiſſimùm, qui benè paſti æquo horarum intervallo ſubita morte correpti noſtro ſubjiciuntur examini. Hæc tametſi perquàm turgida, & frequentiſſima in plurimis ſubjectis ſæpiùs obſervaſſe contigit, nunquam tamen ulla ſive à Ventriculo, ſive ab edita Duodeni parte, ſive ab Ileo nedum à Colo, craſſiorumque inteſtinorum ullo, quantam licèt maximam attentionem locaverim, potui animadvertere. Ea licèt ex tota inteſtini ſuperficie emergant, ex adverſo tamen meſenterii nobis frequentiora occurrere, quæ quidem ſæpius tenuiſſimis prodire radiculis obſervavimus; ſemel dumtaxat in optimi alioquì habitus Sene, qui ſubitò ex Aneuriſmate in viam corruit, non ſic ea emergere adnotavimus. In hujus itaque inteſtinis,

teſtinis, quæ optimè, ut & cætera imi ventris viſcera ſe habebant, primùm nobis in oculos incurrere præter bellè conſpicua, ac turgentia Vaſa chylifera, frequentiſſima paſſim candicantia corpuſcula pannici magnitudinem æquantia, ex quorum ſingulis ſingula chyliferia vaſcula emergebant. Albicantes hi globuli eodem prorsùs turgebant humore, atque ipſamet tenuja vaſcula, eorumque omnium fons eſſe, & origo videbantur, quum nulla hujuſmodi vaſcula aliunde niſi ex iis globulis naſcerentur. Neque ſubrotunda hæc corpuſcula glandularum ſoliditate fruebantur; ſed mollia æquè, & tenuja per levem quamlibet compreſſionem emiſſo contento humore velut inanis ciſternula ex oculis evaneſcebant. Num autem in cæteris ſive minus turgidi, ſive profundiores, atque adeo minùs conſpicui ii velut lacuſculi reperiantur, an potiùs quidam luſus naturæ fuerit, ex hac una dumtaxat obſervatione decernere non licet? Cæterum eorum vaſculorum per meſenterium inceſſum præ cæteris in peridoneo Portoris cadavere in quo ſingula plurimùm turgebant, ſic ſe habere cognovimus: Hæc principio exilibus pronata radiculis ab omni inteſtini jejuni, ac illius, quam ante diximus, duodeni partis ambitu mox ſibi occurrentia in minores primò, deinde in majuſculos ramos coeunt; interim ex iis aliquot venarum, arteriarumque arcus ſubeunt, ſcandunt aliquot, eorumque plura disjectas meſenterii glandulas pervadunt, rurſuſque evadentia in majores iterum ramos aliis copulata coeunt, ac in meſenterii centrum contendunt; quò per plurimos, ac confertiſſimos ramulos delata dextrorſum inter geminos duodeni inteſtini flexus propè grandem venam à Meſocolo derivatam in unum truncum evadunt; Inde is inter Cavam, & Pancreas paulùm aſcendit, mox ſiniſtrorſum flexus, leviterque inclinatus ſuper emulgentia vaſa, quæ in lævo latere ſunt, obliquè fertur, atque per oblongam, ſed tenuem glandulam, quæ ſub ima ſiniſtri Renis parte eſt in thoracicum ductum abit. Hujus principium non lata pelvis, aut ampla ciſterna ut in brutis, ſed major ea amplitudo Ellipticæ figuræ eſt, quæ minimè calamum ſcriptorium ſuperat. Hunc autem ſupra locum gemina illum diductione diremptum conſpeximus; in quem ab dextero in lęvum latus inter dorſi vertebras, & Aortam arteriam plurima

Inceſſus vasorum Chyliferorum per meſenterium.

De Ductu Thoracico.

trajecta lymphatica vaſcula luculenter vidimus tranſverſim corrivari.

De glandulis felleæ Cyſtis.

§. XI. Quamquam vel quorumdam Anatomicorum opiniones, vel nonnullorum fortaſsè diligentiores obſervationes, & ſuas eſſe hepaticæ Cyſti glandulas, unde in eam bilioſus humor derivetur, proponere non dubitant, attamen quum eæ à plurimis nullo detegantur vel optico auxilio, vel ſi quæ ſunt, alterius habeantur generis, quales nempè cùm inteſtinorum, tum urinæ Veſicæ, ac nonnullarum corporis partium ſunt, à quibus ad interiorem tuendam potius ſuperficiem lenis humor, quam acris aliquis, & irritans velut bilis effluat. Itaque ad id amplius confirmandum luculentiſſimam obſervationem à nobis habitam adiicere decrevimus. Non jamdiù in nobiliſſimæ mulieris diſſecto à nobis cadavere felleam cyſtim turgentem nimiùm tum ex plurima, denſaque contenta bile, quà ex prægrandi calculo invenimus: Hujus vertex ſic ejuſdem cervici hærebat, ut & is ægrè dimoveri, & nulla vel preſſa effluere bilis poſſet. Ex ea igitur diſſecta piceam veluti bilem, aſperum ac faſtigiatum calculum eduximus, ac probè purgata Cyſti aliquot potiſſimùm ſub interiore membrana conditas lenticulares glandulas luculenter unà cum noſtris conſpeximus. Diſpar harum erat moles, quarum maxima, quæ fundo inerat, lenticulam penè æquabat; Ex harum ſingulis, in quibus conſpicuum oſculum erat, non difficile fuit id exprimere quod continebatur, bili prorſus ſimile, ex quo maximè pellucente, & glandulæ figura, & magnitudo internoſcebatur, eo prorſus modo ac in plurimis diſjectis inteſtinorum glandulis evenit.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT X.

De Virorum Naturalibus.

§. I. QUum tria potiſſimum requiri cenſeam per quæ quiſque valeat aut ab aliis ante detecta recognoſcere, aut ab nemine reperta priùs ipſe detegere; Proſectorum ſcilicet diligentiam; idoneorum cadaverum copiam; ac tandem diſſecandi rationem: quorum quum ſingula diſertè quidem, & ex inſtituto à complurimis peracta ſint Anatomes Magiſtris, qui peculiares de adminiſtratione Anatomica tractatus protulere, idem mihi nec repetere opus, nec alterum in præſentia inſtituere arbitrium eſt. Quod ad poſtremum tamen ſpectat nonnulla præmonenda duco, quæ tùm ad ſingulas Anatomicas adminiſtrationes, tùm ad noſtra præſertim, quæ cum in cæteris tum maximè in poſtremis hiſce capitibus proponuntur, non mediocre lumen eſſe allatura, confido. Primùm igitur id eſt quod Anatomes Candidatus, ſive quilibet Proſector non ità ſe ad Anatomen conferat, quaſi in ea nihil reliquum ſit, quod detegatur; Quoniam quemadmodum in cæteris artibus, ita & in hac poſt improbam Solertiſſimorum Anatomicorum induſtriam, & labores, etiam poſtremis, ubi elaborare non prætermittitur, non ſpicilegium modò, ſed & aurea meſſis ſupererit. Alterum autem eſt adverſus Theatrorum conſuetudinem: Ne quis igitur ſibi, dum licet, intra illud perbreve aliquando tempus id abſolvendum decernat cui vix interdum triplum pro dignitate perficiendo, pareſſe poteſt. Tertium verò, quod ad ſingula quæque exiliora potiſſimùm dignoſcenda,

Quæ potiſſimùm ad Anatomem benè colendam requirantur.

da, maximè accommodatum judico, illudimprimis eſt, quòd non modò interdiù ſed præclara maximè luce quævis Anatomica diſquiſitioinſtituatur. Quartum demùm ſummopere utile, plurimùmque neceſſarium, ut, quoad fieri poteſt, ſuis in ſedibus, ſi non omnes, plures ſaltem partes diſquirantur. Hac enim una diſſecandi ratione non ſolùm res quæque, ubi eæ ſunt, internoſcuntur, verùm ob oculos ea facilè obiiciuntur, quę vel exſecta minimùm apparuiſſent, vel diverſam prorſus prętuliſſent rerum faciem. Pręterea non ea ratione nobiſmet dumtaxat conſulimus, qui faciliùs multò nexum, ordinem, poſitum, atque conſenſum accipimus; Sed etiam Spectatorum commodo, atque utilitati proſpicitur plurimùm. Ea etenim ut Theatrali aſſolet pręparatione, objecta nova planè rerum facie, aut vix quid ea ſit, aſſequitur umquam, aut ita perperam, ut, ne diſtorta, atque perverſa phantaſiæ idola ingerantur, non inſpexiſſe, præſtitiſſet aliquando. Hac igitur mæthodo, quam vel ignoraverunt, vel prętermiſerunt tùm Veterum, tùm Recentiorum plurimi, quę in Hypogaſtrio utriuſque ſexus ſita ſunt viſcera examini ſubjiciemus, undè noſtras ſumus obſervationes prolaturi. Et quum ab Recti inteſtini, ſeu Ani muſculis ordiendum nobis ſit, eam fuiſſe poſteriorum Proſectorum ignaviam, dolendum eſt, qua tantum abfuit, ut quidquam ſit ei parti lumini adjectum, quin potiùs aut illa tenebris per deſcriptiones offuſa, aut penitus per tabulas fuerit deformata. Ex Ani itaque muſculis latiores, ac ſuperiores ejuſdem Levatores vocantur; contractior, & inferior Sphincter nominatur. De hoc priùs verba nobis facienda ſunt, cujus fortaſſe etſi minùs venuſtas à nobis editas, veras tamen atquè cæteris magis perſpicuas, & Tyronum maximè captui ſubſervientes Tabulas futuras credimus. Verum ut harum partium facilior fiat, atque commodior adminiſtratio, ac ſingula quæ nos deinceps ſumus expoſituri, quiſque poſſit, & rectè diſquirere, & ſuis in ſedibus faciliùs obſervare; Si ei minùs libuerit aut ampliore ea ſectione uti, quam exhibet Veſalius, aut altera, quam proponit Morgagnus Celeberrimi utrique Anatomici, noſtram nos ſignificamus, atque oſtendimus; Niſi quis eam fortè prætulerit, quam in Magno Theatro Anatomico Cl. Jacobi Mangeti

De utilitatibus benè inſtituta diſſectionis.

De Ani muſculis.

De Hum. C orp. Fab l 2 c. 11 fig. 2.

Ad An. 3. An. 46.

geti obtulit Anatomicis Cl: Vo: Baptiſta Bianchi: In qua quid veri, quidue commodi ſit, is erit facilè intellecturus, puto, qui harum ſingulas conferre voluerit. Ne nimia igitur exciſarum partium mole obruerer, hanc ſectionem prætuli, in qua licèt quid egerim, ex tabulis conſtet, quid tamen optanti agendum ſit paucis expediam. Reſectis itaque paulò ſupra pubem transverſim, nè multa opera diſtrahamur cum tegumentis pariter Abdominis muſculis, ac elevatis, diductiſque femoribus, adacto ab ſummi pubis lateribus propè innominati Oſſis acetabulum uſque ad Iſchii tuber ſcalpello, eoque altè acto, diſſectiſque qui eo loci ſunt, occurrentibus muſculis, Seram deinde in eadem pubis latera, ac imam Ilei partem, ut ad inferiora deducta ultrà Iſchii tuber demittatur, quo peracto ab eodem tuberis loco inciſionem profero, ac ad extremum Oſſis Sacri Cutem, atque Cocygem reſcindo, eique reſpondentem imam inteſtini recti partem, cæteris interea minùs ad rem noſtram ſpectantibus prorſus abjectis, qua haud magna mole ſublata, id mihi omne percommodè diſquirere licuit, cujus mox ſingillatim ſermonem habebo.

Adminiſtratio Anatomica.

§. II. Hujus igitur Levatoris muſculi latiùs multò, atque antehac propoſitum, aut exhibitum fuit, principium eſt, quod ab Oſſibus Pubis, Ilei, & Iſchii procedit. A pubis interiore facie ita exorditur, ut firma, ac tendinea origine non modò è media ejuſdem parte, verùm utrinque inferiùs, atque ſuperiùs ab utroque pubis crure proficiſcatur. Alterum ab Ileo ſupra interni Obturatoris originem exordium eſt, undè tenuis tendinea expanſio toti fermè eidem Obturatori muſculo attenſa in carneos lacertos mutata cum ſociis copulatur, & pergit. Tertium demum, unde tenuioribus ac pinguioribus proficiſcitur fibris poſterior acutus Iſchii proceſſus eſt, qui per validum ligamentum imo oſſis ſacri lateri copulatur; Si illud tamen vinculum accuratiùs diſquiratur non in acutum eum proceſſum terminari comperietur; verùm eidem quidem adhærens, at porrò pergens ad Iſchii tuber producitur, quà diſiectis in priora versùs fibris evidentiſſimè terminatur. Juxta triplex lati hujuſce muſculi principium diverſus earumdem fibrarum inceſſus, & terminus eſt. Eæ etenim, quæ ab imo Pubis crure proficiſcuntur, reliquis firmiores ſunt: & ad horizon-

De Avi levatoribus muſculis. Tab. 2. fig. 2. L. SS.

Ibidem R R.

De ligamento Oſſis Sacri.

Tab. 3. fig. 5. lit. G Ibidem M rizontalem positum incedentes in imam Levatoris partem penè rectum Intestinum feruntur. Quæ neque aliis implicitæ, neque in tendinem mutatæ, in adversum latus flexæ contendunt; sursùmque rursus provectæ una velut continuataque Zona Intestinum amplexæ, in oppositum Pubis locum terminantur. Quæ verò interiùs à media, ac priore ejusdem Pubis facie emergunt, deorsùm magis demissæ, atque inclinatæ supra modò descriptas feruntur, ac ponè Intestinum tenuatæ in imam illius tendinis partem abeunt. Reliquæ autem, quæ has subsequuntur, sive ab edita laterali Pubis parte, sive supra Obturatoris musculi exortum ab Ileo derivatæ ita inclinatæ procedunt, ut sensim ferè ad perpendiculum accedant. Harum itidem terminus cum alterius lateris fibris tendineus est, quæ utrinque coeuntes acutum angulum efficiunt. Et ab Ischio, tametsi cæteris tenujores, ac breviores quidem, nonnullæ tamen ad hunc eumdem Levatorem pertinentes fibræ prosiliunt: quæ omnium rectissimæ mox infra Cocygem, in editam tendinis partem inseruntur. Quamvis postremæ Levatoris fibræ Triangulari illi musculo adstent, qui jam diù ab Eustachio exhibitus, deinde ab Clar: Cheseldeno, & Morgagno, tùm retrahendo, & levando Cocygi, tùm iis partibus firmandis tribuitur; non illi tamen ita continuatæ apparent, ut unus idemque productus, atque fusus musculus habendus sit; quoniam ob munerum diversitatem, & conspicuam quamdam divisionis notam, aliter esse autumandum videtur: quum & Exercitatissimi Eustachii Tabulæ eos seorsum exhibeant; siquidem XXXVI. Triangularem Cocygis, insequens autem posticam Levatoris partem singillatim demonstrat. Quæ, ut qualia proposuimus singula accuratiùs cognoscantur, non alia ratione instituenda sectio est, quàm ut Serà paulò ad exterius latus adactà, Ossi sacro copulata Ilei pars exscindatur; quà sua Pelvis capacitate, & figura, suo reliquæ adjunctæ partes positu conserventur: atque tum interiùs, quà exteriùs eo omni amoto, quod muscularium fibrarum incessum obtegat; eaque adversa luce, quemadmodum debet suo consistere positu, inspectetur, eoque commodè, & perspicuè Cocygis musculi figuram; situm, atque diremptum cernet, ac simul postremas eas Levatoris fibras, quæ interiùs

Tab. 3. fig. 2. lit. SS

Tab. 3. fig. 5. lit. L

Ibid. lit. L N

Tab. 36. Anatom. Ad. An. 3. Animad. 44.

Cocygis musculi administratio Anatomica.

ab

ab Iſchio prodeunt; quarum, & maximam inclinationem & ponè Rectum inſertionem, quà cum adverſis in tendinem mutantur, dignoſcet: ut & cæterarum varie inclinantem inceſſum, quatenùs eæ ab diverſis Oſſium partibus oriuntur. Atque cæteros quoſque redarguet muſculos, quos, aut nunquam Natura conſtruxit, aut minùs rectè adminiſtrata conſectio, ſibimet imponendo, multos ſcalpelli opera fecit. Quare ne quis me cum eo ſentire Anatomico opinetur, qui vel poſtremi lacerti Levatoris fibras „ in Cocygem, atque os Sacrum, inde aliò migraturas „ connecti cenſet, aut, ut Tabula noſtra exhibere videtur, eas ab Iſchio ad ſuperiora in Cocygem contendere arbitratur: quoniam nos ſic eam locari curavimus, ut dedita opera, elevato, atque ſuſpenſo Cocyge, id ponè Rectum inteſtinum conſpici poſſet, quod tendineum, atque validum ab coeuntibus plurimis hujuſce muſculi fibris efficitur. Quid porrò, dum tanta hæc muſculi expanſio contrahitur, præſtare queat, ex Anatomica modò memorata inſpectione cognoſcere licet. Intra eum ſiquidem concluditur Recti inteſtini ima pars, utrinque Capſulæ ſeminales, & deferentium Vaſorum origines, circa priora verò Proſtata potiſſimùm ac Urinæ Veſicæ imum; non poteſt, quin ſingulas comprehenſas partes, pro contractionis momento validè urgeat, & comprimat. Quare non eo tantummodò comparatus conſilio videtur, quò Recti extremum ſuſtollatur, ne Diaphragmatis, atque Abdominis muſculorum vi deorſum actum, fœdè dependeat; verùm ut interceptæ, hærenteſque eo loci ſolidiores fæces; majori niſu propellantur, atque exprimantur: hoc tamen ſingularum ejuſdem Levatoris partium diſcrimine, ut, quæ inferiùs conſitæ ſunt, ad Sphincteris potiùs muſculi, ſeu Expreſſoris, quàm ad Levatoris munus, accedant propiùs; eæ autem quæ ab Iſchio ſunt, potiſſimùm Levatoris, quæ verò ab Ileo, & Pube, medio inter Sphincterem, & Levatorem munere fungantur. Quas prætereà pro renata, tùm ejaculando ſemini, Proſtatæque viſcidulo humori, tùm poſtremis Urinæ guttis emittendis opitulari, atque cæteris huic rei addictis muſculis operam conferre, neminem latere puto: quamquam & alteri eas muneri præſtare opem, infra ſum indicaturus.

Tab. 2 fig. 2. lit. O

Ibidem. *Ratio earum fibrarum poſitus.*

Quæ ab Levatoribus complectantur. Ibi. Lit. FGG Lit. HH Lit. LL

Levatorum officium.

Tab. 3. fig. 5. lit. LG

§. III. Quid porrò de Ani Sphincțere muſculo dicendum eſt ? quum circa ejuſdem ſtructuram, vix ex Anatomicis ullus noſtris ſit obſervationibus adſtipulaturus. Quicumque Sphincterem nominat, anularibus prædicat compactum fibris : ac nobis aliter ſentientibus, ne ii ſint magnopere ſuccenſuri, veremur. At nos, neque temerè auctoritatem contemnimus, neque ignavè formidamus, veritati potiſſimùm per Anatomicam diſquiſitionem oblatæ, omnino obſequentes. Vario itaque fibrarum ordine, eum qui Ani Sphincter muſculus nominatur, compingi obſervavimus. Ima igitur, & extima pars, quæ Galeno cutanea dicebatur, duplici fibrarum ordine conſtat; quarum laterales, & plurimæ ita Cuti innexæ producuntur, ut utrinque, anteriùs ſcilicet, & poſteriùs, in angulum acutum coeant. Quamquam eæ ab nonnullis, nec rectæ, nec leviter curvæ, ut nos deprehendimus, ſed orbiculares habitæ, ab extremo Cocyge, vel oriri, vel eidem copulari cenſeantur ; nos tamen aliter obſervare conſuevimus : quum perpetuò, ab Cute Cocygi ſubjecta, eas productas viderimus. Id profectò eo loci adnotavimus, quod ab iis non animadverſum, tùm hallucinationis fortaſsè in cauſa fuit, tùm ut perperam opinarentur, eas vel firmitatis cauſa, ad Cocygem uſque non perduci, non debere. Idque Ligamentum eſt, quod ab extremo Cocyge validum demittitur, ac tereti quodammodò figura pronatum, firmiter in ſubditam Cutim fuſum inſeritur. Hoc non ſolùm ſedulò inquiſitum Scalpello detegitur, ſed ad eum locum Cutim quaſi intrò vergere, ac paulùm elevari, vel exteriùs, nudo oculo deprehenditur. Quod eam præſertim ob cauſam conditum reor, tùm ut firmiùs ea Sphincteris pars inde oriretur, tùm ne in validiore reddendarum fœcum niſu, laxior, ac minùs firmata ea pars ita diſtraheretur, quò tum nullo fulciente Levatorum momento Rectum foras aliquando propelleretur. Ad hujus igitur Ligamenti terminum extimæ Sphincteris fibræ ſæpiùs tendineæ oriuntur, ac in priora per Ani latera protenſæ, non in Cutim, ſed in propriam circumfuſam Penis membranam inſeri videntur : quas aliquando productas plurimum obſervaſſe memini. Ab hoc eodem priori acuto fibrarum principio, memoratæ Penis membranæ innexus lacertus diſcedit, atque

Sphincteris Ani diverſus inceſſus, & origo.

Ibid. lit. P R

Ibid. lit. O N

Novum Ligamentum ab Cocyge in Cutem dimiſſum.

Ejuſdem usus.

per

per proximam Ani oram circumfusus, per adversum latus in priora, unde discesserat, revertitur. Paulò supra extimas fibras, quas descripsimus, alter earumdem fasciculus, eodem sanè incessu, eodemque postico principio in priora profertur, ac inferiùs Urethræ bulbo, seu ejusdem Acceleratori musculo applicatur. Prior hæc Sphincteris pars ab Clariss. Litrio pro Triangulari Urethræ musculo habita, quid ea nunc sit, non modò per nostras Observationes ob oculos ponitur; verùm & in Cl. CoWperi Tabulis indicatur; atque id ipsum in XXXVII. ab Eustachio significari videtur: etsi à se ipso diversus est, dum eumdem Sphincterem, eodemque positu in Tab. x. Fig. 2. & 4. aliter delineat. Quod & Vesalius disertissimis verbis proposuit; de eo enim verba faciens hæc habet „ Cohæret autem „ fibrosis nexibus meatui Vesicæ in Viris, in Mulieribus verò „ cervicis Uteri principio „ adeò ut non mirari nequeam, tot Veterum Anatomicorum, ac maximè magni Vesalii studiosos, ac cultores, multò id antea non animadvertisse: quò vel id priùs in nostram fuisset Anatomen invectum, vel non aliis immeritò, quàm suo Auctori, attributum. Alter porrò ejusdem Sphincteris lacertus, qui mihi quandòque validior, exilior quandòque occurrit; quum vix ejusdem, aliquando, vestigium viderim, is à postica parte profectus, in priora fertur; atque eo loci Recto circumductus, ad posteriora, unde primò prodiit, per alterum scilicet latus, remeat. Quod si eum quis aliquando mutato loco repererit, sciat nec mirum esse, nec novum: quum inter extimum utrumque fasciculum, inter eum scilicet membranæ Penis, & Urethræ, locatum illum vidisse, meminerim. Alterum denique, ac postremum ejusdem Sphincteris lacertum observavimus sæpiùs. cujus non unum, ac simplex munus est, quum non Sphincteri tantùm inserviat. Is ad Urethræ bulbi latera ab infero Pubis crure emergit, ac ejusdem Acceleratori adjectus, super Transversos Urethræ dictos musculos, ad posticam Recti partem, reliquis Sphincteris fibris adjunctus, contendit, eidemque Intestini oræ circumductus, cæterorum more, in priora deducitur. Singulos hactenus memoratos Sphincteris lacertos (quorum vix ullum in orbem prorsùs circumductum vidimus) non uno fungi dumtaxat munere, hoc est, Ano corrugan-

Lit. S

Quid sit musculus Triangularis Urethræ.

A quibus notatus.

Myot. Ref. fig. 10. 12., lit. F D

De H C Fab. lib. 2. c. 41.

Ibid. lit. T

Lit. S R

Musculus lateralis Urethræ

Lit. F

Lacertorum Sphincteris ſingula officia.

rugando, palam eſt; verùm & annexis ſubſervire partibus: omnium ſcilicet extimum, Penis membranæ quodammodò tendendæ: alterum, adducendæ Urethræ, atque elevandæ: tertium demùm, de quo poſtremò ſumus loquuti, ad ejuſdem latera apprimenda, quò magis Acceleratoris vis intendatur, & quidquid per Urinæ iter emittendum eſt, propellatur vehementiùs. Cæteras autem fibras, quæ curvo potiſſimùm inceſſu Podicem ambiunt, eidem tantùm firmiùs, ex arbitrio, occludendo famulari, cuilibet perſpicuum arbitror: ne ſcilicet prêter hominis voluntatem confeſtim recrementa egerantur; quare ad alia properandum nobis eſt.

§. IV. Non „ propter tædioſum nimiùm harum partium fætorem, & ſordem „ aliquid ad earum ſtructuram, & uſum pertinens, fortè prætermiſſum puto; verùm ob earumdem implexum: quum potiſſimùm inter Sphincterem, & Urethræ bulbum, ita eæ partes intextæ ſint, ac plurimo perfuſæ, & interſtinctæ adipe, ſeu, ut placuit Veſalio

Ibidem „ mucore quodam oblitæ „ ac pallidiores: quò minùs dirimi facilè, ac diſcerni queant. Binos igitur lacertos, præter hactenus propoſitos, eo loci comperi; qui quidem ut perſpicuè, prout licet, detegantur, & optimo Cadavere, & plurima ſedulitate opus eſſe, commoneo. Horum alter ad Urethræ bulbum, alter ad Proſtatam pertinet. Ille geminus lacertus eſt, utrinque alter, latus, ſed tenuis: qui ab extremo infero Pubis crure emerſus, ſupra imas Levatoris fibras in poſteriora inclinatus, ultra Vrethræ bulbum procedit, ibique ad modum arcus reflexus, poſtremò ejuſdem bulbo, ſupra Sphincteris proceſſum, quem Triangularem nominant, inſeritur. Gemini hi lacerti, ubi utrinque intenduntur (id autem, an ex arbitrio fiat, nec ne, conſtituere non audeo) quòd in priora Urethram adducant certum eſt. Eam pariter quum in diverſa trahere videantur, ejuſdem quadantenus diductioni poſſunt famulari. Quapropter, hac ratione eorum muneri hos opponi dicendum eſt, qui eidem, & producendæ, & comprimendæ dati ſunt, Acceleratori, ſcilicet, Triangulari, & noſtro Laterali. Quamobrem autem is datus ſit, etſi metam attingere, facile fortaſſe non eſt, aliquid tamen rationi conſonum comminiſci, difficile non exiſtimo; quum videlicet, non Ure-

Tab. 3. fig. 5. lit. X.

Uſus horum, & ratio operandi.

thræ

thræ modò coanguſtatio excitanda ſit, quæ à pluribus in id conſpirantibus muſculis promovetur, ſed ut quædam præterea ejuſdem decurtatio, ſeu contractio inducatur, quam ab hiſce muſculis quadantenus effici poſſe, nullus dubito. Atque tum id maximè neceſſarium duco, cum canalium ſingulorum compagem ita eſſe machinatam Naturam intueor, ut cujuscumque coarctationi, æquè ferè, ac contractioni ea proſpexerit. Id oppidò luculenter in Arteriis, Trachea, Oeſophago, Inteſtinis, ac prout nobis aliquando compertum eſt, Ureteribus, quiſque aſſequi poteſt. Quare, & amplo huic canali, Urethræ nempe, neceſſariò proſpectum iri per eos videbatur. Quod quum circa ejus latera, rigido præſertim Cole, haud conſequi poſſit, id nec aliter erat machinandum, nec alteri, quàm illi loco ea erat applicanda potentia, qua ſcilicet per repetitos impetus, ac ſubſultus, actionem exerendo, ad canalis uſque extremum eam produceret: cujus quidem rei non rudem operandi modum in Cerebro habemus, quà videlicet ſupra Nervorum principia, ſive à Meningum, ſeù potiùs ab Arteriarum præſſione, & vi, quidquid in Nervis eſt, ad extremum uſque propellitur. His ſi nomen ullum dandum eſt, eos lubentiùs Projectores nominarem.

Novi Urethræ Projectores muſculi.

§. V. Qui Proſtatæ autem quàm maximè proſpicit, latior multò, velut Zona, eſt, quæ inter Recti extremum, & Proſtatam ſita, adeò ſui juris eſt, ut ad hucuſque memoratorum muſculorum nullum pertineat. Hæc ergo muſcularium fibrarum Zona ſic Proſtatę nectitur, ut inferiùs eam amplexetur, atque concludat. Quam, ut quis ſcrutetur facilè, ac detegat, ſuis in ſedibus, ſervatis omnibus, hoc eſt, Oſſibus circumquaque commiſſis; quò ſingula faciliùs ſit explicare, priore Sphincteris Ani proceſſu, ſeu Triangulari ſublato, iiſque, quos ad Urethræ bulbum *Projectores* pertinere diximus: ita ubi lacertoſum ſit, ac rubicundum Cadaver, in oculos ultro incurret, ut plurima ſedulitate præterea opus non ſit. Quarum utrinque fibrarum productionem, ſi proſequi lubeat, non ſic facile eſt; eæ ſiquidem, dum paulùm aſſurgentes in priora feruntur, multò fiunt tenujores, ac reliquis, quibus innituntur adjunctæ, & implicitæ, cum poſtremis Levatorum fibris ab extremis, atque imis Pubis oſſi-

Tab. 3. fig. 5. lit. V

Novi alterius noſtri muſculi deſcriptio, ac detegendi ratio.

bus

bus pronatis copulantur: & unà in priora, nulla licèt divisionis nota discretæ procurrunt. Quare simplicis unius musculi duplex principium est; quòsi reliquæ ejusdem partes intentæ adducantur, ex fibrarum positu perspicuè intelligitur Prostatam sustollendam potissimùm, & in priora adducendam esse. Qua de re Prostatæ Levator musculus, seu Adductor dicendus foret. Quamvis autem ei apprimè sustollendæ, & adducendæ comparatum judico; eidem præterea comprimendæ accommodatum arbitror: quò magis expedita contenti humoris expressio efficiatur; de quo tamen infra fusiùs dicendum est.

Prostatæ, musculus Levator, seu Adductor.

§. VI. Tanta in Transversalium musculorum Anatome Naturæ varietas deprehenditur, ut nec perpetuò eos reperiri, nec qua ratione haberi, proponere tutum sit. Eos frequentiùs occurrere norunt Prosectores; quos tamen ab Ischii tubere progigni aliquando: aliquando verò, eo nullatenus tacto, ab Erectorum principiis abscedere nobis visum est. Hos neque ob id tantummodò varietatis insimulo; sed ob numerum, positum, atque insertionem maximè ii sunt animadvertendi. Quos siquidem interdum in proximam, prioremque Sphincteris partem inseri; interdum eum inter, & Urethræ bulbum conjici, interdum etiam utrinque tendineo extremo Urethræ bulbi lateribus conspicuò applicari, nos observavimus. Ubi tamen hos Sphincteri se se insertum ire comperimus, non in propinquum, sed in adversum supra Triangularem migrare latus, adnotavimus; quà decussatis invicem fibris, non aliud ac Sphincteris munus obire tum posse videbantur: quos non uno progredi lacerto, sed duplici sæpe, cujus diuersus omnino terminus erat repertum est. Quem autem ponè Urethræ bulbum, ut in nostra Tabula exhibetur, subeuntem adnotavimus, trajectumque, unum eumdemque simplici fibrarum fasce productum, continuatumque cognovimus: quem, aut nulla insertio, aut nulla tendinis nota, geminum quedantenus indicabat. Is velut funis in modum subtensus, uno simplicique incessu ab altero ad alterum Ischii tuber proferebatur. Quorum sive positus, sive numeri, sive insertionis, animadversa jam varietate, restat munus decernere. quod equidem nec unum dumtaxat, nec perpetuum est:

Musculi transuersales.

Tab. 3 fig. 5. lit. II

Frequens horum varietas.

Unicus productusque aliquando est.

quan-

quandoquidem ſive Urethræ dilatationi, ubi ejuſdem lateribus applicantur, aut Podicis contractioni, cum illi inſeruntur, aut demun Urethræ bulbo propellendo, ſi illum ponè ſubtenduntur, inſervire poſſe arbitror. *Eorumdem uſus diverſitas.*

§. VII. Qui Urethræ bulbum complectuntur muſculi, uti perperàm olim Dilatatores, ita nunc certè poſt Graafium à cæteris Acceleratores nominantur. Quos utrinque ab nervoſis Penis corporibus, tamquam è firmiore loco originem ducere, prout fert cæterorum muſculorum ratio, cum Celeber. Morgagno ultro fatemur; an verò ad tendineam eam lineam finiantur, quæ infra Urethræ bulbum, ad eorumdem concurſum ſecundùm longitudinem efficitur, non ſatis hactenus perſpicuum eſt; quoniam eo loci potiùs, ut vidiſſe viſus ſum, earumdem fibrarum decuſſationem, atque implexum, quàm ultimum haberi terminum, exiſtimo. Hoc ſiquidem, tùm conſimilium muſculorum ſtructura, ac diſpoſitio ſuadet, tùm maximè videtur evincere firmior, quæ interiùs eſt ejuſdem muſculi membrana: quam à decuſſatis potiùs, & productis muſculorum tendineis fibris, atquè aliter, compingi autumamus. Cæterùm horumce fibræ ultra bulbum productæ, ac noſtris utrinque poſitis Urethræ *Projectoribus* muſculis continuatæ non rarò, dum ſedulò inquirantur, deprehendi ſolent: idque tum, velut eorumdem alterum muſculorum principium, illarum ſcilicet productarum fibrarum, haberi poteſt. Horum autem muſculorum fibras, quocumque prodeant loco, cave tamen credas ſic in rectum productas eſſe, quales præſertim à BroWnio depictæ, ſub Acceleratorum Penis muſculorum nomine propoſitæ fuere.

Tract. de Viror. Org. Tab 3. fig. 5. lit. D Adv. An. 4. Anim. 20.

Ibidem X

Theat An. Tab. 9. fig 2.

§. VIII. Priuſquàm tamen ab hac eadem Tabula manum removeam, atque Urethræ muſculorum tractationem, ſeu de iiſdem noſtras Obſervationes expediam, id porrò adjiciendum eſt, quod neque uſu, neque præſtantia, cæteris inferius autumo. Quod præter cætera, propoſitæ conſectionis methodo plurimùm debemus: quamquam, ſi non ita luculenter, ſic tamen id ipſum vidimus aliàs, & adnotavimus, ut ad majorem ſedulitatem noſmet profectò excitaviſſet. Par igitur muſculorum oblatum nobis eſt inſigne valdè, & conſpicuum, ab Iſchii oſſibus pronatum; quà ſub magno foramine,

Ibid. lit. H H

Novi paris musculorum descriptio.

ne, in Pubis os protenditur. Horum musculorum, supra Nervea Penis corpora, atque adeo ejus Erectores musculos, tendineus exortus est. Lati hi, ac tenues, sed valentes tamen, paulùm inclinati in posteriora feruntur; Et inter extremum bulbum Urethramque conjecti, inferiùs ejusdem Urethræ canali, quà ab eodem bulbi extremo minimè complectitur, validissimè inseruntur. Sive unus hic, sive geminus musculus sit, ab latere pronatus, atque Urethræ imo innexus, ac prætervectus, etsi oculo dignosci non licet, ratio tamen, juxta ea quę supra posuimus, suadere videretur. Locus potissimùm, & modus, quo sit horum musculorum insertio, nos maximè edocet cui commodo, cuive necessitati fuerint comparati. Ubi per conspicuam inclinationem, intra solidum Prostatæ corpus, Urinæ iter demissum est, actutum infra imam hujus appendicem, quæ glandula Litriana vocatur, Urethræ canalis principium adnectitur: quà potissimùm laxiori compactum pariete, in superiora reflexum incurvatumque protenditur. Is itaque canalis, quà majorem curvitatem subit, quum nullo adjecto firmatus sit pariete, sive ab Urethræ bulbo, sive à Nerveis Penis corporibus, adeòque laxum valde, & concidens sit, non potest, quin, & ob duas quidem causas, sive præterlabenti Urinæ, sive semini ejaculando non levem moram faciat. Quum etenim quorumcumque canalium obliquitas, pro sui modo, præterfluentium illac velocitatem remoretur; hìc itidem loci, ubi maxima curvitas incidit, maximam deducendis humoribus parari moram, perspicuum est. Præterea quum eo itidem loco, ob parietum laxitatem, eos quadantenus concidere, & adduci necessum sit, & hac maximè de causa, emittendi potissimum seminis velocitatem, retardari oportet. Atquì gemino huic incommodo, nostrorum musculorum operà, quos sive Urethræ placet Elevatores, sive Ejaculatores nominare, occurritur plurimùm. Per hos siquidem ad eum locum ea opponitur potentia, qua, non solùm illatæ tarditatis incommodum propter obliquitatis rationem, potissimùm tollatur; verùm etiam tantum adjiciatur momenti, quò validiùs multò promoveri per suppositum musculorum impetum, velocitas possit; atque una eademque operà, sic ejus Urethræ loci tenduntur parietes, quò minùs ab eorum collapsu, hac ante memorata ratione,

Tab. 3. fig. 5. lit. HH

Usus ratio exploratur ex Urinæ itinere positu.

Novi Ejaculatores musculi.

ne, mora inferatur. Tertium præterea commodum præstat eorum contractio: quemadmodum enim excitato Cole summam Natura tollit curvitatem', quod maximè seminis velocitati famulatur: sic per eosdem intentos, unà altera curvitas, si omnino non tollitur, certè minor multò elevatis iis partibus efficitur; quò quantùm tubi obliquitas minuitur, tantumdem projiciendi humoris velocitas augetur. Neque huic dumtaxat commodo, quod quidem maximum est, sunt comparati; quum, ut deinceps docebimus, communem cum aliis operam sint præstituri. *Alter praterea usus.*

§. IX. Quæ quum jam prorsùs absolvissem, iterumque, impressam Tabulam cum Anatome, ut mei moris est, conferrem, ejus mihi in mentem incidit, num fortè suspicari quispiam possit, nostrum istud musculorum inventum, sive à Cl: Laurentii Terranei sedulitate, sive ab ejusdem Amico, cui is sua communicaverat, Joanne Baptista Bianchi, jamdiu fuisse præoccupatum. Quæ quum diligenter perpendissem, ea facilè animadverti, per quæ, vel plagii metus, vel reliqua quęcumque suspicio possit hinc funditùs amoveri. Quod igitur ad Terranei Tabulam spectat; quamquam quidpiam eo loci muscularium fibrarum eum vidisse, negandum non est, quod quidem ad rem nostram facere reor: non is tamen videtur esse assequutus, quo ad hunc penitissimè musculum cognoscendum, atque adeò significandum, opus est. Musculares siquidem eo loci fibræ, non videri non poterant, ab eo potissimùm, qui vel crebrò, vel sedulò eam partem contrectaverit; verùm quum ex illius descriptione nihil omnino percipiatur, aut unde eæ prodeant, vel quorsùm ferantur, quidve præstare aut possint, aut debeant; divinando potiùs, quàm decernendo visus est edidisse. Id profectò satis superque testatur adjecta memoratæ Tabulæ explicatio, qua ad Litteras H hæc subdit „ muscu- „ lus statim infra Prostatarum Protuberantiam, Urethræ „ superextensus, seu Pseudo-sphincter utrinque revolutus „ In quam tria aptè incidunt animadvertenda; quæ quum nostris minimè consentiant Observationibus, nostram nequicquam prævertere inventionem posse videntur. Atque primum est, quòd ne verbum quidem de hujusce musculi principio, de fibrarum incessu, de earumdem, sive carneo, sive tendineo discrimine; *Num ii musculi ab aliis prius monstrati fuerint.* Th. Anat. Tab. 65. fig. 2. lit. I *Terranei descriptio cum nostra minimè convenit.*

quæ nos ſingula diſertè prodidimus. Alterum autem eſt, quòd is proponatur velut „ Urethræ ſuperextenſus „ quem nos eidem dumtaxat Urethræ ſubjici obſervavimus. Tertium demum, quòd is utrinque revolutus exhibetur, atque mox ad altras geminatas Litteras II ſubditur „ Urethræ portio huic „ muſculo ſubjecta „ : quo planè evincitur, vel perperam hunc muſculum poſitum concipi, atque adeò minimè cognitum fuiſſe; vel hunc in orbem Urethræ circumductum eſſe, quatenus perſpicuè Pſeudo-ſphincteris nomen ſignificare videtur. Quæ ſi vera ſunt, novo mihi parcendum eſt labori, quoniam eadem prorsùs, & ſentit, & exhibet Cl: Bianchi. Eadem quidem exhibet ad Litteram F; ab cujus Iconis brevitate, poſitu, ac fibrarum, quæ nullæ, ut aſſolet, conſpiciuntur inceſſu, nihil eſt, quod cum noſtris quadantenus conſentiens hariolari poſſimus. Poſſumus quidem decernere eum aliter atque nos cum ſuo Terraneo ſentire; quandoquidem & is Pſeudo-phincterem vocitat, & ad memoratæ Figuræ appoſitam explicationem, hæc luculentiùs ſubdit ad Litteram F „ muſcularis portio notabilis a „ Levatoribus communibus, parti inferiori Colli, & principio „ Urethrę circumducta, quam communiter Sphincterem etiam „ nuncupant, ſed in Schola Sphincterum Pſeudo-ſphincter dicenda venit „ qua quidem circumductas in orbem fibras ſignificat: quod ab Anatome tam alienum eſt, quàm quod alieniſſimum: præterea quod in Terranei explicatione, non adjectum fuit eas eſſe „ à Levatoribus communibus propagatas „ Quod is tùm à vero, tùm à veriſimili plurimùm diſtare comperiet, qui ſive noſtra, ſive conſimili ratione, harum partium diſquiſitionem inſtituet.

Th. Anat. Tab. ex ordine 3. fig. 3. lit. F

Nec Bianchi deſcriptio conveniens eſt.

§. X. Quale quæſo judicium futurum erit, non quidem Anatomicorum, & Proſectorum, qui quin ad noſtram omnes ſententiam ſint acceſſuri, nullus dubito, ſed vel eorum, qui primam Anatomen ſalutarunt, vel qui dumtaxat ex commentariis ſapiunt: ubi inſpectis in Ampliſſimo Theatro Anatomico hujuſce Tabulis, noſtras ſint deinde Tabellas luſtraturi; nonnè ab noſtris velut noviſſimis editis Obſervationibus actutùm percontabuntur? ubi „ muſculus utrinque Levator „ Veſicæ proprius obliquè inde deſcendens uſque ad dorſum „ Protuberantiæ Proſtatarum, ex quo inde ulterius uſque ad „ collum Veſicæ, & inſuper ad Urethram, & Penem extenditur „.

Ibidem. *Muſculi ab eodem recenſiti.*

ditur „ . nonne ita exhibendus eſt ? „ muſculus *oo* utrin-
„ que Veſicæ, & Podicis Levator communis jam cognitus, di-
„ ſtans in origine ſua tribus circiter digitis in adulto ab origi-
„ ne Levatoris proprii Veſicæ LL ſuperiùs expoſiti : poſte-
„ riùs inde obliquè ad Urethram , & productionem Penis *e*
„ anteriùs, poſteriùs autem ad Rectum Inteſtinum *t* & Po-
„ dicem appenſum „ . Quid tandem, tertiò inquient , cen-
ſendum eſt de eo , qui nominatur „ *qq* muſculus utrinque
„ Depreſſor Veſicæ diſtans ad tranſverſum digitum ab origi-
„ ne Levatoris communis obliquè versùs Os Sacrum ; Exten-
„ ſus inde horizontaliter versùs Os Sacrum, & cum Oſſe Co-
„ cygis in itinere connexus ; & uſque ad quintam Oſſis Sacri
„ vertebram extenſus, hinc ad Inteſtinum, & lateraliter e-
„ tiam ad collum Veſicæ, & Urethram „ . Quibus univerſis
id unum repono, me in nulla unquam incidiſſe Cadavera (etſi
plurima præ cæteris ſelectiora, atque ad Anatomen aptiſſima,
ob hanc potiſſimùm rem, diſſecuerim) quæ iſtiuſmodi muſ-
culos obtuliſſent : quos neque pro ſua diligentia, ſedulò licèt,
conquiſitos , Eximium ſanè Anatomicum Morgagnum repe-
riiſſe unquam cognovimus.

Etſi inquiſiti, nuſquam à nobis detecti.

Adv. Anat. 3. Anim. 45. & alibi.

§. XI. Quum neque de Urethra, neque de Penis corpo-
ribus, quidquam mihi hucuſque occurrerit obſervatione di-
gnum, ea protinus proponam , quæ de Penis nexu primùm
adnotanda habui , deinde quos infra Glandem ductulos ob-
ſervavi. Colem Pubi alligari , atque ſuſpenſorio fulciri liga-
mento , tamquam Anteſignanum Detectorem Veſalium ſequu-
ti , Veteres nonnulli tradidere Anatomici : quod tamen mul-
ta ignavia , quæ facilè irrepere ſolet , ante Solertiſſimum Mor-
gagnum , Recentiores prætermiſere . Aliis præterea eum vin-
culis fulciri „ duobus ſcilicet lateralibus Ligamentis ſuſpen-
ſorio ferè ſimilibus „ reperiſſe , tradidit Cl. Heiſterus „ quæ
„ utrinque mox ſupra ortum muſculorum Erectorum ex oſſi-
„ bus Pubis diſtincta prodibant , & ſupra inſertionem horum
„ muſculorum in latera corporum Cavernoſorum inſerebantur „ Quæ quid reverà ſint , neque ex Anatome , ut verum
fatear , neque ex illius deſcriptione planè deprehendere potui ;
non ex Anatome , quoniam nihil , mihi inquirenti , quod
„ Ligamento ſuſpenſorio ferè ſimile „ ſit , detegendum oc-

De Hum. Corp. Fab. l. 5 cap. 14.

Præf. pag. 24.

Num ulla ſint Ligamenta laterala Penis.

currit: præter laxas quaſdam, ac tenues membranulas, quas potiùs aut lymphaticorum vaſorum quaſi fulcra, aut adipis eſſe involucra, ſum arbitratus; atque id minùs ex deſcriptione ſum aſſequutus; quum vel ea ſurſum proferri dicantur, uti ex verbis conjicere proclive eſt „ quæ utrinque mox ſu„ pra ortum muſculorum Erectorum ex oſſibus Pubis diſtin„ cta prodibant, & ſupra inſertionem horum muſculorum, „ in latera corporum cavernoſorum inſerebantur „: neque tum, quidquid id eſt, vel Ligamenti nomine, vel potiſſimùm ſuſpenſorii, aut eidem ferè ſimili, ſit donandum. Si ea verò lateralia Ligamenta, de ſuperiori pronata loco, in imum, ſeſe inſertum ire dicantur, multò id minùs ex iis verbis conſtare videtur. Quamquam id omne, aut noſtro potiùs captui, aut noſtræ conſecandi rationi tribui fortaſſe poteſt. Quæ tamen, ubi Cl: Auctor non obiter, ut fieri in Præfatione aſſolet, ſed ex inſtituto fuſiùs peregerit; vel nullam inquirendi anſam, vel nullum certè dubitandi locum, eum fore relicturum confido: nobis interim, quid eo loci repererimus dicendum eſt. Penem Pubis oſſibus copulari, hactenus tradidere Anatomici; quo verò id pacto contingat; quo nexu, atque artificio colligetur, ſiluere plurimùm. Quà ima oſſium Pubis crura ab Iſchii tubere prolata concurrunt utrinque, ac committuntur, concurrere itidem, atque eo loci committi Nervea Penis corpora incipiunt: quæ ubi diducta, diductis oſſibus nectebantur, copulata, atque commiſſa, anterius iiſdem copulatis applicantur. Hæc ſive diducta, ſive adducta Penis corpora, nuſquàm nudo oſſis parieti, aut medio dumtaxat perioſtio illigantur; ſed quodam velut thalamo concluſa, & cubant molliter, & firmiter copulantur. Thalamus hic utrinque ab oſſibus Pubis, infra aliquantò eorumdem concurſum, inferiùs incipit; ac prout ejuſdem oſſis crura accedunt, & adducuntur, is quidem eò anguſtatur, atque ad editam uſque eorumdem Pubis oſſium commiſſuram provehitur: quà rurſum diductis cruribus, in ſummum prominenſque Pubis tuberculum inſeri, ac terminari videtur. Hujus prævalens, ac ligamentoſa ſubſtantia eſt, quam ſecundùm longitudinem productis fibris compingi, luculenter apparet: earum tamen quæ ſummæ ſunt, ſive ad Oſſium firmiorem nexum, ſive ad ejuſdem Thalami robur intextę,

Penis Thalami deſcriptio.

intextæ, ad decuſſim feruntur; Ex quibus, ſi non plurimas, nonnullas certè ab Obliquis Abdominis muſculis derivari, vidiſſe viſus ſum. Utrinque ex Oſſe prominens ea ſubſtantia eſt, atque ad commiſſuræ locum inclinata, medium velut ſinum efficit, quem nos Penis Thalamum nominamus; quo ſcilicet & validiùs Colis alligatur, & ſua velut ſede detinetur, ſimulque molliùs cubat: ne dum eas partes allidi opus eſt, duriter nimis ſeſe habeant. Quod ut quiſpiam perſpicuè cernere queat, haud diductis Pubis oſſibus, ſupernè, quà ſinu Penis continetur, eum ſenſim ac ſuſpenſa manu amoveat, ac utrinque ad inferiora deducat, quouſque ad ejuſdem corporum originem ventum erit. Quæ ubi peregerit, & fibrarum inceſſum, ac decuſſationem, & Thalami cavitatem, & laterum prominentiam, ac diductionem, uno penè aſſequetur intuitu; quæ quidem tanti uſus eſſe, ac neceſſitatis videntur, ut ea minimè præterire judicaverim. Qui tamen non ſic nobis dumtaxat Thalamus eſt, quin & ſequiori ſexui datus fuerit; cujus ſi nulla in mulieribus, propter Penis defectum, ſubeſſe neceſſitas videbatur, eum nihilominùs, analogam virili Peni Clitoridem, pro nexu, ac firmitate poſtulare, æquum erat. Præterquamquòd & Mulierum naturalia contra alliſum erant munienda, & præterea prodituro, & ſubtermeanti Fœtui, niſi molliore ea ſubſtantia, quę ſubter eo loci in Fęminis multò craſſior, eſt, duri Oſſium parietes quodammodo fuiſſent oblini, parituræ etiam Mulieri, minùs commodè Natura conſuluiſſet.

Conſectionis ratio.

Cur Fęminis datus.

§. XII. Quæ de Ductibus circa Glandis coronam mihi primùm obſervare contigit, nullius quidem invento, aut ſententiæ injurius, palàm faciam. In prægrandi itaque tumenteque Viri repentè mortui Pene, dum, quid in eo fortè nobis ſe luculentiùs conſpiciendum præberet, ſcrutaremur, deducto leviter Præputio, leviterque Glandis coronà, ac cervice deterſa, plures ad eam circumfuſos ductus, aut ductuum oſcula ſe ſe conſpicua dedere: quæ tum attentiore ſcrutati oculo, & conſpicuorum numerum recenſere, & magnitudinem hiatuum dignoſcere facilè potuimus. Citra igitur Glandis coronam, quà ſcilicet ejuſdem membrana, pro efficiendo Pręputio, reflecti, & à ſubjectis corporibus Nerveo-ſpongioſis diduci.

Ductus novi citra Glandis coronam.

Tab. 3. fig. 5. lit. B

diduci incipit, quem nobis locum *cervicem* vocare lubet, quasdam, seu foveolas, seu porulos, seu mavis insculptos ductus, aut ductuum oscula reperimus, quæ in orbem posita locabantur. Horum singula superficietenus setæ apicem ultrò admittebant, altiùs tamen nonnulla, quæ circa frœnum potissimùm sita sunt. Hi sive ductuli, sive oscula, ejusdem cervicis latera occupabant; quum nonnulla circa dorsum minùs conspicua detegere licuerit. Ex his in altero latere decem, in altero, vix novem deprehendimus. Inæqualis eorum erat magnitudo, ac interiectum spatium. Quæ summa erant, ad froenum osculo convertebantur, ima autem, seu froeno propinquiora, ampliora, ac altiora, sursumque spectantia reperi. Hæc ubi primùm detexi, repetita sæpiùs disquisitione ita scrutatus sum, ut eadem pro partium magnitudine, si non tot, ac tanta, loco certè, ac ordine in plurimis Cadaveribus, primis respondentia compererim. Quæ si minùs aliquando conspicerentur, detracta diutina maceratione (quin tamen pars ulla putrescat) Glandem, ac cervicem cooperiente membrana, sic apertè prodiere, ut minimè de iisdem ampliùs, tamquam de perpetuò existentibus, essem sollicitus. Subditos tamen folliculos, tametsi attentissimè inquisitos, detexi nunquam, ac vix post validam eorum osculorum compressionem, quidquam mihi aliquando exprimere datum est: quò, quid ex iis excerneretur, certior fierem. Non idcirco tamen ita nostro invento diffidendum censeo, quasi non inde, quod sub Præputio colligitur, multò potiori jure sit derivandum; eam siquidem materiam, quamvis dum effluit, non adeo compactam, ac crassiorem existimo, qualem ipsa se se collectam diuque asservatam exhibet, non sic tamen aut tenuem, aut promptam, quæ in denatis, & exprimi, & conspici facilè possit. Cui tamen rei, si quid aliunde objiciatur, tantus est aliter sentientibus Viris à nobis habitus honor, ut ea potiùs, quàm refellere, aut disquirere, multò proponere præstet, aliorumque facere judicium. Quæ, uno Celeb. Boerhaavii capitulo absolvemus „ Qui deinde, ut Physicum haud dedecet nec Medicum, con-
„ siderat sordes, quas sub Præputii integumentis aggerunt
„ loculi iis innati, quibus totum Priapi caput sordescit, con-
„ taminatur, olidissimoque inquinatur nidore; certè depre-
„ hendet

Horũ frequens numerus, & positus.

De iis, quæ aggeruntur sub Præputio.

Op. An. de Fab. Gland. Ep. 1.

„ hendet ſecretum, & ibi humorem haberi quàm maximè
„ alienum ab eo omni, quem uſquam invenire datur: albet,
„ olet, aquâ vix diluitur, tenacitate ſingulari in pelliculas
„ lenteſcit, pelliculæ glandis tenerrimæ fermè tenendo ad-
„ hæreſcit. De induſtria eſt factum, dum materiam hanc de
„ Præputii internis folliculis, nec loquor de glandulis odori-
„ feris dictis accuratiſſimo *Brittanorum* Anatomico *Tyſoni*,
„ locatis in corona glandis tamquam primis hujus linimenti
„ officinis: neque enim facile uſurpare oculis veras eo loco
„ glandulas, ſed potiùs papillarum nervoſarum accutiſſimè
„ ſentientium eminentes catervas, ut pulchrè meminiſti du-
„ dum obſervaſſe Temet, orbique enarraviſſe Medico: Atta-
„ men ſunt quæ, ut fatear, urgent dubitare me ſæpe; an non
„ præcipua harum lemarum genitalium copia genita fuerit in
„ ſinuoſis Urethræ cryptis tam nitidè depictis à Celeberrimo
„ Morgagni *Adv.* I. T. IV. F. IV. B. C. D. atque detectis
„ ibidem à *Cowpero*, & *Terraneo* glandulis, unde delatæ in
„ Urethræ meatum, ejuſque orificio emiſſæ ſub Præputii ve-
„ lamento retentæ, hujus mobilitate retrò ductæ, aggregan-
„ tur? „ Ita Præclariſſimus Auctor. Cui ſi verbum de no-
ſtro ſubdere licet. Num eodem pacto quæ circa Clitoridis glan-
dem aggregari obſervamus, de mulieris Urethræ cryptis, ſur-
ſùm potiùs rapi, quàm ultrò deorſum ferri, credendum eſt?
At de his plura ſatis, quorum conſpicuus planè uſus eſt, quę-
que nedum noſtris in ædibus, in publico etiam Anatomes
Theatro conſpicienda monſtravimus.

§. XIII. Vix ullam, inter glandem, atque adeo Ure-
thram, & Nervoſa Penis corpora, vaſorum communicatio-
nem haberi, ſic ut ſingula ſingulis partibus, arteriæ potiſſi-
mùm proſpiciant, jamdiu tum ex noſtris diſquiſitionibus cum
Amiciſſimo Morgagno habitis comperimus, tùm per obſerva-
tiones Præſtantiſſimi Anatomici Ruyſchii confirmamus. Non
ita tamen ex una Urethræ ſubſtantia eo loco reflexa, ac Ner-
veo-ſpongioſorum corporum extremis appoſita, Glandem com-
pingi autumo: cui quidpiam aliud, ad eam, qua pollet, fir-
miorem ſtructuram inducendam, non ſit adiiciendum. Eam
igitur ubi accuratiùs ſumus ſcrutati, non modò ex ſtrictiore
vaſorum reti formari cognovimus; verùm, quum nervea Pe-

Qua partes Glădem compingant.

nis

nis corporum involucra non ibi finiri obſervaverimus, quòeorumdem planè cavitates, ſed porrò ſub ligamentorum penè ſorma, gracilia ad extremum uſque Glandis pergere: ex eorumdem variè, ac multipliciter diſciſſis, diſiectiſque ligamentoſis fibris vaſorum rete fulciri, ac quoquoversùm protenſis, multò reliquà firmiorem Urethræ ſubſtantiam conciliari, proponere non dubitamus. Quod ſi non è noſtris Obſervationibus modò, ſed ex propria diſquiſitione, quis cognoſcere malit, non alia id inquirendum eſt arte, quàm ut circumquaque ab iiſdem Nerveo-ſpongioſis corporibus, levi manu, ac ſcalpelli apice Glandem excidendo, removeat. Quam quum operam peregerit, tùm Nerveo-ſpongioſorum corporum involucra, ſuo jam continendi defuncta munere, transverſim explicata, contra atque eorumdem ſeptum eſt, conſpiciet; tùm validè productas eorumdem fibras in Glandis ſubſtantiam conjectas, quas ſi ad exremum uſque produxerit, eam ligamentoſam involucri expanſionem multùm quidem tenuatam, ad editum Urethræ extremum, quà glans hiat, intimiori membranæ copulatam finiri comperiet. Si id ipſum paulò luculentiùs ei deprehendere libuerit; reliquam infra corpora Urethram removere inſtituat: quam adeo facilè neutro ſauciato abſolvet, ut quid ad eum locum nexus diſcrimen interſit, præ valida Glandi adhæſione, vel ex dirimendi difficultate, vel ex una intra Glandem, etſi ſedulò diſecentur, partium laceratione, evidentiſſimè percipiet.

Ejus rei adminiſtratio Anatomica.

§. XIV. Quamquam accuratiores inter Anatomicos, id omne, quod ad vaſa Virorum naturalium ſpectat, videntur exequuti; quędam tamen reſtant adhuc ab eorum ſedulitate prætermiſſa: quæ quum per noſtras detecta fuerint diſquiſitiones, noſtris ſunt Obſervationibus proferenda. Venæ itaque, de quibus dumtaxat ſermo hìc nobis inſtituendus eſt, per Colis dorſum excurrentes, geminæ ſunt; altera interior, ſub proprio Penis involucro, oſſa Pectinis ſubit; exterior altera per communia ejuſdem velamina ad extimam Pubem contendit. Ad Præputium præſertim, per exiliora aliquando, aliquando tamen pleniora vaſorum oſcula, inter harum extrema, communicatio intercedit: quominùs per interiorem, rigente Pene, intercepto refluo Sanguine, reſerato exterioris alveo,

veo, intercludatur. In interiore vena, quæ exteriore latior eſt, non multùm ſupra Glandem Valvulæ occurrunt; quæ duplicis mihi generis, ſunt, aliæ quidem ſimplices, aliæ verò geminæ: ſimplices Glandi propinquiores: geminæ verò ſuperiùs locantur. Neque has ita poſitas vidimus, prout ſolent in Tabulis Anatomicis exhiberi, ac ſi in alterutra vaſis facie copulatæ locarentur; ſed ſic nobis compoſitæ viſæ ſunt, ut altera interiori parieti, altera exteriori alligaretur. Quas nonob id dumtaxat comparatas credimus, ne ſcilicet, dependente molli Pene, aſcenſuro ac refluenti ſanguini opitularentur; verùm maximè ne is retrorſum pelleretur: quandoquidem harum complures eo locantur loco, quo innexus Pubi Penis proclivem remeanti ſanguini viam ſternit. Ex his pleraque probè jamdiu novere Anatomici, quos inter Diligentiſſimus CoWperus; qui non nitidos modò Icones exhibuit, quibus facilè percipi poſſet, qua ratione, ejus partis erectio fiat, quod tamen Graaphius multò antea propoſuerat, ſed & novis glandularum inventis eam partem illuſtravit. Non tamen quæ ad venas intra Pubem ſpectantia ſunt, aut ipſe, aut alius quiſpiam, prout novi, proſequutus eſt. Ne quæ tamen Pubi proxima ſunt, licèt exteriùs conſita, ommittantur: non unam perpetuò Pubis oſſa ſubeuntem venam deprehendimus; ſed duas, multò licèt tenujores, medię aſſidentes eumdem ſubire locum ſæpè comperimus: quin imò aliam adnotavimus non in mediam confluentem, ſed ab eadem, contra venarum morem, pronatam nullo in itinere hiantem oſculo, per tres circiter latos digitos productam, frequentibus munitam intrò ſpectantibus Valvulis, ad eum ipſum locum quò major, ex qua diſceſſit, contendentem. Has autem venas omnes ſive triplices, ſive geminas, ſive & unicam dumtaxat, mox intra Pectinis oſſa non aut rectà produci, aut diremptas disjectaſque proferri obſervavimus; ſed protinus in quemdam ſive Lacum, ſive Torcular, ſeu mavis Labyrinthum appellere, aut una diffundi, aut univerſas corrivari. Hic igitur ex interiore Pubis oſſium facie locus eſt, in quem primùm refluus ſanguis deportatur. Is interdum duplici, interdum triplici membranoſo diſſepimento diſcernitur, ſic tamen, ut ſingulorum facilis habeatur communicatio; quæ ideo fortaſſe interſepta poſita

Valvulæ in venis Colis duplicis generis.

Diverſus earum uſus.

Myot. Ref. fig. 10. Tract. de Vir. Org.

Penis dorſi venarum numerus, & modus.

Earumdem ſub oſſa Pubis corrivatio, ſeu Labyrinthus. Tab. 2. fig. 2. lit. M.

Ejus deſcriptio, & varietas.

sunt, vel ne tenues alioquì illius torcularis parietes à congesto nimiùm sanguine lacerarentur, vel ne faciliùs in alterutrum dumtaxat latus præter Naturæ consilium diverteretur. In hunc eumdem sinum ab eorumdem interiore Ossium facie venarum rivuli demittuntur: quò sanguis omnis corrivatus, qua ratione, ac quòquò versùs distribuatur, vix verbis satis luculenter explicare confidimus. Ab hoc igitur, sive Lacu, sive Torculari, seu Labyrintho tot vasorum propagines exoriuntur, quot omnino persequi, vix fuit unquam animus. Has mihi non lubet venas nominare, quandò plurima, quæ in venis haud reperiuntur, in hisce comperio. Hos itaque, quos posthac Sinus appellabo, quadam ab Utero revehentium vasorum ducta analogia, multò venis ampliores esse, si eorumdem perpendatur origo, facilè constat. Ipsorum deinde parietum substantiam, quæ ab reliquis involucris alia prorsùs est, venosis membranis multò tenuiorem deprehendi; tum adeò diversus est utrorumque vasorum incessus, seu distributio, ut & minimè animum advertenti tantùm occurrat interea discriminis, quo utraque luculentissimè internoscere valeat. Nostri namque Sinus, sive ad inferiora, sive ad superiora proferantur, ita producuntur, ut maximis quaquaversùs hiantibus orificiis alios sibi æquales sinus proferant: ex quibus laterales alii paresque provecti, crebris inter se se oculis communicantibus; modò enim parallelli, modò alii aliis impositi sic provehuntur, ut non ad deferendum tantummodò sanguinem, quod unum venarum munus est, comparati videantur. Horum demùm interiorem parietum faciem sæpiùs, certis potissimùm in locis haud lævem reperi; sed vel retiformi fibrarum ductu, eoque extanti, sic exasperatam vidimus, vel quibusdam transversim ductis colligatam lacertulis, ut vel ad firmandos parietes, seu potiùs ad refluentem sanguinem retardandum id institutum existimem.

Mira ob Labyrintho vasorum distributio.

Quæ à nobis sinus nominantur.

Per quæ ab venis differant

Retiformis sinuũ interior facies.

Et transversi lacertuli.

§ XV. His itaque propositis, primùm dicam quemadmodum eos observare consueverim, tum quid eos præstare autumem, ediſſeram. Quum eorumdem numero vix quidpiam, quod perpetuum sit, constituere queam; quinam eorum sit positus, distributio, & amplitudo, prout sæpiùs observare licuit, faciliùs est ut complectar. Hos omnes igitur sinus, in

Sinuum triplex ordo descriptus.

tres

tres utrinque ordines divido: inferiorem ſcilicet, medium, ac ſuperiorem. Inferior ſinuum ordo ab Lacus, ſeu Labyrinthi lateribus exorditur: atque ad ima deſcendendo, juxta inferius Pectinis crus demittitur. Medius verò eſt, qui quaſi in arcus modum inflexus, altero crurum ad inferiora, altero ad ſuperiora provehitur. Superior tandem, qui prope vel priorem, vel lateralem Proſtatæ faciem eſt, in ſuperiora contendit. Tres ut plurimùm inferiores ſinus ſunt, qui diverſo licèt modo, & loco oriantur, prope interiorem Iſchii tuberis faciem in unum ampliorem corrivantur: atque poſtremò in venam Iliacam interiorem abeunt; quorum tenujor, & inferior inde ſanguinem accipit, quò memorata dorſi Penis vena, Pubis oſſa ſubiens primùm incipit explicari; & in hunc, qui inter inferius Pectinis crus, & Erectorem Penis muſculum quadantenus eſt locatus, ab adjunctis partibus refluus ſanguis per transverſos ſinulos infertur. Is alteri minùs anguſto ſubjacet, qui paulò altiùs ab Labyrinthi latere, duplici oſculo ſanguinem haurit; hinc paulùm profectus dirimitur, atque altera propagine in ſuperiora, in inferiora alterà ſic progreditur, ut utrolibet ſanguis ſive aſcendendo, ſive deſcendendo contendere poſſe videatur; cujus inferior exitus, pro ejuſdem ſinus diametri ratione anguſtior, juxta modò deſcripti ſinus terminum eſſe ſolet. Ex inferioribus autem tertius reliquis latior, & ſupereminens ab edito Labyrinthi latere naſcitur: ita tamen, ut priuſquam ex eo loco proficiſci queat, oblatum velut ad Oſtium aggerem, devehendum illac ſanguinem ſcandere neceſſe ſit; quo ſuperato, per patulum amplumque tubum proclive eſt ad inferiora devolvi: Quò demùm ubi ventum eſt, per duo tantæ tubi amplitudini imparia oſcula ſenſim eſſet illi, niſi alia pateret via, emergendum; quà profectò quum ſanguis affatim egredi nequeat, provido Sapientiſſimi Conditoris conſilio (quod ſi uſpiam, in hac potiſſimùm ſinuum diſpoſitione, ubi accuratiùs inſpectetur, maximè mirandum eſt) provido inquam conſilio per pertuſum aliud longè amplius ellipticum oſculum, ex interiore ejuſdem ſinus latere, ad ſuperiorem alterum multò facilior aditus eſt. Atque ſinum hunc in quem inferior hic trasverſim corrivatur, medium ordinem conſtituere diximus; per cujus utrinque poſita extrema in ar-

Ima ſinuum emiſſaria non reſpõdent diametris.

Eorumdem Anaſtomoſes.

cus ferè modum compoſita, tum per inferiora, quà per ſuperiora ſanguinis exitus eſt. In medio hoc autem ſecundùm longitudinem diſſecto ſinu, duo nobis occurrunt animadvertenda. Alterum eſt quòd is quoque duplici, minimoque oſculo, impari ſanè emittendo univerſo ſanguini, circa imum, quà terminus ejuſdem eſt, aperitur: per quæ tamen habità ſinus, & orificiorum diametri ratione, quantùm moræ ſanguini eo loci trahendum ſit, neminem latere puto. Is idem medii ordinis ſinus per brevem alium tubum ad inferiora converſum ſic cum inferiore communicat, ut ex ſuperiore hoc in inferiorem ſanguis faciliùs pergere videatur. Cæterùm non in his duobus tantummodo ſinubus, ſed in ſingulis ferè reliquis frequens ea communicatio habetur, qua ſanguis in circuitum ferri aut debere, aut certè poſſe videtur. Id equidem inter duos hoſce modò deſcriptos adeò evidens eſt, quàm quod maximè; ſanguis enim, qui per alterum ex iis fertur, quum impar longè emiſſarium nanciſcatur, per ellipticum excitatum foramen, in propinquum ſibi ſuperiorem ſinum, qui ordine medius eſt, derivari neceſſe habet; ad cujus imum, quum duo itidem, eaque exigua oſcula pertuſa ſint, neque illàc affatim egredi queat, ſive laterali preſſione adactus, ſive à tergo urgente preſſus, ſurſùm remeare opus habet: quà vel per ſuperiores aſcendere, ſi pateant, vel per brevem tubulum ſuperiùs conſtitutum, atque ad inferiora ſpectantem, in inferum ſinum devolui opus eſt, eaque ratione in quemdam velut circuitum ad ea loca agi. Per alterum verò hujuſce medii ſinus extremum, quod in ſuperiora convertitur, ſanguis conſcendit, quodque velut hujus amplioris ſinus principium eſt. In hæc ſiquidem utrinque dirimitur edita ea Lacus, ſeu Labyrinthi pars; quæ poſtquam variis modò lacertis, modò diſſepimentis interciſa eſt, in priorem Proſtatæ partem aſſurgit: ex qua primùm, & exteriùs tenues quidam ſinus dimanant, quorum rudem Iconem dedimus: deinde in geminos ſupra memoratos ampliores ſinus explicatur. Horum ita diremptus eſt, ut area potiùs appareat, quà viciſſim ultrò poſſit, citròque ſanguis comeare. Per hæc aditus eſt ad tertium ſuperiorem ordinem; quem ubi ingreſſus fueris, duo primùm patentia oſcula occurrunt in binos oppoſitoſque continuata ſinus;

Quidam velut ſanguinis circuitus.

Tab. 2. fig. 2. lit. L L

nus; quorum alteri majorem valvulam præfici comperimus, minorem autem alteram poſt breve interiectum ſpatium. Is penè ad Urinæ Ueſicæ latera provectus, ita incurvatur, ut geminato veluti ſinu ad ſuum remeare principium videatur; quò tamen haud pertingere deprehendimus, ſed pluribus aliis tenujoribus ſinubus diſiici cognovimus; contra atque in reducentium vaſorum genere evenire conſueſcit: quæ ſiquidem, quò porrò pergunt, majorem amplitudinem nanciſcuntur. Alter huic aſſidens, mox ab exortu, cum deſcripto per patens oſculum communicationem habet: tum ſursùm provectus, in plures crebrò diremptus, alterum alteri oppoſitos, ac communicantes ſinus, in eas demum venas exoneratur, quæ tùm à ſeminalibus Capſulis, tùm ab adjuncta Veſica ſanguinem devehunt. Interhoſce ſinus, tenues Arteriolas quàm minimè ſinuum diametro reſpondentes reperimus, ex quibus ea major eſt, quæ ab Iliaca interiore inter inferiores ſinus ad Penem contendit; minor verò, quæ ab Hypogaſtricis in Proſtatam, adſitaſque partes immittitur. In altero ex ſuperioribus ſinubus aliquando transverſim poſiti lacertuli, tribus firmati funiculis, propè eorumdem ſuperius extremum occurrerunt.

Oppoſitus venarum inceſſus.

Interſita arteria ſinobus haud reſpondent.

§. XVI. Quid tanta ſolertis Naturæ induſtria conſtructi ſinus præſtare debeant, nobis quidem ſi non aſſequi, indicare ſaltem opus eſſe videtur: quod tamen priùsquàm facio, quibus ii locis incumbant, quibuſve circumfundantur prænonſtrandum duco. Ne de imo minimoque ſinu, inter Os, & Erectorem muſculum conjecto, quæ ſupra dicta fuere, iterùm repetam; De cæteris id proſequar, ex quibus inferiores ita ſiti ſunt, ut inferiùs *Ejaculatori* noſtro muſculo incumbant, exteriùs Iliaco interno, ſuperiùs, atque quadantenus ad interius latus Ani dicto Levatori muſculo adhæreant; medii verò, ac ſuperiores reliqui, non modò plurima parte exteriùs ab eodem Levatore operiuntur; verùm ita ſunt in priore, ac laterali Proſtatæ parte locati, ut circumfuſo Oſſium Pubis parieti, ubi vel minimùm Proſtata à tergo urgeretur, ſatis ad opus, cui comparati ſunt, apprimerentur. Idque maximè quum ab Labyrintho profecti, ſubter noſtrum Ligamentum prætervehi, neceſſe habeant. Quale verò id Ligamentum ſit,

Quà ſinus ſiti ſint.

quidve

quidve circum Proſtatam obſervaverim, præmonendum priùs eſt, quàm horum ad haſce partes ſpectantium uſus attingam.

Ligamentũ Proſtatæ novum. Tab. 2. fig. 2 lit. N N

§. XVII. Id quoque ex eorum numero eſt, quæ noſtra ſuis in ſedibus diſſecandi ratione comperimus. Igitur ex interiore Pubis facie, quà ea Oſſa committuntur, latum circiter pollicem ſupra imam eorumdem partem; geminæ, utrinque altera, ligamentoſæ productiones emergunt; quæ interdum ductæ, interdum latæ in priorem Proſtatæ faciem, ac in proximum Ani Levatoris tendinem inſeruntur: unde utrinque provectæ ad obtuſum angulum in ſumma ejuſdem Proſtatæ facie, ac Veſicæ vicinia concurrentes firmiſſimè cohærent. Si quis autem de iſtius Ligamenti natura quadantenus dubitaret; tùm illius albedinem, & firmitatem, tùm fibrarum nexum, & poſitum exploret ſedulò, ut quæ propoſuimus pernoſcat. Quantum verò commodi ex eo homini habendum ſit, is facilè intelliget, qui quantùm haſce partes colligari, firmarique interſit, planè noverit. Duplici id potiſſimùm commodo, præter tertium aliud, quod mox ſumus allaturi, conſtructum eſſe cenſemus. Ne Recto ſcilicet Inteſtino alligata Proſtata, in vehementiori excernendarum fœcum niſu, ſuis è ſedibus divellatur: atque id utrique ſexui commune eſt, quandoque & utrique proſpicit Ligamentum. In Fœminis verò, in quibus & Urethræ, & Vaginæ inſeritur; ne in diuturnis interdum, validiſque edendorum Fœtuum contentionibus, laxatæ nimiùm dimotæque partes incommodè aliquando prolaberentur.

Uſus ligamenti proſtatæ

§. XVIII. Porrò quod circa Proſtatam obſervatu dignum reputo, atque ad rem noſtram paulò infra explicandam faciens, eſt firmum expanſumque involucrum; quod ad propriam intimioremque circumfuſam Proſtatæ membranam is nihil ſpectare intelliget, qui eo circumquaque diligenter exſecto, integram prorsùs, atque ſuis circumdatam tunicis nihilominus comperiet; Quòd ſi rem accuratiùs perſequatur, eo etiam Seminales Veſiculas arctè concludi deprehendet. Ad ejus conſtructionem non nerveas duntaxat, valenteſque fibras ceterarum membranarum in modum compingi, obſervavimus; ſed frequentes interjectos lacertulos vidimus, quò ejuſdem involucri

volucri compages, quando nihil ad contractionem conferant, firmaretur ampliùs. In cujus quidem priore facie, quà Pectinis ossibus jungitur, non exiguos muscularium fibrarum fasciculos in lacertosis præsertim Cadaveribus intextos observasse meminimus: quarum duplex incessus erat. Aliæ etenim lata supernè basi in Prostatæ imum contrahebantur, ac velut inversam pyramidem exhibebant; aliæ verò quasi transversim ductæ subjectas ferè ad decussim secabant. Quapropter non improbabile reor, hìc saltem loci, ubi major fortasse est motus necessitas, memoratum involucrum ab iis fibris quadantenus agitari, quoniam reliqua lateralis pars ab cæteris circumsitis musculis cieri facillimè potest. Intra hoc igitur involucrum, quod nos imposterum multò potiore jure, quàm suam Glissonius, nostram Prostatæ Capsulam appellabimus, ex supra memoratis sinubus plurimi conduntur; quà ita foventur, ut non modò turgentes præ sua tenuitate disiliant; sed velut, dum ii turgent, nè mutato Naturæ consilio ad exteriora premant, arctè circumquaque concluſi, ad interiora urgeantur, sive ut quadam Capsulæ agitatione negotio, cui sunt comparati, promptiùs inserviant.

Prostata Capsula lacertosa.

Ejusdem officia.

§. XIX. Quibus præjactis, ad eorum usum propiùs accedens, id primùm constituendum duco; quod multiplices eorum Sinuum diremptus, ampliores diametri, tenujora multò Emissaria, haud læves certis in locis, extremis potissimùm, interiores parietes, lacertulis alicubi interspti, ac postremò (quod evidentissimè conspicuum est in Labyrintho) ad sanguinis retardandum drogressivum motum, sive singula, sive universa sint accomodata. Quod præterea multò luculentiùs cognoscitur, si crebræ Anastomoses perpendantur, quæ potiùs ad interturbandum sanguinis progressum, quàm promovendum excitatæ videntur: tùm quia hæ transversim aperiuntur omnes, quibus sanguis ad latera urgetur potiùs, quàm porrò adigatur: tùm quia eo loci sunt, quà sanguinem magis diffundi, atque explicari, quàm in ulteriora propelli, significatur. Ad hæc autem id animadvertendum est, quòd laterales eæ Anastomoses, seu magni oppositorum sinuum laterales hiatus ita sunt accommodati, ut eorum quisque non à Prostata abducere sanguinem, sed quàm proximè, rectaque ad eam adducere videa-

Sinus ad sanguinem retardandum dati.

Muneris ratio.

deatur. Ex quibus colligendum reor, quidquid eo loci Natura machinata eſt, id omne ad ſanguinem retardandum potiſſimùm inſtitutum fuiſſe; deinde, ut eo aggeſto, & Proſtata, & Seminales Veſiculæ apprimerentur: cui tamen rei, & exteriùs conſiti muſculi, & circumſita Capſula, ſuam conferre opem poſſunt; Quod tùm ſolùm contingere puto: quando id, quod muſculos præſertim Erectores excitare, ac intendere valet, conſitas eas pariter partes quadantenus convellat. Ea inſuper circum ſanguinis aggeſtio non ideò diſpoſita fuit, ut Penis tenderetur, cui etſi aliquid conferre non negaverim, potiſſimùm tamen illud fit ab exteriùs reſtitante ſanguine ob interceptum venarum iter, ad Oſſa Pubis Erectoribus muſculis urgentibus; verùm ut, vel uberiori ſanguinis affluxu, tùm ſeminalibus Veſiculis, tùm Proſtata ſotis, contenti inibi humores quodammodo rareſcerent, atque turgerent, iiſque locis impares exitum ſibi pro indito turgeſcendi modo molirentur. Sin id minùs alicui placeret; ejus fieri ſeminalis humoris emiſſionem, opinari inſuper poteſt: tùm ab humorum excitata raritate, tùm maximè à circumpoſita potentia; qua ita continentes partes, ſeminis ſcilicet Veſiculæ, ac Proſtata ſuccuſſæ ſive à muſculis, ſive à Capſula, ſive à ſanguinis interiore affluxu, tandem contenta foràs propellerent, quò facta ſanguinis proceſſui liberiore via, detumeant ſinus, depleatur Labyrinthus, Penis vena faciliùs exoneretur, minùs adeoque muſculi Erectores tendantur, cæterique concidant. Quidquam præterea ad id ipſum pertinens, de eorum Nervorum inceſſu, qui ad Colem contendunt, foret dicendum; quoniam ii non ſine peculiari conſilio per eum angulum feruntur, qui præter Arteriam, ac ſinum, à triplici compingitur muſculo, Iliaco nempe, Levatore Ani, & Ejaculatore noſtro; at de his in præſentia ſatis. Ex univerſis his intelligi planè poteſt, cur faciliùs rigeat Colis turgente Urinæ Veſica, quaque depleta ſæpe concidat? Cur ejuſdem tenſio Seminalium Veſicularum, ac Proſtatæ plenitudinem, cur mollities eaſdem depletas ſequatur? Cur in reddendis fœcibus, ubi niſu vehementiore opus ſit, alicui Semen, vel quidpiam Semini ſimile effluere contingat? At manus de hac Tabula aliquando eſt removenda, ut quædam quæ in intimiore Proſtata, & Seminis Veſicis

Uſus alter à priori pendens.

Qua ſeminis Emiſſio ratione contingat.

ficis obſervavimus, obiter producamus. Circa igitur Seminis Veſicularum, & Deferentium vaſorum anfractus id penè ſimile eſt, ut contracta potiùs Veſica extremum ſit Deferentium. In quorum utroque neque Tabulis oblatum, neque verbis (quod ſciam) ſatis expoſitum Rete illud eſt, quod interiores parietes perſpicuè ornat, non læve & planum, ſed pro earum partium exiguitate prominens ſic, ut nudo oculo dignoſci facilè queat. Quod ſive ad ſenſus acutiem, ſive ad partium firmitatem, ſeu potiùs quò arctiùs contentum ſemen adhæreat, ne aut præcox, aut uberiùs effluat. Ad Veſicularum autem, ac Deferentium vaſorum concurſum, etſi aliquando tranſverſim poſitum oſculum viſum eſt, quàm ſæpiſſimè tamen in ſcrutatis iis partibus, nullum obſervavimus.

Facies interior tùm veſſicularum, tùm deferentium vaſorum reti ſimilis eſt.

§. XX. Quum nulla penè ſint, quæ quaſi nova circa Urinæ Veſicam, aut Proſtatam proferantur; quædam tamen hìc adnotare expedit, prout noſtris diſquiſitionibus, aliis licèt aliter viſa, comperta habuimus. Hìc autem, ceu nulla animadverſione digna, miſſa facimus „ fundum Veſicæ Urinariæ partem ejuſdem eſſe ampliorem „ quum ſummam illius partem, quæ fundus dicitur, media contractiorem eſſe ex uno intuitu deprehendamus; nec alio eam „ plano ulteriùs obtegi muſculari „ præter eum muſculum, qui à quibuſdam Detruſor Veſicæ dicitur, quem tribus lacertoſarum fibrarum ordinibus compingi, vel ipſi planè innotuit Falloppio; neque in Veſicam patenti eo oſculo Ureteres invehi, prout quædam recentiores Tabulæ deſignare videntur; neque eorumdem fines „ in anteriori eſſe Veſicæ parte „ quum circa poſteriora eos inſeri maximè conſtet; & quamquam aliquando ad cervicis Veſicæ oſculum poſteriùs quidpiam, de quo mox, in magnam ſatis molem prominere vidimus, id vel perrarò compertum eſt, vel ex iis dumtaxat ſubjectis, quorum Veſica laboraret, uſque adeò extare obſervavimus, ut ea res haud mereatur, quæ ceu perpetua & conſtans, quæque vitioſa, & infrequens eſt, vel Tironum, vel minùs Exercitatorum damno exhibeatur. Nunc ad ea venio, quæ & majoris momenti ſunt, & minùs ab aliis animadverſa; vel aliter, atque nobis Anatome offerre conſuevit, propoſita ſunt. Quodnam igitur ſit muſcularium Veſicæ fibrarum, ſive principium, ſive ter-

Obſer. Anat.

minus, neminem de hac re differentem video; quamvis cum ad quarumdam rerum faciliorem fortaſſe captum, tum ad ejuſdem partis ſtructuram pleniùs aſſequendam id plurimùm conferre puto. Quum Veſica muſculus cavus ſit, cujus varia eſt fibrarum diſpoſitio, quò ſive firmiùs conſtruatur, ſive aptiùs quaquaversùs contrahatur: eo quadantenus ordine ejus fibras diſponi cenſeo, quo LoWerus primùm, cæteri deinde Anatomici in Cordis fabrica tùm oriri, tùm diſtribui obſervarunt. Harum nullas à vertice, ſed à baſi omnes pronaſci, ſeu ab Cordis Emiſſariis, ſinguli omnes conſentiunt. Quod quidem pari fermè certitudine de ejuſdem Veſicæ fibris dictum intelligo: modò nonnullas fortaſſe excipias, quas ſive ab Uraco, ſive ab Ureteribus pronatas, ac ad ejuſdem imum, cervicem ſcilicet, deſinere certum eſt. Quæ ut nitidiùs in conſpectum dentur, non ſcalpelli opera tentandum eſt: id enim nec prorsùs indubium, nec facile comperi; ſed vel ſpiritu diſtenta, vel ſi mavis, exſiccata paululùm lacertoſa hominis Veſica experiundum eſt. In hac ſiquidem lumini oblata, non modò quà illius confertiores fibræ ſint nullo negotio detegitur, quæ in priore parte ſitæ ſunt, quà minùs à circumſitis potentiis adjuvantur, ſed quis ſit earumdem ordo: quis inceſſus: unde plurimæ ſaltem oriantur: quòve deſinant. Rectarum itaque ſingulas omnes non in fundo aut contrahi, aut inde pronaſci; ſed ab cervice progredi, ac altero peragrato latere eaſdem omnino immutatas, per adverſum ad eumdem remigrare locum, oculo haud quaquam imponente comperiet. Tranſverſas autem fibras, quas circulares nominant, nec difficulter internoſcet; quarum tamen ſi obliquum inceſſum parumper perſequatur, inde crebrò deflecti percipiet: vel luculenter cum rectis rectà protendi: vel orbe non abſoluto ita tenuari, ac dirimi, ut vix porrò queant dignoſci, comperiet. Quod nos tamen ſive per hanc rationem, ſive aliter ſumus conſequuti, id profectò eſt: quòd exteriores rectæ Veſicæ fibræ non eò deſinunt, quà ea in cervicem conformatur; ſed ulteriùs multò productæ, circum Proſtatam, quæ iis inſternitur, ad ejus imum, ſive ad oſſa Pubis conferuntur. Atque illud ipſum validum eſt, & lacertoſum, quod in noſtra Proſtatæ Capſula animadvertendum ſupra propoſuimus;

De Corde cap. 1.

Fibrarum Veſicæ inceſſus, & detegendi modus.

Quid ſit Proſtata lacertoſa Capſula.

ſub

ſub quo plurimos ejuſdem ſinus prætervehi diximus; quodque non inerti dumtaxat Tunicæ munere fungi cenſendum eſt.

§. XXI. Veſicæ verò Sphincterem quod ſpectat, quem tanta diligentia Falloppius, plurimique Profectores Exercitatiſſimi perſequuti ſunt; non protinus vel adeſſe, vel abeſſe pronunciabo, quum mea tanti non faciam, ut ad hanc controverſiam dirimendam me unum diſceptatorem conſtituam: ſed quid mihi æquo inſtituto examine obſervandum contigerit, liberè fari non verebor. Sub rectis itaque exteriùs conſitis Veſicæ fibris, juxta morem, & Falloppianam ſedulitatem detractis, confertiores circa cervicem, Tranſverſalium faſciculos reperi; quos quidem nec eo prorsùs, quo arbitrantur ordine diſpoſitos, neque eo omnino loco ſitos, quatenus vel Falloppius propoſuit, vel cæteri autumant, deprehendi. Nam quum eas in orbem ferri circùm cervicem (quod Sphincteris nomen ſignificare videtur) quamplurimi arbitrentur; nobis haud ita obſervare datum eſt: ſed aliter multò locari. Hæ igitur Tranſverſæ fibræ, quæ frequentiſſimæ ſunt in priore cervicis facie ſub noſtro Proſtatæ Ligamento ita eo loci inflectuntur, ut arcum potiùs, cujus cornua ſuperiora ſpectent, quàm orbem deſcribere videantur. Quòd ſi eaſdem in adverſa, poſticaque cervicis facie, itidem perquiras, idipſum omninò reperietur, niſi quantum, aut fibrarum eo loci major tenuitas, aut major earumdem numerus perſpicuitatis fortaſſe detrahet. Cæterum haſce fibras, quas non anulum circum cervicem, ſed utrinque arcum efficere diximus, ſive eo loci confertæ deſinant, ſive continuatæ ulterius producantur, mentis potiùs, quam artis ope attingendum eſt. In eam tamen lubentiùs ſententiam propenderem, ut eò conſertas terminari, ſeu in eo progigni loco arbitrarer. Quod autem ſubjicit de earum ſitu Falloppius. „ Fibræ autem iſtæ latent inter „ rectas in ipſa cervice Nam cum rectas exteriores detraxe- „ ris, poſtea apparet muſculus Transverſus, vel fibræ di- „ ctæ, & ſub his aliæ adhuc rectæ continentur „ ab noſtris quadantenus diſquiſitionibus diſſentit. Inter rectas ſiquidem exteriores & interiores, de quibus ſermo eſt, quas ille tranſverſas vocat, nos autem arciformes diximus, locari

Nam ſit Veſica Sphincter, & quo pacto conformatus.

Si quis eſt, à tranſverſis fibris aliter locatis efficitur.

Obſer. Anat.

Diſſenſus à Falloppio.

Bini fibrarum ordines Veſicæ extrà proſtratam : tertius intrà eam terminatur.

quidem conſtat : at rectæ interiores non ſic circum cervicem tranſverſis ſubjiciuntur, quin utræque, interjecto corpore, perſpicuè dirimantur; Tranſverſæ namque exteriùs Proſtatæ illigantur : quum ab cæteris disjunctas rectas interiores fibras in Proſtatam nequaquam inſeri compertum habeamus. Has etenim propè cervicem ab ſuperioribus ſeu exterioribus diremptas per cervicis tubum, ſi non omnes, plurimas certè ad inferiora produci perſpicuum eſt, quod propoſita ante ratione in diſtenta veſica obſervatu facile occurrit : eadem ratione & ureterum interiùs reptatus percipitur : unde prominula illa duo intra veſicam in unum coeuntia corpora oriri conſpiciuntur, quod ulteriùs provectum in caput Gallinaginis terminatum ad ſummum Urethræ fertur. His per Anatomen cognitis facilè cuique eſſe arbitror quid de eo Sphincterę ſentiendum ſit, planè dijudicare.

Ibidem.

§. XXII. Intrà verò Proſtatę ſubſtantiam, ni multum ego fallor „ oblatum, panſumque ſubter ad veſicæ collum „ notabilem muſculum videri poſſe à transverſo ſuperiore „ Falloppiano longè alium „ non indicantis, ſed aſſerentis in modum Cl. propoſuit Bianchi ; quem quidem eidem impoſuiſſe non adeò mirandum eſt : Si quis namque, ut ipſe præmonuit „ advertat moveri proſtatas, & abradere „ id ei in oculos incurſurum pro certo habeo, quo decipiatur, exiſtimans muſculum, atque eum Sphincterem eſſe : Tenues ſiquidem fibras parallelo ductu incedentes in orbem ferè compoſitas cernet : ut ſi levi huic diſquiſitioni facilis nimiùm acquieſcat, non dubitem, quin eas omnes pro muſcularibus fibris ſit pronunciaturus. Sin accuratiori inſtituto examine rem ſedulò iterum, iterumque perpendat ; non muſculares fibras, ſed circumductos proſtatæ tubulos eos eſſe fatebitur. Sed his non modò penè totam compingi proſtatam cognoſcet : imo verò ubi eam funditus diſſolverit, facilè ei earum diſcrimina, & è compreſſis proſilientes humores percipiet. Igitur in hac parte fibræ non quod muſculi natura exigit, ſed quod proſtatæ diverſitas ferre videtur, diverſimodè ſeſe habent : nam in ſuprema proſtatæ crepidine firmiores, & magis candidæ : medio loco ex rubro albeſcentes : in imo denique ſaturatiori rubore infectæ luculenter perſpiciuntur. Ex quo clarum jam id

eſſe

esse arbitror, etsi quædam musculariun fibrarum species obiter intuentibus exhibeatur, musculum reverà nullum eo loci præter suprà memoratos reperiri. Illud verò quod ad cervicis vesicæ osculum ità aliquando prominet, ut urinæ iter intercludere aliquantùm valeat, quidpiam glanduloſum est, sub tenui, intimaque vesicæ membrana conditum, sic ut conspicuis interdum, aggregatisque glandulis formatum viderim, cujus latam circum aream à minoribus licet, extantibus tamen occupatam memini in sene, intra cujus vesicam sex supra triginta ex albo flavescentes calculi continebantur, quorum aliquot Avellana vix minores ab sacculis ex ejusdem vesicæ validissimis, diremptisque lacertis constructis, concludebantur. Atque ex his potissimùm glandulis, iis, qui vesica laborant copiosior ejus muci proventus est facilè derivandus.

OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT XI.

De Mulierum partibus procreationi datis.

§. I. NOstras poſtremò Obſervationes Mulierum partes procreationi datæ ſibi vendicant, quippe quæ indicta hactenus nobis obtulerunt vel numero, vel gravitate digna, quæ ob oculos Anatomicorum ſubiiciantur. Atque ut ab iis exordiar, quæ communem opem, & Podici, & Genitalibus afferunt, quædam de diſcrimine Sphincteris, quod inter illas noſtrumque ſexum intercedit, annotabo. In Fæminis igitur ima pars Sphincteris ſeu cutaneæ fibræ nec numero, nec longitudine noſtris reſpondent, quum pauciores eas, exiliores, ac breviores multo compererim: quæ verò ejuſdem inceſſus fibræ in priora proferuntur, ſicut in viris in Urethræ Acceleratores muſculos, & propriam Colis membranam inſeri ſuprà retulimus, ita in ſequiori ſexu in imam poſterioremque vaginæ partem mox ſuprà Perinæi cutem infiguntur, quà ejus partis frænulum in virginibus præſertim conſpicuum, conſtituitur. Hæ quamquam ſæpiùs ità mihi incidere, eòque ſeſe inſertum ire, viſæ ſunt, aliter tamen aliquando ſe habere ſunt mihi oblatæ, quas Sphincteris prorſus modo illuc hæreſcere quidem; at produci, & inſeri, vel nullas, vel vix ullam, tenuemque obſervavi, atque id tum potiſſimùm incidere memini, cum poſteriores, & poſitu fermè, & tenuitate reſpondent.

Tab. 2. fig. 1. lit. K

Diverſitas quædam in Mulierum Ani Sphincteræ.

Muſculi dicti Transverſales adſunt & in Fœminis.

§. II. Fœminis Transverſales muſculos datos eſſe ab nemine factam mentionem ſcio: quamvis eos in his quoque non repererim modò, ſed & iis, qui aderant luculentiſſimè moſtraverim.

Ibid. g g

verim. Transversalem autem musculum potiùs, quam Transversales voco, tametsi gemini imaginem referat, quum utrinque ab Ischio ad Sphincteris priora feratur. Oritur itaque is lato carneo tendineo, tenuique principio supra exortum Clitoridis Erectorum, ac transversim ductus teres fit, & juxta Sphincteris fibras Recto intestino arctissimè junctus, nil penitùs ibi mutatus, in adversum latus, eadem prorsus ratione se habens, inseritur. Nec cui alteri usui, quam ut rectà sursum podicem trahat, vel ut minimùm in priora, atque eo pacto aliquatenùs imum vaginæ adducat, tum ex positu deducere licet, tum ex iis, quæ de ejusdem vaginæ Sphincstere observavimus, maximè intelligetur. *Numerus, & descriptio.*

§. III. Sphincterem vaginæ musculum jamdiù notum fuisse non modò ab Eustachii Tabulis cognoscitur, sed etiam à pluribus habetur Anatomicis: qui profectò etsi exercitatissimi hanc spartam sedulò illustrarunt, vel nullum tamen, vel perperàm ejusdem aut principium, aut terminum cognovere. Alii enim ex quibus præcipnè Eustachius, & Riolanus deductis ab Ani Sphincstere fibris illum manare crediderunt. Alii autem post Graafium, quos inter CoWperus, Verheycnius, Heisterus, aliique nullum ei originis locum disignaverunt: quem tamen nos per Anatomen ei esse tribuendum certe credimus. Hunc igitur duplici prodire principio luculenter nobis constitit; altero prorsus carneo, tendineo altero. Carneæ hujusce fibræ circà medium Transversalis musculi, quasi ab eo pronatæ abscedunt, ac paulatim disjectæ exteriorem, seu superiorem Sphincteris partem constituunt, quæ verò Cunni osculo propinquiores sunt ab eodem imo vaginæ latere membraneæ, seu tendineæ emergunt: ac eidem attensæ unà cum sociis, vix ultrà duorum digitorum spatium occupantes ad Clitoridis crura contendunt; neque, ut plurimi opinantur, sub illis sese recondunt, & inseruntur, sed in tendinem abeuntes partim subjiciuntur, partim, ubi ea curvantur, iisdem inseruntur eaque superscandunt: ut eò faciliùs, & quò vaginam amplexantur Sphincteris munus obeant, & quò Clitoridem deducunt suo magis magisque munere fungi possint. Cui rei an Transversalis quidquam conferat, & supra indicatum fuit, & ab ejusdem origine, & nexu liquet. Tab. 14. fig 1. Antrop. l. 5. cap. 37. *Vaginæ Sphincteris principiū nonnulli, vel malè assignant, vel nullum.* Tab. 2. fig. 1. lit. G *Quàs oriatur quò desinat, ac quid præstet.*

§. IV.

§. IV. Profectò muliebrem Urethram muſcularibus quibuſdam ornari fibris non modò pauciores prodidere Anatomici, ſed ne ii quidem, qua ratione ſe habeant, aut quid illis muneris obeundum ſit, ſatis conſentiunt: quod non aliundè promanare crediderim, quàm à minùs accurata, & certa earum inſpectione. Nos eas primùm in conſpicuum muſculum diſpoſitas in Virgine inſpeximus, eumque in publicis prælectionibus, ſuis in ſedibus hærentem adhuc monſtravimus; cujus deinde in duobus ſcortis vix veſtigium aſſequuti, utpotè in fuſum tendinem prorſus mutati, in tertio tandem eum planè comperimus. Ecce deſcriptionem ſubjicimus. Novum muſculorum par, ſeu ut nobis perſpicuè conſtat, novus muliebris Urethræ muſculus, quem poſthac ejuſdem Depreſſorem nominabimus, lato tendineo exortu ab infero Pubis cruре infrà magnum foramen ſuprà Clitoridis Erectores muſculos proficiſcitur, ac obliquè ad ſuperiora provectus, ſub oſſium Pubis flexu, arcus ſpecie ductus Urethram ſcandit, eamque prætervectus in oppoſitum latus, eo quo prodierat modo inſeritur. Hunc itaque muſculum geminum dicere non placet, quoniam eædem protenſæ fibræ, nullo commutatæ loco, Urethræ dumtaxat adhærentes, in oppoſita feruntur: verùm validiore ſupra Urethram agmine producto eodem continuatoque ductu in adverſa contendunt. Ex his, qui haſce fibras, quadantenùs cognoverunt Graafius præ cæteris cenſendus eſt; quamquam ne eum quidem eas rectè pernoviſſe ex eo liquet, quòd iſtam dixerit „ muſculi Sphincteris fibras carneas, quæ „ totam Urethræ longitudinem cingunt, & adhuc latiori ductu ad vaginæ latera, & anum deſcendunt „. Cui quidem ferè adſtipulantur cæteri, quotquot de hac re ſcripſerunt Anatomici: id mihi unum contendendum eſt, non qua Graafius propoſuit, ſed ea, qua nos ratione obſervavimus, rem ſe habere. Non hujus enim, quem nos propoſuimus, muſculi, aut à Vaginæ lateribus, aut ab Ano quidquam proficiſcitur, neque tanta is latitudine explicatur, ut „ totam Urethræ longitudinem cingat „ nec circà Urethram in orbem agitur, quo ſit Sphincteris nomine nuncupandus. Quamquam tamen is non ea eſt figura donatus, qua cæteri perhibentur Sphincteres; non ob id iſtiusmodi quadantenus munus negandum eſt;

Tab. 2. fig. 1. lit. FF *Muſculi novi Urethræ depreſſoris deſcriptio.*

De Mulier. Org. cap 6. Quidſiam ex ea attigit Graafius, ſed perperam.

eſt; quum illud ob rationem poſitus præſtare quam maximè poſſit. Qui Veſicæ, atque adeò Urethræ, cæterarumque nexarum partium poſitum noverit, haud difficulter percipit, quì id muneris ab noſtro Urerhræ *Depreſſore* obeundum ſit. Urinæ igitur veſica oſſibus Pubis interiùs annexa, ima ſui parte arctiùs vaginæ copulata ad acutum angulum eidem innititur: quumque inferior innixa veſicæ pars, utpotè contractior, validior ſit, quàm minimùm in convexitatem componitur, quæ etſi mollior laxiorque multò foret, contrà atque creditum fuit, ab laxis vaginæ lateribus vix poſſet in ullam convexitatem induci; quum ea plurimo circum adipe, & frequenti vaſorum reptatu ſit occupata, atque adeò in planam penè ſuperficiem compoſita. Ab veſicæ imo, ſeu cervice orta urethra, vix transverſo pollice longior, incurvo inceſſu paulò in ſuperiora converſo extrorſum profertur, & infrà Clitoridem hiat. Verùm *Depreſſor* noſter ex imis Pubis cruribus transverſim ſuper Urethram fertur. Quum autem huic nulla opponatur potentia, quo minus in naturalem contractionem veniat, ſive ea à perenni ſpirituum fluxu, ſive à fibrarum vi pendeat, non poteſt, quin eam ad vaginæ latera apprimat; quoniam is eo loci locatus eſt, ubi non laxi ejuſdem vaginæ parietes, & collabuntur, ſed tum ab oſſium nexu, tum à proximis partibus firmati validiùs compreſſioni reſiſtunt: proindè inter utrumque locatam Urethram comprimi, atque adeò occludi neceſſarium eſt. Cui verò ſi major multò Diaphragmatis, & eorum muſculorum, qui huic muneri ſubſerviunt, vis opponatur, *Depreſſoris* laxari fibras oportet. Quapropter diductà Urethrà per compulſam deſuper urinam, ea non profluere non poteſt. Quod ſi aut nimiùm, aut diutiùs ejuſdem fibræ in difficiliore ac laborioſo partu diſtractæ perſiſtant, ob hanc maximè cauſam vrinæ incontinentiam aliquando quoque ſubſequi obſervamus. Quod tum potiſſimùm contingere judico, cum oſſa Pubis præ valido Matris niſu ab invicem diducta uſque adeò eas partes diſtrahi ſinunt, ut in priſtinum locum reſtitui minimè valeant. Oſſa enim Pubis in recenter denatis Puerperis, quamvis non ſæpiùs dirempta vidi, in aliquibus tamen ità diducta reperi, ut & Noſtrum, & Chirurgi, qui tum aderat, facilè ſuerit pollicem tranſverſum inde-

Quis ſit Veſica poſitus ſuprà Vaginam.

Depreſſoris Urethræ operæ diratio.

Oſſa Pubis in partu aliquãdo diducuntur.

re : Ex quo id mihi conſequi videtur , eorum oſſium connexionem non per Sinchondroſim effici , quum quæ legitimæ cartilagines ſunt flecti quidem : at diſtrahi, ut mihi compertum eſt, patiantur nunquam . In quibus autem nulla oſſium diductio habetur , vix quidquam illum muſculum pati poſſe cenſeo, quoniam ſub oſſibus ità locatur , ut nonniſi diducentibus ſe oſſibus, diſtrahi queat. Cæterùm dum in Urethram agit non modò urinæ coercendæ , & extremis ejusdem guttis expellendis miniſtrat, verùm , & glandoſi Proſtatæ corporis liquori attemperatè exprimendo , & ſubjectæ Vaginæ amplexu ſic eam apprimendo , quò aptiùs pro Naturalium habitudine, & varietate ſingula ſingulis ad procreationis commodum congruant .

Complures hujus muſculi uſus.

§. V. Alias verò alterius ordinis muſculares fibras ſub noſtro condi muſculo ſecundùm Urethræ longitudinem protenſas, vix aſſerere auſim, quoſdam licet lacertulos circà ejusdem latera poſitos vidiſſe aliquando viſus ſum. Ab his obſervationibus antequam recedamus, juvat illa eadem (quandoquidem hic locus eſt) commemorare, de quibus, cum de virorum organis procreationi datis ſupra egimus , ſermonem habuimus. Ea autem ſunt Proſtatæ, ligamentum, & Sinus. Id quidem utrumque , & in Foeminis adeſt , quadam licet varietate , quum lateralia ligamenti cornua ſeu anguli , non in Urethram , ſeu glandoſum eidem circumductum corpus, quod quadam intimioris ſubſtantiæ ſimilitudine Proſtata dicitur, ità infiguntur , ut multò magis tum ad proximas Ani Levatoris fibras , atque Vaginæ latera arctiùs non inſerantur, quo profectò minùs huc uſque animadverſo artificio conſultum fuit, ut quum eæ circumſitæ partes maximos frequentiùs debeant ſubire niſus , valentiſſimos itidem renixus edere oportunè valeant . Et in ſequiore hoc ſexu ſinus eo loci adeſſe , facilè eſt demonſtratu . Eos porrò tùm ad Clitoridis rigiditatem , tum potiſſimùm interiùs ad vaginæ latera datos , eidem comprimendæ , atque utrinque arctandæ comparatos eſſe, ex Anatome potiùs, quàm ex diligentioribus ſive Graafii, ſive SWamerdamii, ſive CoWperi Tabulis percipi poteſt Hi ſub Pube præſertim, licet multò atque in viris pauciores ſint, in iis tamen nec inceſſus modum , nec tranſverſos lacertulos,

Proſtatæ ligamentum , & ſinus in Fœminis quoq; ſunt.

Eadem horum diſpoſitio , & uſus.

nec

nec frequentiſſimas anaſtomoſes deeſſe deprehendimus. Eas namque, quæ eo loci creberrimæ ſunt, quamobrem datas eſſe venas cenſemus? Num ad ſanguinem dumtaxat revehendum, quum & pauciores multò, & exiliores inferentium Arteriarum propagines eſſe non eſt, qui neſciat? Præterquamquod tot vaſorum complicationes, tot oſculorum hiatus, eorumque omnium potiſſimùm poſitus, quà facilè ad interiora urgeri ab appoſitis muſculis queant, quid porrò ſignificare videntur, niſi ad ſanguinem eo loci ſiſtendum, retardandumque comparata fuiſſe. Etenim quum exteriùs ſive voluptatis ergò, ſive neceſſitate procreationis ſub Vaginæ Sphinctere muſculo ad id potiſſimùm datus retiformis vaſorum plexus locatus fuerit, eadem prorsùs ratio videbatur, cur & interiùs pari aut conſimili conſuleretur artificio, cui quidem per horumce ſinuum diſpoſitionem ſatis fuiſſe factum, autumo.

§. VI. Eamdem circà Clitoridem pro ejus exiguitate, olidam materiam colligi, atque circa virilem glandem, notum eſt; at non æquè notum unde ea derivanda, quandoquidem nulli circà eam poruli conſpicui ſunt, prout nobis in virili veretro primùm detegere datum eſt. Conjectare tamen licet, ex iiſdem ferè partibus manare poſſe: quoniam ægrè ultrà eam viciniam aliunde deduci poteſt. Hujus non modò involucro virili præputio perquam ſimili, ſed & ipſimet membranæ, qua Clitoris circumdatur tenuis ea Nympharum cutis continuata eſt, qua in iiſdem primùm impreſſa ſenſus perceptio, & motus faciliùs in proximam partem communicatur. Senſum enim in hiſce partibus admodum vigere minimè dubitari video; quoniam ſunt frequentiſſimis papillis ornatæ. Nympharum autem motus, ſeu cujuſdam tumoris, ac rigiditatis, ex interiore earumdem diſquiſitione nobis luculentum haberi videtur argumentum. Tametſi harum interior ſubſtantia paſſim cum Anatomicis mollis, ſpongioſa, ac quadantenùs cavernoſa obiter intuentibus apparet: ubi ea tamen in aptioribus cadaveribus haud ſegniter diſquiratur, lacertoſo quodam plexu conſtructa videbitur, qualis in laxis uteri parietibus accuratiùs ſcrutanti occurrit. Ab harum igitur fibrarum tenſione, ſeu rigiditate ita eæ in molem attolluntur, ut ob id & ſibi, & viro mulier Veneris ſenſum pariat.

Unde olida materia circà Clitoridem.

Nymphæ frequentiſſimis gaudent papillis.

Lacertoſa interior ſubſtantia.

§. VII. De variis ac multiplicibus, Proſtatarum, quæ Bartholini dicuntur, oſculis, de gemina ac nobis perpetuò obſervata ejuſdem ſub retiformi plexu glandula, de Graafii Lacunis, quarum plures, ac patentiores ad Urethræ oſculum disjecti nobis occurrere hiatus, de jamdiù noto, ac in Virginibus intemeratis Hymene obvio, non eſt, quod immoremur ampliùs. Nec quidquam ferè in Vagina eſt, quod noſtris prodendum ſit obſervationibus, cujus exteriorem validioremque membranam lacertoſis Uteri fibris, ſtrictioribus licet, ac tenuioribus continuatam eſſe, interioremque prominulis papillis refertam, quilibet callet Anatomicus. Quarum tamen, & rugarum, quibus inſident, diverſa in eadem Vagina diſpoſitio eſt. Mitto has rariores eſſe propè Uteri oſculum, confertiores autem, atque extantes ſub glandoſo Urethræ corpore, nec eas in orbem ferri, quod Accuratiſſimus adnotavit Morgagnus. In matura etenim, atque incorrupta præter cæteras Virgine, in qua ſingula pro lubitu commodum nobis diſquirere fuit, duplicem rugarum ordinem deprehendimus, ampliorem alium, circà utramque priorem ſcilicet, poſterioremque Vaginæ faciem, cujus rugæ ſeu crenæ, quarum ſimiles & in noſtris palatis gerimus, in frequentiſſimos acutos angulos conformatæ, Naturalium exteriora vertice ſpectabant, circà verò utraque ejuſdem latera, arctiori ſpatio concluſum alterum, in quo depreſſiores rugæ erant, quarum vertex ad interiora convertebatur. Uterque rugarum ordo ſuis ornabatur papillulis, quæ & prominentiores, & craſſiores multò in amplioribus rugis erant, atque ab earum papillularum acervo eæ compingi videbantur. Ad latera autem vaginæ, ut & inter majorum rugarum ſulcos, exiliores, ac depreſſiores erant papillulæ, quæ itidem confertiſſimæ, at humiliores in utraque Hymenis facie conſpiciebantur.

Ad. Anat. I. Tab. 3.

§. VIII. Sua ſunt præter memorata Viris communia, quæ ſive ad Proſtatam, ſive ad veſicam, aut Ani Levatorem muſculum haberi diximus, Clitoridis & Vaginæ ligamenta, quorum alterum exteriùs Pudendo potiùs, quàm Vaginę proprium, utrinque in longitudinem ab oſſibus Pubis demiſſum; alterum ab interiore Oſſis Sacri, & Cocygis facie in Rectum inteſtinum, tum in Vaginæ latera derivatum. Illud prorſus

De Clitoridis, & vagina ligamentis.

ei-

ei ſimile eſt, quod in Viris deſcripſimus, cujus tanta neceſſitas eſt, quò non ſolum Clitoridis crura nectantur, ſed firmiùs Vaginæ latera, molliùsque velut proprio Thalamo copulentur. Quum enim conſultò natura in Fœminis ad faciliùs edendum fœtum ſic Pubis crura diduxerit, ut quà comittuntur, arcus potiùs, quam anguli, qui in Viris eſt, ſimilitudinem reddant: quumque tantus ſub eorumdem oſſium connexione, ſive copulantis ligamenti, ſive membranarum aggeſtus ſit non ad ea oſſa firmanda hunc dumtaxat appoſitum fuiſſe dicendum, quin potiùs, ut erupturo fœtui, ne duriùs tenella ejuſdem membra alliderentur, neve incommodè nimiùm oſſium parieti Vaginæ latera apprimerentur, id omne curaviſſe videatur. Ab Sacri verò Oſſis interiore facie duo diducta teretia ferè producuntur ligamenta, quæ in ima Cocygis parte coeuntia rursùm bifariam diſcreta, Rectoque inteſtino medio comprehenſo, valida porrò, & continua in grandævis potiſſimùm, & lacertoſis Mulieribus conſpicua, vix autem in tenellis, & graciliоribus ad imum Vaginæ latus deducuntur, & membranarum modo disjecta, & explicata eidem firmiùs illigantur. Neque mirandum eſt, tanto conſilio, tantaque ſolertia fuiſſe earum partium firmitati proviſum, quum minori tutatę munimine è ſedibus in frequenti, graviorique partus niſu divellerentur.

Seu de Thalamo Clitoridis.

Vaginæ ligamenti deſcriptio & uſus.

§. IX. Etiamſi vix quicquam eſt, quod circà Uterum, ejuſque Cervicem perinde, ac novum, vel magni alicujus momenti, noſtra ſit ſedulitate in Anatomen invehendum, quædam tamen habemus animadvertenda, quibus, quantùm noſtræ cum alienis conveniant obſervationes, palàm fiet. Porrò globoſa ea corpora, quæ in cervice, ejuſque oſculo interdum penitùs demerſa, interdum conſpicua multùm, & extantia, ſæpè inæqualis ordinis, ac magnitudinis, ac nonnunquam, in aptioribus licet Cadaveribus inquiſita, nulla apparent, neque hydatides eſſe, ſive ab expreſſo ex iis muco, ſive ab eorumdem uſu; neque novas aut fœminei ſeminis ſcatebras, aut novum muliebri cervici datum ovarium, ſi quis ſedulò, ac ſæpè Puerperarum potiſſimùm diſſectiones inſtituat, ſatis intelliget. Ne verò id præteream, quod ab Clariſ. Morgagno harum partium, ut & cæterarum Scrutatori accuratiſſimo adnotatum fuit: vix unquam quidquam vitii in iiſdem me deprehen-

De globoſis cervicis corporibus ſeu mucoſis glandulis.

prehendiſſe, licèt putidiſſima Scorta cæteris alioqui partibus corrupta diſſecuiſſem. Ad Puerperarum autem repetitas diſſectiones, quod attinet, incredibili penè numero mucoſas eas veſiculas, per ampliſſimam tum temporis uterinæ cervicis cavitatem disjectas comperi, ut vel harum numerum prægnationis tempore augeri, vel quod magis conſonum eſt, earumdem vix viſibilia corpuſcula uſque adeò adoleſcere dicendum, quò extillante humore, tum ſenſim earum membranarum laxentur fibræ, tum præter aliud fortaſſe quodpiam prægnationis commodum, faciliùs illac pertranſeunti fœtui via ſternatur. Igitur non negaverim, & aliis fortaſſe uſibus eas veſiculas miniſtrare, & ad ſtatum hoc potiſſimùm tempus eas fuiſſe comparatas ex eo maximè colligere licet, quod in diſſecta muliere obſervandum contigit. Proba igitur mulier lacertoſi habitus 40. annos nata, quindecim feliciter ennixa fuerat filios; gravida iterum facta ex utero extillantem humorem dilutiorem modò, modò ſaturatiorem, ac ferè cruentum per multum temporis pati. Jam inſtante partu de doloribus circà Pubem conqueri, nec ullum fœtus motum percipere. Hinc thoro ſeſe addixit languens, & querula, ac poſt irritos totius diei niſus obiit. In hujus Abdominis cavo modicam cruenti ſeri copiam invenimus; Uteri craſſities digito auriculari major, propè uteri cornua noſtrum non tenuem indicem ſinus facilè admittebant: Tuba utraque, earumque præſertim laciniata extrema; ac bina Ovaria tumentia nimiùm, ac penè nigrore infecta intenta ac lacertoſa erant, quæ teretia Uteri Ligamenta dicuntur. Placenta priori uteri parti adhærebat: Fœtus probè compoſitus per caput egreſſum parabat in vertice ob Uterinæ Cervicis anguſtiam faſtigiatum. Pubis oſſa paulùm diducta; Uteri verò cervix aſpera, durior, renitens minimèque in diſtractionem prona, nullo oblinita muco, cuique nullæ, quæ aliàs confertiſſimę eſſe conſuevere, mucoſæ veſiculæ inerant. Hęc præter cętera, quę hujus loci non ſunt, in hac muliere obſervata, penè evincere videntur, eam Mulierem propterea parere non potuiſſe, quia minùs diduci extrema cervicis pars, ſeu oſculum potuit: quod profecto ab veſicularum, atque adeò ab extillantis muci defectu repetendum cenſeo. Quum is etenim ante id temporis aſſiduè ac multò copio-

Mucoſæ Veſiculæ in cervice Puerperarū cumulatiſſimę.

Gravidæ mulieris diſſectio.

copiosiùs fluxerit, cervicem deinde, instante partu, aruisse minimè mirum est, quod luculenter tum ejusdem partis siccitas, tum nullus vesicularum, & muci conspectus significabant. Hinc jure esse colligendum videtur: neque fortuitas eas hydatides, neque novum aliquod aut seminis, aut ovorum promptuarium esse, quando prò partus opportunitate, harum, & numerum, & molem mirificè augeri videmus. Rugas autem seu mavis ejusdem loci Valvulas, & in laxissimis puerperarum cervicibus supereſſe adhuc, nec prorsum deleri, quin imò planiores licèt, latiores tamen effici, observavimus: nec deleto, explicatove medio, unde velut prodiere, stipite. Verùm ea est, cum in singulis partibus, tum maximè in harum cervicis rugarum dispositione Naturæ varietas, ut eam potiùs esse quadantenùs indicandam, quàm complectendam nobis sperandum sit. Modò enim bini secundùm longitudinem producti lacerti sunt, quos inter transversæ mediant extantes, ac conspicuæ rugæ seu Valvulæ; modò plures sunt ac inordinatè positi, ut quem ii locum teneant, certè indicari non possit. Hos quinque existere aliquando reperi, ac eos ipsos in quemdam rugarum modum dispositos observavi seu in totidem lacertulos transversim divisos; inter horum tamen spatiola, quæ quidem exigua erant, vix conspicuæ creberrimę sanè, ac minutissimę interseruntur membranulæ, quas seu Valvularum, seu Rugarum, etsi vicem exhibere videntur, quoniam intimiùs multo repositæ sunt, vix ei muneri pares esse existimo. Quæ ut singula nitidè detegantur, purgata priùs, vel æquà maceratione, vel crebra absterſione, ea parte, si limpidæ deindè aquæ indatur, & succutiatur leniter, elegans profectò opus spectabitur. Non semel autem sic eas compositas deprehendimus, quales, prout tum occasio sese obtulit, delineari curavimus, ut quamdam arborem eleganter dispositam repræsentarent, cui interstitæ frequentes mucosæ vesiculæ dependentium inde velut baccarum imaginem perbellè reddebant. Eæ tamen membranulæ, quarum pleræque omnes inferiùs conversæ sunt, ac quodammodo Valvularum quoque officium tum obeuntes, ut prælaudatus observavit Morgagnus, non ita tamen omnes unde dependent, sic omninò adhærent, ut crebrò utrinque præter extrema solutæ, lacertulorum potiùs, & vinculorum, quàm

De cervicis rugis.

Tab. 2. fig. 3. lit. B

Ad. An. 1. 6.

Val-

Transversi lacertuli. Valvularum modo locarentur: ita fortasse firmitatis ergo quædam veluti transversa ligamenta, datas esse, suspicandi locus est, quorum nullo non tempore aptus esse usus potest. Postremò, quod circa imam cervicem adnotandum habemus, cujus sæpissimè indicium in puerperarum cadaveribus oblatum est, ductus quidam sunt, qui etiamsi non ita crebrò, nec pari amplitudine donati reperiuntur, quum frequenter tamen eos viderim, non esse silentio comprimendos existimo. Igitur circùm cervicis osculum, quà id rubet, & prominet bina in posteriore ejusdem parte ductuum ostula occurrunt aliquando. Hæc sic ampla interdum vidimus, ut crassiorem stylum facilè admitterent, qui non altiùs adigebatur, ut tres lineas superaret, ex quo mucosi humoris quidpiam exprimere difficile non fuit. Quoniam tamen eos aliàs deesse, aliàs reperiri multùm eam infrà amplitudinem adnotavi, quam vel in menstruatis, vel in puerperis mulieribus observare frequentiùs obtigit, in his etenim pronum quandoque fuit altissimè, vel stylum, vel setam promovere; idcirco ea non perinde ac perpetuò mihi observata proposui.

Ibidem.

De ductibus oculi cervicis.

Nullus cervicis musculus. §. X. Novum verò circa cervicis osculum præfici musculum, cujus Iconismum postrema Verheyenii editio exhibet, ab reliquis cervicis fibris discretum vidimus nunquam. Vidimus quidem unum tantummodo, eumque cavum musculum Uterum esse, cujus in Puerperis potissimùm non lacertuli internoscuntur modò, sed eorumdem positus, atque contextus luculentissimè deprehenditur. Quà quidem tantum abest, ut novus quidam ei loci orbicularis musculus circumdatus sit, ut illic attensæ fibræ non omnes in orbem, sed complures supernè ab utero demittantur. Quemadmodum perspicuè obducentis illius membranæ discrimen habetur, qua sive cervicis, sive Uteri cavitas præcingitur: quoniam ea, quæ in Utero est, rubella, quæ autem in cervice, pallidior paulò, sivè ab illius membranæ habitudine, sive ab subjectis partibus perpetuò mihi apparuit; ita non eadem certitudine quo pacto earumdem sit conformata facies asserere ausim; tametsi armato oculo mihi, attentissimè inspectanti, villosam penè plurimis discurrentibus vasculis perfusam, & præsertim circà cornua exiguis glandulis, seu mucosis vesiculis ornatam videre visus sum.

De interiori Uteri superficie.

Quo-

Quorum etsi in Utero existere ratio præterea suadet, non ob id tamen utrumque inesse oportere censendum est, quamvis de glandulis, seu mucosis vesiculis nullus post repetitas luculentissimas observationes videatur esse dubitandi locus. Villos autem quod spectat, licet commodiùs nobis videretur, aut pendentibus iis vasculorum extremis, quæ nos ut Villos concipimus, extimam placentæ faciem illigari, aut quod perpetim humoris ab iis partibus extillat, ab glandularum folliculis omnem esse derivandum. Quum horum alterum perpetuò, alterum verò aliquando sine istiusmodi artificio Naturam præstitisse noverim; Tametsi id haberi posse puto, non tamen, secus id fieri non posse, constituendum est. Quicumque enim vel primò ad Animantium dissectionem manum admoverit, cujusque visceris extimam faciem non lęvem modò, sed humore oblinitam certè repererit, quem tamen ab exteriùs consitis folliculis derivandum asserere, multi cavent Anatomici: quum è viscerum vasorumque perspiratu satis commodè deducere valeant. Si quid verò in iisdem visceribus fortè adauctum occurrerit, ut alienos fines occupare necessum fuerit, haud verò observatu contigit, discretas omnino solutasque partes, ita tum cohęrescere, ut haud validiùs Placenta vtero copuletur, quod adeò frequenter in nostris dissectionibus evenit, quàm quod maximè. Ex his unum præter cætera memorabo quò in eam molem utraque Ovaria excrevisse comperi, quæ decuplò, atque etiam, major utero esset, ut tenujum intestinorum fines occuparent, iisque ita copularentur, quò in commune commodum mutuis utraque vasculis alerentur; Quamquam in neutris superficie soluta vasorum extrema esse nemo adhuc commentus est. Iccircò non ab re foret opinari, si in Abdominis cavum ovulum fortè deciderit, ibi & glutinari primùm, ac etiam adolescere, atque ad nonnullam posse maturitatem perduci.

De Ovariorum magnitudine, & nexu

§. XI. Neque illud prætermittendum censeo, quod non modò ad Vasorum Uteri reptatum, sed ad ea fortasse illustranda, quæ ab iisdem pendent, plurimùm conferre videtur. In interiore itaque uteri facie, quæ aliquibus retiformi vasorum plexu ornata (nobis autem, ut nuper posuimus, villosa quadantenùs visa est) post longam macerationem, sive contento

De incessu vasculorum, quæ in cavo uteri sunt.

aere diducta, ſive macerante fluido turgidula, ſic conſpeximus, ut levi digito ea deorſum premendo, jucundo ſanè ſpectaculo, è quibusdam parallelo ordine compoſitis, deorſumque converſis Syphunculis unà cum contento humore aeris bullulas in cavum uteri erumpere obſervaverim, quæ quum iterum intenta acie repetierim, eadem omnino obſervare viſus ſum. Quamquam autem non una ſemper methodo, eodemque Natura utatur artificio, quò ſive certos, ſive ſtatis temporibus, ſive ſalubres aliquandò meditetur ſanguinis fluxus; id tamen, ſi prout nobis viſum eſt, ita & verum, & conſtans foret, multò fortaſſe faciliùs, quæ ab utero ſanguinis eruptiones contingunt, poſſent explicari. Ab horum itaque diductis oſculis, quæ neque Arteriarum, neque Venarum eſſe neceſſe eſt, primùm ſanguinem ad placentam apponi, tum ubi major vis inſit, & compelli, deinde ad foetus uſque penetralia deduci, quo per alterum vaſorum genus, Arterias ſcilicet, remeante, per eorum aliquot nondum occupatos, præ tenui fortaſſe affluentis tum ſanguinis copia, & inferendo foetui ſanguini non addictos, refluum ad matrem contendere pronum eſt, ut fateatur. Cæterùm hiſce uteri Syphunculis non ſic continua ſunt tenuja placentæ vaſcula, ut ex utroque unum continuatumque efficiatur; verùm exterior ſeu convexa Placentæ facies, quum tenui quadam membranula præcingatur, quam, & animadvertit Accuratiſſimus Ruyſchius, quamque nos exteriorem Chorii lamellam eſſe deprehendimus, ita iis Syphunculis iungitur, ut veluti per ſaccum, ſeu colum viciſſim alibilis latex ille transducatur. Membranam autem Chorion dictam in geminas facilè, in plures fortaſſe vel membranulas, vel lamellas eſſe diviſibilem norunt ſanè Anatomici; Cujus non inelegans exterioris faciei ſtructura eſt; quoniam ea ex pluribus compingi videtur lamellis, latis oſculis pertuſis, quæ nullo tamen ordine locata, ſibique impoſita ac reſpondentia interiùs tenuantur, adeò ut ex quadam potiùs lacertorum ſpecie, qui membranæ imagine diſpoſiti ſunt, quos inter creberrimæ, ac ferè circulares areæ ſint interjectæ, conſtitui appareat. Quorum etſi ratio nobis incerta eſt, & in Naturæ majeſtate abdita, non iccircò abſonum cogitare cenſeo, ſive ne arctiùs nimis, & intimiùs illa utero adhæreat, ſive ut exclu-

Theſ. An. 1.

De Chorii lamellis earũque conformatione.

ſo

ſo jam foetu, ſeſeque contrahente utero, quadam velut muſculari vi ab eo diduci, ac divelli quadantenus valeat, eam hoc fuiſſe modo compoſitam.

§. XII. Peculiaria tum Pudendo tum Vaginæ, ſive quæ noſtra ſunt, ſive quæ cæterorum ligamenta ſuprà propoſuimus, nunc quæ ſunt Uteri, ac Cervicis vincula ſubjiciemus. Latum ligamentum uteri perperam illud vocari; quod alis veſpertilionum ſimile inter tubas, & ovaria interſitum vel ab Præſtantiſſimi Morgagni diligentia licet cognoſcere: quamquam fortaſſe quinam ſint Lati fines, quod quidem in foetibus potiſſimùm luculenter percipitur, vix credo pauci etiam num intelligant. Hoc namque non uteri tantùm, & cervicis; verùm etiam vaginæ latera firmari quadantenùs, & laxè necti pro comperto habemus. Quod tamen, quoniam nemo à Principibus Anatomes Viris hoc Ligamentum appellari ſuccenſet, tametſi id ex tenui duplicato Peritonæo compingatur: non video, cur potiori jure aliud mihi Ligamentum dicendum non ſit, quod ſuo validiùs perfungi munere, animum oculumque ſedulò advertenti conſtabit. Utrinque ab Recti inteſtini latere, ac priore ejuſdem facie reflexum, contractumque Peritonæum paulùm protenditur, & in imum cervicis illatum ſic ſtrenuè inſeritur, ut neque inelegantem, neque inutilem ligamenti ſpeciem præſeferat. Circa latera namque teretem quodammodo figuram nanciſcitur, ac multò validiſſimùm, quàm in reliquis quibuſcumque nexibus, nec ligamenti nomine, nec munere illud eſſe meritò dedignandum, ſum arbitratus. Per id etenim vel ne nimiùm provehatur cervix, vel prolatetur caveri poteſt. Atque cum ſuperiori vteri parti conſultum ſit, & inferiori quadantenùs proſpiciatur, quò ſcilicet à partu cervix hac ope adjuta in promptiorem veniat contractionem.

Ad. Anot. 4. An. 27.

De Cervicis uteri Ligamentis.

De iis, quæ dicuntur rotunda uteri Ligamenta.

§. XIII. Summis autem Uteri lateribus, ſive ne is in alterutrum latus dimoveatur, quod tamen ſine ullo vitio nos, vidimus aliquando, ſive quò à partu depletum in priſtinum locum, & magnitudinem ſeſe contrahat, teretia data fuiſſe ligamenta plerique omnes autumant Anatomici: quos tamen minùs mihi fore adverſaturos putabo, ſi ea aliter quàm ligamenta, eſſe nominanda cenſebo. Non me latet per locata in eorum interiore parte, cavum enim nominare non auſim, ul-

trò citroque discurrentia vascula sanguinem meare ; at non huic dumtaxat muneri ea fuisse comparata judico , quum præter exterius Peritonęi involucrum, atque inclusas, productasque vasorum propagines , conspicuas valentesque lacertosas fibras reperiri certò certiùs ipsi viderimus, nostrisque sæpissimè commonstraverimus exercitatis Alumnis. Quod etsi nemine prœmonstrante deteximus, idipsum postmodum prolatum animadvertimus ab Veterum nonnullis Anatomicis, ac disertè à Præstantissimo Vesalio, quod sub hisce verbis propositum fuit. „ Anterior enim, posteriorque & superior fundi Uteri „ regiones nullis, quas contingunt partibus adnascuntur, la- „ tera verò connascuntur Membranis vasa utero deducenti- „ bus, & uterum Peritonæo validè colligantibus , exterio- „ remque uteri tunicam producentibus , ac demum carneis „ illis fibris intertextis, quæ duos efformant musculos , quo- „ rum beneficio uterus voluntario motu nonnihil sursum , „ dum mulieres Ilia trahunt , & quasi colligunt, allicitur , „ quique adeò obliquè prorepunt, & quà uterum accedunt , „ adeò crassescunt, ut perperam uteri cornua illos musculos „ esse aliquandò arbitratus fuerim „ . Quamquam non universa, quæ ipse edisserit, nobis probare liceat, musculos tamen potiùs, quàm ligamenta appellare in animo est. Neque horum quis lacertulos, aut in Virginibus, aut in utero non gerentibus exquirat, quoniam quò satis sibi faciat, minùs ex iis fortasse comperiet. Id enim in Puerperis, aut Prægnantibus inquirendum est, in quibus nobis id intueri ac demonstrare facillimum fuit. Quum in Puerperis potissimùm ob graviores hæmorrhagias denatis, depleta frequentissimè sanguifera vasa reperiantur ; nihilo tamen seciùs eorumdem propè uterum & crassities, & pleniores lacertuli adeò sese conspicuos dedere , ut quid concludens Peritonæum , quæ excurrentia vascula, quæ demum inter utraque consertæ forent musculares fibræ , facilè fuerit internoscere. Has autem non adeò conspicuas apparere in non Prægnantibus minimè mirandum est ; siquidem nec in earum utero ulli tum temporis conspicui lacerti sunt ; ubi is enim à partu contrahitur eos potiùs aliquandò extitisse divinandum est. Non tamen divinatoria hac arte in Puerperis opus est, in quibus non solùm discisso Peritonęi involucro mani-

De Hum. Corp. Fab. l. 8. c. 25.

Horum lacerti non in Virginibus, sed in Gravidis vel Puerperis quærendi.

De Uteri lacertis.

manifestò deteguntur, verùm eorumdem incessus, & ductus facilè persequi licet. Horum enim conspicuæ fibræ per cornuum latera usque ad fundi summum perreptant, quà in Zonam explicatæ ad quamdam fundæ imaginem, cujus tenuja extrema Pubim, latior pars uteri fundum teneat, ita eumdem complectuntur; ut, vel ne nimiùm turgente fœtu in superiora liberiùs trudatur, vel ne diutiùs vasorum oscula hient, quam occissimè insequente fœtum Placenta, uterus deducatur deorsum, atque adeò sese contrahat. Quum tantum inter ligamenta, & musculos discriminis intersit, ut iners perindè ligamentorum, musculorum autem, quorum assiduus est in contractionem nisus, maximè efficax opera sit. Porrò horum musculorum gracilia extrema tendinea penè sunt, quæ non in Clitoridem, seu in circumfusam Pubi pinguedinem, verùm inter Obliqui descendentis, & ascendentis musculorum tendines in editam ossium Pubis partem disjectis fibris inseruntur.

Usu,

Et Insertione.

§. XIV. Quisque ex diligentioribus hujus potissimùm ævi Anatomicis, ubi ad Ovaria ventum est, tanta sedulitate partem hanc scrutari consuevit, ut vix ampliùs quidquam supereſse adjiciendum videatur. Horum autem Nuperrimus Spartam hanc præclarissimè ornavit Solertissimus, ac Celeberrimus Antonius Vallisnerius, cujus plurimis è quacumque specie petitis accuratissimis observationibus, nostras ab humana dumtaxat, utpotè præcellenti depromptas subnectere, minimè eum esse improbaturum, censeo. Quamquam nunc temporis consentiunt Anatomici Saniores omnes ex ovis singula progigni animalia; non tamen apud eos facilè constat (ne de iis dicam, quæ vix per Anatomen innotescunt) quid ovum dicendum sit, ex quibus id partibus compingatur, quo ad maturitatem producatur tempore; quove pacto tubas subiturum ex ovario emergat? Nos non quæ potissimùm opinamur, id enim proposito nostro repugnat, sed quæ maximè observavimus, sumus prolaturi. Primùm grande satis inter vetularum, ac juniorum Fœmellarum Ovaria discrimen esse, quod quidem neminem latere puto, proponimus. Juniorum quippe lævia, mollia, globosa quadantenùs, seu oblongo depressa sunt, duarum circiter dracmarum pondere; Dum contrà vetularum

Istoria della Gener. dell' vomo.

De Mulie. rum Ovariis.

exi-

exigua, ſcabra, duriora, ac vix pondere decem granorum, ut ex noſtris diſquiſitionibus habuimus. In juniorum autem ovariis cumulatas reperiri veſiculas (quas deindè poſtremis temporibus, ſive Graafius, ſive Van-Horne, ſive Stenonius primus ova dixerit, hic diſceptandum non eſt) & Veterum quidam cognovere Anatomici. Quæ utrum meritò ova nominandæ ſint, ſatis huc uſque ſuperque tum à Malpighio Celeberrimo, & Immortali, tùm à plurimis hujuſce aſſeclis, tùm maximè à prælaudato Vallisnerio diſceptatum eſt, qui cum Anteſignano Detectore non in Veſiculis, ſed in glandiformi quodam corpore Luteo dicto quæritandum eſſe jure contendunt. Quoniam enim in Connubio maturis, ubi eorum corpora procreationi apta ſunt, in Prægnantibus, aut Puerperis id perpetuò reperitur, non autem in tenerioribus, aut malè corpore conſtitutis, ſive nimiò ætate provectioribus quidpiam hujus inveniri datum eſt. Quum paſſim in plurimis ſaltem memoratæ veſiculæ non deſint, liquidò conſtare videtur, id plurimùm ad procreationem conferre, quapropter ex illius ſinu, non autem è veſiculis ovum eſſe depromendum. Quid proinde corpus hoc luteum ſit, nec nos quidquam ampliùs, quàm quod poſt Malpighium cæteri Proſectores Accuratiſſimi poſuere, detegere valuimus, quum tenuibus productis inteſtinulis lutei coloris, circum mediam peluim congeſtis, ad unum omnes compingi obſervaverint. Si quid autem iis adjiciendum ſit, minùs mihi Graafii ſententiæ aſſentiendum eſſe videtur, qui „ glandularum conglomeratarum ad inſtar ex multis particulis à centro ad circumferentiam, recto quaſi ductu tendentibus id conflari „ autumavit: quum in ſolidiſſimæ compagis luteo corpore non eo modo illius partes locari; ſed ferè inteſtinulorum in modum, ſeu Cerebri corticis ſimilitudine componi luculentiſſimè obſervaverim. An verò cęteræ ovarii veſiculæ promptuarii dumtaxat officio fungantur, ex quibus univerſis deducatur is liquor, qui ad corporis lutei formationem inſumitur, de aliena potiùs, quàm de noſtra Sententia proponimus. Hanc autem opinionem ex eo maximè pronatam arbitror, vel quòd potiorem ovarii partem corpus illud luteum tenere viſum ſit, vel eæ tum temporis multò, quàm aliàs, vel numero, vel mole minores veſiculæ conſpectæ fuerint;

Epiſt. ad Spon.

Num ova ſint in corpore luteo quærendis.

De Luteo corpore.

De Mulier Organ c. 2.

De cæteris ovarii veſiculis.

rint; quod etsi utrumque verum foret (nobis tamen aliter obſervantibus) non propterea ex iis dumtaxat derivandum humorem asſererem : quin potiùs pro re nata ex ſingulis veſiculis ſingula excitari lutea corpora arbitrarer . Si noſtri inſtituti foret, declarare qualiter id contingat, non deeſſet forſitan , unde rationem ſumeremus. *Num ex ſingulis veſiculis excitetur corpus luteum.*

§. XV. Sed quod circa lutea corpora obſervaverim, præſtat proponere. Quamquam ea , quæ Graafius nullo quidem niſi globulorum donata nomine, revera tamen lutea corpora cognovit, poſt coitum dumtaxat , antea nunquam ſibi viſa dicit . Graafio aſſentiri potiùs Verheyenii ſententia , quàm habitæ ab eodem obſervationes videntur . Nos ea tamen in intemeratis Virginibus plurimis ſæpe commonſtrata luculenter vidimus; atque adeò neque ex Virili initu tum primùm excitari , neque ad maturitatem perduci , ſed in iiſdem concluſum ovulum ſolummodò fœcundari dicendum eſt . Eadem autem , tùm in Prægnantium cadaverum , tùm Puerperarum Anatome , & dilutioris coloris, & diſparis magnitudinis comperimus : quod non à vario corporis habitu , ſeu à duplicis fœtus germine , verùm à peculiari cujuſque conſtitutione , prout paucis deinceps attingam , pendere puto . Id demum reſtat, ut qua ova prodeant via , ſeu quo oſculo ex prævalida Ovarii membrana proſiliant juxta noſtras obſervationes dicam . Mitto hìc loci in eam diſquirere Sententiam , quam nonnulli minùs proculdubio exercitati commenti ſunt , non ex Cicatricula , ſeu hiatu luteo corpori reſpondente , ſive per diductam eam , quam papillam nominant ; ſed per lateralem quamdam, quæ nuſquam eſt , Ovarii rimam ovum tubas ſubiturum emergere : quum hi facilè ab Anatome condemnentur . Sed ut , id quod propoſui , ordine perſequar , primùm in Virginibus , tum in mulieribus , & Puerperis , quæ adnotaverim , dicam . Lœvia Virginum ovaria , quibus etiam maturum luteum corpus inerat , nullo pertusà oſculo albà validà circumſepta membranà vidimus . Vidimus aliquando , & noſtris copiam fecimus in matura , intemerataque modici habitus Virgine diris imi Ventris cruciatibus brevi perempta , non ſic ſe alterum ex Ovariis habere ; quod quum molle , ac totum foret ſucculentum, in altero tamen extremo luteum corpus minoris ceraſi ferè magni- Ibidem. *Quando conſpicua ſunt lutea corpora.* *Quà ex Ovariis ova emergant.*

magnitudine paululùm prominens exhibebat, quod non mole dumtaxat, ſed & habitu, & colore ſeſe conſpiciendum dabat: Nam ea, qua obtegi ſuperiùs ſolet membrana diducta prorſus & diſciſſa erat, tenui altera pellucidaque per quam penitùs ſubjectum corpus interviſeretur, remanente; quam etiamſi leniter contrectatam, ſic facile difringere fuit, ut vix ſuis illud ſedibus conſiſteret, quò publicè commonſtraretur. Id ego non adeò tantùm commemoratum volui, ut quiſque evidenter cognoſceret, non tanta eam circumpoſitam membranam firmitate eſſe, quam vel ſuis porulis hiare plurimùm, vel etiam, ubi id requiratur, dehiſcere atque diduci pro re nata, poſſit: ſed & ab enormi aliquando hujuſce diſtractione propter concluſum tumenſque modò unum, modò geminum, ſive in Virginibus, ſive in Mulieribus luteum corpus, tanta illa excitari Symptomata, quæ & grave Clinicis, & multò gravius laborantibus negotium creant. Hinc fortaſſe repetendum eſt, quod noſtræ ſequioris ſexus, quibus vel laudabiliter per decus, vel piè, ſanctèque per religionem Viros adeundi adempta facultas eſt, Brutorum Fœmellis exceptis, tot ſint obnoxiæ morbis, quos nedum elidere, ſed nec probè dignoſcere Medicus valeat. Igitur vel ob minùs diſtractilem, ac plùs æquo prementem circum Ovarium membranam, vel ob diſtractam nimiùm, ac penè diſciſſam, ex iis partibus miſellis mulieribus morborum Iliades progigni nullus dubito. Nam in quibus firma nimiùm præſepiens membrana eſt, quò minùs tumenti luteo corpori locum cedat, id morborum genus exoriri cenſeo, quod cuidam humorum inertiæ Medici tribuere ſolent: quibus verò valida ea eſt, ac tanta tamen concluſi, ac adoleſcentis lutei corporis virtus ſit, ut vel incommodè eam explicare, vel graviùs difringere queat, eæ inde progerminant diſtenſiones, quibus miris, multiſque modis miſeræ ſive nulli, ſive malè copulatæ Viro, cruciantur. Nec nobis id ſemel obſervaſſe contigit, ſed quum neque hujus loci ſit, neque temporis ea recenſere, quæ ad aliquod fortaſſe Opus diſtulimus, hęc ſit interea memoraſſe ſatis. Ad ea nunc deſcendendum eſt, quæ ſive in utero adhuc gerentibus, ſive in Puerperis, ſive etiam ab utroque hoc tempore diſſitis obſervavimus. Non protinus à partu luteum illud corpus evaneſcit, ſed ultrà bien-

Num ex tumente luteo corpore morbi in Fœminis.

nium

nium saltem contractius licet, & pallidius consistit, id potissimùm manifesta etiam tum designante cicatricula sępissimè deprehendimus. In Prægnantibus autem, & Puerperis id multùm conspicuum est, à quo parum, sive ratione temporis, seu præ vasculis illic viciniæ turgescentibus adhuc tum molis, tum coloris decessit, contractior licet aliquandò sit quæ anteà Ovulum concluserat, Cystis. Non æquè tamen in omnibus sese conspectui dat cicatricula, quoniam in nonnullis Puerperarum vix puncto major, in plurimis tamen longè maxima apparet, ex cujus vel eminùs intuitu non modò luteum corpus noviſſimè effoetum internovimus ipsi, sed & aliis certè indicavimus. Pro hac verò conspicua cicatricula non ita intelligendum velim, perinde ac ea diductæ membranæ pars sic coaluerit, ut velut conglutinati vulneris veram cicatricem repręsentet: Sed is concipiendus est lacertosæ illius membranæ hiatus, qui tum subditum corpus luteum commodè conspiciendum exhibet, tum multum post temporis perdurat, ut & post alterum editum foetum eas invisere cuidam peroptanti facillimum mihi fuerit non commonstrare modò, verùm etiam per tenuem alteram subjectam membranulam levi opera humoris guttulam expromere. Neque incongruum fortasse existimo, præter alias tamen complures causas, quas subesse non negaverim, ex hoc plurimùm diducto, ac sæpiùs incommodo præsepientis membranæ hiatu ea, quæ Prægnantium aliquot per certa quandoque tempora comitantur, diducere Symptomata, maximè cum per nonnullas ex nostris observationibus non leviter ad id suspicandum inducamur.

De Cicatrice Ovarii.

Modo magis modo minus conspicua.

§. XVI. Qua verò ratione Ovulum Luteorum corporum sinu contineatur, prout nobis assequi licuit, ac conjicere proclive est, facilè intelligetur; ubi priùs si non novam, raram certè fętus in Falloppiana tuba inclusi historiam proposuero: Proba honestaque mulier, Angella Padella nomine, tres suprà triginta annos nata, sex filiorum mater, boni alioquì habitus cum propter capitis quosdam affectus, unde & surda evaserat, medicæ curationi diutiùs obsequeretur, quod antea ei contigerat nunquam, vario licet remediorum genere exagitatæ, supressa sibi menstrua animadvertit. Quinque adeò mensibus in eo fuit, ut quum frustra expectaret ab utero con-

De Fętu intrà Fallopianam tubam reperto.

ſuetum fluorem, quidvis potiùs in cauſam ejus rei, quàm prægnationem adduceret. Extremo hoc tempore, ex improviſo, ſeſe animo deſtitui ſentiens, opem advocat, lectoque impoſita, ubi paululùm reſtituta eſt, ſeſe mox morituram ob diros circà Pubem, & Femora potiſſimùm cruciatus, quos priùs nunquam paſſa fuerat, prædixit. Jam tum ſubitus virium languor, faciei pallor, frequens, ſed tenuis vomitio, largus frigidus ſudor, & poſt novem circiter horas, cruento modico humore ex Naturalibus expreſſo, mors occupat. Poſtquam nos imum hujus ventrem diſſecuimus, mortis cauſam exploraturi, effuſi plurimum ſanguinis in eo invenimus. Ibi tum uti facere conſuevimus, ad ſcrutandum locum, unde is effuſus eſſet, animum applicuimus, eductoque, qui viſui officeret, ſanguine, ſiniſtram uteri tubam in magnum tumorem circa medium diſtentam comperimus. Statim in eo loco vel Aneuriſma contigiſſe, vel quod jamdiù quæſiveram, foetum conditum eſſe ſuſpicatus ſum: atque idcircò uterum, adſitaſque partes excidi, commodiùs, quidquid illud foret, apud me domi ſpectaturus. Quum igitur tubæ poſteriorem faciem ſedulò, attentèque diſquirerem primò deprehendi oſculum vix Panici grano majus; unde illa ſanguinis copia lentè effluxerat. Per hunc igitur hiatum ad penitiora pergo, diductiſque tubæ nonnihil ulteriùs lateribus, quæ ibi multò tenujora erant, invenio ſub iiſdem quidpiam Placentæ ſimile. Amoveo hæc, videoque membranas pellucido humore plenas: & tandem iiſdem partibus inclinatis, noſtris, & ſpectantium oculis Foetus ſeſe optatò exhibuit. Quemadmodum ego autem hæc ſingula cum voluptate ſpectaveram: ita omnium Iconem dare volui, tum ut ſiquid adhuc circà hujuſmodi hiſtorias, hiſque innixas ſententias dubii reſtat, penitùs euellatur, tum ut quædam apponantur, quæ vel in ejuſmodi Iconibus, vel in cæteris Anatomicorum Tabulis, non parum rei Anatomicæ inſervientia, prorsùs deſiderantur. Moneo autem, partes naturali magnitudine, qua ſeſe habebant, inciſas fuiſſe, ſciant, ut omnes intelligant, quæ inde cognitio deſumi poſſit. Hæc de figura: nunc obſervationes noſtras proſequemur. Evidens hìc maximè fuit luteum corpus, quod pluſquam in cæteris fieri ſolet, in hac intumuerat, neque ex

Tab. 2. fig. 2. l. N

maxi-

maxima parte ovarium tenebat (quod multò minùs in cæteris fit , ubi tantæ non eſt magnitudinis) nec potiorem , ut Solertiſſimi quidam arbitrati ſunt, ejuſdem Ovarii partem occupat. Cicatricula evidens fuerat in centro , vix puncto major, quamquam eam ſæpiſſime aliàs multò maximam inveni. Ex interiore autem hujus parte ovi Cyſtis , ſeu Calix inerat minimè contractus compreſſuſque, qualem edito jam Ovulo obſervare conſuevimus. Is quum plenus ac luteo ferè humore turgens eſſet , ſic commodè luſtrandam obtulit cavitatem , ut ſi quid in ea animadvertendum erat, obſervare potuerim. Hac igitur , quà cicatriculæ reſpondebat , diducta , grande cavum reperi , multò naturali ampliùs firma , validaque undequaque alba membrana terminatum , ex cujus interiore parte potiſſimùm circa fundum ſoluti quidem extremis tantummodo illigati ejuſdem ſubſtantiæ lacertuli protendebantur, quos inter unus erat altera ſolutus parte, inhærens altera, petioli inſtar, unde fructus dependet . Hæc tamen non ita accipi velim, perinde ac ſi ea mihi comperta ſint, neque quidquam prætereà diſquirendum reſtet , ut jure conſtituere poſſim, quòd ille ipſe petiolus foret, quà ovulo per alterum velut umbilicalem funiculum ab luteo corpore, velut ab altera Placenta alimentum deveheretur , ac transverſi ii lacertuli ad ejuſdem excluſionem maximam impenderent operam; quæ tametſi à veriſimili vehementer non abhorrent, pluribus tamen indicare opus non erat.

Corpus luteum multò majus quam alias eſſe conſuevit.

Lutei corporis Cyſtis cavitas deſcripta.

§. XVII. Ad Tubam verò quod attinet, quum præter id quod oculis obvium eſt, fœtum ſcilicet propriis involucris concluſum , nihil peculiari animadverſione dignum adſcribendum occurrat , alia quædam vel minùs obſervata vel perperam intellecta perſequar . Quamquam in hoc ſubjecto contractiores , ac breviores Tubarum laciniæ extitere ; nos tamen ſæpiùs longiores multò fuſiſque maximè extremis eas comperimus, atque ſic diductas , ut ex toto eo inſuper ſpatio , quod inter extremum Tubæ , & Ovarium intercedit eæ aliquando exoriantur ; quod minùs forſitan negotii crearet iis Anatomicis ægrè ſibi perſuadentibus , lacinias tubarum ab Ovario ſic diſſitas, eidem tam promptè, tam facilè accedere , tamque diù , & arctè hærere. Pro quo tametſi plu-

De Tubarum Laciniis.

ra ab ſolertioribus viris propoſita ſunt, ut id clariùs in notitiam veniat, hujuſce nihilominùs rationem incompertam adhuc eſſe puto. Quæ nos allaturi ſumus, utrum aliquid luminis præſeferant, Anatomicorum judicium facimus. Hoc igitur ut magis eluceſcat: notanda ſunt ea, quæ compingentes Tubæ partes ſpectant, ſive, quæ circa ipſam Tubam locantur. Quod ad Tubæ partes ſpectat: non eſt facile quacumque inſtituta diſquiſitione vel fibrarum inceſſus, ordines, ac ſeries internoſcere, quemadmodum facilè proferri ab nonnullis conſuevit: Nam hoc poſt ambiguas ſæpe repetitas obſervationes comperiſſe viſi ſumus. Profectò quum vix minimarum earum partium diſpoſitionem, ubi eæ naturaliter ſe habent, quacumque etiam ope Anatomici aſſequi ſoleant, id fortè obtinent aliquandò, ſi partem eam vitio quopiam correptam, adauctamque repererint. Id ipſum planè in ſcorti uteri Tuba nos ſumus conſequuti: quæ quum tantæ molis eſſet, ut ſingulæ illius partes fuerint mirificè adauctæ, facillimum in ea fuit ſingula omninò perſpicere. Interior igitur rugoſa multùm illius membrana quædam nobis laciniarum continuatio viſa eſt, cujus manifeſtè in longitudinem fibræ protendebantur. Exterior verò multòque validior, ac prorsùs lacertoſa membrana clarè nobis (ſive in Orbis, ſive in Spiræ modum certè dignoſcere non valui) circumductis fibris compingebatur. Hæ tantæ erant validitatis, adeòque conſpicuæ, atque in faſciculos ferè diſcretæ, ut iis, quæ in Inteſtinis ſunt, non minùs dignoſcerentur. Porrò vaſorum ductus, qui tum per interjectam Tubam inter, & Ovarium membranam alæ veſpertilionum aſſimilatam, quà ſuper eamdem, non is eſt, qui nihil ad earumdem Tubarum motum, atque ad Ovarium acceſſum conferat: ſed tali diſpoſitione locatus, quem plurimùm ad id rei facere ex eo arbitror; quod quum ab Ovario Arteriæ omnes decedant, ac ad eumdem locum propagines Venarum remeent, quumque vaſorum utrumque genus, prope Tubam arcus in modum compoſitum ſit, rectà autem potiſſimùm ad lacinias protendatur, non poſſunt, quin in vehementiori ſanguinis appulſu, quem circà congreſſus tempora contingere neceſſe eſt, turgentibus decurtatiſque vaſis eæ partes ſuis in ſedibus ſibi mutuò incumbentes adducantur. Quod quum

De Tubis Uteri.

De Sanguiferorum vaſorum ductu.

quum meditaremur per experimentum opportunè inſtitutum nobis quadantenus conſtitit. In Puerperæ igitur Tubę vaſa ſatis ampla, quæ tum pręſtò una cum adjunctis partibus aderant, aerem inſpiravimus, ac per ſingulos appulſus non modò Tubæ corpus quadantenùs ciebatur, ſed introrſum versùs Ovarium quaſi converti videbatur. Hujus tamen ſive converſionis, ſive adductionis cauſam non ab eo dumtaxat vaſorum modo repetendam eſſe duco, verùm etiam à miro ejusdem partis plexu, quem vel non planè cognitum, vel ne antehac quidem obſervatum animadverto. Plurimos Nervorum ſurculos per latam eam Membranam Tubam Ovario nectentem, interque ea corpora interjectam, & Graafius jamdiù diſcurrere obſervavit, & adnotavit. Num ea autem Tabula ſive ob eorum numerum, poſitum, aut magnitudinem, minimè tamen à SWammerdamio, qui vehementer eſt cum eodem conflictatus, ſeu verbis redarguta, ſeu altero Icone correcta, cum Anatome congruat, non eſt cur ad id demonſtrandum laborem. Illius ſiquidem ſive cum noſtra, ſive cum quocumque muliebri ſubjecto comparatio inſtituatur, luculentiſſimum ſanè diſcrimen patebit. Plexus is igitur nerveus, cujus Iconem, tùm in ampliſſimis CoWperi, tùm in Theatri Anatomici, cæterorumque hactenus cognitis Tabulis deſideramus, neque ejuſdem ubique magnitudinis eſt, neque ita collectus, ac in nodum ferè diſpoſitus, ſed pro ſubjectorum varietate, & ſtatu contractior aliquando, aliquando disjectus reperitur: nunquam tamen vario, ac inordinato implexu, ſed perpetuo, conſtantique ordine & poſitu ſeſe habet. Hujus etenim fibræ juxtà exterius Ovarii latus disjectæ ac diremptæ versùs Tubarum lacinias producuntur, atque ex eo loco ad interiora converſæ, ſurſumque productæ id potiſſimùm efficiunt, quamobrem plexus nominetur. In eo ſiquidem loco ita arctè complicantur, ut minùs dirimi valeant: & ab eo iterum implexu in interiora magis deducuntur, ac disjectæ rurſum vel ſingulæ, vel ex iis plurimæ quaſi reflexæ ad eamdem penè Ovarii partem converſæ remigrant. Quoniam igitur ab ſingulis nervorum plexibus hujuſce diſtributio diverſa prorſus eſt, peculiaris cujuſdam conſilii hunc indicem eſſe pro certo habeo. Quumque nervorum propagines, quò

De nerveo plexu in aliis veſpertilionum.

De Mulier Organ. Tab 7. lit. GG

porrò

porrò pergunt, in exiguas magis tenuitates dirimi consuescant, quod hic fieri non animadvertimus, non sensui modò, verùm etiam motui potissimùm illas datas esse arbitramur. Per hunc igitur plexum, cujus mira, nec imprudens distributio, & positus est, id Naturam moliri autumo, quòd quum adsitæ utero partes ab seminali aura irrorentur, ita nervosæ maximè cientur, ut vehementiùs concitatæ & tumescere, & contrahi necesse habeant. Quæ si vera sunt, quoniam is est illius plexus positus, ut eo tumente contractoque non possint Tubarum extrema, quin ad Ovarium accedant, palàm est, earum quoque partium motum legem habere non ignotam, etiamsi omnibus adhuc non perspectam. Quum ea fortasse vis non sic evanida sit, ut protinus diffluat; neminem iturum inficias puto, earum partium applicationem in plures dies perdurare posse, quousque illud opus peractum sit: quandoquidem in nonnullis Mulieribus ab odoro quopiam afflatu excitatæ nervorum distentiones, ut jam vulgò constat, tamdiù pertinacissimè perseverant.

Num viri Semen intra Tubas deferatur.

§. XVIII. Num autem intra Tubas ac ad Ovarium usque evidens quædam ac conspicua seminis pars perducatur, quamquam ab Celeberrimis Viris propè jam constitutum videatur; non est tamen, cur ita facilè assentiar, quandoquidem ex repetitis observationibus adversùs horum sententias mihi penè oppositum constare videatur. In Puerperarum enim plurimis eumdem prorsus, & nos humorem comperimus sæpe, quem semini, ut ajunt simillimum se aliquando invenisse in Mulieribus, seu subitò post coitum mortuis, sive interemptis, Clarissimi Professores profitentur. Quum eum item humorem album viscidulum, ac quasi spumeum non in Puerperis dumtaxat, sed & in aliis compererim, ac præsertim in quadam honestissima Muliere, quæ ob diros Intestinorum cruciatus disrupto tertia die intra eadem Aneurismate decessit: in cujus utraque tuba tantum illius laticis repertum est, quantum quisque fortasse illius sententiæ Fautor ceu spermaticum humorem traduxisset (quam tamen in illa cruciatuum sævitia consuevisse cum Viro absonum est suspicari) ab ea re perquam diversum laticem illum fuisse dicendum restat. Nec profectò à veritate alienum censeo collectum

ctum repertumque eo loci humorem non à virili ſpermate eſſe derivandum; quandoquidem non deſunt exiguæ licet, plurimæ tamen glandulæ, unde & in Virginibus humor ille deſtillat. Si qua verò major ejuſdem copia in memoratis Mulierum Cadaveribus ſuppetat, quæ vel de repente, vel vehementi Puerperarum morbo, vel cruciatibus, vel ferro confectæ deceſſere, id ſubito partium motui, valideque earum potiſſimùm contractioni tribuendum puto.

De concluſi fœtus parvitate.

§. XIX. Quamquam non ultra latum pollicem longum fœtum tantæ ætatis eſſe, quinque ſcilicet menſium, non veri quidem ſimile videri poterat; ſi tamen vel ad illius loci anguſtiam, qua per totos eos menſes incluſum fuit, ad æquum ſuppeditandum alimentum longè imparem, vel ad eam præ cæteris à Riolano relatam hiſtoriam, qua ſeptimeſtrem fœtum non pollice propoſuit longiorem, reſpiciatur, facilè quiſque puto erit aſſenſurus. Si quis autem, quamobrem illic Ovum reſtiterit, à me fortè perconctetur, non ità planè reſponſum is ſibi habebit, quo peculiarem, certamque hujuſce rei cauſam conſtituere valeam. Nam id & ob magnitudinem ovi, & ob Tubarum vitium, earumque aut inertem, aut nimiam contractionem, vel uberiorem muci copiam præter cætera evenire potuerat. Non enim improbabile eſt ex adaucto eo luteo corpore & grandiuſculum ovum erupiſſe, cujus iter, quà anguſtior Tuba fit, ac maximè flexuoſa, fuerit interceptum. Cæterum quum nemo non videat, ſive ab aggeſto copioſiore, ac viſcidiore latice, de quo ſupra retulimus, intra frequentes tubæ rugas hærente plus æquo Ovulum poſſe detineri; vel ab Tubæ fibrarum laxitate, vel diſtenſione, quò minùs expeditè Uterum ſubeat, facilè perceptu eſt; vel id in itinere ſic augeri, vel Tubæ lateribus per moram ſic adhæreſcere, ut ſive hac, ſive illa de cauſa ulteriùs progredi non valuerit. Ei igitur ceu novo Utero per placentæ radiculas copulatum tamdiù in loco detinetur, quouſque citra lacerationem Tuba explicari poteſt. Si quis intereà loci ſciſcitaretur, qualiter ſive Tubarum ſive Uteri diductio eveniat à contento diſtendente fœtu, an ſponte ab ipſomet concludente Utero? Hanc fortaſſe vel inutilem quæſtionem, vel per ſe omnino manifeſtam poteſt quiſpiam judicare,

Antrop. lib. 2. cap. 35.

Num Uterus per ſe diducatur, vel à fœtu.

dicare, ſtirpium in primis validiſſimo exemplo permotus, quorum ſemina, ſive ab aere intra murorum rimas delata, ſeu datà operà illuc conjecta, ubi ſuccreſcere incæperunt, ſic eas ſenſim diducunt, ut illos penè difringere, ac niſi opportunè evellantur, certam eorum ruinam portendere videantur. Non hanc ego quæſtionem excitavi ignarus, quantum virium tenellum etiam corpuſculum ſenſim contra Uterum exerere valeat, ſed ut maximè intelligatur, non id omne tantummodo à Fœtu effici, quum ut hìc cernere eſt, nullo concluſo fœtu multò ampliorem, quàm par eſt Uteri cavitatem eſſe, quam idcircò curavi exhibitam, ut id præ cæteris potiſſimùm ſignificaretur: quod non aliunde petendum autumo, quam à peculiari ejuſdem partis ſtructura, quæ ob pleniorem illuc viciniæ ſanguinis affluxum, explicatis magis ſanguiferis vaſis, ac uberiùs perfuſis muſcularibus lacertulis diduci non potuit, atque adeò ejuſdem cavitas explicari, ex quo demum ſanguineus ille humor ante obitum Mulieris, ut in Hiſtoria traditum eſt, laxatis vaſorum oſculis effluxit.

Tab. 2. fig. 2. lit. A

FINIS.

INDEX
RERUM NOTABILIUM,

In quo prior numerus Capita, insequens autem §. indicat.

A

Abdominis musculorum nostræ Observationes cum Vesalio ferè consentiunt. IX. 1
Obliquus descendens superior musculus non oritur à vertebris Lumborum. Ibidem.
Obliquus inferior à spinis, & ab osse Sacro prodit adversus Covvperum. ibid.
Transversi origo ab lumborum processibus transversis. ibid.
Cremaster musculus ab Transverso. ibidem.
Continuatio Diaphragmatis cum Trãsverso, Covvpero minùs nota. ibid.
Ubi desunt Pyramidales, carnea Rectorum substantia ad os pectinis producitur. ibid.
Qui in Gravidis, & Hydropicis deducantur. ibid.
Perperam designatus locus pro hydropicis pertundendis. ibid.
Recti duplùm ferè ampliantur. ibid.
De Abdominis musculorum artificio IX. 3
Singulæ Latorum musculorum fibræ ultra lineam albam in adversum latus producuntur. ibid.
De horum fibrarum incessu, productione, & termino. ibid.
De miro Rectorum tecæ implexu. ibid.
Singillatim de fibrarum incessu. IX. 4
Alba linea supra umbilicum latior, infra tenuior est. ibid.
Præter albam lineam plurima decussatio. ibid.
Acceleratores Urethræ musculi num gemini sint. X. 7
Æthiopum nigredinis sedes. I. 1
Anatomici non consentiunt circa sedem nigredinis Æthiopum. ibid.
Corpus reticulare cuticula nigrius. ibid.
Cuticula nigra post maceratiõē. ibid.
Cutis omnino alba. ibid.
ad Anatomen bene gerendam Prosectoris requiritur diligentia, dissecandi ratio, cadaverum copia. X. 1
Interdiu, vel præclarissima utatur luce. ibid.
Partes suis in sedibus disquirantur. ibid.
Ani musculi Latiores Levatores dicuntur. ibid.
Contractior, & Inferior Sphincter. ibid.
Levatores ab ossibus Pubis, Ilei, & Ischii prodeunt. X. 2
Levatorum varius fibrarum incessus. ibid.
Quæ partes ab Levatoribus complectantur. ibid.
Levatorum officium. ibid.
Num anulares sint Sphincteris fibræ? X. 3
Sphincteris fibrarum varietas, incessus, origo. ibid.
Pars prior inferior in Penis membranam. ibid.
Superior in musculos Acceleratores, quæ pro musculo Triangularis Litii habetur. ibid.
Lacertorum Sphincteris officia. ibid.
Ani Sphincter mulicbris diversus à virili, ipse quidem aliquando varius est. XI. 1.
de Arachnoide Ridley sententia improbatur. III. 5
Arachnoides tantum fusa est, quantum dura mater. ibid.
Ary Arytænoides musculus vid. Larynx.
Auris Anatomen plurimi illustrarunt Anatomici. II. 1.
Auriculæ incisuræ à Vernejo detectæ. II. 8
Non præcinguntur membrana, ut placuit Vernejo, & Valsalvæ. ibid.
Sed musculo proprio nostro. ibid.
Quid de harum usu à Valsalva proposito? ibid.
Auriculæ musculi adversus Schelhammerũ. II. 1
Musculum superiorem Casserius proposuit longiorem; Valsalva æquo breviorem, & strictiorem. II. 2

Is non modò in ſuperiorem Scaphæ partem inſeritur, ut Euſtachii, Caſſerii, Vernei, & Valſalvæ iconiſmi deſignant; verùm etiam in priorem omnem illius partem. ibid.
Hunc eumdem Covvperus non ſatis emendavit. ibid.
Auriculæ muſculus poſterior non detectus primò à Caſſerio 11. 10
Muſculorum Falloppiana deſcriptio. ibid.
De qua noſtra animadverſio. ibid.
Verheyenii, & Th. Bartholini lapſus. ibid.
Conchæ muſculus proprius noſter. 11.4
Hanc deducendo in priora quid præſtet? ibid.
Diverſus eſt ab Anteriore Valſalvæ. ibid.
Transverſæ ac poſtice fibræ muſculares. 11.9
Helicis muſculi, & proceſſus. Vid. Helix.

B

Bianchi Io: Baptiſta Prof. Taurin. 1.8 x. 1.9.10
Bilis magis vel minus atra in cyſti reperitur pro gradu regii morbi. 1.2
In chloroſi pallet. ibid.
Picea in Nobili Muliere, cujus veſicæ oſculum faſtigiato calculo obſtructum erat. IX. 11
Boerhaavius Hermannus Profeſſ. Batav. VII. 11. 12. X. 12.
Brovvnius Joannes. 1.5.6.17. x. 7.
Buccinator muſculus buccis contrahendis datus. 1.35
Num oriatur à proceſſu condyloide? ib.
Novum alterum ejusdem principium. ibid.
Hujus termini quì deprehendantur? ib.

C

CAlvariæ gallea tendinea quibus muſculis efficiatur. 1.3
an Carotidum arteriarum icones à Vvilliſio propoſiti optimi ſint ut placuit Ridleyo? 111.26
Carotidum ramus in poſteriora ductus modò in Cervicalis truncum, ſæpius in ejusdem ramos inſeritur. ibid.
Carotides, cum emergunt ex oſſeo Specu, non adhærent duræ matri; nec dura mater oſſi ibid.
Cur hoc comparatum, in veſtigatur. ibid.
Caſſerius Julius Placentinus. 1.5.9 10.14. 15. 11. 12. 10. 111. 11. VI. 6. 11. 16.
Cerebri functionum diſquiſitio difficillima. 111. 6.
Foveæ humore repletæ in Sene fatuo. ibid.
Num ſub interitu eæ fuerint excitatæ? ibid.
Subſtantia huius multò firmior erat. ib.
Quæ pars rationalis facultatis ſedes credi poſſit. 111. 6
Septi lucidi ſitus, poſitus. ibid.
Nulla hujus rima, niſi vel manu facta vel vitio, in qua ſi quid aquæ eſt, non in tertium Ventriculum ſecundum Vieuſſenium elabi poteſt. ibid.
Choroidæo plexui pauci glandulas negant. 111.9
De his diſerta Varolii Sententia. ibid.
Maximam ex his comperimus. ibid.
Corporum Striatorũ medullares tractus non omnes ab regione centri Ovalis. 111.7
Crura medullæ oblongatæ conſpicua obducuntur membrana ex nerveis intexta fibris. ibid.
Hanc mirum non vidiſſe Ridleyum. 111.7
Hæc tennjora ſunt ubi è protuberancia anulari emerſere. 111.16.
Pinealem glandulam non ſecernendæ Lymphæ datam putamus. 111.8
Hujus ſubſtantia Cerebro ſimilis, cujus priorem partem medullarem vidimus. ibid.
Ab hac bini prodeunt medullares tractus, quos Ridleyus inficiatur. ibid.
Qua ratione hi tractus fundantur ibid.
Bina Sæpe Lacunaria in tertio Ventriculo. 111.10
Cordæ VVilliſii progreſſionis inveſtigandi ratio. ibid.
Albicantes prominentias ex Vereribus Euſtachius pinxit; denominavit Caſſerius. 111.11
Harum cortex medullaris; nucleus cinereus. ibid.
Medullares penitus putat Vieuſſenius. ibid.
Ex his Crura Fornicis priora. ibid.
Alter præterea ex his tractus prodit. ib.

Num

Num tractus ii ex his verè oriantur. ibi.
Fornicis Bulbi possent nominari. ibid.
Chylifera vascula nulla à ventriculo summo Duodeno, Ileo, nedum Colo prodire comperimus. IX. 10
In senis ex aneurismate defuncti cadavere non radiculis, sed è globulis prodibant. ibid.
Horum incessus per Mesenterium. ib.
Principium ductus Thoracici ellipticum. ibid.
Calami scriptorii non latius. ibid.
In ductum hunc transversim vasa Lymphatica inter dorsum, & Aortam coniiciuntur. ibid.
Clitoridi præputio, & Nymphis communis continuataque cutis est. XI. 6
Unde olida illa materia, quę circa Clitoridis glandem est, derivanda. ibid.
Num ab Urethræ cryptis sursum rapiatur? X. 12
Clitoridis Thalamus matri, & foetui commodus. XI. 8
Columbus Realdus. I. 3. 17. II. 10
Constritor pinarum musculus Covvperi nobis duplex. I. 18
Hunc graciliorem pinxit Eustachius. ibid.
Cordis Vasorum, Auricularum, Ventriculorum dimensiones. VIII. 3
Æqua Ventriculorum, & dexteræ Auriculæ capacitas. ibid.
Proportio Auricularum inter se. ibid.
Singulorũ cordis vasorum rationes ibid.
de Coronariarum arteriarum positu, & contractionis tempore. VIII. 6
Num Valvulæ Sigmoides adducantur à Sanguine, an per se? ibid.
Explicata Aorta, contracto Corde premuntur coronariæ. ibid.
Corrugatio quot modis, & quibus musculis fiat. I. 10
Corrugator oris musculus quis dici possit. I. 31
Corrugator musculus superciliorum qualis. I. 6
Hujus actio an diversa sit ab actione Frontalis? ibid.
Hujus fibræ ab reliquis discretæ, ut quæ sint melius detegantur. ibid.
Nostri imago ab cæteris valde differt præsertim ab ea, quam proposuit Brovvnius. ibid.
Corrugatorem musculum Covvperus inficiatur. ibid.
Corrugatores postici v. Occipitales minores
Covvperus Guilel. I. 5. 6. 17. 18. 19. 29. 31. 32. 33. 35. 37. II. 2. VI. 2. IX. 3. XI. 3. 5.
Cuticula maceratione facilè detrahitur. I. 1
Æthiopis nigra. ibid.
Mulli piscis rubra est. I. 2.

D

Depressor labrorum communis vid. Triangularis.
Depressor labri inferioris proprius vid. Labri infer. dep.
Depressor Urethræ muliebris vid. Ureth.
Diaphragmatis num ulla Tab. adamussim depicta? VIII. 7.
Figura Elliptica sed paulò longior. ibid.
Prior pars brevior, & tenujor esse debet. ibid.
Cava prior pars Xyphoidi alligata. ib.
Tendo in anguli modum conformatus. ibid.
Vel utraque facies exhibenda, vel quæ ea sit declaranda. ibid.
Nervi intercostales quà traiiciantur. ibid.
De positu, figura, & magnitudine foraminum. ibid.
Diaphragma digastricus musculus vel unus, vel triplex. VIII. 8
De Fibrarum incessu. ibid.
Quid de nonnullis figuris dicendum? ib.
De Fibrarum continuatione in Transversum. VIII. 9.
De motu Diaphragmatis. VIII. 10.
Contractione Diaphgragmatis Thoracis angustia, & elongatio intenditur. ib.
Circumsitæ potentiæ eam angustiam tollunt. ibid.
Digastrici maxillæ musculi tendinem semel, iterumque extra Styloidem traductum vidimus. I. 37
Drakius dubitat de musculis Tragi, & Antitragi Vallalvæ; Quid de nostris? II. 9.
Drakius. ibid. I. 5. VI. 6.

E

Elevator musculus labri inferioris Covvperi. I. 29
Elevator labri superioris communis seu Caninus. I. 24

A Veſalio non diſcretus ſed cognitus. ibid.
A Falloppio non rectè deſcriptus. ibid.
Elevator labri ſuperioris proprius ſeu Inciſorius. I. 22
Unus aliquando videtur cum pyramidali. ibid.
Epiglottis. Vide Larynx.
Euſtachius Bartholamæus. I. 3. 5. 10. 11. 18. 23. 28. 32. 33. II. 2. III. II. 18. VI. 12. 16. VII. 15. VIII. I. 7. IX. I. X. 2, 3. XI. 3.

F

FAbricius ab Aquapendente. II. I. VII. II. 16
Falciformis proceſsus. Vid. Menix
Falloppius Gabriel. I. 3. 12. II. I 2. 10. VI. I. VII. 7.
Fantonus Joannes Anat. Prof. Taur. I. I
Follius Cæcilius Proto Medicus Venet. II. I
Frontalium muſculorum figuræ inter ſe diſcrepantes ab Anatomicis exhibentur. I. 5
Ab ſingulis noſtræ diſſentiunt. ibid.
Horum imæ partis ab Euſtachio figuræ variæ proponuntur. ibid.
Quarũ nulla cum Anatome cõgruit. ib.
Frontaliũ fibræ non continuantur cum Occipitalibus, ut placuit Covvpero. ibi.
Latitudo non tenet utrumque oculi canthum. ibid.
Non adhærent immediatè cuti. I. 33

G

GLandulæ inter Cranium, & duram matrem. III. 4
Glandulæ circa latera ſinus Longitudinalis. III. 3
Glandulæ circa truncos vaſorum inter duram matrem, & arachnoidem. III. 4
Glandulæ Narium. Vid. Naſi membranam.
Glandula Pinealis. Vid. Cerebrum.
Glandula lacrymalis. Vid. Oculi.
Glandula Pituitaria leviter preſſa lacteum humorem eructat aliquando. III. 23
Infundibuli inceſſus. ibid.
Nulla hujus communicatio cum glandula majore pituitaria, ſed cũ appẽdice. ib.
Num pituitaria glandula ſuſpendatur? III. 24.
Glandulæ Pericardii non conſpicuæ. VIII. 4.
Baſis Cordis nullæ. ibid.
Glandula Thyroides. Vide Larinx.
Glandulæ Veſicæ felleæ diſjectæ. IX. II.
Glaucoma. Vid. Ocul.
Graafius. X. 7. XI. 3. 4. 5. 14.

H

HEiſterus Laurentius Anat. Chir. ac Theor. Med. Prof. Alt. I. 6. 35. V. 6. XI. 3.
Helicis proceſſus cartilagineus num ob ligamentum datus? II. 5
Nullum hujuſmodi ligamentum nobis eſt. ibid.
Muſculus novus noſter. ibid.
Proceſſus huic muſculo potiſſimùm datus.
Planæ faciei muſculares fibræ. II. 6
Homo qua ratione vires ſuas intendat. III. 30.
Homine non expirante quid circa Cerebrum contingat. ibid.

I

INciſorius muſculus ſeu Elevator proprius labri ſuperioris. I. 22
Inciſurę cartilagineæ muſculus noſter. II. 8
Inteſtini Duodeni poſitus, & nexus. IX. 7
Nomen à flexu potius, & nexu quàm à duodena digitorum menſura deſumendum. ibid.
Cur nexus hujus firmior; ceterorum laxior? ibid.
Poſitus, & nexus ratio nonnulla indicatur. ibid.
Plenior hujus tubus cæteris tenuibus eſt. ibid.
Adhortatio ut Clinici hujus nexum cum circumſitis partibus aliquando attendant. ibid.
An flatui, ut ajunt, plura ex iis ſint referenda quæ circa hoc inteſtinum contingunt. ibid.
Kerkringii conniventes valvulæ nullæ ſunt in ſummo Duodeno, latiores, & confertiores infra primum flexum. IX. 8
In Duodeni principio Brunneri glandulæ frequentiſſimæ. ibid.
Membranoſum Duodeni Rete. ibid.
De communi hepatici, & pancreatici ductus oſculo. ibid.
De ejuſdem Ligamento, & uſu. ibid.
Vermiformis Appendicula tribus compingitur Coli ligamentis, quorum termi-
nus

nus eſt. IX. 9.
Cumulatis intus referta glandulis. ibid.
Deeſſe aliquando, vel occluſa prorſus reperta à nobis eſt. ibid.
Incertus hujus poſitus eſt. ibid.
Sæpe fœcibus alvinis turget. ibid.
Lumbrici in ea reperti; Cur? ibid.

L

LAbri inferioris muſculus Elevator Covvperi. I. 29
Num rectè fuerit ab eo propoſitus? ibid.
Productores muſculi Noſtri. I. 30
Labrum inferius compingentes fibræ non in orbem, ſed arcus more compoſitæ ſunt. I. 27 31.
Ratio nominis, & muneris explicatur. I. 31
Labri inferioris depreſſor proprius qua ratione luculenter inſpiciendus ſit. I. 32
A Covvperi Tabula non rectè exhibetur. ibid.
Unde prodeat, & quo ſe conjiciat. ib.
Labrum ſuperius quatuor fibrarum ordines compingunt. I. 27
Singuli ordines recenſentur. ibid.
In quibus noſtræ diſſentiant obſervationes ab deſcriptione Covvperiana muſculi depreſſoris? I. 19
Labrum utrumq; circumeuntes fibræ Sphincterem efficere creduntur. I. 36
Harum plurimæ decuſſatæ unde prodeant? ibid.
Laryngis Cartilaginum numerum Falloppius auxit. VI. 1
Arytænoidum ſingulas duplici conſtare Cartilagine, nos primi obſervavimus. ib.
Arytenoidum capitulum variè Arytænoidum vertici membraneo vinculo copulatur. ibid.
Arytænoidum Brutorum diverſa forma. VI. 2
Nulla muſcularis fibra ad noſtra capitula. ibid.
Quæ horum uſus ratio eſſe poſſit? ibid.
Arytænoidum bina ligamenta nova. VI. 3
De Arytænoidum muſculis. VI. 2 12 13
Thyroidis triplex ligamentum novum. ibid.
Ratio ea detegendi, & uſus.
Thyroidis depreſſio circa latera vix fieri poteſt, quin Cricoides ac totus Larynx deprimatur. VI. 5
Thyroidis non unus motus eſt. VI. 6
Thyroides Cricoide mobilior eſt. ibid.
Thyroidis motus qualis coſtarum inclinationis eſt. ibid.
Thyroidem ab Cricothyroide muſculo explicari non dubitat Drakius. ibid.
Lacertus ſæpe obſervatus in interiore Thyroidis facie utroque immobili extremo. VI. 8
Thyroarytænoidē muſculum in triplicem partiri poſſe. VI. 9
Horum Obſervationes, & Icones ex optimis cadaveribus depromptæ. ibid.
De ſeptima Laryngis Cartilagine Epiglottide. VI. 10
Hujus figuræ, poſitus, nexus, motuum, ligamentorum, uſus deſcriptio. ibid.
De hujus muſculis quid aliis viſum ſit. VI. 11
Ary-epiglottidæi muſculi novi perpetui ſunt. VI. 13
Par muſculorum novum Thyro-epiglottidæum Majus. VI. 14
Deprimendæ Epiglottidi & arctandis ventriculis. ibid.
Ventriculi longiſſimi in homine acutæ vocis. ibid.
Thyro-epiglottidæum par novum Minus. VI. 15
Epiglottidis Retractor muſculus ab Euſtachii Tabulis videtur exhibitus. ibid.
De Thyroidis glandula, compreſſione, & ductu. VI. 17
Utrum Sterno-hyoides muſculi à clavicula, an ab ſterno oriantur? VI. 18
Lateralis Naſi muſculus novus deſcriptus. I. 13
Ligamentum novum ab cocyge in cutem demiſſum. X. 3
Ligamentum Oſſis Sacri non terminatur in proceſſum acutum Iſchii, ſed in hujus tuber. X. 2
Ligamentum Proſtatæ novum deſcriptum. X. 17
Ligamentum novum Styloidis latum deſcriptum. VI. 20
Ligamentum Cervicis Uteri, & Vaginæ. Vide Uterus.
Ligamenta Laryngis. Vide Larynx.
Littius Academ. Patis. I. 1 X. 3
Ejus experimentum circa Æthiopum cutim. I. 1

Lum-

Lumbrici tenuiſſimi in Appendicula vermiformi. IX. 9.

M

Malpighius Marcellus. XI. 14.
Manus Noſtratium in æreo vaſe decocta ex aqua marina Æthiopum colorem refert; ex puteali non item. I. 2
Mariotte Acad. Pariſ. experimentum circa Oculum. V. 12
Maſſeteris muſculi fibræ non decuſſantur. I. 37
Meninx dura arctè ubique cranio adhæret. III. 1
Adminiſtratio Anatomica, qua id demonſtratur. ibid.
Contractionis neceſſitas improbatur. ibid.
Falciformis proceſſus contrahi poteſt. ibid.
Num datus Calloſo corpori ſuſpendendo? ibid.
Sinus longitudinalis unde exordiatur. III. 2
In hunc vaſa ſanguifera confluunt. ibi.
Nullæ in hoc cæcæ caveæ. ibid.
Tranſverſi lacerti quà ſiti, quid præſtent. ibid.
Sinus novi laterales Occipitales inferiores. III. 3
Glandulæ quæ intra ſinum longitudinalem ſunt, non videntur conglobatæ. III. 4
Ex his extra ſinum intra duram matrem & Arachnoidem ſitas nos reperire conſueſcimus. ibid.
Bini harum accervi occurrunt ſub oſſe Frontis, in quem uſum dati. ibid.
Glandulæ novæ ſimiles circa truncos vaſorum inter duram matrem, & Arachnoidem ſitæ. ibid.
Michelottus Petrus Antonius Med. Venet. I. 14
Morgagnus Jo: Baptiſta Prof. Prim. Patav. I. 12. 23. III. 3. 10. 15. 19. V. 10. VI. 2. 3. 5. 10. VII. 7. 16. VIII. 6. IX. 1. 9. XI. 2. 7. 10. 12. 13. XI. 7. 9. 12.
Mulli piſcis cuticula rubra, hepar rubrum. I. 2
Muſculorum, quos noſtræ ſpectant Obſervationes, nomina.
Muſculi Acceleratores Urethræ. X. 7
Antitragi Valſalvæ. II. 9
Ariarytænoides. VI. 2
Auriculæ poſterior. II. 10
Superior. II. 23
Azygos ſeu ſolitarius pharyngis. VII. 2
Azygos Uvulæ Morgagni. VII. 16
Buccinatores. I. 35
Conchæ proprius noſter. II. 4
Conſtrictor pinnatum Covvperi. I. 18
Coſto Hyoidæus. VI. 17
Corrugator oris. I. 31
Corrugator ſuperciliorum Noſter. I. 6
Cremaſteres. IX. 1
Cricopharyngæus. VII. 10
Cricothyroideus. VI. 6
Depreſſor labri inferioris proprius. I. 32
Depreſſor Urethræ muliebris Novus. XI. 4
Diaphragma. VIII. 7
Digaſtricus maxillæ. I. 37
Elevator labri inferioris Covvperi. I. 29
Elevator labri ſuperioris communis. I. 24
Elevator labri ſuperioris proprius. I. 22
Elevator Urethræ ſeu Ejaculator Noſter. X. 8
Frontales. I. 5
Gloſſopharyngæus. VII. 5
Gloſſoſtaphylinus ſeu palatinus. VII. 14
Helicis Novus. II. 5
Hyopharyngæus. VII. 8
Hyothyroidæus. VI. 7
Hyperopharyngæus Noſter. VII. 13
Inciſuræ Cartilagineæ Novus. II. 8
Laterales Naſi Novi. I. 13.
Laterales Urethræ Novi. X. 3
Levatores Ani. X. 12
Levatores Coccygis. X. 2
Levator proſtatæ ſeu adductor Noſter X. 5.
Maſſeteres. I. 37
Mylohyoides. VI. 19
Mylopharyngæus Noſter. VII. 5
Myrtiformis ſeu narium dilatator. I. 14
Obliquus aſcendens. IX. 1
Obliquus deſcendens. IX. 1
Occipitales majores. I. 3
Occipitales minores Noſtri. I. 4
Orbiculares orbitæ oculi. I. 6
Orbiculares Palpebrarum. ibid.
Orbiculi Naſi Novi. I. 15
Pharyngo-ſtaphylinus. VII. 12.

Pro-

Proceri Nasi Novi. I. 10
Projectores Urethræ Novi. X. 4
Productores labri inferioris nostri. I. 30
Pterygopharyngæi. VII. 3
Pterygoidæus exterior. I. 37
Pterygoidæus interior. ibid.
Pyramidales Falloppii. IX. 1
Pyramidales Nasi. I. 9
Socii. ibid.
Quadratus Colli seu platisma myodes. I. 33
Recti Abdominis. IX. 1
Retractor epiglottidis Novus. VI. 16
Rhomboidæus faciei Novus. I. 25
Risorius novus. I. 34
Salpingopharyngæus Noster. VII. 4
Salpingostaphylinus seu palatinus. VII. 15
Sphincter Ani. X. 2
Sphincter Vaginæ. XI 3
Sterno Costales. VIII. 10
Sternohyoides. VI. 18
Sternothyroides. VI. 5
Stylopharyngæus. VII. 7
Stylohyoides. VI. 20
Temporales. I. 37
Thyroarytænoides. VI. 9
Thyroaritænoides obliqui novi. VI. 12
Thyroepiglottidæi majores Nostri. VI. 14
Minores Nostri. VI. 15
Thyropharyngæus. VII. 9
Thyropalatinus Novus. VII. 12
Tragi Valsalvæ. II. 7
Transversus Abdominis. X. 6
Transversus Menti. I. 28
Transversus Nasi Novus. I. 11
Transversales virorum. X. 6
Transversales mulierum Novi. XI. 2
Triangulates labri inferioris. I. 28
Triangularis Litrii. X. 3
Tubæ novus Valsalvæ. II. 11
Zygomaticus Major. I. 23
Minor. ibid.

N

NAsi Cartilaginum disquisitio. V. 1
Numerus diversus ac propositus hactenus fuit. ibid.
Summæ Cartilagines Triangulares non sunt geminæ. ibid.
Quamobrem duplices habitæ sunt. ibi.
Cartilaginum positus ab Ruyschio designatus num congruat cum Anatome? V. 2
An Figura earum conveniat? V. 3
Nec Verheyenio assentimur. V. 4
Cartilagines Sesamoides a nobis dictæ quà potissimum locatæ sint. V. 4
Ex his quidpiam videtur Verehyenius vidisse. ibid.
Cartilagines binæ utrinque novæ. V. 5
Inventu difficiles oppido sunt. ibid.
Undecim minimum sunt Cartilagines. ibid.
Nasi musculorum Veteres minimum cognovere. I. 9
Octo paria a nobis recensentur. ibid.
Pyramidalis musculi descriptio. ibid.
Socius sive pars inferior. ibid.
Circa pyramidalem Casserii hallucinatio. ibid.
Proceri musculi. Vide Proceri.
Transversus. Vide Transversus Nasi.
Laterales musculi. Vide Laterales.
Myrtiformis seu Nariū dilatator. I. 14
Orbiculi musculus. Vide Orbiculi.
Sphincter musculus legitimus nullus.
Narium membrana interior glandulis refertissima. V. 10
Qua ratione glandulæ sint detegendæ. ibid.
Glandulæ alterius generis. ibid.
Excretoria oscula quà maximè occurrant. ibid.
Sub his nullæ glandulæ apparent. ibid.
Facies interior membranæ villosa est. V. 11
Varia interioris membranæ substantia. ibid.
Villosa membrana ob sensum data. V. 12
Ductus à narium cavitate per palati priora humores in os deducunt. V. 13
Horum Stenonis descriptio. ibid.
Per hos setam publicè trajecimus. ibid.
Idipsum in quolibet subjecto efficitur. ibid.
ad Nasum Ossa undecim pertinent. V. 6
Vomer Ethmoidis ossis productioest. ib.
Ossa Turbinata inferiora cujus ditionis sint. V. 7.
Ossa Turbinata superiora partes sunt Ethmoidis. V. 8
Sinus intra hæc insculptus novus. ibid.
Ossa Turbinata minora quæ sint. V. 9
Sinus Ethmoidei nec certo sunt numero, nec figura. ibid.

De

De reliquorum sinuum exitu. ibid.
Nervos ex altera parte oriri, ex altera procedere præter Valsalvam diserte animadverterat Hildanus. III. 12
Horum decussatio apta prius maceratione triplici in loco conspicua. ibid.
Olfactoriorum nervorum exortus & extrema substantia. III. 13
Qui Cerebro prementi subjiciantur. ibid.
Opticorum origo disquiritur. ibid.
Num quà ii coeunt, decussentur. III. 14
Contra evincitur Anatomica observatione. ibid.
Opticus paralysi affectus, gracilior & obscurior. ibid.
Paris Tertii origo, quod supra Carotides traiicitur. III. 15
Quarti paris principium. ibid.
Quinti paris sedula investigatio. III. 16
Quot propaginibus, & unde primo oriatur. ibid.
Par Sextum duplo crassius, atque proposuit Ridleyus. III. 17
Num ab ima tantum crepidine annularis protuberantiæ oriatur? ibid.
Huic pari arteriæ cervicalis ramus modo subjicitur modo imponitur. ibid.
Intercostalis Nervi principium. III. 18
Septimæ durioris portionis germana origo. III. 19
Mollis fibras non aliquot sed omnes à quarto ventriculo. ibid.
Octavi nonnullas fibras infra auditorium à quarto ventriculo. III. 20
Accessorii nervi origo non infra quintam Spinalem conjugationem adversus Ridleyum. ibid.
Nec a prioribus, sed a posterioribus ducitur. ibid.
Noni paris fibra nulla à summitate pyramidalium corporum. III. 21
Num corpora pyramidalia, aut Olivaria plura sint quam gemina? ibid.
Decimum par an sit Cerebro accensendum. III. 22
De hujus ortu, & egressu. ibid.
Nostris non convenit observationibus. ib.
Descriptio nostra Falloppianę non congruit. ibid.
Occipitales musculi minores norsti seu Corrugatores postici. I. 14
Oculi Anatome illustrata à Briggio, Nukio, Ruyschio Hovio. IV. 2
Ductus glandulæ lacrymales detecti difficiles. IV. 1
Hi disquisiti in maximo capite tenui stylo. ibid.
Ductus aquosi Nukii in cæci oculo descripti. IV. 3
Id Vitulo marino evidentissimi. ibid.
Horum figura, positus, & contentus humor. ibid.
Humor in homine decolor, in vitulo rubellus. ibid.
Sclerotis Thinni piscis omnino ossea. IV. 2
De duplici crystallini humoris vitio. II. 4
Ex Glaucomate cæcitatis curationis historia. IV. 5
Orbicularium musculorum Orbitæ fibræ aliæ Frontales musculos scandunt, aliæ iis subjiciuntur. I. 6
Horum pars in orbitæ crepidinem pars interiorem angulum terminatur. ibid.
Tabulæ Frontales dumtaxat scandentes fibras exhibere solent. ibid.
Orbiculi Narium par novum musculorum. I. 15
In quibus subiectis sit inquirendum. ib.
Prorsus diversum ab eo de quo Casserius. ibid.
Oris Sphincter legitimus nullus. I. 27. 36
ad Oris angulum septem musculi pertingunt. I. 35
Ossa pubis in puerperis aliquando deducta observavimus. XI. 4
Per Syneurosim non per Synchondrosim committuntur. ibid.
In fœminis arcus ferè modo dispositа. XI. 8
In viris in acutum angulum conformata. ibid.

O

Occipitales musculi an primùm à Falloppio detecti. I. 3
Ab Realdo Colũbo prius typis editi. ib.
Horum Figura ab Eustachio proposita

P

Palati convexitas in viris major in fœminis minor observari plurimùm solet. VII. 17
Palpebræ inferioris in infante monstrosi capitis

pitis motus cõſpicuus, ſuperioris nullus. .8
Palpebrarum muſculus geminus, cuique ſuus. ibid.
Ab Orbiculari Orbitæ diſtinguitur.
Fibrarum terminus ad angulum exteriorem ad decuſſim eſt. ibid.
Tendineus utrinque terminus eſt. ibid.
Panniculus carnoſus in Brutis quidem, in Homine nullus. I. 33
Papillæ nerveæ ſeu villi in membrana Nariũ. V. 12.
Valde conſpicuæ in glande penis, vagina, interioribus palpebris. ibid.
Num his Retina Oculi conſtet. ibid.
Patarol Laurentius. VIII. 6
Pauli Jo. Guilel. Anat., & Chir. Prof. I. 37
Penis lateralia Ligamenta num ſint? X. 11
Ligamentum ſuſpenſorium. ibid.
Thalamus novus deſcriptus, & uſus indicatus. ibid.
Et mulieribus datus pro Clitoride, & Partu. ibid.
Penis glandem quę partes compingant. X. 3.
Corporum nerveo pongioſorum extrema ſub ligamenti forma in glandis ſubſtantiam diſſiciuntur. ibid.
De venis per dorſum illius excurrentibus. ibid.
Communicatio inter venas Penis. ibid.
De ductibus novis circa cervicem. X. 12
Quo pacto primùm detecti fuerint. ib.
Partem inter præputium, & glandem locatam cervicem placuit appellare. ibid.
Ductuum numerus, poſitus, magnitudo. ibid.
Ratio eos inquirendi per macerationem. ibid.
Boerhaavii ſententia de aggeſtis ſub præputio. ibid.
Penis venarum valvulæ duplicis generis. X. 14
Poſitus earum diverſus ac exhiberi ſolet. ibid.
Diverſus itidem uſus proponitur. ibid.
Venarum dorſi numerus, & modus. ibid.
Earum ſub oſſa pubis corrivatio ſeu Labyrinthus. ibid.
Interius venarum diſſepimentum cur datum. ibid.
Singularis ab Labyrintho vaſorum diſtributio. ibid.
Prodeuntia ex eo vaſcula Sinus dicimus. ibid.
Per quæ Sinus ab venis differant. ibid.
Retiformis Sinuum interior facies. ibid.
Pericardii nullæ conſpicuæ glandulæ, ſed Oſcula. VIII. 1
de Peritonæi Lamellis, fibrarum inceſſu, & validitate. IX. 9
Fibræ Lamellæ exteriorjs ſecundum longitudinem protenſæ ſunt. ibid.
Intimioris verò & firmiores & candidiores, ut pene lacertuli videantur, tranſverſim feruntur. ibid.
Pharyngis figura, poſitus, nexus deſcribitur. VII. 1
Cur inęqualis ſit amplitudine. ibid.
Cur muſculorum vis diverſa. ibid.
Anatomen illuſtravit Valſalva. VII. 2
Summa pars à tubetibus tubæ fulcitur. ibid.
Muſculus ſolitarius non perpetuus. ib.
Pterygopharyngæum par muſculorum, de quo varii variis nominibus. VII 3
Salpingopharyngæum par omnino novum. VII. 4
Duplex illius inquirẽdi ratio, & uſus. ib.
Mylopharyngæum par novum noſtrũ. VII. 5
Gloſſopharyngęum par tantum non eſt, quantum à Valſalva proponitur. ibid.
Prętet id alii fibrarum faſces à Lingua ad pharyngem pertingunt. VII. 6
Stylopharyngæũ par muſculorũ. VII. 7
Pars hujus altera in pharyngem, altera in ſuperam & lateralem thyroidis oram implantatur. ibid.
Par Hyopharyngæum num fuerit rectè deſcriptum? VII. 8
Num duplex vel unum ſit? ibid.
Gloſſopharyngæum vel triplex, vel triplici diſcreto compingitur faſciculo. ibid.
De media poſtica pharyngis linea. ibid.
Thyropharyngęum non modo à Thyroide, ſed etiam à Cricopharyngęi membrana oritur. VII. 9
De fibrarum, quæ in pharynge ſunt, decuſſatione. VII. 10
De Cricopharyngæi diverſo fibrarum inceſſu. ibid.
Quę pars verè Columella dicẽda. VII. 11
Ab Pharynge non excidenda. ibid.
Figura, nexus, magnitudo, glandulæ. ibid.
Pharyngoſtaphylini Valſalvæ deſcriptio non convenit omnino noſtris obſervationibus. VII. 12

Hujus exortus eſt ab imo Thyroidis latere. ibid.
In duplicem partiri poteſt. VII. 15
Alterum Thyropalatinum, alterum Hyperopharyngæum nominamus. ibid.
Gloſſoſtaphylinus ſeu Palatinus. VII 14
Salpingoſtaphylinus Valſalvæ in triplicem faſciculum dirimitur. VII. 15
Hujus fibræ in adverſum latus continuantur. ibid.
Amplitudo, diviſio, inſertio in Icone Valſalvæ deſideratur. ibid.
Azygon muſculum detexit Morgagnus. VII. 16
Et ſummi pharyngis muſculi ad vocem conferunt. VII. 17
De pharyngis Fornice. ibid.
De Oeſophagi principio & fibrarum inceſſu. VII. 18
Cricopharyngæus muſculus triplici fibrarum ordine conſtat, quorum duos propoſuit Valſalva. ibid.
Oeſophagi fibræ in ſpiræ modum ducuntur. ibid.
Quod evidentiſſimum in Vitulo marino. ibid.
Harum inceſſus in ſummo Oeſophago inſpicendus, quod in homine lacertoſo nulla arte deprehenditur. VII. 19
Rectæ Oeſophagi fibræ unde ortæ. VII. 20
Platiſma Myodes. Vide Quadratus Colli.
Procerus muſculus Naſi novus. I. 10
Diversè interdum terminatur. ibid.
In cauſa hallucinationis Euſtachii, Caſſerii, Bartholini, & Verheyenii. ibid.
Cutis Naſi corrugationi datus. ibid.
Productores labri inferioris muſculi novi. I. 20
Proſtatæ Levator muſculus ſeu Adductor novus. X. 5
Deſcriptio, inquirendi ratio, uſus. ibid.
Proſtatæ Ligamentũ novũ deſcriptum. X. 17
Lacertoſa Capſula deſcripta. X. 18
Ligamentum & in fœminis adeſt. XI. 5
Pterygoidæus muſculus exterior. I 37
Interior digaſtricum non efficit cum Maſſeterio. I. 37
Pulmonum loborum diviſio quibus nota. VIII. 1
Dexter lobus rectà promittitur, ſiniſter obliquè flectitur; Ratio diſcriminis. ibid.
Num ſanguis intra pulmones denſior fiat? VIII. 2
Hæc ſententia Nupertimi Auctoris perpenditur, à vaſorum dimenſione petita ſolutio eſt. VIII. 4
Ratio cordis cavitatum, vaſorumque inæqualis capacitatis ab reſpiratione deſumpta. VIII. 5
Non quovis reſpirationis tempore ſanguinem æqua fluere velocitate. ibid.
Inſpiratio, expiratio, & mora, tria ſunt reſpirationis tempora. ibid.
Inæqualis ſanguinis per pulmones motus duplex cauſa. ibid.
In arteria pulmonari ſanguis paulùm reſtitat, eoque major vena eſt. ibid.
Ratio potiſſima inæqualitatis cavitatũ cordis & auricularum. ibid.
Pyramidalis Naſi muſculus. I. 9

Q

Quadratus Colli muſculus cuti immediatè non ſubjicitur. I. 33
Hunc inter & cutim adeps eſt. ibid.
Non ſoboles eſt panniculi carnoſi. ibi.
Hujus fibræ ſupra Thyroidem decuſſantur. ibid.

R

Receptacula à Vieuſſenio præcipuè propoſita, à Ridleyo negata. III. 25
Nulla aliquando nobis viſa ſunt. ibid.
Intra Receptacula venæ ab Ridleyo aſſertæ nullæ nobis ſunt. III. 27
Sed ductus à nobis Emiſſaria dicti. ibid.
Tria Receptaculorum Emiſſaria. ibid.
Singula deſcribuntur. ibid.
Oſſeus canalis per quem tertium Emiſſarium trajicitur ab nemine notatus. III. 29
Locus quò Emiſſaria cõfluunt. III. 30
Ridleyus III. 5. 7. 16. 18. 20. 21. 24. 25. 26
Rhomboideus Faciei muſculus totus oſſi adhæret. I. 25
Riſorius muſculus novus perpetuus. I. 34
Figura incerta, poſitus varius. ibid.
A Quadrato Colli non procedit. ibid.
Ruyſchius Fredericus Prof. Amſtel. III. 9. 21. IV. 2. V. 12. 3. 4. VIII. 1. IX. 6. X. 12 13. XI. 11

S

Sinus Circularis Ridley perpetuus. III. 24
Sinus Novi Labyrinthi ea vaſcula nobis dicun-

dicuntur, quæ ex hoc prodeunt. x. 14
Per quæ Sinus ab Venis diferant. ibid.
Retiformis interior Sinuum facies. ibi.
Sinuum descriptio difficillima. x. 15
Sinuum triplex ordo. ibid.
Sinuum ima Emissaria cæteris partibus angustiora. ibid.
Transversæ Anastomoses, per quas sanguis velut in orbem ferri potest. ibid.
Sinus inter Prostatæ capsulam conjecti. x. 20
Minimum hi ad Penis erectionem spectant. x. 19
Incessus horum, & usus. ibid.
Adsunt in Fœminis tenuiores. xi. 5
Sinus Pituitarius Ossis Turbinati superioris. v. 8
Sinus reliqui Pituitarii. Vid. Nasum.
Sinus novi Laterales inferiores. Vid. Meninx.
Sinus superior Falciformis. Vid. Meninx.
Sphincter Narium legitimus nullus. i. 17
De quo Vesalius, Verheyenius, Brovvnius. ibid.
Sternothyroides musculus descriptus. vi. 5

T

TEmporalis musculi fibræ posteriores quasi per trochleam ad maxillæ processum perducuntur. i. 37
Num is cũ Covvpero, & ab Osse Zygomatico oriatur? ibid.
Thoracis binæ cavitates inæqualiter discretæ. viii. 1
Thyroarytænoideus musculus num unus revera sit? vi. 9
Tragi musculi Valsalvæ figura diversa. ii. 7
Commoda actio explicatur. ibid.
Tragi superior facies convexa est. ibid.
Transversus menti musculus non perpetuus. i. 28
Transversus Nasi musculus novus. i. 11
Hujus pars inferior ad Nasi dorsum fibras non producit. i. 12
Visa fuit ab Eustachio, & Falloppio. ib.
Transversi Abdominis musculi. ix. 1
Transversales virorum musculi non perpetui. x. 6
Non certus ortus, positus, numerus, insertio. ibid.
Transversales hi & in fœminis adsunt. xi. 2
Triangulares menti musculi descripti. i. 28
Continuatio ab Eustachio notata. ibid.
Fibræ plurimæ horum in Caninum producuntur. ibid.
Tuba Eustachiana melius à Valsalva descripta, quàm delineata. ii. 10
Tubæ musculus novus à Valsalva descriptus. ibid.
Nõ cõvenit nost is observationibus. ib.

V

VAginæ Sphincterem ab Ani fibris deducunt Eustachius & Riolanus. xi. 3
Nullum assignant principium Graafius Covvperus, Verheyenius, Heisterus. ibid.
Qua is oriatur, quò desinat, quid præstet. ibid.
Vallisnerius Antonius Prof. Prim. Patav. xi. 14
Valsalva Antonius Maria. ii. 1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. iii. 12. vii. 2. 5. ii. 12. 13. 15. 18.
Ventriculi maxima contractio in jejunis, inde fortasse famis ratio petenda. ix. 6
Non æqua orificiorum altitudo, seu positus. ibid.
Pylori Syphunculi in homine voracissimo primùm observati.
Glandulæ humani ventriculi non usque adeo conspicuæ.
Villi qua ratione detegendi sint. v. 11
Fibræ quæ transversæ dicuntur, in spiræ modum circumeunt. ix. 6
Verheyenius Philippus. i. 5. 10. 17. ii. 10 v. 4. viii. 7. x. 1. 3
Vernejus Joseph Acad. Paris. ii. 1. 2. 8
Vesalius. i. 5. 17. 33. vi. 6. viii. 7. ix. 1. x. 1. 3. 4. xi. 13
Veslingius Joannes. i. 5. vi. 6
Vesicæ Urinæ musculi à Jo: Baptista Bianchi propositi nulli nobis sunt. x. 10
Nullo præter notos fibrarum ordines musculari plano vesica contegitur. ibid.
Ureterum hiatus in Vesicam tantus non est. ibid.
Fines non in anteriore parte. ibid.
Eminens Osculum Vesicæ vitiosum. ibid.
Vesica musculus cavus. ibid.
Fibrarum incessus detegendi ratio. ibi.
Quà sit singularum principium. ibid.
Num sit vesicæ Sphincter, & quì conformatus? x. 21
Dissensus noster à Falloppio circa Vesicam. ibid.

Glandulæ conſpicuæ latè fuſæ circa oſculum. ibid.
De Veſicæ muliebris poſitu ſupra Vaginam. XI 4
Unde in his Urinæ incontinentia. ibid.
Vieuſſenius Acad. Paris. III. 3. 6. 7. 11. 18. 25.
Urethræ fibrarum faces laterales. X. 3
Projectores muſculi novi. Uſus. X. 4
Urethra brevior & anguſtior fieri poteſt. ibi.
Hujus Ejaculatores ſeu Elevatores. X. 8
Uſus exploratur ex urinæ itineris poſitu. ibid.
Num hi Ejaculatores, vel à Terraneo, vel à Bianchi fuerint præoccupati? X. 9
Terranei deſcriptio cum noſtra non convenit. ibid.
Nec Bianchi Icon congruit. ibid.
Urethræ muliebris Depreſſor muſculus novus. XI. 4
In Scortis tendineus viſus eſt. ibid.
Graafius quidpiam ex eo attigit. ibid.
Non ducitur circum Urethram. ibid.
Urethræ & Vaginæ inſervit. ibid.
Vaginæ rugarum diſpoſitio duplex. XI. 7
In rugis papillæ cumulatiſſimæ. ibid.
Vaginæ ligamentum partus commodo datum. XI. 8
Uteri cervicis mucoſæ veſiculæ numero & magnitudine variæ. XI. 9
Num Seminis fontes ſint, an Ovarium? In puerperis & gravidis confertiſſimæ. ibid.
In his vitium nullum in ſcortis. ibid.
Harum vitium in gravida muliere. ibi.
Hydrops ſanioſus. IX. 5
Uteri craſſitudo Gravidarum. XI. 9
Sinuum amplitudo, teretium ligamentorum craſſities. ibid.
Cervix gravidæ aſpera, durior. ibid.
Rugæ cervicis in puerperis conſpicuæ. ibid.
Mira rugarum cervicis varietas. ibid.
Ad Os cervicis bina oſcula occurrunt. ibid.
Facies interior Uteri diverſa à cervice. XI. 0
Cervicis ligamentum ab Recto inteſtino. XI. 12
De tenui membrana placentæ inducta. XI. 11
De placentæ lamellarum conformatione. ibid.
Uteri latorum ligamentorum fines. XI. 12
De Alis Veſpertilionum. ibid.
Rotunda Ligamenta num lacerti ſint? XI. 13
Quâ horum diſquiſitio inſtituenda. ibid.
Cur data ſint; quòve inſerantur. ibid.
Uteri lacerti in puerperis conſpicui. ibid.
Mulierum Ovaria. XI. 14
De Ovariorum vitioſa magnitudine. XI. 10
De horum pondere pro ætatibus. XI. 14
De corpore Luteo.
Num ex univerſis veſiculis humor deducatur ad formandũ corpus luteum? ibi.
An ex ſingulis illud excitetur? ibid.
Corpus luteum poſt coitum non excitatur, vel conſpicuum fit. XI. 15
Quando id conſpici incipiat. ibid.
Quia via ex Ovariis fœcundata Ova emergant ibid.
Lutea corpora in Virginibus conſpicua. ibid.
Num ex gliſcente luteo corpore morbi in fœminis oriantur? ibid.
Unde Symptomatum diverſitas. ibid.
Corpus luteum ultra biennium à partu durat. ibid.
De Cicatricula, magnitudine, & duratione. ibid.
De Fœtu in Tuba Falloppiana à nobis reperto & diſſectionis Hiſtoria. XI. 16

X

XYphoidis Cartilaginis uſus. VIII. 10
Tria muſculorum paria ad eam terminantur. ibid.
Horum nexus, uſus, & ratio. ibid.

Z

ZEndrinus Bernardinus Sereniſs. Venet. Reip. Math. V. 8
Zygomaticus muſculus non uno ſemper terminatur faſciculo. I. 26
Zygomaticus muſculus minor deſcriptus. I. 23

TABU-

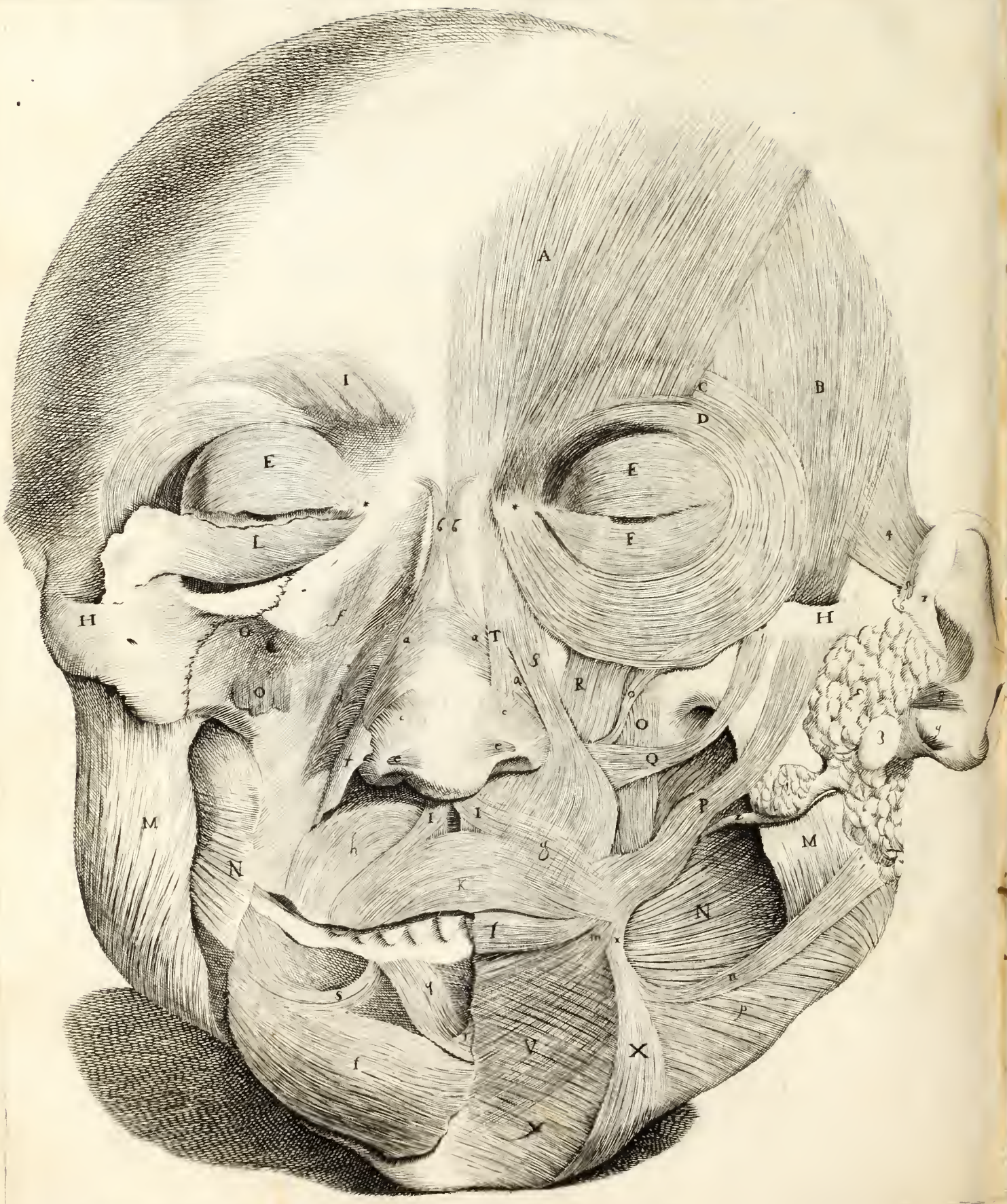
A
B
C
D
E
E
F
I
L
H
H
M
N
M
N
O
O
P
Q
R
S
T
V
X
Y
a
a
c
c
e
e
f
g
h
k
l
l
m
n
p
q
r
s
t
x
y
z
3
4
4
5
6
6
7

TABULARUM EXPLICATIO

TABULA I. exhibet Musculos Faciei.

A *Musculus Frontalis, cujus fibræ supra jugum Nasi rectæ sunt, & breviores; laterales autem longiores, & inclinatæ, totam oculi Orbitam non tenent.*

B *Musculus temporalis, cujus nullæ fibræ à processu Zygomatico sunt.*

C *Pars musculi orbitæ oculi Orbicularis dicti, quæ, ut perperam creditum fuit, Frontalem scandit, sed eidem subiicitur, & in Corrugatorem abit.*

D *Pars altera inferior scilicet ejusdem Orbicularis Frontali imposita, & in majorem canthum terminata.*

E *Pars interior Orbicularis dicto; at omnino diversa: Hujus quippe fibræ non in orbem, sed in semicirculi modum ductæ superiorem palpebram operiunt.*

F *Pars altera, qua inferior palpebra obducitur, eodem incessu prolata, ad exteriorem angulum cum socia ad decussim ducitur.*

G *Sutura inter Primum, & Quartum Os Malæ.*

H *Processus in posteriora productus primi ossis malæ Zygomaticus.*

I *Fibræ summæ partis Orbicularis, quem eo loci Superciliorum Corrugatorem dicimus, ab reliquis discretæ, non quia ea sic se habeant, sed ut luculentiùs ab cæteris dignoscantur, hæ prope principium tument plurimum, quà validiores sunt.*

L *Pars reflexa Orbicularis, qui lato tendineo termino tum ad orbitæ crepidinem, tum ad majorem angulum terminatur.*

* *Terminus tendineus Orbicularium ac proximum ciliare ligamentum indicat.*

o *Perpetuus lacertulus ab imo Orbicularis cum Incisorio deductus.*

M *Musculus Manser seu Masseterius.*

NN *Buccinator musculus, cujus principium ab utraque maxilla, à basi præterea, & corniculo Pterygoidis, terminus ultra Oris angulum productus.*

O *Musculus Elevator Labiorum communis, seu Caninus extra oris rictum terminatus.*

P *Zygomaticus musculus, nobis major, utrique labro communis pluribus sæpe discretis fasciculis inseritur.*

Q *Zygomaticus alter, minor perpetuus, ab Zygomate ortus in labrum superius sub Pyramidali fusis fibris terminatur.*

R *Elevator proprius labri superioris, seu Incisorius musculus ab Orbitæ oculi crepidine ortus ad incisores dentes in labrum terminatus.*

S *Musculus Pyramidalis cujus tenuis tendineus exortus est ab interiore oculi angulo, demissusque conversis interiùs fibris disjectisque in superum labrum finitur.*

T *Sive Pyramidalis socius, sive ejusdem particula inferiùs ab Pyramidali diducta, & in angulum pinnarum Nasi inserta.*

aaa *Musculus Transversus dictus novus, cujus ima extrema in superum labrum inseruntur, summa pars producta transversa seu compari continuata dorso Nasi cohæret, & musculum unum constituit in transversum locatum.*

Pars hujus inferior dorsum Nasi non attingit, arctandis aliquando Naribus data proponitur.

bb *Musculus utrinque Procerus Novus, qui sæpe cum Transverso in labrum superius*

terminatur, interdum Pyramidalis socio aliquot fibris copulatus in angulum pinnarum superne inseritur, & cuti Nasi corrugandæ datus est.

ccc *Par novum musculorum pinnis dilatandis, idcirco pinnarum Dilatator proprius dicitur, cujus exortus omnino carneus ab osse quarto Malæ circa Narium latera est, terminus pene tendineus prope imum pinnarum.*

d *Musculus Lateralis Narium elevandæ interiori membranæ datus Narium cavitatibus deducendis utroque extremo immobilio, tum magnæ respirationi, tum pleniori odoratui.*

† *Membrana reflexa, qua Transversus Nasi musculus à subjectis dirimitur.*

ee *Par itidem musculorum novum Orbiculi, cujus lata pars immobilis, acuta mobilis est, & pinnas diducit.*

f *Musculus Rhomboidæus totus ossi cohærens, cujus extrema tendinea, venter carneus, tenuis valde incerti usus.*

g *Fibræ dissectæ musculi Pyramidalis cæterorumque eidem associatorum transversis labri superioris fibris super impositæ.*

h *Secundus fibrarum ordo, ex quatuor qui superius labrum compingunt (Primus namque efficitur à musculo Couuperiano labri superioris Depressore proprio, & Constrictore Alarum Nasi communi) Hæ ab Osse quarto ortæ sursum productæ ad Oris angulum reflectuntur.*

ii *Tertius Fibrarum ordo labri superioris, quarum similis alter ordo, sed tenuior, interior est: Intuberculum majorum Nasi cartilaginum hæ fibræ decussatæ inseruntur, & quadantenus Nares arctant.*

K *Quartus Ordo Fibrarum pro labrorum Sphincttere hactenus habitus. Harum incessus arciformis, terminus seu decussatio ad utrumque oris angulum est.*

l *Fibræ labri inferioris eo plane modo ductæ ac novissimæ K designatæ.*

V *Fibræ quæ in extima Menti facie sunt in reticuli modum dispositæ, quarum etsi triplex ordo, est duplex dumtaxat conspici potest, eæ nempe quæ ab angulo ad angulum arcus imagine protenduntur, quas labri corrugationi datas credimus, & eæ quæ ab litera*

Y *Indicantur, & propriæ fibræ sunt musculi labri inferioris Depressoris proprii inter binos arciformes seu Labri Corrugatoris ordines conjectæ, & in labrum terminatæ.*

m *Fibræ Corrugatoris prope oris angulum coactæ, quâ earum nonnullæ quæ Depressoris labri inferioris proprii sunt, subeunt.*

X *Triangularis, seu labrorum Depressor communis ab menti latere natus, cujus vertex aliquantò gracilior à Scalptore exhibitus est, quam plurimùm esse consuescat. Hujus basis fibræ aliquando continuantur in adversum latus.*

n *Musculus novus, nobis Risorius, incertæ figuræ, perpetuus tamen, duplex interdum ac triplex, summo Triangulari copulatur, & risui inservire putatur.*

p *Pars Colli Quadrati musculi in Faciem terminata, ex qua Labri inferioris Depressorem proprium progigni credimus.*

q *Musculus Elevator Labri inferioris à Couuppero, cujus nos originem paulò diversam suspicamur.*

r *Decussatio fibrarum musculi Elevatoris ab Couuppero non animadversa, & earumdem productio.*

s *Musculus novus, utrinque alter, noster Productor Labri inferioris nominatus, cujus origo prope exortum Elevatoris labri; ejusdem productio, & terminus in Orbicularem dicto labro constringendo, & producendo datus.*

t *Fibræ in interiore labri parte constitutæ, quæ Sphincteris seu Orbicularis Oris dictæ sunt, tametsi revera in orbem non ferantur: Atque hæ tertium ordinem conficiunt, qui in*

infe-

Fig I
Fig II
Fig III
Carolus Orrolini Sculp.

inferiore labro occurit, & respondent incessu, & positu arciformibus V supra designatis, quas labro corrugando datas diximus, quas intermediæ sese conjiciunt Depressoris Y notatæ.

x *Summa pars Triangularis, & Risorii copulata, quâ indicatur eorumdem fibrarum continuatio in majorem Zygomaticum.*

z *Parotidis glandulæ ductus medium Buccinatorem musculum pervadens.*

1 *Glandula sæpe occurrens, Parotidis ductui incumbens.*

2 *Glandula Parotis.*

3 *Glandula conglobata Parotidi insidens.*

4 *Musculus Auriculæ Superior, qui ob eam paulùm data opera diductâ, magis conspicitur.*

5 *Musculus novus noster Helicis dictus ab processu cartilagineo Helicis prodiens.*

6 *Processus Helicis cartilagineus ob musculum potissimùm datus.*

7 *Fibræ musculares faciei Helicis hærentes, in idoneis cadaveribus perpetuæ.*

8 *Musculus Tragi, cujus figura nobis trigona est.*

9 *Musculus novus noster cartilaginosæ Incisuræ, cujus figura hìc arciformis est; quæ aliquando diversè est conformata.*

TABULA SECUNDA

FIGURA I. Ostendit Virginis 16. annos natæ Naturalia suis in sedibus hærentia, ipsorum musculos, eos quoque qui Ano dati sunt, Sphincterem scilicet & Levatores.

A *Mons Veneris.*

B B *Diducta pudendi muliebris labia.*

C C *Ima pars ossium Ischii Tubera dicta.*

D *Sinistrum cornu superius ossium Pubis.*

a *Clitoridis summa pars, quæ glans dicitur, cui supereminet ejusdem velut præputium, in multas rugas compositum.*

b *Nympha utrinque altera, quarum summa pars in acutum angulum conformata in Clitoridem terminatur.*

c *Meatus Urethræ inter Nymphas, atque adeo infra Clitoridem.*

d *Vaginæ cavea.*

e *Hymen seu claustrum virginale.*

f *Alteræ ex binis glandulis, quæ imæ Vaginæ extrinsecus astant, Casp. Bartholini Prostatæ dictæ.*

E *Alter Clitoridis musculus, cujus ad tuber Ischii exortus est, & superiori pubis cornui attensus.*

F F *Musculi Novi, seu Musculus unus muliebris Urethræ Depressor, qui ab uno ad aliud latus continuatus producitur.*

G *Vaginæ Sphincter paulùm deductus quo meliùs conspici queat, cujus laterales seu exteriores fibræ cum Transversali producuntur, interiores autem, osculo scilicet vicinio-res, tendineæ ab eadem vagina procedunt.*

GG *Transversales musculi Novi prope musculorum Clitoridis principium nati, qui quum in adversum latus continuati producantur, unum efficere dumtaxat musculum videntur.*

HH *Bini validissimi Sphincteris lacerti, qui utrinque ab Ischio enati in imum ani applicantur, quem posterius velut continuata Zona circumeunt, ei in priora adducendo, atque adeo constringendo dati: Validiores sunt quam in Viris.*

I *Sphincteris pars prior producta in imam posterioremque Vaginæ partem, quà frænulum est inserta.*

K *Posterior ima Sphincteris pars, seu fibræ quæ cutaneæ dicuntur, breviores, & pauciores, quam in viris.*

LL *Pars postica Recto circumducta Lacertorum* HH *qui vel posticam, vel validiorem Sphincteris partem formant.*

MM *Ima, & posterior Levatorum pars.*

N *Locus quà Levatorum fibræ in tendinem abeunt, & decussantur.*

O *Cocygis Ossis extremum.*

FIGURA II. Repræsentat partem eorum, quæ imam Pelvim efficiunt, Ossa scilicet Pubis, Ilei, Ischii, Cocygis, tum ea quæ in ipsa continentur: Musculos Levatores Ani, Intestinum Rectum, Seminales Capsulas, Vasa Deferentia, imum Vesicæ Urinæ, Prostatam, hujus Ligamentum, Labyrinthum, & Sinus.

A *Interior facies ossium Pubis, quà committuntur.*

BB *Superiora pubis crura seu cornua.*

CC *Pars ossis Ilei unde demettitur internus Obturator musculus; Supra hunc tendinea ea pars Levatoris oritur, quæ ab Osse Ileum proficiscitur.*

DD *Facies edita interior acuti Ischii processus, unde postrema Levatoris ani pars prodit.*

E *Pars excisa Cocygis elevata multùm ac suspensa, ut postica Levatorum pars in conspectum detur, alias non apparitura.*

F *Imum Recti intestini in podicem abeuntis.*

GG *Vesiculæ seu Capsulæ Seminales.*

HH *Deferentium Vasorum pone Vesiculas seminales, flexuosa origo, in quorum sinistro quantum sit ejus orificium seu cavitas eo loci, indicatur.*

I *Vesicæ urinæ osculum, cui prominulum corpus præfigitur, quod in affectis vesicis sic prominet aliquando, ut urinæ iter prorsus intercludat.*

KK *Hiatus Ureterum in Vesicam, atque eorum corporum origo, quæ sensim inclinata in* I *producuntur.*

LL *Glandulæ Prostatæ dictæ moles, cui exterius assident vasa novi generis sanguinea à nobis Sinus nuncupata, quorum fontes inter Prostatam, & Os Pectinis sitos*

M *Indicat: Triplices hi sæpe occurrunt, ex quibus variatione sinus laterales diducuntur, atque eo loci ea flexuosa cavitas est, quam Labyrinthum dicimus.*

NN *Ligamentum Prostatæ Novum, quo tum prior Prostatæ pars, tum Levatorum musculorum priora latera adducta inferiori pubis ossis faciei validè colligatur.*

O *Tendo pone Rectum intestinum Levatorum musculorum.*

P P *Fibræ Levatorum quæ ab Ischii acuto processu prodeunt.*

Q Q *Eorumdem Levatorum fibræ fere horizontales, quæ cæteris longiores sunt, ab interiore facie ossium pubis natæ, secundum latera Prostatæ seminalium vesicularum, & Vasorum Deferentium pone Rectum intestinum contendunt.*

R R *Fibræ ejusdem musculi, quarum aliæ ab lateribus ossis pubis, aliæ ab Ileo supra Obturatorem internum ortæ ad eumdem Recti terminum properant.*

S S *Prior & imus Levatorum exortus.*

FIGURA III. Demonstrat Uteri cavitatem, ac cæteras sinistras partes in dexterum latus revolutas generationi datas, ea prorsus magnitudine, qua nobis visæ sunt, ac præsertim in Falloppiana Tuba conclusum fœtum.

A *Uteri conspectus posterior secundum longitudinem dissecti, in quo tum parietum crassitiei discrimen, tum cavitas apparet multò major, quam occurrere soleat, ubi vel nullum in eo vitium, vèl nullum contentum corpus sit, in quo passim nigri cantia signa locum indicant, unde sanguis sub interitu fluxerat.*

B *Cervix uteri, in qua varia vesicularum moles, tum singularis rugarum, seu valvularum dispositio est, quæ ut in hoc subiecto ita nobis apparuere, non sic tamen conformatæ sæpe offenduntur, quin imo earum positus inordinatus plurimum est.*

* *Alterum ex binis osculis, quæ in postica cervicis osculo aliquando occurrunt.*

C C *Tenuja sed conspicua oscula Tubarum Uteri.*

D *Pars Tubæ Uteri gracilior secundum naturam constituta.*

E *Tuba eadem plurimum diducta, in cujus cavo continebatur*

F *Fœtus quinque mensium circiter, in quo punctorum series indicat funiculum umbilicalem.*

G *Pars membranarum, quæ proximè fœtui circumducebantur, plurimumque humorem continebant, quibus exterius uterina placenta valde fusa adhærebat.*

H *Pars ima, & extrema Tubæ Uteri dissecta, & diducta, in qua frequentissimæ rugæ sæpe muco oblinitæ sunt.*

I I *Ligamentum Ala vespertilionis dictum colligans tum Uteri Tubam, tum Ovarium, & vasa primum inter se, eaque deinde utero copulat.*

K *Plexus Nerveus minùs hactenus animadversus, cujus eadem fere semper figura est.*

L *Visa sanguifera ad Ovarium, Tubam, atque Uterum perducta.*

M *Ovarii pars postica seu inferior.*

N *Designat corpus globosum prominens eaqua erat magnitudine, quod corpus Luteum continebat, majus tamen, quàm usuvenit id reperire, cujus medium fere punctum tenuem cicatriculæ hiatum denotat, quo sapissimè multo latiores demonstravimus.*

O *Vas peroperam ab veteribus deferens habitum, rectius teres ligamentum ovarium utero copulans.*

P *Pars alterius Ligamenti Teretis dicti, quod nos uteri musculorum Depressorum munere fungi arbitramur, quippe cui firmissimæ ac lacertosæ fibræ datæ sunt.*

Q *Pars alterius ligamenti quod latum dicitur.*

TABULA TERTIA

FIGURA I. Exhibet præter ſumma Aſperæ Arteriæ totam poſticam Laryngis faciem, cujus plurima potiſſimum muſculorum pars explicatur.

A A *Facies interior cartilaginis Scutiformis, ſeu Thyroidis.*
B *Pars ima poſterior ac latior cartilaginis Anularis, ſeu Cricoidis.*
C *Sinus utrinque alter in Cricoide inſculptus, unde muſculi Cricoarytænoides poſtici prodeunt.*
D *Facies interior cartilaginis Epiglottidis paulùm elevatæ plurimis pertuſæ foraminulis cujus ima pars acuta ſonis magnopere confert.*
E *Muſculi Cricothyroidis pars interior lateralis.*
F *Muſculus Cricothyroides Poſticus.*
G *Pars lævis poſtica Aſperæ Arteriæ transverſis muſcularibus fibris donata.*
a a *Summa pars cartilaginum Arytænoidum ſeu noſtra Capitula nova earumdem Arytænoidum.*
b b *Glandulæ Arytænoides. Cl: Morgagni.*
c *Crus cartilaginis Arytænoidis quo Cricoidi committitur.*
* * *Ligamenta lateralia inferiora Epiglottidis.*
d *Eorum muſculorum decuſſatas fibras indicat, quarum aliæ in adverſa latera ductæ proferuntur, & ad Epiglottidis latera tenuatæ contendunt, quasque Aryepiglottidæos muſculos nominamus.*
l *Aliæ vero, (quæ in dextero dumtaxat latere ſignatæ ſunt, ne in ſiniſtro cæteris fibris demonſtrandis confuſionem facerent) circa lateralem Arytænoidis angulum incurvatæ cum Thyroarytænoidæo in ipſammet Thyroidem inſeruntur. Has placuit Thyroarytænoidæos obliquos muſculos appellare.*
e e *Muſculi Aryarytænoidis fibræ transverſæ ab latere ad latus Arytænoidum protenſæ.*
f *Muſculus Thyroepiglottidæus major.*
g *Muſculus Thyroarytænoidæus ſuperior.*
h *Muſculus Teres, qui quandoque occurrit, utroque tenui tendineo extremo in Thyroidem inſerto.*
i *Ligamentum novum Thyroidis validum, quod imam ac interiorem inferioris proceſſus Thyroidis partem K Cricoidi committit.*

FIGURA II. Demonſtrat latus Laryngis, diducta Cartilagine Thyroide.

A *Epiglottidis facies interior crebris ſignata forminulis.*
B *Thyroidis facies interior.*
C *Proceſſus ejuſdem inferior, & brevior.*
D *Latus cartilaginis Cricoidis, quæ quo in priora fertur, eò magis extenuatur.*
E *Locus, cui inferior Thyroidis proceſſus committitur.*
F *Pars muſculi Aryepiglottidæi.*
G *Pars ſumma muſculi Cricothyroidæi poſtici imo Arytænoidis inſerti.*

H *Pars*

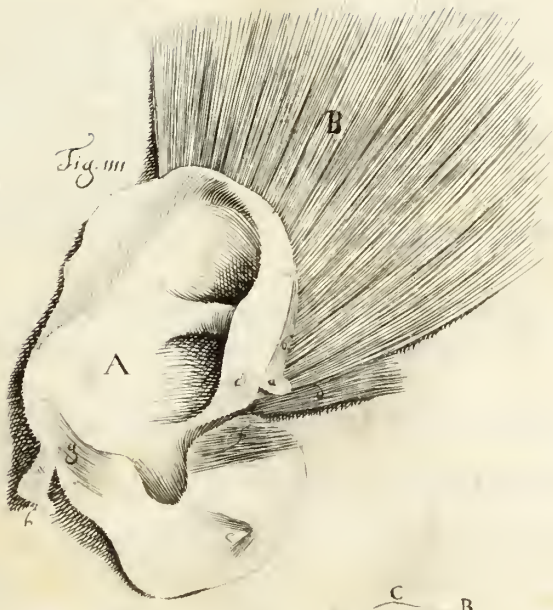
Fig. III
B
A

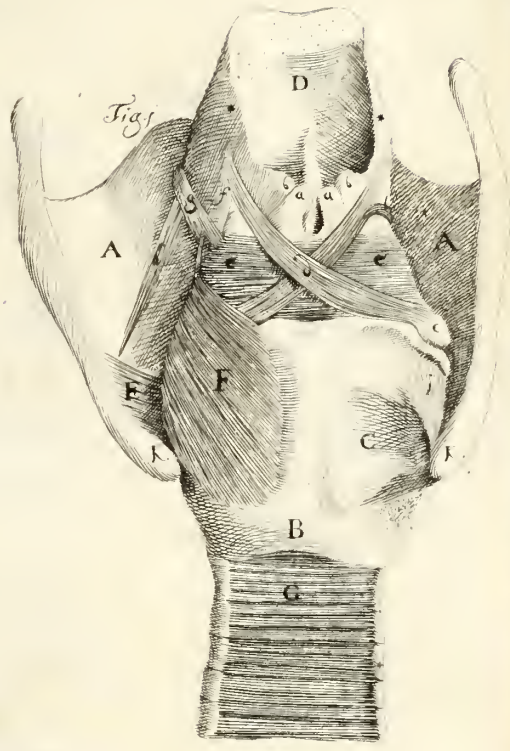
Fig. I
D
A
E
F
K
C
B
G

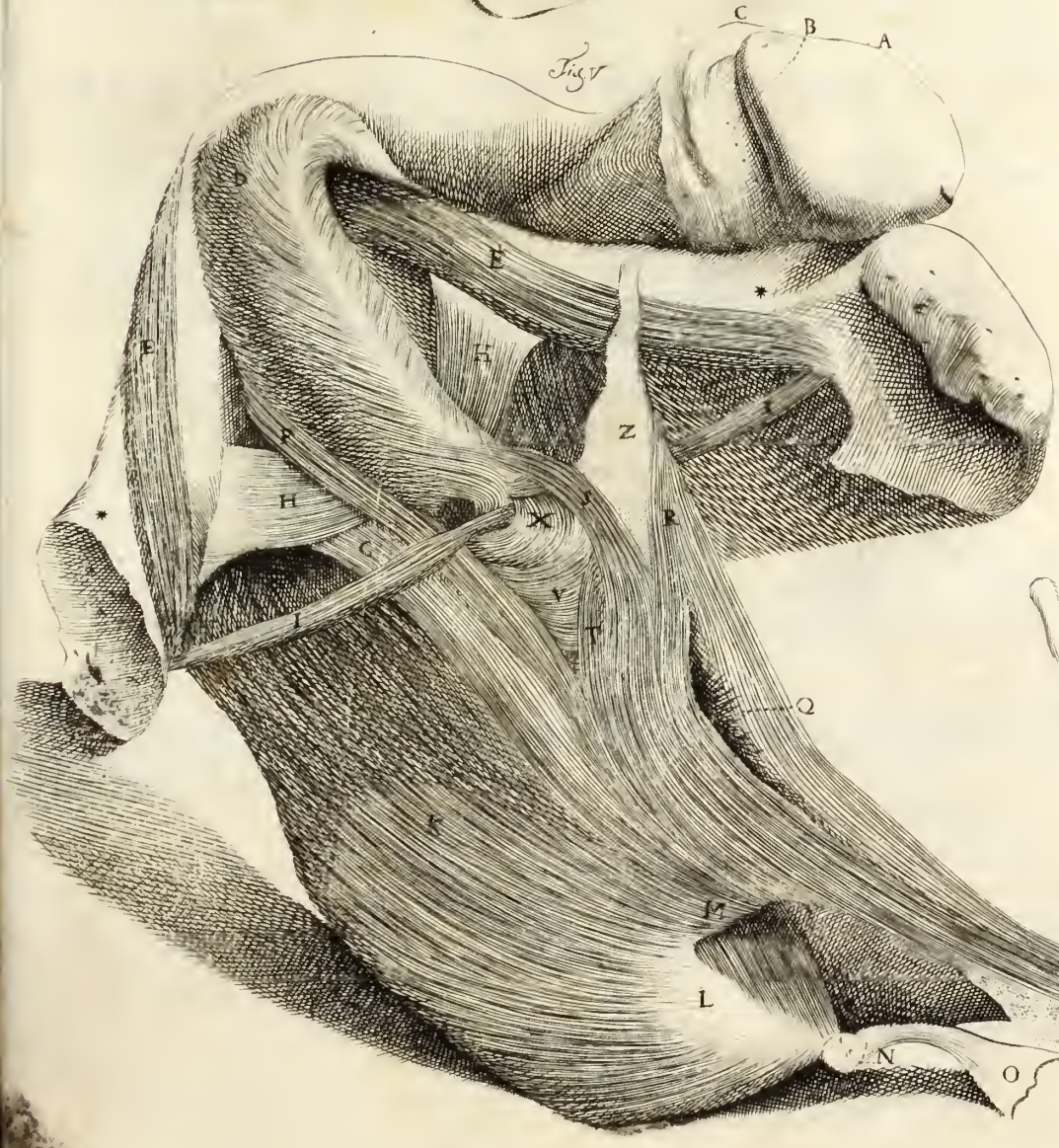
Fig. V
C
B
A
E
F
H
G
I
Z
X
S
R
V
T
Q
K
M
L
N
O
P

Fig. III
a
b
c

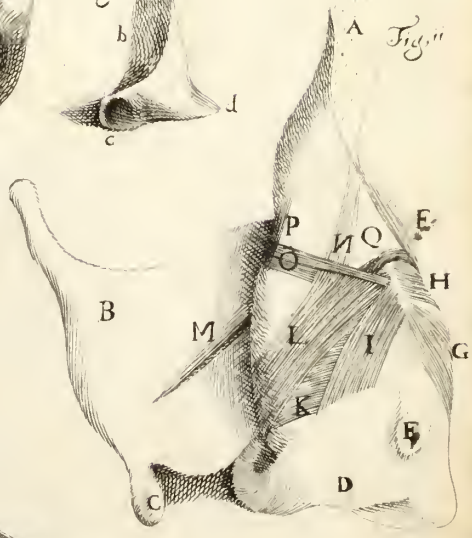
Fig. II
A
B
P
O
N
Q
E
H
M
L
I
G
K
F
C
D

H *Pars Lateralis musculi Aryarytænoidis.*
I *Musculus Cricoarytænoides lateralis.*
K *Musculus Thyroarytænoides inferior, seu inferior pars musculi Thyroarytænoidis.*
L *Musculus Thyroarytænoides medius, seu media pars musculi Thyroarytænoidis.*
M *Musculus Teres utroque extremo Thyroidis commissso.*
N *Musculus Thyroepiglottidæus major.*
O *Musculus Thyroarytænoides superior, seu superior pars musculi Thyroarytænoidis, quem tametsi frequenter, non perpetuò tamen sic positum reperimus.*
P *Musculus Thyroepiglottidæus minor.*
Q *Fibræ ab Aryepiglottidæo in Thyroidem reflexæ seu Thyroarytænoideus Obliquus.*

FIGURA III. Siniſtram cartilaginem Arytænoidem repræheſentat, una cum novo Capitulo eidem copulato.

a *Arytænoidis Capitulum Noſtrum omnino ab Arytænoide diſcretum, eique membraneo ligamento laxè commiſſum.*
b *Facies exterior convexa, cujus exteriori lateri univerſæ Arytænoidis muſculi fibræ inſeruntur.*
c *Sinus in Arytænoidis crure inſculptus, quo lævi Cricoidis capitulo articulatur.*
d *Crus alterum acutum, cui potiſſimum tum interius Glottidis ligamentum, tum muſculus Thyroarytænoides inferior committitur.*

FIGURA IV. Oſtendit potiſſimum pleroſque Auriculæ muſculos.

A *Auriculæ cavitas major Concha nominata.*
B *Muſculi ſuperioris majoris dicti poſitus, & figura, qui Auriculam attollit, & in priora vellit.*
a *Proceſſus Helicis cartilaginoſus.*
b *Muſculus Noſter Helicis dictus ab eodem proceſſu eductus.*
c *Fibræ Novæ muſculares imæ Helicis parti inferiori applicitæ.*
d *Muſculus Novus conchæ proprius, quam in priora deducit, & medium ejus quaſi aggerem deprimere poſſe videtur.*
e *Muſculus Novus Noſter cartilaginearum interruptionum, qui quandoque hoc modo, quandoque ut in Tab. 1. Sig. 9. conformatus eſt.*
f *Muſculus Cl. Valſalvæ Tragi dictus.*
g *Muſculus Antitragi ejuſdem Auctoris.*
h *Extremæ poſticæ Helicis cartilaginoſa lacinia.*

FIGURA V. Exhibet circa Penis cervicem Novos Ductus, ac muſculos præſertim omnes Penis, Urethræ Proſtatæ, & Ani.

A *Glans Penis præputio nudata.*
B *Exigua Oſcula non jampridem à nobis detecta circa penis cervicem, e quibus quod ſub præputio aggeri ſolet, excerni putamus.*
C *Penis præputium revolutum.*

D *Ure-*

D *Urethræ bulbus, cui Acceleratores musculi sunt circumducti.*

** *Crura Ossium Pubis ad Ischii tubera producta.*

EE *Bini Musculi Penis Erectores in interiore Ischii tuberis facie nati.*

F *Musculus alter Urethræ lateralis, seu fascis fibrarum muscularium ab ima crurum pubis parte prodiens, ac secundum latera Acceleratorum supra Transversales in posticam Ani partem ductus.*

G *Imæ Levatoris musculi fibræ quæ ab extremo infero pubis crure prodeunt, iis tenuiores, quæ in feminis sunt* HH *notatæ.*

HH *Musculi Ejaculatores, seu Elevatores Novi inter bulbum, & Urethram conjecti, qui ejusdem Urethræ imæ canalis parti inseruntur, tum Urethræ Elevandæ qua in priora quadantenus adducendæ dati.*

II *Transversales musculi, seu unus Transversalis musculus qui in hoc subjecto (tametsi sæpe secus de hoc contingit) ab uno ad aliud Ischii tuber funis more protensus producitur.*

K *Pars maxima Ani Levatoris musculi.*

L *Tendo qui ab concurrentibus, ac decussatis Levatorum fibris pone intestinum Rectum efficitur.*

M *Fibræ Levatorum, quæ immutatæ in ima Recti parte in oppositum latus migrant, & medio inter Levatoris, & Sphincteris officio funguntur.*

N *Extremum Ossis Cocygis quò summæ Levatorum fibræ terminantur.*

O *Ligamentum Novum ab Cocyge deductum, quod principio teres est, deinde explicatur, & in cutem supra podicem inseritur validissimè.*

P *Imæ ac posticæ fibræ Sphincteris, quæ rectà anum amplectentes in priora ducuntur.*

Q *Anus fibris utrinque rectis comprehensus.*

R *Fibræ eædem quæ lit.* P *posterius indicatæ sunt, in priori parte sub urethra in Penis membranam insertæ, & in anguli modum conformatæ.*

S *Pars prior earum fibrarum Sphincteris Ani, quæ in acutum productæ in imam posticamque Acceleratorum partem insertæ ab Litrio pro Triangulari musculo sunt habitæ.*

T *Fibrarum Lacertus Recto intestino circumductus à posterioribus partibus profectus in priora, qui aliquando vel tenuior, vel eo loci nullus; atque tum locatus est inter eos binos lacertos, quorum alter in urethram, alter in penis membranam inseritur.*

V *Novus musculus Zonæ in modum inferiùs ac posterius prostatæ circumductus ejusdem Levator seu Adductor dictus.*

X *Musculi Urethræ Novi Projectores nominati in extremo infero Pubis crure nati ac in imam Prostatæ partem inserti, minus tamen exactè à scalptore designati.*

Z *Membranæ penis propriæ pars, cui priores Sphincteris fibræ inseruntur.*

FINIS.